

2024/1640

19.6.2024

DYREKTYWA PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO I RADY (UE) 2024/1640

z dnia 31 maja 2024 r.

w sprawie mechanizmów, które państwa członkowskie powinny wprowadzić w celu zapobiegania wykorzystywaniu systemu finansowego do prania pieniędzy lub finansowania terroryzmu, zmieniająca dyrektywę (UE) 2019/1937 oraz zmieniająca i uchylająca dyrektywę (UE) 2015/849

(Tekst mający znaczenie dla EOG)

PARLAMENT EUROPEJSKI I RADA UNII EUROPEJSKIEJ,

uwzględniając Traktat o funkcjonowaniu Unii Europejskiej, w szczególności jego art. 114,

uwzględniając wniosek Komisji Europejskiej,

po przekazaniu projektu aktu ustawodawczego parlamentom narodowym,

uwzględniając opinię Europejskiego Banku Centralnego ⁽¹⁾,

uwzględniając opinię Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego ⁽²⁾,

stanowiąc zgodnie ze zwykłą procedurą ustawodawczą ⁽³⁾,

a także mając na uwadze, co następuje:

- (1) Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2015/849 ⁽⁴⁾ stanowi główny instrument prawny służący zapobieganiu wykorzystywaniu systemu finansowego Unii do prania pieniędzy i finansowania terroryzmu. W dyrektywie tej określono kompleksowe ramy prawne, które dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2018/843 ⁽⁵⁾ dodatkowo wzmocniła, uwzględniając pojawiające się nowe ryzyka i zwiększając przejrzystość w odniesieniu do własności rzeczywistej. Niezależnie od osiągnięć w tych ramach prawnych, doświadczenie pokazało, że należy wprowadzić dalsze udoskonalenia do dyrektywy (UE) 2015/849, aby odpowiednio ograniczyć ryzyka i skutecznie wykrywać próby wykorzystania systemu finansowego Unii do celów przestępczych oraz aby dalej wzmocnić integralność rynku wewnętrznego.
- (2) Od czasu wejścia w życie dyrektywy (UE) 2015/849 określono szereg obszarów, w których konieczne byłyby zmiany zapewniające niezbędną odporność i zdolność unijnego systemu finansowego do zapobiegania praniu pieniędzy i finansowaniu terroryzmu.
- (3) Podczas wdrażania dyrektywy (UE) 2015/849 stwierdzono znaczne różnice w praktykach i podejściach stosowanych przez właściwe organy w całej Unii, a także brak wystarczająco skutecznych mechanizmów współpracy transgranicznej. Należy zatem określić jaśniejsze wymogi, które powinny przyczynić się do sprawnej współpracy w całej Unii, a jednocześnie umożliwić państwom członkowskim uwzględnienie specyfiki ich systemów krajowych.

⁽¹⁾ Dz.U. C 210 z 25.5.2022, s. 15.

⁽²⁾ Dz.U. C 152 z 6.4.2022, s. 89.

⁽³⁾ Stanowisko Parlamentu Europejskiego z dnia 24 kwietnia 2024 r. (dotychczas nieopublikowane w Dzienniku Urzędowym) oraz decyzja Rady z dnia 30 maja 2024 r.

⁽⁴⁾ Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2015/849 z dnia 20 maja 2015 r. w sprawie zapobiegania wykorzystywaniu systemu finansowego do prania pieniędzy lub finansowania terroryzmu, zmieniająca rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 648/2012 i uchylająca dyrektywę Parlamentu Europejskiego i Rady 2005/60/WE oraz dyrektywę Komisji 2006/70/WE (Dz.U. L 141 z 5.6.2015, s. 73).

⁽⁵⁾ Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2018/843 z dnia 30 maja 2018 r. zmieniająca dyrektywę (UE) 2015/849 w sprawie zapobiegania wykorzystywaniu systemu finansowego do prania pieniędzy lub finansowania terroryzmu oraz zmieniająca dyrektywy 2009/138/WE i 2013/36/UE (Dz.U. L 156 z 19.6.2018, s. 43).

- (4) Ta nowa dyrektywa jest częścią kompleksowego pakietu mającego na celu wzmocnienie unijnych ram w zakresie przeciwdziałania praniu pieniędzy i finansowaniu terroryzmu. Łącznie, niniejsza dyrektywa i rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2023/1113 ⁽⁶⁾, (UE) 2024/1624 ⁽⁷⁾ i (UE) 2024/1620 ⁽⁸⁾ stworzą ramy prawne regulujące wymogi w zakresie przeciwdziałania praniu pieniędzy i finansowaniu terroryzmu, które mają być spełnione przez podmioty zobowiązane, oraz stanowiące podstawę unijnych ram instytucjonalnych w zakresie przeciwdziałania praniu pieniędzy i finansowaniu terroryzmu, w tym ustanowienie Urzędu ds. Przeciwdziałania Praniu Pieniędzy i Finansowaniu Terroryzmu (AMLA).
- (5) Pranie pieniędzy i finansowanie terroryzmu odbywa się często w kontekście międzynarodowym. Środki przyjęte na poziomie unijnym, które nie uwzględniają koordynacji i współpracy na poziomie międzynarodowym, miałyby bardzo ograniczone skutki. Środki przyjęte przez Unię w tej dziedzinie powinny zatem być zgodne z innymi działaniami podejmowanymi na poziomie międzynarodowym i co najmniej tak rygorystyczne jak te działania. W działaniach Unii należy nadal w sposób szczególnie uwzględniać rekomendacje Grupy Specjalnej ds. Przeciwdziałania Praniu Pieniędzy (FATF) i instrumenty innych organów międzynarodowych aktywnie prowadzących walkę z praniem pieniędzy i finansowaniem terroryzmu. W celu zwiększenia skuteczności walki z praniem pieniędzy i finansowaniem terroryzmu odpowiednie unijne akty prawne należy, w stosownych przypadkach, dostosować do międzynarodowych standardów w zakresie przeciwdziałania praniu pieniędzy i finansowaniu terroryzmu oraz proliferacji, przyjętych przez FATF w lutym 2012 r. (zwanym dalej „zmienionymi rekomendacjami FATF”), oraz do późniejszych zmian tych standardów.
- (6) Szczególne zagrożenia, ryzyka i podatności związane z praniem pieniędzy i finansowaniem terroryzmu wpływające na niektóre sektory gospodarki na poziomie krajowym osłabiają zdolność państw członkowskich do przyczyniania się do integralności i stabilności unijnego systemu finansowego. W związku z tym należy zezwolić państwom członkowskim, po zidentyfikowaniu takich sektorów i szczególnych ryzyk, na podjęcie decyzji o stosowaniu wymogów w zakresie przeciwdziałania praniu pieniędzy i finansowaniu terroryzmu w odniesieniu do sektorów dodatkowych względem sektorów objętych rozporządzeniem (UE) 2024/1624. W celu zachowania skuteczności rynku wewnętrznego i unijnego systemu przeciwdziałania praniu pieniędzy i finansowaniu terroryzmu Komisja powinna mieć możliwość – przy wsparciu AMLA – oceny, czy zamierzone stosowanie przez państwa członkowskie wymogów w zakresie przeciwdziałania praniu pieniędzy i finansowaniu terroryzmu w odniesieniu do dodatkowych sektorów jest uzasadnione. W przypadkach gdy w najlepszym interesie Unii byłoby podjęcie działań na poziomie Unii w odniesieniu do konkretnych sektorów, Komisja powinna poinformować dane państwo członkowskie planujące stosować wymogi w zakresie przeciwdziałania praniu pieniędzy i finansowaniu terroryzmu do tych sektorów, że zamierza podjąć takie działania na poziomie Unii, a państwo członkowskie powinno powstrzymać się od wprowadzania zamierzonych środków krajowych, chyba że środki te mają na celu wyeliminowanie pilnego ryzyka.
- (7) Niektóre kategorie podmiotów zobowiązanych podlegają wymogom licencyjnym lub regulacyjnym dotyczącym świadczenia przez nie usług, natomiast w przypadku innych kategorii podmiotów dostęp do zawodu nie jest uregulowany. Niezależnie od ram mających zastosowanie do wykonywania zawodu lub działalności wszystkie podmioty zobowiązane działają jako strażnicy dostępu w systemie finansowym Unii i, aby wypełnić to zadanie, muszą rozwinąć szczególne umiejętności w zakresie przeciwdziałania praniu pieniędzy i finansowaniu terroryzmu. Państwa członkowskie powinny rozważyć zapewnienie szkoleń osobom pragnącym rozpocząć wykonywanie zawodu w tych podmiotach, aby umożliwić im wykonywanie ich obowiązków. Państwa członkowskie mogłyby, na przykład, rozważyć włączenie kursów w zakresie przeciwdziałania praniu pieniędzy i finansowaniu terroryzmu do oferty akademickiej związanej z tymi zawodami lub współpracę ze stowarzyszeniami zawodowymi w celu szkolenia nowych pracowników w danym zawodzie.
- (8) W przypadku gdy podmioty zobowiązane nie podlegają szczególnym wymogom licencyjnym lub rejestracyjnym, państwa członkowskie powinny dysponować systemami umożliwiającymi podmiotom sprawującym nadzór upewnić się co do zakresu podmiotów podlegających ich nadzorowi w celu zapewnienia przez cały czas odpowiedniego nadzoru nad takimi podmiotami zobowiązanymi. Nie oznacza to, że państwa członkowskie muszą nałożyć szczególne wymogi rejestracyjne w zakresie przeciwdziałania praniu pieniędzy i finansowaniu terroryzmu, jeżeli nie jest to konieczne do identyfikacji podmiotów zobowiązanych, jak ma to miejsce na przykład w przypadku, gdy rejestracja VAT umożliwia identyfikację podmiotów prowadzących działalność wchodzącą w zakres wymogów w zakresie przeciwdziałania praniu pieniędzy i finansowaniu terroryzmu.

⁽⁶⁾ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2023/1113 z dnia 31 maja 2023 r. w sprawie informacji towarzyszących transferom środków pieniężnych i niektórych kryptoaktywów oraz zmiany dyrektywy (UE) 2015/849 (Dz.U. L 150 z 9.6.2023, s. 1).

⁽⁷⁾ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2024/1624 z dnia 31 maja 2024 r. w sprawie zapobiegania wykorzystywaniu systemu finansowego do prania pieniędzy lub finansowania terroryzmu (Dz.U. L, 2024/1624, 19.6.2024, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1624/oj>).

⁽⁸⁾ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2024/1620 z dnia 31 maja 2024 r. w sprawie ustanowienia Urzędu ds. Przeciwdziałania Praniu Pieniędzy i Finansowaniu Terroryzmu oraz zmiany rozporządzeń (UE) nr 1093/2010, (UE) nr 1094/2010 i (UE) nr 1095/2010 (Dz.U. L, 2024/1620, 19.6.2024, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1620/oj>).

- (9) Podmioty sprawujące nadzór powinny zapewnić, aby w odniesieniu do kantorów wymiany walut, biur realizujących czeki, podmiotów świadczących usługi na rzecz trustów lub spółek oraz podmiotów świadczących usługi hazardowe, a także finansowych spółek holdingowych o działalności mieszanej, osoby, które faktycznie zarządzają działalnością takich podmiotów, oraz beneficjenci rzeczywiści takich podmiotów cieszyli się dobrą opinią i działali w sposób uczciwy i etyczny oraz posiadali wiedzę i wiedzę specjalistyczną niezbędne do wykonywania swoich funkcji. Kryteria oceny, czy dana osoba spełnia te wymogi, powinny przynajmniej odzwierciedlać potrzebę ochrony tych podmiotów przed wykorzystywaniem ich przez osoby zarządzające nimi lub ich beneficjentów rzeczywistych do celów przestępczych. Aby wspierać wspólne podejście do weryfikowania przez podmioty sprawujące nadzór, czy kadry kierownicze i beneficjenci rzeczywiści podmiotów zobowiązanych spełniają te wymogi, AMLA powinien wydać wytyczne dotyczące kryteriów oceny dobrej opinii, uczciwości i etyczności oraz kryteriów oceny wiedzy i wiedzy specjalistycznej.
- (10) W celu dokonania oceny, czy osoby zajmujące stanowisko kierownicze w podmiocie zobowiązanym lub w inny sposób go kontrolujące są do tego odpowiednie, każda wymiana informacji o wyrokach skazujących za przestępstwo powinna być prowadzona zgodnie z decyzją ramową Rady 2009/315/WSiSW⁽⁹⁾ i decyzją Rady 2009/316/WSiSW⁽¹⁰⁾. Ponadto podmioty sprawujące nadzór powinny mieć możliwość dostępu do wszystkich informacji niezbędnych do weryfikacji wiedzy i wiedzy specjalistycznej kadry kierowniczej wyższego szczebla oraz beneficjentów rzeczywistych podmiotu zobowiązanego, a także ich dobrej opinii, uczciwości i etyczności, w tym informacji dostępnych z wiarygodnych i niezależnych źródeł.
- (11) Programy ułatwień pobytowych dla inwestorów wiążą się z ryzykami i słabymi punktami, w szczególności pod względem prania pieniędzy, uchylania się od unijnych środków ograniczających, korupcji i uchylania się od opodatkowania, co ostatecznie może stwarzać pewne ryzyka dla bezpieczeństwa Unii. Na przykład niedociągnięcia w funkcjonowaniu niektórych programów, w tym brak procesów zarządzania ryzykiem lub słabe wdrożenie tych procesów, mogą stwarzać możliwości korupcji, podczas gdy słabe lub niespójnie stosowane kontrole źródła środków finansowych i źródła majątku wnioskodawców mogą prowadzić do podwyższonego ryzyka wykorzystywania takich programów przez wnioskodawców do celów przestępczych, z myślą o zalegalizowaniu środków finansowych uzyskanych niezgodnie z prawem. Aby uniknąć sytuacji, w której ryzyka wynikające z funkcjonowania takich programów wpływają na system finansowy Unii, państwa członkowskie, których przepisy krajowe umożliwiają przyznanie prawa pobytu w zamian za wszelkiego rodzaju inwestycje, powinny zatem wprowadzić środki w celu ograniczenia powiązanych ryzyk prania pieniędzy, jego przestępstw źródłowych i finansowania terroryzmu. Środki takie powinny obejmować odpowiedni proces zarządzania ryzykiem, w tym skuteczne monitorowanie jego wdrażania, kontrole profilu wnioskodawców, w tym uzyskiwanie informacji o źródle ich środków finansowych i źródle majątku oraz weryfikację informacji na temat wnioskodawców z informacjami posiadanymi przez właściwe organy.
- (12) Komisja jest właściwą instytucją do analizy szczególnych zagrożeń transgranicznych, które mogłyby wpływać na rynek wewnętrzny i których poszczególne państwa członkowskie nie są w stanie zidentyfikować ani skutecznie zwalczać. W związku z tym powinno się jej powierzyć zadanie koordynowania oceny ryzyk związanych z działalnością transgraniczną. Zaangażowanie odpowiednich ekspertów, takich jak grupa ekspertów ds. prania pieniędzy i finansowania terroryzmu i przedstawiciele jednostek analityki finansowej (FIU), a także – w stosownych przypadkach – przedstawiciele innych organów na poziomie Unii, w tym AMLA, jest kluczowe dla skuteczności procesu oceny ryzyk. Ważnym źródłem informacji na potrzeby tego procesu są również krajowe oceny ryzyka i krajowe doświadczenia. Taka dokonywana przez Komisję ocena ryzyk transgranicznych nie powinna wiązać się z przetwarzaniem danych osobowych. W każdym przypadku dane powinny być poddawane pełnej anonimizacji. Unijne i krajowe organy nadzorcze odpowiedzialne za ochronę danych należy angażować tylko w przypadkach, gdy ocena ryzyka prania pieniędzy i finansowania terroryzmu ma wpływ na ochronę prywatności i ochronę danych osób fizycznych. Aby zmaksymalizować synergię między oceną ryzyk na poziomie unijnym i krajowym, Komisja i państwa członkowskie powinny dążyć do stosowania spójnych metodyk.
- (13) Ustalenia wynikające z oceny ryzyka na poziomie Unii mogą pomóc właściwym organom i podmiotom zobowiązanym w identyfikowaniu i zrozumieniu ryzyka prania pieniędzy i finansowania terroryzmu oraz ryzyk niewykonania ukierunkowanych sankcji finansowych i uchylania się od nich, a także w zarządzaniu tymi wszystkimi ryzykami i ograniczaniu ich. Ważne jest zatem, aby wyniki oceny ryzyka były podawane do wiadomości publicznej.
- (14) Państwa członkowskie pozostają najbardziej kompetentne do identyfikowania, oceniania i rozumienia bezpośrednio ich dotyczących ryzyk prania pieniędzy i finansowania terroryzmu, a także do decydowania o tym, w jaki sposób te ryzyka ograniczyć. W związku z tym każde państwo członkowskie powinno podejmować odpowiednie kroki w celu właściwej identyfikacji, oceny i zrozumienia dotyczących go ryzyk prania pieniędzy i finansowania terroryzmu oraz ryzyk niewykonania ukierunkowanych sankcji finansowych i uchylania się od nich, a także w celu określenia spójnej

⁽⁹⁾ Decyzja Rady 2009/316/WSiSW z dnia 6 kwietnia 2009 r. w sprawie ustanowienia europejskiego systemu przekazywania informacji z rejestrów karnych (ECRIS), zgodnie z art. 11 decyzji ramowej 2009/315/WSiSW (Dz.U. L 93 z 7.4.2009, s. 33).

⁽¹⁰⁾ Decyzja ramowa Rady 2009/315/WSiSW z dnia 26 lutego 2009 r. w sprawie organizacji wymiany informacji pochodzących z rejestru karnego pomiędzy państwami członkowskimi oraz treści tych informacji (Dz.U. L 93 z 7.4.2009, s. 23).

strategii krajowej na rzecz wdrożenia działań służących ograniczeniu tych ryzyk. Taka krajowa ocena ryzyka powinna obejmować opis struktury instytucjonalnej i procedur systemu przeciwdziałania praniu pieniędzy i finansowaniu terroryzmu w danym państwie członkowskim, a także przydzielone na ten cel zasoby ludzkie i finansowe w zakresie, w jakim informacje te są dostępne. Aby na bieżąco rozumieć ryzyka, państwa członkowskie powinny regularnie aktualizować swoje krajowe oceny ryzyka, a także powinny mieć możliwość uzupełniania ich ukierunkowanymi aktualizacjami i ocenami ryzyk związanych z określonymi sektorami, produktami lub usługami.

- (15) Podmioty prawne i porozumienia prawne mogą stanowić dla przestępców sposób na ukrywanie się pod pozorami legalnej działalności i w związku z tym mogą być wykorzystywane do prania nielegalnych dochodów, zarówno w wymiarze krajowym, jak i transgranicznym. Aby ograniczyć te ryzyka, ważne jest, aby państwa członkowskie rozumiały ryzyka związane z podmiotami prawnymi i porozumieniami prawnymi, które znajdują się na ich terytorium, niezależnie od tego, czy podmioty te mają tam siedzibę, czy też dlatego, że powiernicy trustów, które powstały w drodze czynności prawnej, lub osoby zajmujące równoważne stanowiska w podobnych porozumieniach prawnych mają tam siedzibę lub miejsce zamieszkania, lub też zarządzają stamtąd takim porozumieniem prawnym. W przypadku porozumień prawnych, biorąc pod uwagę prawo ustanawiającego do wyboru prawa właściwego dla danego porozumienia, jest również ważne, aby państwa członkowskie rozumiały ryzyka związane z porozumieniami prawnymi, które mogą być tworzone na mocy ich prawa, niezależnie od tego, czy ich prawo wyraźnie je reguluje, czy też ich utworzenie znajduje swoje źródło w swobodzie zawierania umów przez strony i jest uznawane przez sądy krajowe.
- (16) Biorąc pod uwagę zintegrowany charakter międzynarodowego systemu finansowego i otwartość gospodarki Unii, ryzyka związane z podmiotami prawnymi i porozumieniami prawnymi wykraczają poza ryzyka występujące na terytorium Unii. Ważne jest zatem, aby Unia i jej państwa członkowskie rozumiały, w jaki sposób narażone są na ryzyka wynikające z zagranicznych podmiotów prawnych i zagranicznych porozumień prawnych. Taka ocena ryzyk nie musi dotyczyć każdego indywidualnego zagranicznego podmiotu prawnego lub zagranicznego porozumienia prawnego, które mają wystarczający związek z Unią, czy to dlatego, że nabyły nieruchomość lub udzielono im zamówień w ramach postępowania o udzielenie zamówienia publicznego, czy też z powodu transakcji z podmiotami zobowiązanymi, które umożliwiają im dostęp do systemu finansowego i gospodarki Unii. Ocena ryzyka powinna jednak umożliwiać Unii i jej państwom członkowskim zrozumienie, jakiego rodzaju zagraniczne podmioty prawne i zagraniczne porozumienia prawne mają taki dostęp do systemu finansowego i gospodarki Unii oraz jakie rodzaje ryzyk są związane z tym dostępem.
- (17) Wyniki ocen ryzyka należy udostępniać w sposób terminowy podmiotom zobowiązanym, by umożliwić im identyfikację własnych ryzyk, zrozumienie ich i zarządzanie nimi oraz ich ograniczanie. Wyniki te mogą być wymieniane w formie skróconej oraz być podawane do wiadomości publicznej i nie powinny obejmować informacji niejawnych ani danych osobowych.
- (18) Oprócz tego w celu jeszcze lepszego identyfikowania ryzyk, zrozumienia ich i zarządzania nimi oraz ich ograniczania na poziomie Unii państwa członkowskie powinny udostępniać wyniki swoich ocen ryzyka sobie wzajemnie, Komisji oraz AMLA. Przekazywane wyniki nie powinny obejmować informacji niejawnych ani danych osobowych, chyba że uznaje się je za absolutnie niezbędne do wykonywania zadań w zakresie przeciwdziałania praniu pieniędzy i finansowaniu terroryzmu.
- (19) Aby skutecznie ograniczać ryzyka zidentyfikowane w krajowej ocenie ryzyka, państwa członkowskie powinny zapewnić spójne działania na poziomie krajowym, poprzez wyznaczenie organu koordynującego reakcję krajową, lub poprzez ustanowienie w tym celu mechanizmu. Państwa członkowskie powinny zapewnić, aby wyznaczony organ lub ustanowiony mechanizm dysponowały wystarczającymi uprawnieniami i zasobami, aby skutecznie wykonywać to zadanie oraz zapewnić odpowiednie reagowanie na zidentyfikowane ryzyka.
- (20) Aby państwa członkowskie były w stanie weryfikować skuteczność swoich systemów zwalczania prania pieniędzy i finansowania terroryzmu, powinny prowadzić odpowiednie statystyki i podnosić ich jakość. W celu poprawy jakości i spójności danych statystycznych gromadzonych na poziomie Unii Komisja i AMLA powinny monitorować sytuację w całej Unii pod względem walki z praniem pieniędzy i finansowaniem terroryzmu oraz publikować regularne przeglądy.
- (21) FATF opracowała standardy dla jurysdykcji do celów identyfikacji i oceny ryzyk potencjalnego niewykonania ukierunkowanych sankcji finansowych związanych z finansowaniem proliferacji lub uchylania się od nich, a także do celów podejmowania działań służących ograniczeniu tych ryzyk. Te nowe standardy wprowadzone przez FATF nie zastępują ani nie podważają istniejących rygorystycznych wymogów wobec państw w zakresie wykonywania ukierunkowanych sankcji finansowych w celu zastosowania się do odpowiednich rezolucji Rady Bezpieczeństwa Organizacji Narodów Zjednoczonych dotyczących zapobiegania proliferacji broni masowego rażenia i finansowaniu jej, a także dotyczących zwalczania i zakłócania proliferacji. Te istniejące obowiązki, wykonywane na poziomie Unii

decyzjami Rady 2010/413/WPZiB⁽¹¹⁾ i (WPZiB) 2016/849⁽¹²⁾, a także rozporządzeniami Rady (UE) nr 267/2012⁽¹³⁾ i (UE) 2017/1509⁽¹⁴⁾, pozostają wiążącymi wszystkie osoby fizyczne i prawne w Unii. Biorąc pod uwagę szczególne ryzyka niewykonania ukierunkowanych sankcji finansowych i uchylania się od nich, na które narażona jest Unia, należy rozszerzyć ocenę ryzyka na wszystkie ukierunkowane sankcje finansowe przyjmowane na poziomie Unii. Uwzględniający ryzyko charakter środków przeciwdziałania praniu pieniędzy i finansowaniu terroryzmu związanych z ukierunkowanymi sankcjami finansowymi nie eliminuje spoczywającego na wszystkich osobach fizycznych lub prawnych w Unii opartego na zasadach obowiązku zamrożenia i nieudostępniania środków finansowych lub innych aktywów wskazanym osobom lub podmiotom.

- (22) Aby odzwierciedlić zmiany na poziomie międzynarodowym, w szczególności zmienione rekomendacje FATF, oraz zapewnić kompleksowe ramy do celów wykonywania ukierunkowanych sankcji finansowych, w niniejszej dyrektywie należy wprowadzić wymogi dotyczące identyfikacji, rozumienia i ograniczania ryzyka niewykonania ukierunkowanych sankcji finansowych lub uchylania się od nich na poziomie Unii i państw członkowskich, a także dotyczące zarządzania takimi ryzykami.
- (23) Centralne rejestry informacji o beneficjentach rzeczywistych (zwane dalej „centralnymi rejestrami”) mają kluczowe znaczenie dla zwalczania niewłaściwego wykorzystywania podmiotów prawnych oraz porozumień prawnych. W związku z tym państwa członkowskie powinny zapewnić, aby informacje o beneficjentach rzeczywistych podmiotów prawnych i porozumień prawnych, informacje o umowach powierniczych oraz informacje dotyczące zagranicznych podmiotów prawnych i zagranicznych porozumień prawnych były przechowywane w centralnym rejestrze. W celu zapewnienia, aby centralne rejestry były łatwo dostępne i zawierały dane wysokiej jakości, należy wprowadzić spójne przepisy dotyczące gromadzenia i przechowywania tych informacji w rejestrach. Informacje przechowywane w centralnych rejestrach powinny być dostępne w łatwym do wykorzystania formacie nadającym się do odczytu maszynowego.
- (24) Z myślą o zwiększeniu przejrzystości w celu zwalczania niewłaściwego wykorzystywania podmiotów prawnych państwa członkowskie powinny zapewnić rejestrowanie informacji o beneficjentach rzeczywistych w centralnym rejestrze zlokalizowanym poza siedzibą podmiotu prawnego, z pełnym poszanowaniem prawa Unii. Państwa członkowskie powinny w tym celu korzystać z centralnej bazy danych, w której gromadzone są informacje o beneficjentach rzeczywistych, z rejestru przedsiębiorców lub innego centralnego rejestru. Państwa członkowskie mogą postanowić, że podmioty zobowiązane są odpowiedzialne za przekazywanie niektórych informacji do centralnego rejestru. Państwa członkowskie powinny zapewnić, by w każdym przypadku informacje te udostępniano właściwym organom, a także przekazywano podmiotom zobowiązanym wówczas, gdy stosują środki należytej staranności wobec klienta.
- (25) Informacje o beneficjentach rzeczywistych trustów, które powstały w drodze czynności prawnej, i podobnych porozumień prawnych powinny być rejestrowane w miejscu, w którym powiernicy i osoby zajmujące równoważne stanowiska w podobnych porozumieniach prawnych mają siedzibę lub miejsce zamieszkania lub w którym zarządza się porozumieniem prawnym. W celu zapewnienia skutecznego monitorowania oraz rejestracji informacji o beneficjentach rzeczywistych trustów, które powstały w drodze czynności prawnej, i podobnych porozumień prawnych konieczna jest także współpraca między państwami członkowskimi. Integracja prowadzonych przez państwa członkowskie rejestrów beneficjentów rzeczywistych trustów, które powstały w drodze czynności prawnej, i podobnych porozumień prawnych powinna umożliwić dostęp do tych informacji i powinna również zapewnić, by nie dochodziło do wielokrotnej rejestracji w Unii tych samych trustów, które powstały w drodze czynności prawnej, i podobnych porozumień prawnych.
- (26) Terminowy dostęp do informacji o beneficjentach rzeczywistych należy zapewnić w taki sposób, aby uniknąć wszelkiego ryzyka ostrzeżenia zainteresowanego podmiotu prawnego, powiernika lub osoby zajmującej równoważne stanowisko.
- (27) Dokładność danych zawartych w centralnych rejestrach ma zasadnicze znaczenie dla wszystkich odpowiednich organów i innych osób, którym przyznano dostęp do tych danych, oraz dla podejmowania na ich podstawie ważnych i zgodnych z prawem decyzji. W związku z tym państwa członkowskie powinny zapewnić, by podmioty odpowiedzialne za centralne rejestry weryfikowały – w rozsądnym terminie po otrzymaniu informacji o beneficjentach rzeczywistych, a następnie regularnie – czy przedłożone informacje są adekwatne, dokładne i aktualne. Państwa członkowskie powinny zapewnić, aby podmioty odpowiedzialne za centralne rejestry miały możliwość zwrócenia się o wszelkie informacje potrzebne im do zweryfikowania informacji o beneficjentach rzeczywistych i informacji o powiernikach, a także sytuacji, w których nie ma beneficjenta rzeczywistego lub w których nie można było ustalić beneficjenta rzeczywistego lub beneficjentów rzeczywistych. W tym przypadku informacjom przekazanym do centralnego rejestru powinno towarzyszyć uzasadnienie zawierające wszystkie

⁽¹¹⁾ Decyzja Rady 2010/413/WPZiB z dnia 26 lipca 2010 r. w sprawie środków ograniczających wobec Iranu i uchylająca wspólne stanowisko 2007/140/WPZiB (Dz.U. L 195 z 27.7.2010, s. 39).

⁽¹²⁾ Decyzja Rady (WPZiB) 2016/849 z dnia 27 maja 2016 r. w sprawie środków ograniczających skierowanych przeciwko Koreańskiej Republice Ludowo-Demokratycznej, uchylająca decyzję 2013/183/WPZiB (Dz.U. L 141 z 28.5.2016, s. 79).

⁽¹³⁾ Rozporządzenie Rady (UE) nr 267/2012 z dnia 23 marca 2012 r. w sprawie środków ograniczających wobec Iranu i uchylające rozporządzenie (UE) nr 961/2010 (Dz.U. L 88 z 24.3.2012, s. 1).

⁽¹⁴⁾ Rozporządzenie Rady (UE) 2017/1509 z dnia 30 sierpnia 2017 r. dotyczące środków ograniczających skierowanych przeciwko Koreańskiej Republice Ludowo-Demokratycznej i uchylające rozporządzenie (WE) nr 329/2007 (Dz.U. L 224 z 31.8.2017, s. 1).

odpowiednie dokumenty potwierdzające, aby umożliwić centralnemu rejestrowi stwierdzenie, czy tak faktycznie jest. Państwa członkowskie powinny także zapewnić, aby podmioty odpowiedzialne za rejestry dysponowały adekwatnymi narzędziami do przeprowadzania weryfikacji, w tym automatycznych weryfikacji, w sposób, który chroni prawa podstawowe i pozwala uniknąć dyskryminujących wyników.

- (28) Istotne jest, aby państwa członkowskie powierzyły podmiotom odpowiedzialnym za centralne rejestry wystarczające uprawnienia i zasoby do weryfikacji beneficjentów rzeczywistych i prawdziwości przekazanych im informacji oraz zgłaszania wszelkich podejrzeń swojej FIU. Uprawnienia takie powinny obejmować uprawnienie do przeprowadzania inspekcji – czy to przez podmioty odpowiedzialne za centralne rejestry, czy przez inne organy w ich imieniu – w lokalach podmiotów prawnych oraz podmiotów zobowiązanych działających w charakterze powierników trustów, które powstały w drodze czynności prawnej, lub osób zajmujących równoważne stanowisko w podobnych porozumieniach prawnych. Państwa członkowskie powinny zapewnić stosowanie odpowiednich zabezpieczeń w przypadku, gdy ci powiernicy lub osoby zajmujące równoważne stanowisko w podobnym porozumieniu prawnym są przedstawicielami zawodów prawniczych lub gdy ich lokale lub zarejestrowana siedziba są tożsame z prywatnym miejscem zamieszkania. Uprawnienia takie powinny również obejmować przedstawicieli zagranicznych podmiotów prawnych i zagranicznych porozumień prawnych w Unii, w przypadku gdy te podmioty i porozumienia prawne mają siedzibę statutową lub przedstawicieli w Unii.
- (29) Jeżeli podczas weryfikowania informacji o beneficjentach rzeczywistych podmiot odpowiedzialny za centralny rejestr stwierdzi, że w informacjach tych występują niespójności lub błędy, lub jeżeli informacje te w inny sposób nie spełniają wymogów, podmiot ten powinien mieć możliwość wstrzymania lub zawieszenia zaświadczenia potwierdzającego rejestrację w centralnym rejestrze do czasu usunięcia nieprawidłowości.
- (30) Podmioty odpowiedzialne za centralne rejestry powinny wykonywać swoje funkcje w sposób wolny od nadmiernego wpływu, w tym wszelkiego nadmiernego wpływu o charakterze politycznym lub branżowym w odniesieniu do weryfikacji informacji, nakładania środków lub kar oraz udzielania dostępu osobom mającym uzasadniony interes. W tym celu podmioty odpowiedzialne za centralne rejestry powinny dysponować strategiami w zakresie zapobiegania konfliktom interesów i zarządzania nimi.
- (31) Podmioty odpowiedzialne za centralne rejestry są właściwe do szybkiej i efektywnej identyfikacji osób, które ostatecznie są właścicielami podmiotów i porozumień prawnych lub sprawują nad nimi kontrolę, w tym osób wskazanych w związku z ukierunkowanymi sankcjami finansowymi. Terminowe wykrywanie takich struktur własności i kontroli przyczynia się do lepszego zrozumienia narażenia na ryzyka niewykonania ukierunkowanych sankcji finansowych i uchylania się od nich, a także do przyjmowania środków ograniczających takie ryzyka. Dlatego istotne jest nałożenie na podmioty odpowiedzialne za centralne rejestry wymogu weryfikacji przechowywanych w nich informacji o beneficjentach rzeczywistych pod kątem wyznaczeń dotyczących ukierunkowanych sankcji finansowych, zarówno natychmiast po takim wyznaczeniu, jak i później w sposób regularny, w celu wykrycia, czy zmiany w strukturze własności lub kontroli podmiotu prawnego lub porozumienia prawnego sprzyjają ryzykom uchylania się od ukierunkowanych sankcji finansowych. Wskazanie w centralnych rejestrach, że podmioty prawne lub porozumienia prawne są powiązane z osobami lub podmiotami podlegającymi ukierunkowanym sankcjom finansowym, powinno przyczynić się do działań właściwych organów i organów odpowiedzialnych za wdrażanie unijnych środków ograniczających.
- (32) Zgłaszanie rozbieżności między informacjami o beneficjentach rzeczywistych przechowywanymi w centralnych rejestrach a informacjami o beneficjentach rzeczywistych dostępnymi dla podmiotów zobowiązanych oraz, w stosownych przypadkach, właściwych organów stanowi skuteczny mechanizm weryfikacji dokładności informacji. Wszelkie wykryte rozbieżności powinny być szybko zgłaszane i rozwiązywane, zgodnie z wymogami dotyczącymi ochrony danych.
- (33) W przypadku gdy zgłoszenie rozbieżności przez FIU i inne właściwe organy utrudniałoby analizę podejrzaną transakcji lub trwające postępowanie przygotowawcze, FIU lub inne właściwe organy powinny odroczyć zgłoszenie rozbieżności aż do momentu, w którym ustaną przyczyny uzasadniające niedokonanie takiego zgłoszenia. Ponadto FIU i inne właściwe organy nie powinny zgłaszać jakichkolwiek rozbieżności, jeżeli byłoby to sprzeczne z jakimkolwiek przepisem prawa krajowego dotyczącym zachowania poufności lub stanowiłoby przestępstwo polegające na ostrzeżeniu.
- (34) Aby zapewnić równe warunki działania w zakresie stosowania pojęcia beneficjenta rzeczywistego, niezwykle ważne jest, aby w całej Unii istniały jednolite kanały i środki zgłaszania informacji dla podmiotów prawnych oraz powierników trustów, które powstały w drodze czynności prawnej, lub osób zajmujących równoważne stanowiska w podobnych porozumieniach prawnych. W tym celu format przekazywania informacji o beneficjentach rzeczywistych do odpowiednich centralnych rejestrów powinien być jednolity oraz gwarantować przejrzystość i pewność prawa.

- (35) Aby zapewnić równe warunki działania dla poszczególnych rodzajów form prawnych, należy również nałożyć na powierników wymóg uzyskiwania i przechowywania informacji o beneficjentach rzeczywistych oraz przekazywania tych informacji do centralnego rejestru lub centralnej bazy danych.
- (36) Niezwykle ważne jest, aby informacje o beneficjentach rzeczywistych pozostawały dostępne za pośrednictwem centralnych rejestrów i za pośrednictwem systemu integracji centralnych rejestrów przez okres co najmniej pięciu lat od rozwiązania podmiotu prawnego lub ustania porozumienia prawnego. Państwa członkowskie powinny mieć możliwość ustanowienia w prawie dodatkowych przyczyn uzasadniających przetwarzanie informacji o beneficjentach rzeczywistych do celów innych niż przeciwdziałanie praniu pieniędzy i finansowaniu terroryzmu, jeżeli przetwarzanie takie służy celowi interesu publicznego oraz stanowi niezbędny i proporcjonalny środek w społeczeństwie demokratycznym służący realizacji uzasadnionego celu.
- (37) FIU, inne właściwe organy i organy samorządu zawodowego powinny mieć natychmiastowy, niefiltrowany, bezpośredni i swobodny dostęp do informacji o beneficjentach rzeczywistych do celów zapobiegania praniu pieniędzy, jego przestępstwom źródłowym lub finansowaniu terroryzmu, ich wykrywania, prowadzenia postępowań przygotowawczych oraz wnoszenia i popierania oskarżeń w ich sprawie. Podmioty zobowiązane powinny mieć również dostęp do centralnych rejestrów podczas przeprowadzania należytej staranności wobec klienta. Państwa członkowskie mogą zdecydować o uzależnieniu dostępu podmiotów zobowiązanych od uiszczenia opłaty. Opłaty te powinny być jednak ściśle ograniczone do tego, co jest niezbędne do pokrycia kosztów zapewnienia jakości informacji przechowywanych w tych rejestrach i udostępniania informacji, i nie powinny utrudniać skutecznego dostępu do informacji o beneficjentach rzeczywistych.
- (38) Bezpośredni, terminowy i niefiltrowany dostęp krajowych organów publicznych do informacji o beneficjentach rzeczywistych ma również kluczowe znaczenie dla zapewnienia właściwego wykonania unijnych środków ograniczających, zapobiegania ryzyku niewykonania unijnych środków ograniczających i uchylania się od nich, a także dla prowadzenia postępowań przygotowawczych w sprawie naruszeń tych środków. Z tych powodów organy właściwe do wdrażania takich środków ograniczających wskazane na mocy odpowiednich rozporządzeń Rady przyjętych na podstawie art. 215 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej (TFUE) powinny mieć bezpośredni i natychmiastowy dostęp do informacji przechowywanych w zintegrowanych centralnych rejestrach.
- (39) Organy, jednostki organizacyjne Unii, które odgrywają rolę w unijnych ramach przeciwdziałania praniu pieniędzy i finansowaniu terroryzmu, powinny – podczas wykonywania swoich obowiązków – mieć możliwość dostępu do informacji o beneficjentach rzeczywistych. Dotyczy to Prokuratury Europejskiej (EPPO), ale także Europejskiego Urzędu ds. Zwalczania Nadużyć Finansowych (OLAF) podczas prowadzenia przez niego dochodzeń oraz Eurojustu w przypadku wspierania postępowań przygotowawczych prowadzonych przez organy krajowe. Jako organ nadzorczy AMLA otrzymuje dostęp do informacji o beneficjentach rzeczywistych podczas wykonywania czynności nadzorczych. W celu zapewnienia, aby AMLA mógł skutecznie wspierać działalność FIU, powinien mieć również możliwość dostępu do informacji o beneficjentach rzeczywistych w kontekście wspólnych analiz.
- (40) Aby ograniczyć ingerencję w prawo do poszanowania życia prywatnego i do ochrony danych osobowych, powszechny dostęp do informacji beneficjentów rzeczywistych przechowywanych w centralnych rejestrach powinien być uzależniony od wykazania uzasadnionego interesu. Rozbieżne podejścia państw członkowskich względem weryfikacji, czy taki uzasadniony interes istnieje, mogą utrudnić zharmonizowane wdrażanie ram w zakresie przeciwdziałania praniu pieniędzy i finansowaniu terroryzmu oraz osiągnięcie celu zapobiegawczego, w którym to celu zezwala się na taki powszechny dostęp. Konieczne jest zatem opracowanie ram uznawania i weryfikacji uzasadnionego interesu na poziomie Unii, przy pełnym poszanowaniu Karty praw podstawowych Unii Europejskiej („Karta”). W przypadku istnienia uzasadnionego interesu należy umożliwić powszechny dostęp do informacji o beneficjentach rzeczywistych podmiotów prawnych i porozumień prawnych. Uzasadniony interes powinien być domniemany w odniesieniu do niektórych kategorii społeczeństwa. Dostęp na podstawie uzasadnionego interesu nie powinien być uzależniony od statusu prawnego lub formy prawnej osoby ubiegającej się o dostęp.
- (41) Organizacje pozarządowe, środowiska akademickie i dziennikarze śledczy również przyczyniają się do osiągnięcia celów Unii w zakresie walki z praniem pieniędzy, jego przestępstwami źródłowymi i finansowaniem terroryzmu. Należy zatem uznać, że mają one uzasadniony interes w dostępie do informacji o beneficjentach rzeczywistych, co ma kluczowe znaczenie dla wykonywania ich funkcji i sprawowania kontroli publicznej, stosownie do przypadku. Możliwość dostępu do centralnych rejestrów nie powinna być uzależniona od nośnika lub platformy, za pośrednictwem których podmioty te prowadzą swoją działalność, ani od wcześniejszego doświadczenia w tej dziedzinie. Aby umożliwić takim kategoriom skuteczne prowadzenie działalności i uniknięcie ryzyka odwetu, należy zezwolić im na dostęp do informacji o podmiotach prawnych i porozumieniach prawnych bez wykazywania powiązań z tymi podmiotami lub porozumieniami. Jak przewidziano w unijnych przepisach o ochronie danych, wszelki dostęp beneficjentów rzeczywistych do informacji o przetwarzaniu ich danych osobowych nie powinien negatywnie wpływać na prawa i wolności innych osób, w tym prawo do bezpieczeństwa danej osoby. Ujawnienie

beneficjentowi rzeczywistemu informacji, że osoby działające w celach dziennikarskich lub organizacje społeczeństwa obywatelskiego zapoznały się z ich danymi osobowymi, może zagrozić bezpieczeństwu dziennikarzy i członków organizacji społeczeństwa obywatelskiego prowadzących dochodzenia w sprawie potencjalnej działalności przestępczej. W związku z tym w celu pogodzenia prawa do ochrony danych osobowych z wolnością wypowiedzi i informacji dla dziennikarzy zgodnie z art. 85 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679⁽¹⁵⁾ oraz w celu zapewnienia roli organizacji społeczeństwa obywatelskiego w zapobieganiu praniu pieniędzy, jego przestępstwom źródłowym lub finansowaniu terroryzmu oraz wykrywaniu ich i prowadzeniu postępowań przygotowawczych w ich sprawie zgodnie z art. 23 ust. 1 lit. d) tego rozporządzenia, podmioty odpowiedzialne za centralne rejestry nie powinny udostępniać beneficjentom rzeczywistym informacji o przetwarzaniu ich danych przez te kategorie społeczeństwa, lecz jedynie fakt, że osoby działające w celach dziennikarskich lub organizacje społeczeństwa obywatelskiego zapoznały się z ich danymi.

- (42) Integralność transakcji biznesowych ma kluczowe znaczenie dla prawidłowego funkcjonowania rynku wewnętrznego i systemu finansowego Unii. W tym celu ważne jest, aby osoby, które chcą prowadzić interesy z podmiotami prawnymi lub porozumieniami prawnymi w Unii, miały możliwość dostępu do informacji o ich beneficjentach rzeczywistych w celu sprawdzenia, czy ich potencjalni partnerzy biznesowi nie są zaangażowani w pranie pieniędzy, jego przestępstwa źródłowe lub finansowanie terroryzmu. Istnieją powszechne dowody na to, że przestępcy ukrywają swoją tożsamość za strukturami korporacyjnymi, a umożliwienie osobom, które mogłyby zawrzeć transakcje z podmiotem prawnym lub porozumieniem prawnym, poznania tożsamości beneficjentów rzeczywistych przyczynia się do zwalczania niewłaściwego wykorzystywania podmiotów prawnych lub porozumień prawnych do celów przestępczych. Transakcja nie ogranicza się do działalności handlowej lub dostarczania lub zakupu produktów lub usług, ale może również obejmować sytuacje, w których istnieje prawdopodobieństwo, że dana osoba zainwestuje środki pieniężne, zgodnie z definicją w art. 4 pkt 25 dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2015/2366⁽¹⁶⁾, lub kryptoaktywa w dany podmiot prawny lub porozumienie prawne, lub też nabędzie podmiot prawny. W związku z tym wymóg uzasadnionego interesu w dostępie do informacji o beneficjentach rzeczywistych nie powinien być uważany za spełniony wyłącznie przez osoby prowadzące działalność gospodarczą lub handlową.
- (43) Biorąc pod uwagę transgraniczny charakter prania pieniędzy, jego przestępstw źródłowych i finansowania terroryzmu, należy uznać, że organy państw trzecich mają uzasadniony interes w dostępie do informacji o beneficjentach rzeczywistych dotyczących unijnych podmiotów prawnych i porozumień prawnych, jeżeli potrzebują takiego dostępu w kontekście konkretnych postępowań przygotowawczych lub analiz w celu wykonywania zadań tych organów w zakresie przeciwdziałania praniu pieniędzy i finansowaniu terroryzmu. Podobnie podmioty, które podlegają wymogom w zakresie przeciwdziałania praniu pieniędzy i finansowaniu terroryzmu w państwach trzecich, powinny mieć możliwość dostępu do informacji o beneficjentach rzeczywistych w centralnych rejestrach unijnych, jeżeli są zobowiązane do podjęcia środków należytej staranności wobec klienta zgodnie z wymogami w zakresie przeciwdziałania praniu pieniędzy i finansowaniu terroryzmu w tych państwach w odniesieniu do podmiotów prawnych i porozumień prawnych mających siedzibę w Unii. Wszelki dostęp do informacji zawartych w centralnych rejestrach powinien być zgodny z prawem Unii dotyczącym ochrony danych osobowych, a w szczególności z rozdziałem V rozporządzenia (UE) 2016/679. W tym celu, centralne rejestry powinny również rozważyć, czy wnioski osób mających siedzibę poza Unią mogą podlegać warunkom, na których możliwe jest skorzystanie z odstępstwa na mocy art. 49 tego rozporządzenia. Zgodnie z utrwalonym orzecznictwem Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej (zwanego dalej „Trybunałem”), że walka z praniem pieniędzy, jego przestępstwami źródłowymi i finansowaniem terroryzmu stanowi cel leżący w ogólnym interesie publicznym, a także potwierdzał związane z nim cele bezpieczeństwa publicznego. Aby zachować integralność postępowań przygotowawczych i analiz prowadzonych przez FIU oraz organy ścigania i organy sądowe z państw trzecich, centralne rejestry powinny powstrzymać się od ujawniania beneficjentom rzeczywistym wszelkich informacji o przetwarzaniu ich danych osobowych przez te organy, o ile takie ujawnienie miałoby negatywny wpływ na postępowania przygotowawcze i analizy tych organów. Aby jednak chronić prawa osób, których dane dotyczą, centralne rejestry powinny jedynie powstrzymać się od ujawniania tych informacji do czasu, gdy ujawnienie takie nie będzie już zagrazać postępowaniu przygotowawczemu lub analizie. Termin ten powinien zostać ustalony na maksymalny okres pięciu lat i powinien być przedłużany wyłącznie na uzasadniony wniosek organu z państwa trzeciego.
- (44) W celu zapewnienia wystarczająco elastycznego systemu dostępu, który jest w stanie dostosowywać się do pojawiających się nowych okoliczności, państwa członkowskie powinny mieć możliwość udzielania dostępu do informacji o beneficjentach rzeczywistych, na zasadzie indywidualnej, każdej osobie, która może wykazać uzasadniony interes związany z zapobieganiem praniu pieniędzy, jego przestępstwami źródłowymi i finansowaniem terroryzmu oraz zwalczaniem tych zjawisk. Państwa członkowskie powinny gromadzić informacje o przypadkach uzasadnionego interesu, które wykraczają poza kategorie określone w niniejszej dyrektywie, i powiadamiać o nich Komisję.

⁽¹⁵⁾ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE (ogólne rozporządzenie o ochronie danych) (Dz.U. L 119 z 4.5.2016, s. 1).

⁽¹⁶⁾ Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2015/2366 z dnia 25 listopada 2015 r. w sprawie usług płatniczych w ramach rynku wewnętrznego, zmieniająca dyrektywy 2002/65/WE, 2009/110/WE, 2013/36/UE i rozporządzenie (UE) nr 1093/2010 oraz uchylająca dyrektywę 2007/64/WE (Dz.U. L 337 z 23.12.2015, s. 35).

- (45) Przestępcy mogą niewłaściwie wykorzystywać podmioty prawne w dowolnym momencie. Niektóre etapy cyklu życia podmiotów prawnych wiążą się jednak z podwyższonym ryzykiem, np. na etapie tworzenia spółki lub w przypadku zmian w strukturze spółki, takich jak przekształcenie, połączenie lub podział, które umożliwiają przestępcom przejście kontroli nad podmiotem prawnym. Ramy unijne zapewniają nadzór ze strony organów publicznych nad tymi etapami istnienia podmiotu prawnego na mocy dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2017/1132⁽¹⁷⁾. W celu zapewnienia, aby te organy publiczne mogły skutecznie prowadzić swoją działalność i przyczynić się do zapobiegania wykorzystywaniu podmiotów prawnych do celów przestępczych, powinny one mieć dostęp do informacji zawartych w zintegrowanych centralnych rejestrach.
- (46) W celu zapewnienia zgodności z prawem i prawidłowości wydatków ujętych w zestawieniach wydatków przedkładanych Komisji w ramach unijnych programów finansowania instytucje programu muszą gromadzić i przechowywać w swoich systemach zarządzania i kontroli informacje o beneficjentach rzeczywistych odbiorców finansowania unijnego. Należy zatem zapewnić, aby instytucje programu w państwach członkowskich miały dostęp do informacji o beneficjentach rzeczywistych przechowywanych w zintegrowanych centralnych rejestrach, aby wypełniać swoje obowiązki w zakresie zapobiegania nieprawidłowościom, w tym nadużyciom finansowym, ich wykrywania, korygowania i zgłaszania, zgodnie z rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/1060⁽¹⁸⁾.
- (47) W celu ochrony interesów finansowych Unii organy państwa członkowskiego wdrażające Instrument na rzecz Odbudowy i Zwiększania Odporności na podstawie rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/241⁽¹⁹⁾ powinny mieć dostęp do zintegrowanych centralnych rejestrów w celu gromadzenia informacji o beneficjentach rzeczywistych odbiorcy środków finansowych Unii lub wykonawcy, wymaganych na mocy tego rozporządzenia.
- (48) Korupcja w zamówieniach publicznych szkodzi interesowi publicznemu, podważa zaufanie publiczne i ma negatywny wpływ na życie obywateli. Biorąc pod uwagę podatność postępowań o udzielenie zamówień publicznych na korupcję, nadużycia finansowe i inne przestępstwa źródłowe, organy krajowe właściwe w postępowaniach o udzielenie zamówień publicznych powinny mieć możliwość wglądu do centralnych rejestrów w celu ustalenia tożsamości osób fizycznych, które ostatecznie są właścicielami oferentów lub sprawują nad nimi kontrolę, oraz identyfikowania przypadków, w których istnieje ryzyko, że przestępcy mogą być zaangażowani w postępowanie o udzielenie zamówienia. Terminowy dostęp do informacji przechowywanych w centralnym rejestrze ma kluczowe znaczenie dla zapewnienia, aby organy publiczne prowadzące postępowania w sprawie zamówień publicznych mogły skutecznie wypełniać swoje funkcje, w tym przez wykrywanie przypadków korupcji w tych postępowaniach. Pojęcie organów publicznych w odniesieniu do postępowań o udzielenie zamówień powinno obejmować pojęcie instytucji zamawiających w aktach prawnych Unii dotyczącym postępowań o udzielenie zamówień publicznych na towary i usługi, lub na koncesje, a także dowolny organ publiczny wyznaczony przez państwa członkowskie do weryfikowania legalności postępowań o udzielenie zamówień publicznych, który nie jest właściwym organem do celów przeciwdziałania praniu pieniędzy i finansowaniu terroryzmu.
- (49) Produkty, takie jak weryfikacja klientów, oferowane przez dostawców będących osobami trzecimi wspomagają podmioty zobowiązane w dochowywaniu należytej staranności wobec klienta. Produkty takie zapewniają tym podmiotom całościowy obraz klienta, co umożliwia im podejmowanie przemyślanych decyzji co do klasyfikacji ryzyka, środków ograniczających ryzyko, jakie należy zastosować, oraz ewentualnych podejrzeń co do działalności klientów. Produkty te pomagają również w pracach właściwych organów w zakresie analizy podejrzanych transakcji i postępowań przygotowawczych w sprawie potencjalnych przypadków prania pieniędzy, przestępstw źródłowych i finansowania terroryzmu, uzupełniając informacje o beneficjentach rzeczywistych innymi rozwiązaniami technicznymi, które umożliwiają właściwym organom uzyskanie szerszego obrazu złożonych schematów przestępczych, w tym poprzez lokalizację sprawców tych przestępstw. Odgrywają one zatem kluczową rolę w śledzeniu coraz bardziej złożonych i szybszych przepływach charakteryzujących mechanizmy prania pieniędzy. Ze względu na ugruntowaną funkcję tych rozwiązań w infrastrukturze zapewniania zgodności z prawem można zasadnie uznać, że podmioty oferujące te produkty mają uzasadniony interes w dostępie do informacji przechowywanych w rejestrach, pod warunkiem że dane uzyskane z centralnego rejestru są oferowane wyłącznie podmiotom zobowiązanym i właściwym organom w Unii w celu wykonywania zadań dotyczących zapobiegania praniu pieniędzy, jego przestępstwom źródłowym i finansowaniu terroryzmu oraz zwalczania tych zjawisk.
- (50) Aby uniknąć rozbieżnych podejść do wdrażania pojęcia uzasadnionego interesu do celów dostępu do informacji o beneficjentach rzeczywistych, należy zharmonizować procedury uznawania takiego uzasadnionego interesu. Powinno to obejmować wspólne wzory na potrzeby stosowania i uznawania uzasadnionego interesu, które

⁽¹⁷⁾ Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2017/1132 z dnia 14 czerwca 2017 r. w sprawie niektórych aspektów prawa spółek (Dz.U. L 169 z 30.6.2017, s. 46).

⁽¹⁸⁾ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/1060 z dnia 24 czerwca 2021 r. ustanawiające wspólne przepisy dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego Plus, Funduszu Spójności, Funduszu na rzecz Sprawiedliwej Transformacji i Europejskiego Funduszu Morskiego, Rybackiego i Akwakultury, a także przepisy finansowe na potrzeby tych funduszy oraz na potrzeby Funduszu Azyłu, Migracji i Integracji, Funduszu Bezpieczeństwa Wewnętrznego i Instrumentu Wsparcia Finansowego na rzecz Zarządzania Granicami i Polityki Wizowej (Dz.U. L 231 z 30.6.2021, s. 159).

⁽¹⁹⁾ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/241 z dnia 12 lutego 2021 r. ustanawiające Instrument na rzecz Odbudowy i Zwiększania Odporności (Dz.U. L 57 z 18.2.2021, s. 17).

ułatwiłyby wzajemne uznawanie przez centralne rejestry w całej Unii. W tym celu należy powierzyć Komisji uprawnienia wykonawcze w celu określenia zharmonizowanych wzorów i procedury.

- (51) W celu zapewnienia, aby procedury udzielania dostępu osobom, które mają uprzednio zweryfikowany uzasadniony interes, nie były nadmiernie uciążliwe, dostęp może zostać przedłużony na podstawie uproszczonych procedur, za pomocą których podmiot odpowiedzialny za centralny rejestr zapewnia, aby informacje uzyskane uprzednio do celów weryfikacji były prawidłowe i odpowiednie oraz w razie potrzeby aktualizowane.
- (52) Ponadto z myślą o zapewnieniu proporcjonalnego i zrównoważonego podejścia oraz w celu zagwarantowania prawa do życia prywatnego i do ochrony danych osobowych państwa członkowskie powinny przewidzieć wyłączenia obowiązku ujawniania danych osobowych beneficjenta rzeczywistego za pośrednictwem centralnych rejestrów oraz udzielania dostępu do takich informacji w wyjątkowych przypadkach, gdy ujawnienie tych informacji narażałoby beneficjenta rzeczywistego na niewspółmierne ryzyko nadużycia finansowego, uprowadzenia, szantażu, wymuszenia, nękania, przemocy lub zastraszenia. Państwa członkowskie powinny również mieć możliwość wprowadzenia wymogu rejestracji internetowej w celu ustalenia tożsamości każdej osoby, która składa wniosek o udostępnienie informacji z centralnego rejestru, a także wymogu uiszczenia opłaty za dostęp do informacji zawartych w rejestrze przez osoby mające uzasadniony interes. Opłaty te powinny być jednak ściśle ograniczone do tego, co jest niezbędne do pokrycia kosztów zapewnienia jakości informacji przechowywanych w centralnych rejestrach i udostępniania informacji, i nie powinny utrudniać skutecznego dostępu do informacji o beneficjentach rzeczywistych.
- (53) Identyfikacja wnioskodawców jest niezbędna do zapewnienia, aby dostęp do informacji o beneficjentach rzeczywistych miały wyłącznie osoby mające uzasadniony interes. Proces identyfikacji powinien jednak być prowadzony w taki sposób, aby nie prowadził do dyskryminacji, w tym ze względu na państwo zamieszkania lub obywatelstwo wnioskodawców. W tym celu państwa członkowskie powinny zapewnić wystarczające mechanizmy identyfikacji, w tym między innymi systemy identyfikacji elektronicznej, notyfikowane zgodnie z rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 910/2014⁽²⁰⁾ i odpowiednie kwalifikowane usługi zaufania, aby umożliwić osobom mającym uzasadniony interes skuteczny dostęp do informacji o beneficjentach rzeczywistych.
- (54) Dyrektywa (UE) 2018/843 umożliwiła integrację rejestrów centralnych państw członkowskich zawierających informacje o beneficjentach rzeczywistych za pomocą europejskiej centralnej platformy ustanowionej na podstawie dyrektywy (UE) 2017/1132. Integracja okazała się niezbędna dla skutecznego transgranicznego dostępu właściwych organów, podmiotów zobowiązanych i osób mających uzasadniony interes do informacji o beneficjentach rzeczywistych. Będzie ona wymagała stałego rozwijania w celu wdrożenia zmienionych wymogów regulacyjnych przed transpozycją niniejszej dyrektywy. Należy zatem kontynuować prace nad integracją przy zaangażowaniu państw członkowskich w funkcjonowanie całego systemu, które należy zapewnić za pośrednictwem regularnego dialogu między Komisją a przedstawicielami państw członkowskich w kwestiach dotyczących działania systemu oraz jego przyszłego rozwoju.
- (55) W wyniku integracji centralnych rejestrów państw członkowskich zarówno krajowy, jak i transgraniczny dostęp do informacji o beneficjentach rzeczywistych porozumień prawnych – zawartych w centralnym rejestrze każdego państwa członkowskiego – powinien być przyznawany na podstawie definicji uzasadnionego interesu, na mocy decyzji podjętej przez podmiot odpowiedzialny za odpowiedni rejestr centralny. Aby zapewnić, żeby nieuzasadnione decyzje o ograniczeniu dostępu do informacji o beneficjentach rzeczywistych mogły zostać poddane przeglądowi, należy ustanowić mechanizmy umożliwiające wnoszenie odwołań od takich decyzji. W celu zapewnienia spójnej i efektywnej rejestracji oraz wymiany informacji państwa członkowskie powinny zapewnić, aby podmiot odpowiedzialny za centralny rejestr w ich państwie członkowskim współpracował ze swoimi odpowiednikami w innych państwach członkowskich, w tym udostępniając informacje o trustach i podobnych porozumieniach prawnych podlegających prawu jednego państwa członkowskiego, a zarządzanych w innym państwie członkowskim, lub których powiernik ma siedzibę lub miejsce zamieszkania w innym państwie członkowskim.
- (56) Do przetwarzania danych osobowych do celów niniejszej dyrektywy zastosowanie ma rozporządzenie (UE) 2016/679. Osoby fizyczne, których dane osobowe są przechowywane w centralnych rejestrach w związku z ich statusem beneficjenta rzeczywistego, powinny być informowane o mających zastosowanie przepisach o ochronie danych. Ponadto udostępniać należy wyłącznie dane osobowe, które są aktualne i odnoszą się do osób faktycznie będących beneficjentami rzeczywistymi, a beneficjentów rzeczywistych należy poinformować o prawach

⁽²⁰⁾ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 910/2014 z dnia 23 lipca 2014 r. w sprawie identyfikacji elektronicznej i usług zaufania w odniesieniu do transakcji elektronicznych na rynku wewnętrznym oraz uchylające dyrektywę 1999/93/WE (Dz. U. L 257 z 28.8.2014, s. 73).

przysługujących im na podstawie unijnych ram prawnych w zakresie ochrony danych oraz o procedurach mających zastosowanie do wykonywania tych praw.

- (57) Opóźniony dostęp FIU i innych właściwych organów do informacji o tożsamości posiadaczy rachunków bankowych i rachunków płatniczych, rachunków papierów wartościowych, rachunków kryptoaktywów oraz skrytek depozytowych utrudnia wykrywanie transferów środków finansowych związanych z praniem pieniędzy i finansowaniem terroryzmu. Dlatego niezbędne jest ustanowienie we wszystkich państwach członkowskich scentralizowanych automatycznych mechanizmów takich jak rejestry lub systemy wyszukiwania danych, co stanowiłoby efektywny środek pozwalający uzyskać terminowy dostęp do informacji o tożsamości posiadaczy rachunków bankowych i rachunków płatniczych, rachunków papierów wartościowych, rachunków kryptoaktywów oraz skrytek depozytowych, ich posiadaczy będących pełnomocnikami oraz ich beneficjentów rzeczywistych. Takie informacje powinny obejmować dane historyczne dotyczące zamkniętych rachunków klientów, rachunków bankowych i rachunków płatniczych, w tym wirtualnych numerów IBAN, rachunków papierów wartościowych, rachunków kryptoaktywów oraz skrytek depozytowych. Stosując przepisy dotyczące dostępu, należy wykorzystać istniejące wcześniej mechanizmy, pod warunkiem że krajowe FIU będą miały natychmiastowy dostęp do danych, których dotyczy ich zapytanie, z zachowaniem ich pierwotnej formy i treści. Państwa członkowskie powinny rozważyć możliwość wprowadzenia do takich mechanizmów innych informacji, które zostaną uznane za konieczne i proporcjonalne w celu osiągnięcia skuteczniejszego ograniczenia ryzyk związanych z praniem pieniędzy, jego przestępstwami źródłowymi i finansowaniem terroryzmu. W odniesieniu do takich zapytań i wniosków o powiązane informacje kierowanych przez FIU, AMLA w kontekście wspólnych analiz i organy nadzorcze należy zapewnić zachowanie pełnej poufności.
- (58) Wirtualne numery IBAN są wirtualnymi numerami emitowanymi przez instytucje kredytowe i instytucje finansowe, które umożliwiają przekierowywanie płatności na fizyczne rachunki bankowe lub płatnicze. Chociaż wirtualne numery IBAN mogą być wykorzystywane przez przedsiębiorstwa do zgodnych z prawem celów, na przykład do usprawnienia procesu transgranicznego poboru i wysyłania płatności, wiążą się one również z podwyższonym ryzykiem prania pieniędzy, jego przestępstw źródłowych lub finansowania terroryzmu, ponieważ mogą być wykorzystywane do maskowania tożsamości posiadacza rachunku, co utrudnia FIU śledzenie przepływu środków finansowych, identyfikację lokalizacji rachunku i wprowadzenia niezbędnych środków, w tym zawieszenia lub monitorowania rachunku. Aby ograniczyć te ryzyka i ułatwić śledzenie i wykrywanie przez FIU nielegalnych przepływów, scentralizowane automatyczne mechanizmy powinny obejmować informacje na temat wirtualnych numerów IBAN związanych z rachunkiem bankowym lub rachunkiem płatniczym.
- (59) Aby zapewnić poszanowanie prywatności i ochronę danych osobowych, w scentralizowanych automatycznych mechanizmach przewidzianych dla rachunków bankowych lub rachunków płatniczych, rachunków papierów wartościowych i rachunków kryptoaktywów, powinna być przechowywana minimalna ilość danych niezbędnych do prowadzenia postępowań przygotowawczych w zakresie przeciwdziałania praniu pieniędzy i finansowaniu terroryzmu. Państwa członkowskie powinny mieć możliwość określenia dodatkowych danych, których gromadzenie jest przydatne i proporcjonalne. W kontekście transpozycji przepisów dotyczących tych mechanizmów państwa członkowskie powinny ustanowić okresy przechowywania danych równoważne okresom przechowywania dokumentacji i informacji uzyskanych w ramach stosowania środków należytej staranności wobec klienta. Państwa członkowskie powinny mieć możliwość przedłużenia wyjątkowo okresu przechowywania danych pod warunkiem odpowiedniego uzasadnienia. Dodatkowy okres przechowywania danych nie powinien przekraczać dodatkowych pięciu lat. Okres ten powinien pozostawać bez uszczerbku dla prawa krajowego określającego inne wymogi dotyczące przechowywania danych, umożliwiające podejmowanie decyzji w poszczególnych przypadkach na potrzeby postępowania karnego lub administracyjnego. Dostęp do tych mechanizmów powinien być udzielany na zasadzie wiedzy koniecznej.
- (60) Dzięki integracji scentralizowanych automatycznych mechanizmów państw członkowskich krajowe FIU byłyby w stanie szybko uzyskiwać informacje transgraniczne na temat tożsamości posiadaczy rachunków bankowych i rachunków płatniczych, rachunków papierów wartościowych, rachunków kryptoaktywów oraz skrytek depozytowych w innych państwach członkowskich, co zwiększyłoby ich zdolność do skutecznego przeprowadzania analiz finansowych i współpracy z ich odpowiednikami z innych państw członkowskich. Bezpośredni transgraniczny dostęp do informacji na temat rachunków bankowych i rachunków płatniczych, rachunków papierów wartościowych, rachunków kryptoaktywów oraz skrytek depozytowych umożliwiłby FIU przeprowadzenie analizy finansowej w wystarczająco krótkim terminie, aby prześledzić środki finansowe przekierowywane przez różne rachunki, w tym z użyciem wirtualnych numerów IBAN, wykryć potencjalne przypadki prania pieniędzy i finansowania terroryzmu oraz zagwarantować szybkie podjęcie działań przez organy ścigania. AMLA powinien mieć również bezpośredni dostęp do zintegrowanych scentralizowanych automatycznych mechanizmów w celu zapewnienia wsparcia operacyjnego FIU w ramach wspólnych ćwiczeń analitycznych. Państwa członkowskie powinny zapewnić, aby bezpośredni dostęp do zintegrowanych scentralizowanych automatycznych mechanizmów był rozciągnięty na organy nadzorcze w celu umożliwienia im skutecznego wykonywania ich zadań.
- (61) W celu poszanowania prawa do ochrony danych osobowych i prawa do prywatności oraz ograniczenia wpływu transgranicznego dostępu do informacji zawartych w krajowych scentralizowanych automatycznych mechanizmach zakres informacji dostępnych za pośrednictwem systemu integracji rejestrów rachunków bankowych (zwanego dalej „BARIS”) byłby ograniczony – zgodnie z zasadą minimalizacji danych – do minimum niezbędnego, aby umożliwić

identyfikację wszelkich osób fizycznych lub prawnych posiadających lub kontrolujących rachunki bankowe lub rachunki płatnicze, rachunki papierów wartościowych, rachunki kryptoaktywów oraz skrytki depozytowe. FIU i AMLA, a także podmioty sprawujące nadzór powinny mieć natychmiastowy i niefiltrowany dostęp do BARIS. Państwa członkowskie powinny zapewnić, aby pracownicy FIU przestrzegali wysokich standardów zawodowych w zakresie poufności i ochrony danych, działali w sposób wysoce etyczny i posiadali odpowiednie kwalifikacje. Ponadto państwa członkowskie powinny wprowadzić środki techniczne i organizacyjne gwarantujące bezpieczeństwo danych zgodnie z wysokimi standardami technologicznymi.

- (62) Integracja scentralizowanych automatycznych mechanizmów w państwach członkowskich (centralnych rejestrów lub centralnych systemów wyszukiwania danych elektronicznych) zawierających informacje na temat rachunków bankowych i rachunków płatniczych, rachunków papierów wartościowych, rachunków kryptoaktywów oraz skrytek depozytowych za pośrednictwem BARIS wymaga koordynacji systemów krajowych o różnej charakterystyce technicznej. W tym celu należy opracować środki i specyfikacje techniczne uwzględniające różnice między krajowymi scentralizowanymi automatycznymi mechanizmami.
- (63) Nieruchomości stanowią dla przestępców atrakcyjny towar umożliwiający im pranie dochodów z nielegalnej działalności, ponieważ pozwalają na zamaskowanie prawdziwego źródła środków finansowych i tożsamości beneficjenta rzeczywistego. Właściwa i terminowa identyfikacja nieruchomości, jak również osób fizycznych, podmiotów prawnych i porozumień prawnych będących właścicielami nieruchomości przez FIU i inne właściwe organy jest istotna zarówno dla wykrywania mechanizmów prania pieniędzy, jak i dla zamrażania i konfiskaty aktywów oraz dla administracyjnych środków zamrażających służących wykonaniu ukierunkowanych sankcji finansowych. Istotne jest zatem, aby państwa członkowskie zapewniały FIU i innym właściwym organom natychmiastowy i bezpośredni dostęp do informacji umożliwiających prawidłowe prowadzenie analiz i postępowań przygotowawczych w sprawie potencjalnych przestępstw związanych z nieruchomościami. Aby ułatwić skuteczny dostęp, informacje te powinny być przekazywane nieodpłatnie za pośrednictwem pojedynczego punktu dostępu, za pomocą środków cyfrowych i, w miarę możliwości, w formacie nadającym się do odczytu maszynowego. Informacje te powinny obejmować dane historyczne, w tym historię własności nieruchomości, ceny, po których nieruchomość została nabyta w przeszłości oraz związane z tym obciążenia w zdefiniowanym okresie w przeszłości, aby umożliwić FIU i innym właściwym organom w tym państwie członkowskim analizę i identyfikację wszelkich podejrzanych działań związanych z transakcjami dotyczącymi nieruchomości, w tym gruntowych, które mogłyby wskazywać na pranie pieniędzy lub inne rodzaje przestępczości. Takie dane historyczne dotyczą rodzajów informacji już zgromadzonych podczas przeprowadzania transakcji dotyczących nieruchomości. W związku z tym na zainteresowane osoby nie nakłada się żadnych nowych obowiązków, zapewniając należyte poszanowanie uzasadnionych oczekiwań osób, których to dotyczy. Biorąc pod uwagę często transgraniczny charakter schematów przestępczych dotyczących nieruchomości, należy określić minimalny zestaw informacji, do których właściwe organy powinny mieć dostęp i którymi powinny móc się dzielić ze swoimi odpowiednikami w innych państwach członkowskich.
- (64) Państwa członkowskie ustanowiły lub powinny ustanowić niezależne i autonomiczne pod względem operacyjnym FIU odpowiedzialne za gromadzenie i analizowanie informacji w celu ustalenia powiązań między podejrzanymi transakcjami i działalnością a leżącą u ich podstaw działalnością przestępczą, by zapobiegać praniu pieniędzy i finansowaniu terroryzmu oraz zwalczać te zjawiska. FIU powinna być jedyną centralną jednostką krajową odpowiedzialną za przyjmowanie i analizowanie zgłoszeń podejrzanym transakcji, zgłoszeń dotyczących transgranicznych fizycznych przepływów środków pieniężnych za pośrednictwem systemu informacji celnej, transakcji zgłaszanych w przypadku przekroczenia pewnych progów (ujawnienia oparte na progach), a także innych informacji dotyczących prania pieniędzy, jego przestępstw źródłowych lub finansowania terroryzmu przekazywanych przez podmioty zobowiązane. Niezależność i autonomię operacyjną FIU należy zapewnić poprzez zapewnienie jej umocowania oraz zdolności do swobodnego wykonywania jej funkcji, w tym możliwości podejmowania autonomicznych decyzji w odniesieniu do analizy, wniosków i przekazywania określonych informacji. We wszystkich przypadkach FIU powinna mieć niezależne prawo do przekazywania informacji dalej właściwym organom lub przekazywania ich odpowiednim właściwym organom. FIU powinna dysponować odpowiednimi zasobami finansowymi, ludzkimi i technicznymi w sposób gwarantujący jej autonomię i niezależność oraz umożliwiający jej skuteczne wykonywanie powierzonego jej mandatu. FIU powinna mieć możliwość pozyskiwania i wykorzystywania zasobów niezbędnych do wykonywania swoich funkcji, indywidualnie lub rutynowo, w sposób wolny od wszelkiego nadmiernego wpływu lub ingerencji politycznych, rządowych lub branżowych, które mogłyby zagrozić jej niezależności operacyjnej. Aby ocenić spełnienie tych wymogów oraz zidentyfikować niedociągnięcia i najlepsze praktyki, AMLA powinien być uprawniony do koordynowania organizacji wzajemnych ocen FIU.
- (65) Pracownicy FIU powinni działać w sposób wysoce etyczny, posiadać odpowiednie kwalifikacje oraz przestrzegać wysokich standardów zawodowych. FIU powinny posiadać procedury służące skutecznemu zapobieganiu konfliktom interesów i zarządzaniu nimi. Ze względu na charakter swojej pracy FIU są odbiorcami dużych ilości wrażliwych informacji osobowych i finansowych i mają dostęp do dużych ilości takich informacji. Z tego powodu pracownicy FIU powinni zatem posiadać odpowiednie kwalifikacje pod względem etycznego korzystania z narzędzi analitycznych opartych na dużych zbiorach danych. Ponadto działalność FIU może mieć wpływ na prawa

podstawowe osób fizycznych, takie jak prawo do ochrony danych osobowych, prawo do życia prywatnego i prawo własności. FIU powinny zatem wyznaczyć urzędnika ds. praw podstawowych, który może być członkiem obecnego personelu FIU. Zadania urzędnika ds. praw podstawowych powinny obejmować monitorowanie i promowanie przestrzegania przez FIU praw podstawowych, udzielanie FIU porad i wskazówek w sprawie wpływu jej polityki i praktyk na prawa podstawowe, kontrolę zgodności z prawem i etyki działalności FIU oraz wydawanie niewiążących opinii, przy czym zadania te nie powinny utrudniać ani opóźniać działań FIU. Wyznaczenie urzędnika ds. praw podstawowych pomogłoby zapewnić przestrzeganie i ochronę przez FIU – podczas wykonywania ich zadań – praw podstawowych zainteresowanych osób tych praw.

- (66) FIU powinny mieć możliwość przekazywania informacji właściwym organom odpowiedzialnym za zwalczanie prania pieniędzy, jego przestępstw źródłowych i finansowania terroryzmu. Przez takie organy należy rozumieć organy pełniące funkcje dochodzeniowo-śledcze, prokuratorskie lub sądowe. W poszczególnych państwach członkowskich inne organy pełnią wyspecjalizowane funkcje związane ze zwalczaniem prania pieniędzy, jego przestępstw źródłowych i finansowania terroryzmu, a FIU powinny mieć możliwość przekazywania wyników swoich analiz operacyjnych lub strategicznych również tym organom, jeżeli uznają te wyniki za istotne dla ich funkcji. Wyniki tych analiz dostarczają istotnych danych analitycznych wykorzystywanych do opracowywania tropów w toku prac dochodzeniowo-śledczych i prokuratorskich. W ramach przekazywania informacji nie należy ujawniać źródła zgłoszenia podejrzanego transakcji lub działalności. Nie powinno to jednak stanowić przeszkody uniemożliwiającej FIU przekazywanie odpowiednich informacji, w tym na przykład informacji o numerach IBAN, kodach BIC lub SWIFT. Ponadto FIU powinny mieć możliwość udostępniania innych informacji będących w ich posiadaniu, w tym na wniosek innych właściwych organów. Korzystając ze swojej autonomii i niezależności, FIU powinny brać pod uwagę, w jaki sposób odmowa udzielenia informacji może wpłynąć na współpracę i na ogólniejszy cel, jakim jest zwalczanie prania pieniędzy, jego przestępstw źródłowych i finansowania terroryzmu. Odmowy powinny być ograniczone do wyjątkowych okoliczności, na przykład gdy informacje pochodzą od innej FIU, która nie wyraziła zgody na ich dalsze przekazywanie, lub gdy FIU ma powody, by sądzić, że informacje te nie zostaną wykorzystane do celów, w których o nie wystąpiono. W takich przypadkach FIU powinna podać powody odmowy. Takie powody mogłyby obejmować wyjaśnienie, że informacje nie są w posiadaniu FIU lub że nie udzielono zgody na dalsze przekazywanie.
- (67) Skuteczna współpraca i wymiana informacji między FIU a podmiotami sprawującymi nadzór ma kluczowe znaczenie dla integralności i stabilności systemu finansowego. Zapewnia ona kompleksowe i spójne podejście do zapobiegania praniu pieniędzy, jego przestępstwom źródłowym i finansowaniu terroryzmu oraz zwalczania tych zjawisk, zwiększa skuteczność unijnego systemu przeciwdziałania praniu pieniędzy i finansowaniu terroryzmu oraz chroni gospodarkę przed zagrożeniami wynikającymi z nielegalnej działalności finansowej. Posiadane przez FIU informacje dotyczące, na przykład, jakości i liczby zgłoszeń podejrzanego transakcji przekazanych przez podmioty zobowiązane, jakości i terminowości odpowiedzi podmiotów zobowiązanych na wnioski o udzielenie informacji złożone przez FIU oraz informacje na temat typologii prania pieniędzy, jego przestępstw źródłowych, tendencji i metod prania pieniędzy i finansowania terroryzmu mogą pomóc podmiotom sprawującym nadzór w identyfikowaniu obszarów, w których istnieje podwyższone ryzyko lub słabsze przestrzeganie przepisów, a tym samym zapewnić im wgląd w to, czy należy wzmocnić nadzór w odniesieniu do konkretnych podmiotów zobowiązanych lub sektorów. W tym celu FIU powinny przekazywać podmiotom sprawującym nadzór – spontanicznie lub na wniosek – określone rodzaje informacji, które mogą być istotne do celów nadzoru.
- (68) FIU odgrywają ważną rolę w identyfikowaniu operacji finansowych prowadzonych przez sieci terrorystyczne, szczególnie w wymiarze transgranicznym, i wykrywaniu podmiotów je finansujących. Finansowe dane analityczne mogłyby mieć kluczowe znaczenie dla wykrywania przypadków ułatwiania przestępstw terrorystycznych oraz działalności sieci i systemów organizacji terrorystycznych. Między poszczególnymi FIU występują znaczące różnice co do ich zadań, kompetencji i uprawnień. Obecne różnice nie powinny jednak mieć wpływu na działania FIU, w szczególności na ich zdolność opracowywania analiz prewencyjnych, które mogą być wykorzystywane przez wszystkie organy zajmujące się działalnością analityczną, dochodzeniowo-śledczą i sądową, a także współpracą międzynarodową. Dotychczasowe doświadczenia związane z realizacją zadań FIU uwytknęły konieczność określenia minimalnego zestawu danych, do których FIU powinny mieć szybki dostęp i którymi powinny móc bez przeszkód wymieniać się ze swoimi odpowiednikami z innych państw członkowskich. We wszystkich przypadkach podejrzeń o pranie pieniędzy i jego przestępstwa źródłowe oraz finansowanie terroryzmu przepływ informacji powinien być bezpośredni, szybki pomiędzy FIU i odbywać się bez zbędnej zwłoki. W związku z tym niezbędne jest dalsze wzmocnienie skuteczności i efektywności FIU poprzez doprecyzowanie ich uprawnień i zasad współpracy między tymi jednostkami.

- (69) Uprawnienia FIU obejmują prawo do bezpośredniego lub pośredniego dostępu do informacji „finansowych”, „administracyjnych” i „dotyczących egzekwowania prawa”, które są im niezbędne w celu zwalczania prania pieniędzy, jego przestępstw źródłowych i finansowania terroryzmu. Wobec braku definicji rodzajów informacji, jakie obejmują te ogólne kategorie, FIU przyznawano dostęp do znacznie zróżnicowanych zbiorów informacji, co ma wpływ na funkcje analityczne FIU, a także na ich zdolność do skutecznej współpracy ze swoimi odpowiednikami z innych państw członkowskich, w tym w ramach wspólnych ćwiczeń analitycznych. Konieczne jest zatem określenie minimalnych zbiorów informacji „finansowych”, „administracyjnych” i „dotyczących egzekwowania prawa”, które powinny być udostępniane bezpośrednio lub pośrednio każdej FIU w całej Unii. FIU otrzymują również oraz przechowują w swoich bazach danych informacje dotyczące transakcji, które są zgłaszane w przypadku przekroczenia określonych progów (zgłoszenia oparte na progach), lub mają dostęp do takich informacji. Zgłoszenia te są ważnym źródłem informacji i są szeroko wykorzystywane przez FIU w kontekście krajowych i wspólnych analiz. W związku z tym zgłoszenia oparte na progach należą do rodzajów informacji wymienianych za pośrednictwem FIU.net. Bezpośredni dostęp jest ważnym warunkiem wstępnym skuteczności operacyjnej FIU i ich zdolności reagowania. W tym celu państwa członkowskie powinny mieć możliwość udzielania FIU bezpośredniego dostępu do szerszego zestawu informacji niż informacje wymagane na mocy niniejszej dyrektywy. Jednocześnie niniejsza dyrektywa nie nakłada na państwa członkowskie obowiązku tworzenia nowych baz danych lub rejestrów w przypadku gdy niektóre rodzaje informacji, na przykład informacje dotyczące zamówień, są rozproszone w różnych repozytoriach lub archiwach. W przypadku gdy nie utworzono bazy danych lub rejestru, państwa członkowskie powinny podjąć inne niezbędne środki w celu zapewnienia, aby FIU mogły szybko uzyskać te informacje. Ponadto FIU powinny być w stanie szybko uzyskać od dowolnego podmiotu zobowiązanego wszystkie niezbędne informacje odnoszące się do wykonywanych przez nie zadań. FIU powinna także móc uzyskać takie informacje na wniosek innej FIU oraz wymieniać te informacje z FIU, która występuje z takim wnioskiem.
- (70) Dostęp należy uznać za bezpośredni i natychmiastowy, jeżeli informacje są zawarte w bazie danych, rejestrze lub elektronicznym systemie wyszukiwania danych umożliwiającym FIU uzyskanie ich bezpośrednio, za pośrednictwem automatycznego mechanizmu, bez udziału pośrednika. W przypadku gdy informacje są w posiadaniu innego podmiotu lub organu, bezpośredni dostęp oznacza, że te organy lub podmioty niezwłocznie przekazują je FIU, nie ingerując w treść danych, których dotyczy wnioski, lub informacji, które mają zostać przekazane. Informacje te nie powinny być poddawane żadnemu filtrowaniu. W niektórych sytuacjach wymogi poufności związane z daną informacją mogą jednak nie pozwalać na przekazanie jej w sposób nieprzefiltrowany. Jest tak, na przykład, w przypadku gdy informacje podatkowe mogą być przekazywane FIU wyłącznie za zgodą organu podatkowego w państwie trzecim, gdy bezpośredni dostęp do informacji dotyczących egzekwowania prawa może zagrozić toczącemu się postępowaniu przygotowawczemu, a także w odniesieniu do danych dotyczących przelotu pasażera gromadzonych zgodnie z dyrektywą Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/681⁽²¹⁾. W takich przypadkach państwa członkowskie powinny dołożyć wszelkich starań, aby zapewnić FIU skuteczny dostęp do informacji, w tym poprzez umożliwienie FIU dostępu na warunkach podobnych do warunków oferowanych innym organom na poziomie krajowym, aby ułatwić im prowadzenie działań analitycznych.
- (71) Zdecydowana większość FIU otrzymała uprawnienia do podejmowania pilnych działań oraz zawieszania lub wstrzymywania zgody na transakcję w celu przeprowadzenia analiz, potwierdzenia podejrzenia i przekazania wyników działań analitycznych właściwym organom. W poszczególnych państwach członkowskich istnieją jednak pewne różnice w odniesieniu do okresu obowiązywania uprawnień do zawieszania, co ma wpływ nie tylko na odroczenie działań o charakterze transgranicznym podejmowanych w ramach współpracy między FIU, ale także na prawa podstawowe osób fizycznych. Ponadto aby zapewnić FIU zdolność do szybkiego ograniczania środków finansowych lub aktywów pochodzących z działalności przestępczej i zapobiegania ich rozproszeniu, również do celów zajęcia, FIU należy przyznać uprawnienie do zawieszenia możliwości korzystania z rachunku bankowego lub rachunku płatniczego, rachunku kryptoaktywów lub do zawieszenia stosunków gospodarczych, aby mogły przeprowadzić analizę transakcji dokonywanych za pośrednictwem danego rachunku lub stosunków gospodarczych, potwierdzić podejrzenie i przekazać wyniki tej analizy odpowiednim właściwym organom. Biorąc pod uwagę, że takie odroczenie miałoby wpływ na prawo własności, FIU powinny mieć możliwość zawieszania transakcji, rachunków lub stosunków gospodarczych na ograniczony okres w celu zabezpieczenia środków finansowych, przeprowadzenia niezbędnych analiz i przekazania wyników analiz właściwym organom z myślą o ewentualnym przyjęciu odpowiednich środków. Biorąc pod uwagę istotniejszy wpływ na prawa podstawowe zainteresowanej osoby, zawieszenie rachunku lub stosunków gospodarczych powinno być nakładane na bardziej ograniczony termin, który należy ustalić na pięć dni roboczych. Państwa członkowskie mogą określić dłuższy okres zawieszenia w przypadku gdy, zgodnie z prawem krajowym, FIU wykonuje kompetencje w dziedzinie odzyskiwania mienia i pełni funkcje polegające na śledzeniu, zajmowaniu, zamrażaniu lub konfiskacie mienia pochodzącego z działalności przestępczej. W takich przypadkach należy zagwarantować ochronę praw podstawowych zainteresowanych osób, a FIU powinny wykonywać swoje funkcje zgodnie ze stosownymi krajowymi zabezpieczeniami. FIU powinny cofnąć

⁽²¹⁾ Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/681 z dnia 27 kwietnia 2016 r. w sprawie wykorzystywania danych dotyczących przelotu pasażera (danych PNR) w celu zapobiegania przestępstwom terrorystycznym i poważnej przestępczości, ich wykrywania, prowadzenia postępowań przygotowawczych w ich sprawie i ich ścigania (Dz.U. L 119 z 4.5.2016, s. 132).

zawieszenie transakcji, rachunku lub stosunków gospodarczych, gdy tylko takie zawieszenie nie będzie już konieczne. Jeżeli ustalono dłuższy okres zawieszenia, zainteresowane osoby, których transakcje, rachunki lub stosunki gospodarcze zostały zawieszane, powinny mieć możliwość zaskarżenia nakazu zawieszenia do sądu.

- (72) W szczególnych okolicznościach FIU powinny mieć możliwość zwrócenia się, we własnym imieniu lub w imieniu innej FIU, do podmiotu zobowiązanego o monitorowanie przez określony czas transakcji lub działań przeprowadzanych za pośrednictwem rachunku bankowego lub rachunku płatniczego lub rachunku kryptoaktywów lub innego rodzaju stosunków gospodarczych w odniesieniu do osób stwarzających znaczące ryzyko prania pieniędzy, jego przestępstw źródłowych lub finansowania terroryzmu. Ścisłejsze monitorowanie rachunku lub stosunków gospodarczych może dostarczyć FIU dodatkowych informacji na temat schematów transakcyjnych posiadacza rachunku i doprowadzić do terminowego wykrycia nietypowych lub podejrzanych transakcji lub działalności, które mogą uzasadniać podjęcie przez FIU dalszych działań, w tym zawieszenie rachunku lub stosunków gospodarczych, analizę zgromadzonych danych analitycznych i ich przekazanie organom dochodzeniowo-śledczym i prokuratorskim. FIU powinny mieć również możliwość powiadamiania podmiotów zobowiązanych o informacjach istotnych dla dochowania należytej staranności wobec klienta. Takie powiadamienia mogą pomóc podmiotom zobowiązanim w uzyskaniu informacji na potrzeby ich procedur należytej staranności wobec klienta, w zapewnieniu dostosowania tych procedur do ryzyk, w odpowiednim aktualizowaniu ich systemów oceny ryzyka i zarządzania ryzykiem oraz w zdobyciu dodatkowych informacji, które mogą spowodować potrzebę zastosowania wzmocnionych środków należytej staranności w odniesieniu do niektórych klientów lub transakcji obciążonych podwyższonym ryzykiem.
- (73) Do celów większej przejrzystości i rozliczalności oraz zwiększenia wiedzy o ich działalności FIU powinny co roku sporządzać sprawozdania z działalności. Sprawozdania te powinny zawierać co najmniej dane statystyczne dotyczące otrzymanych zgłoszeń podejrzanych transakcji oraz podjętych działań następczych, liczby przypadków przekazania informacji właściwym organom krajowym oraz podjętych działań następczych, liczby wniosków przedłożonych innym FIU i otrzymanych od innych FIU, a także informacji na temat zidentyfikowanych tendencji i typologii. Sprawozdania te powinny być podawane do wiadomości publicznej, z wyjątkiem tych jego części, które zawierają informacje wrażliwe i niejawne.
- (74) Co najmniej raz w roku FIU powinna przekazywać podmiotom zobowiązanim informacje zwrotne na temat jakości zgłoszeń podejrzanych transakcji, ich terminowości, opisu podejrzenia i wszelkich dostarczonych dodatkowych dokumentów. Takie informacje zwrotne mogą być przekazywane poszczególnym podmiotom zobowiązanim lub grupom podmiotów zobowiązanych i powinny mieć na celu dalszą poprawę zdolności podmiotów zobowiązanych do wykrywania i identyfikowania podejrzanych transakcji i działań, poprawę jakości zgłoszeń podejrzanych transakcji, usprawnienie ogólnych mechanizmów zgłaszania oraz dostarczenie podmiotom zobowiązanim istotnych informacji na temat tendencji, typologii i ryzyk w zakresie prania pieniędzy, z jego przestępstw źródłowych i finansowania terroryzmu. Określając rodzaj i częstotliwość informacji zwrotnych, FIU powinny w jak największym stopniu uwzględniać obszary, w których konieczna może być poprawa działań zgłoszeniowych. Aby wspierać spójne podejście we wszystkich FIU i przekazywanie odpowiednich informacji zwrotnych podmiotom zobowiązanim, AMLA powinien wydawać FIU zalecenia dotyczące najlepszych praktyk i podejść do przekazywania informacji zwrotnych. Jeżeli nie zagroziłoby to pracom analitycznym lub dochodzeniowo-śledczym, FIU mogą rozważyć przekazanie informacji zwrotnych na temat sposobu wykorzystania lub wyników zgłoszeń podejrzanych transakcji, czy to w odniesieniu do pojedynczych zgłoszeń, czy w sposób zbiorczy. FIU powinny również co najmniej raz w roku przekazywać informacje zwrotne organom celnym na temat skuteczności zgłoszeń dotyczących transgranicznych fizycznych przepływów środków pieniężnych i działań następczych podjętych w związku z tymi zgłoszeniami.
- (75) FIU mają za zadanie gromadzić i analizować informacje w celu ustalenia powiązań między podejrzаныmi transakcjami lub działalnością a leżącą u ich podstaw działalnością przestępczą, aby zapobiegać praniu pieniędzy i finansowaniu terroryzmu oraz zwalczać te zjawiska, a także przekazywać wyniki przeprowadzonych analiz oraz dodatkowe informacje właściwym organom w przypadku gdy istnieją podstawy, by podejrzewać pranie pieniędzy, jego przestępstwa źródłowe lub finansowanie terroryzmu. FIU nie powinna powstrzymywać się od wymiany informacji z inną FIU ani odmawiać takiej wymiany, spontanicznie lub na wniosek, z powodów takich jak: brak identyfikacji przestępstwa źródłowego, specyfika krajowego prawa karnego i różnice w definicjach przestępstw źródłowych lub brak odniesienia do poszczególnych przestępstw źródłowych. FIU zgłaszały trudności w wymianie informacji ze względu na różnice między krajowymi definicjami niektórych przestępstw źródłowych, takich jak przestępstwa podatkowe, które nie są zharmonizowane prawem Unii. Różnice takie nie powinny utrudniać wzajemnej wymiany informacji, przekazywania ich innym właściwym organom ani wykorzystywania tych informacji. FIU powinny szybko, konstruktywnie i skutecznie zapewnić – w możliwie jak najszerszym wymiarze – współpracę międzynarodową z FIU w państwach trzecich w odniesieniu do prania pieniędzy, jego przestępstw źródłowych i finansowania terroryzmu zgodnie z przepisami o ochronie danych mającymi zastosowanie do przekazywania danych, z rekomendacjami FATF i z zasadami Grupy Egmont dotyczącymi wymiany informacji pomiędzy FIU. W tym celu należy zachęcać FIU do zawierania dwustronnych umów i protokołów ustaleń z ich odpowiednikami z państw trzecich, z uwzględnieniem wszelkich zobowiązań w zakresie praw podstawowych oraz potrzeby ochrony praworządności.

- (76) FIU może nałożyć pewne restrykcje i ograniczenia w odniesieniu do dalszego wykorzystywania informacji, które przekazuje innej FIU. FIU będąca odbiorcą informacji powinna wykorzystywać te informacje wyłącznie do celów, w których zwrócono się o nie lub w których je przekazano. Aby umożliwić skuteczne wykonywanie funkcji przekazywania informacji, FIU powinna udzielać innej FIU uprzedniej zgody na dalsze przekazanie informacji innym właściwym organom, niezależnie od rodzaju ewentualnego przestępstwa źródłowego i niezależnie od tego, czy przestępstwo źródłowe było zidentyfikowane w momencie wymiany. Takiej uprzedniej zgody na dalsze przekazanie należy udzielać niezwłocznie i nie należy jej odmawiać, chyba że wykraczałoby to poza zakres stosowania przepisów dotyczących przeciwdziałania praniu pieniędzy i finansowaniu terroryzmu lub byłoby to niezgodne z podstawowymi zasadami prawa krajowego. FIU powinny przedstawić wyjaśnienie każdej odmowy udzielenia zgody.
- (77) Na potrzeby wzajemnej współpracy i wymiany informacji FIU powinny korzystać z bezpiecznych narzędzi, w tym chronionych kanałów komunikacji. W związku z tym należy ustanowić system wymiany informacji pomiędzy FIU państw członkowskich („FIU.net”). Systemem tym powinien zarządzać AMLA, który powinien również zapewniać jego hosting; system ten powinien zapewniać najwyższy poziom bezpieczeństwa i pełne szyfrowanie wymienianych informacji. FIU.net powinien być wykorzystywany przez FIU do wzajemnej współpracy i wymiany informacji, a w stosownych przypadkach i z zastrzeżeniem decyzji AMLA może również służyć do wymiany informacji z FIU z państw trzecich oraz z innymi organami i jednostkami organizacyjnymi Unii. FIU powinny w pełni wykorzystywać funkcje FIU.net. Funkcje te powinny umożliwiać FIU porównywanie ich danych z danymi innych FIU w sposób pseudonimiczny w celu wykrycia podmiotów, które są przedmiotem zainteresowania FIU w innych państwach członkowskich, oraz identyfikacji ich dochodów i środków finansowych, zapewniając przy tym pełną ochronę danych osobowych. Aby identyfikować powiązania między informacjami finansowymi a danymi analitycznymi dotyczącymi przestępstw, FIU powinny mieć również możliwość korzystania z funkcji FIU.net w celu pseudonimicznego porównywania swoich danych z informacjami posiadanymi przez organy i jednostki organizacyjne Unii, o ile takie porównywanie wchodzi w zakres odnośnych uprawnień tych organów i jednostek oraz przy pełnym poszanowaniu mających zastosowanie przepisów o ochronie danych.
- (78) Istotne jest, aby FIU skutecznie ze sobą współpracowały i wymieniały informacje. W tym względzie AMLA powinien zapewnić niezbędną pomoc nie tylko poprzez koordynację wspólnych analiz zgłoszeń podejrzanych transakcji transgranicznych, lecz także poprzez opracowanie projektów wykonawczych i regulacyjnych standardów technicznych dotyczących formatu, który ma być stosowany do celów wymiany informacji między FIU, wzoru zgłaszania podejrzanych transakcji oraz kryteriów istotności i wyboru, które należy uwzględnić przy ustalaniu, czy dane zgłoszenie podejrzanej transakcji dotyczy innego państwa członkowskiego, a także wytycznych dotyczących charakteru, cech i celów analizy operacyjnej i strategicznej oraz dotyczących procedur, które należy stosować przy przekazywaniu dalej oraz otrzymywaniu zgłoszeń podejrzanych transakcji dotyczących innego państwa członkowskiego oraz działań następczych, jakie należy podjąć. AMLA powinien również ustanowić proces wzajemnej oceny w celu zwiększenia spójności i skuteczności działań FIU oraz ułatwienia wymiany najlepszych praktyk między tymi jednostkami.
- (79) FIU są odpowiedzialne za otrzymywanie zgłoszeń podejrzanych transakcji lub działalności od podmiotów zobowiązanych mających siedzibę na terytorium ich państw członkowskich. Niektóre zgłoszenia podejrzanych transakcji lub działalności zgłaszane FIU mogą jednak dotyczyć działalności prowadzonej przez podmioty zobowiązane w innych państwach członkowskich, w których prowadzą one działalność bez zakładu. W takich przypadkach ważne jest, aby FIU przekazywały te zgłoszenia swojemu odpowiednikowi w państwie członkowskim, którego dotyczy transakcja lub działalność, bez nakładania warunków na korzystanie z tych zgłoszeń. System FIU.net umożliwia przekazywanie takich zgłoszeń transgranicznych. System jest w trakcie modernizacji mającej usprawnić tę funkcję, aby umożliwić szybkie przekazywanie takich zgłoszeń i wspomóc istotną wymianę informacji między FIU, a tym samym skuteczne wdrożenie niniejszej dyrektywy.
- (80) Określenie terminów wymiany informacji między FIU jest niezbędne, aby zapewnić szybką, skuteczną i spójną współpracę. Terminy należy określić w celu zapewnienia skutecznej wymiany informacji w rozsądnym czasie lub w celu uwzględnienia ograniczeń proceduralnych. W wyjątkowych, uzasadnionych i pilnych przypadkach należy przewidzieć krótsze terminy, jeżeli FIU, do której skierowano wniosek, ma bezpośredni dostęp do baz danych, w których przechowywane są odnośne informacje. W przypadku gdy FIU, do której skierowano wniosek, nie jest w stanie udzielić informacji w wyznaczonym terminie, powinna poinformować o tym FIU, która złożyła wniosek.
- (81) Przepływ pieniędzy pochodzących z nielegalnych źródeł odbywa się ponad granicami i może mieć wpływ na różne państwa członkowskie. Przypadki transgraniczne, które dotyczą różnych jurysdykcji, stają się coraz częstsze i bardziej istotne, również ze względu na to, że podmioty zobowiązane prowadzą działalność w wymiarze transgranicznym. Aby skutecznie działać w przypadkach, które dotyczą kilku państw członkowskich, FIU powinny mieć możliwość – poza zwykłą wymianą informacji na potrzeby wykrywania i analizy podejrzanych transakcji

i działań – wspólnego prowadzenia samych działań analitycznych. FIU zgłaszały pewne istotne kwestie, które ograniczają lub uwarunkowują ich zdolność do prowadzenia wspólnej analizy. Prowadzenie wspólnej analizy podejrzanych transakcji i działań umożliwi FIU uzyskanie potencjalnych synergii, wykorzystanie informacji z różnych źródeł, uzyskanie pełnego obrazu nietypowych działań i wzbogacenie analizy. FIU powinny mieć możliwość, przy wsparciu AMLA, przeprowadzania wspólnych analiz podejrzanych transakcji i działań oraz tworzenia wspólnych zespołów ds. analiz i uczestniczenia w pracach tych zespołów w konkretnych celach i przez ograniczony czas. AMLA powinien korzystać z systemu FIU.net, aby umożliwić mu wysyłanie, otrzymywanie i porównywanie informacji i zapewniać FIU wsparcie operacyjne w kontekście wspólnej analizy przypadków transgranicznych.

- (82) Udział osób trzecich, w tym organów i jednostek organizacyjnych Unii, może mieć zasadnicze znaczenie dla pomyślnego wyniku analiz przeprowadzanych przez FIU, w tym wspólnych analiz. W związku z tym FIU mogą zapraszać osoby trzecie do udziału we wspólnej analizie, jeżeli taki udział wchodziłby w zakres odpowiednich uprawnień tych osób trzecich. Udział osób trzecich w procesie analitycznym może pomóc w zidentyfikowaniu powiązań między finansowymi danymi analitycznymi a informacjami i danymi analitycznymi dotyczącymi przestępstw, we wzbogaceniu analizy i ustaleniu, czy istnieją przesłanki wskazujące na popełnienie przestępstwa.
- (83) Skuteczny nadzór nad wszystkimi podmiotami zobowiązanymi ma zasadnicze znaczenie dla ochrony integralności systemu finansowego Unii i rynku wewnętrznego. W tym celu państwa członkowskie powinny wprowadzić skuteczny i bezstronny nadzór w zakresie przeciwdziałania praniu pieniędzy i finansowaniu terroryzmu oraz określić warunki skutecznej, terminowej i trwałej współpracy między podmiotami sprawującymi nadzór.
- (84) Państwa członkowskie powinny zapewnić skuteczny, bezstronny i oparty na analizie ryzyka nadzór nad wszystkimi podmiotami zobowiązanymi, sprawowany, idealnie, przez organy publiczne, za pośrednictwem odrębnego i niezależnego krajowego podmiotu sprawującego nadzór. Krajowe podmioty sprawujące nadzór powinny być w stanie realizować kompleksowy zakres zadań w celu sprawowania skutecznego nadzoru nad wszystkimi podmiotami zobowiązanymi.
- (85) Unia była niekiedy świadkiem pobłażliwego podejścia do nadzoru nad wywiązywaniem się przez podmioty zobowiązane z obowiązków w zakresie przeciwdziałania praniu pieniędzy i finansowaniu terroryzmu. W związku z tym konieczne jest, aby krajowe podmioty sprawujące nadzór, w ramach zintegrowanego mechanizmu nadzorczego wprowadzonego niniejszą dyrektywą i rozporządzeniem (UE) 2024/1620, uzyskały jasność co do ich odnośnych praw i obowiązków.
- (86) Aby skuteczniej i regularnie oceniać i monitorować ryzyka, na jakie narażone są podmioty zobowiązane, oraz wewnętrzne strategie, procedury i środki kontroli, jakie te podmioty wprowadzają w celu zarządzania tymi ryzykami i ich ograniczania i w celu wykonania ukierunkowanych sankcji finansowych, należy doprecyzować, że krajowe podmioty sprawujące nadzór są zarówno uprawnione, jak i zobowiązane do prowadzenia wszelkich niezbędnych kontroli – zdalnych, na miejscu oraz tematycznych – oraz wszelkich innych dochodzeń i ocen, które uznają za konieczne. Powinny również być w stanie reagować bez zbędnej zwłoki na wszelkie podejrzenia niezgodności z mającymi zastosowanie wymogami oraz podejmować odpowiednie środki nadzorcze w celu zbadania zarzutów niezgodności. Pomoże to nie tylko podmiotom sprawującym nadzór w podejmowaniu decyzji w tych przypadkach, w których szczególnie ryzyka nieodłącznie związane z danym sektorem są jasne i zrozumiałe, ale także zapewni im narzędzia niezbędne do dalszego przekazywania istotnych informacji podmiotom zobowiązanym, aby pomóc im zrozumieć ryzyka prania pieniędzy i finansowania terroryzmu.
- (87) Działania informacyjne – w tym przekazywanie informacji przez podmioty sprawujące nadzór podmiotom zobowiązanym podlegającym ich nadzorowi – mają zasadnicze znaczenie dla zagwarantowania, że sektor prywatny odpowiednio rozumie charakter i poziom ryzyka prania pieniędzy i finansowania terroryzmu, na które jest narażony. Obejmuje to przekazywanie wyznaczeń na podstawie ukierunkowanych sankcji finansowych i sankcji finansowych ONZ, które powinny mieć miejsce natychmiast po dokonaniu takich wyznaczeń w celu umożliwienia sektorowi spełnienia wynikających z nich wymogów. Ponieważ wdrażanie wymogów w zakresie przeciwdziałania praniu pieniędzy i finansowaniu terroryzmu przez podmioty zobowiązane wiąże się z przetwarzaniem danych osobowych, ważne jest, aby podmioty sprawujące nadzór zapoznały się z wytycznymi i innymi publikacjami wydanymi przez organy ochrony danych, zarówno na poziomie krajowym, jak i na poziomie unijnym za pośrednictwem Europejskiej Rady Ochrony Danych, oraz aby uwzględniały te informacje, stosownie do przypadku, przy przekazywaniu informacji podmiotom podlegającym ich nadzorowi.
- (88) Podmioty sprawujące nadzór powinny przyjąć w swojej pracy podejście oparte na analizie ryzyka, które umożliwiłoby im skoncentrowanie zasobów tam, gdzie ryzyko jest najwyższe, przy jednoczesnym zapewnieniu, by żaden sektor ani żaden podmiot nie był narażony na przestępcze próby prania pieniędzy lub finansowania terroryzmu. W tym celu podmioty sprawujące nadzór powinny planować swoją działalność w ujęciu rocznym. Planując swoją działalność, powinny one nie tylko zapewnić uwzględnienie – w oparciu o analizę ryzyka – sektorów podlegających ich nadzorowi, ale także możliwość szybkiego reagowania w przypadku obiektywnych i istotnych przesłanek wskazujących na naruszenia w danym podmiocie zobowiązanym, w tym w szczególności w następstwie publicznego ujawnienia informacji lub przekazania informacji przez sygnalistów. Podmioty sprawujące nadzór powinny również zapewnić przejrzystość w odniesieniu do przeprowadzonych przez nie działań nadzorczych, takich jak kolegia podmiotów sprawujących nadzór, które zorganizowały i w których uczestniczyły, podjęte

działania nadzorcze na miejscu i zdalne, nałożone kary pieniężne lub zastosowane środki administracyjne. AMLA powinien odgrywać wiodącą rolę we wspieraniu wspólnego rozumienia ryzyka, w związku z czym należy mu powierzyć zadanie opracowania poziomów odniesienia i metodyki oceny i klasyfikacji profilu ryzyka nieodłącznego i szczerkowego podmiotów zobowiązanych, a także częstotliwości, z jaką należy dokonywać przeglądu takiego profilu ryzyka.

- (89) Ujawnienie FIU przez podmioty sprawujące nadzór faktów, które mogą być związane z praniem pieniędzy lub finansowaniem terroryzmu, jest jednym z fundamentów efektywnego i skutecznego nadzoru nad ryzykami prania pieniędzy i finansowania terroryzmu oraz umożliwia podmiotom sprawującym nadzór wyeliminowanie niedociągnięć w procesie zgłoszeniowym podmiotów zobowiązanych. W tym celu podmioty sprawujące nadzór powinny mieć możliwość zgłaszania FIU przypadków podejrzeń, że podmiot zobowiązany nie dokonał zgłoszenia lub nie uzupełnił przedłożonych zgłoszeń dodatkowymi informacjami, które to przypadki organy nadzoru wykryły w toku swoich działań nadzorczych. Podmioty sprawujące nadzór powinny mieć również możliwość zgłaszania podejrzeń dotyczących popełnienia przestępstw prania pieniędzy, jego przestępstw źródłowych lub finansowania terroryzmu przez pracowników podmiotów zobowiązanych, osoby na równoważnym stanowisku, kadre kierowniczą tych podmiotów lub ich beneficjentów rzeczywistych. Konieczne jest zatem, aby państwa członkowskie wprowadziły system zapewniający właściwe i szybkie informowanie FIU. Nie należy uznawać, że zgłaszanie FIU podejrzeń zastępuje spoczywający na organach publicznych obowiązek zgłaszania odpowiednim właściwym organom wszelkiej działalności przestępczej, którą wykryły lub o której dowiedziały się w trakcie wykonywania swoich zadań. W kontekście zadań nadzorczych nie powinny być gromadzone ani konsultowane informacje objęte ochroną poufności wymiany informacji między prawnikiem a klientem, chyba że zastosowanie mają wyłączenia określone w rozporządzeniu (UE) 2024/1624. Jeżeli podmioty sprawujące nadzór napotkają takie informacje lub wejdą w ich posiadanie, nie powinny uwzględniać ich do celów swoich działań nadzorczych ani zgłaszać ich FIU.
- (90) Współpraca między krajowymi podmiotami sprawującymi nadzór ma zasadnicze znaczenie dla zapewnienia wspólnego podejścia nadzorczego w całej Unii. Aby była skuteczna, współpraca ta musi być wykorzystywana w jak największym stopniu i niezależnie od charakteru lub statusu podmiotów sprawujących nadzór. Oprócz tradycyjnej współpracy – takiej jak możliwość prowadzenia postępowań przygotowawczych w imieniu organu nadzorczego występującego z wnioskiem – należy przewidzieć ustanowienie kolegiów podmiotów sprawujących nadzór ds. przeciwdziałania praniu pieniędzy i finansowaniu terroryzmu w sektorze finansowym w odniesieniu do podmiotów zobowiązanych prowadzących działalność w kilku państwach członkowskich poprzez zakłady oraz w odniesieniu do podmiotów zobowiązanych należących do grupy transgranicznej. Podmioty sprawujące nadzór finansowy państwa trzeciego mogą zostać zaproszone do udziału w tych kolegiach pod pewnymi warunkami, w tym pod warunkiem spełnienia wymogów dotyczących poufności równoważnych z wymogami nałożonymi na unijne podmioty sprawujące nadzór finansowy oraz zapewnienia przestrzegania prawa Unii dotyczącego przetwarzania i przekazywania danych osobowych. Działania kolegiów podmiotów sprawujących nadzór ds. przeciwdziałania praniu pieniędzy i finansowaniu terroryzmu powinny być proporcjonalne do poziomu ryzyka, na jakie narażona jest instytucja kredytowa lub instytucja finansowa, oraz do skali działalności transgranicznej.
- (91) Dyrektywa (UE) 2015/849 zawierała ogólny wymóg współpracy podmiotów sprawujących nadzór państwa członkowskiego pochodzenia i przyjmującego państwa członkowskiego. Wymogi te zostały następnie zaostżone, aby zapobiec zakazowi lub nieuzasadnionym ograniczeniom wymiany informacji i współpracy między podmiotami sprawującymi nadzór. Wobec braku jasnych ram prawnych ustanowienie kolegiów podmiotów sprawujących nadzór ds. przeciwdziałania praniu pieniędzy i finansowaniu terroryzmu opierało się jednak na niewiążących wytycznych. Konieczne jest zatem ustanowienie jasnych przepisów regulujących organizację kolegiów ds. przeciwdziałania praniu pieniędzy i finansowaniu terroryzmu oraz zapewnienie skoordynowanego, prawnie umocowanego podejścia, uwzględniającego potrzebę uporządkowanej interakcji między podmiotami sprawującymi nadzór w całej Unii. Ze względu na koordynacyjną i nadzorczą rolę AMLA należy mu powierzyć zadanie opracowania projektu regulacyjnych standardów technicznych określających ogólne warunki umożliwiające prawidłowe funkcjonowanie kolegiów podmiotów sprawujących nadzór ds. przeciwdziałania praniu pieniędzy i finansowaniu terroryzmu.
- (92) Podmioty zobowiązane działające w sektorze niefinansowym mogą również prowadzić działalność transgraniczną lub być częścią grup prowadzących działalność transgraniczną. Należy zatem ustanowić przepisy określające funkcjonowanie kolegiów podmiotów sprawujących nadzór ds. przeciwdziałania praniu pieniędzy i finansowaniu terroryzmu dla grup prowadzących zarówno działalność finansową, jak i niefinansową, oraz umożliwiające utworzenie kolegiów podmiotów sprawujących nadzór w sektorze niefinansowym, z uwzględnieniem potrzeby stosowania dodatkowych zabezpieczeń w odniesieniu do grup lub podmiotów transgranicznych świadczących usługi prawne. Aby zapewnić skuteczny nadzór transgraniczny w sektorze niefinansowym, AMLA powinien wspierać funkcjonowanie takich kolegiów i regularnie przedstawiać swoją opinię na temat funkcjonowania tych kolegiów w miarę postępów we wdrażaniu ram wspomagających przewidzianych w niniejszej dyrektywie.
- (93) W przypadku gdy podmiot zobowiązany prowadzi zakłady w innym państwie członkowskim, w tym poprzez sieć przedstawicieli, podmiot sprawujący nadzór państwa członkowskiego pochodzenia powinien być odpowiedzialny za nadzór nad stosowaniem przez podmiot zobowiązany strategii i procedur w zakresie przeciwdziałania praniu pieniędzy i finansowaniu terroryzmu obejmujących całą grupę. Może to wymagać inspekcji na miejscu w zakładach znajdujących się w innym państwie członkowskim. Podmiot sprawujący nadzór państwa członkowskiego

pochodzenia powinien ściśle współpracować z podmiotem sprawującym nadzór przyjmującego państwa członkowskiego i informować go o wszelkich kwestiach, które mogą wpłynąć na jego ocenę przestrzegania przez zakład przepisów przyjmującego państwa członkowskiego w zakresie przeciwdziałania praniu pieniędzy i finansowaniu terroryzmu.

- (94) W przypadku gdy podmiot zobowiązany prowadzi zakłady w innym państwie członkowskim, w tym poprzez sieć przedstawicieli, podmiot sprawujący nadzór przyjmującego państwa członkowskiego powinien pozostać odpowiedzialny za egzekwowanie przestrzegania przez takie zakłady przepisów w zakresie przeciwdziałania praniu pieniędzy i finansowaniu terroryzmu, w tym – w stosownych przypadkach – poprzez inspekcje na miejscu, zdalne monitorowanie i stosowanie odpowiednich i proporcjonalnych środków w celu zajęcia się naruszeniami tych wymogów. To samo powinno mieć zastosowanie do innych rodzajów infrastruktury podmiotów zobowiązanych, które działają w ramach swobody świadczenia usług, w przypadku gdy infrastruktura ta jest wystarczająca, aby wymagać nadzoru ze strony podmiotu sprawującego nadzór przyjmującego państwa członkowskiego. Or podmiot sprawujący nadzór przyjmującego państwa członkowskiego powinien ściśle współpracować z podmiotem sprawującym nadzór państwa członkowskiego pochodzenia i informować go o wszelkich kwestiach, które mogą wpłynąć na jego ocenę stosowania przez podmiot zobowiązany strategii i procedur w zakresie przeciwdziałania praniu pieniędzy i finansowaniu terroryzmu, oraz aby umożliwić podmiotowi sprawującemu nadzór państwa członkowskiego pochodzenia podjęcie środków w celu zajęcia się wszelkimi stwierdzonymi naruszeniami. Jeżeli jednak wykryte zostaną poważne, powtarzające się lub systematyczne naruszenia przepisów w zakresie przeciwdziałania praniu pieniędzy i finansowaniu terroryzmu, które to naruszenia wymagają natychmiastowych środków zaradczych, podmiot sprawujący nadzór przyjmującego państwa członkowskiego powinien mieć możliwość zastosowania odpowiednich i proporcjonalnych tymczasowych środków zaradczych, mających zastosowanie w podobnych okolicznościach wobec podmiotów zobowiązanych wchodzących w zakres jego kompetencji, w celu zajęcia się takimi poważnymi, powtarzającymi się lub systematycznymi naruszeniami, w stosownych przypadkach z pomocą podmiotu sprawującego nadzór państwa członkowskiego pochodzenia lub we współpracy z tym organem.
- (95) W obszarach, które nie są zharmonizowane na poziomie Unii, państwa członkowskie mogą przyjmować środki krajowe, nawet jeżeli środki te stanowią ograniczenia względem swobód rynku wewnętrznego. Dotyczy to na przykład środków przyjętych w celu uregulowania świadczenia usług hazardowych, w szczególności gdy działalność ta jest prowadzona online, bez żadnej infrastruktury w danym państwie członkowskim. Jednakże, aby środki takie były zgodne z prawem Unii, muszą one mieć na celu osiągnięcie interesu ogólnego, być niedyskryminacyjne i odpowiednie do osiągnięcia tego celu oraz nie mogą wykraczać poza to, co jest ściśle niezbędne do jego osiągnięcia. W przypadku gdy państwa członkowskie uzależniają świadczenie usług uregulowanych na mocy unijnych ram w zakresie przeciwdziałania praniu pieniędzy i finansowaniu terroryzmu od szczególnych wymogów dotyczących zezwoleń, takich jak uzyskanie licencji, powinny być one również odpowiedzialne za nadzór nad tymi usługami. Wymóg nadzorowania tych usług nie przesądza o wnioskach, jakie Trybunał Sprawiedliwości może wyciągnąć na temat zgodności środków krajowych z prawem Unii.
- (96) W świetle słabych punktów w systemie przeciwdziałania praniu pieniędzy związanych z sektorem emitentów pieniądza elektronicznego, dostawcy usług płatniczych i dostawcy usług w zakresie kryptoaktywów, państwa członkowskie powinny mieć możliwość zobowiązania dostawców tych usług, którzy prowadzą działalność na ich terytorium w formie innej niż oddział lub poprzez inne rodzaje infrastruktury lub których siedziba zarządu znajduje się w innym państwie członkowskim, do wyznaczenia centralnego punktu kontaktowego. Taki centralny punkt kontaktowy, działając w imieniu instytucji, która go wyznacza, powinien zapewniać przestrzeganie przez zakłady przepisów w zakresie przeciwdziałania praniu pieniędzy i finansowaniu terroryzmu.
- (97) Aby zapewnić lepszą koordynację wysiłków i skutecznie przyczynić się do zaspokojenia potrzeb zintegrowanego mechanizmu nadzorczego, należy doprecyzować odpowiednie obowiązki podmiotów sprawujących nadzór w odniesieniu do podmiotów zobowiązanych działających w innych państwach członkowskich poprzez zakłady lub formy infrastruktury uzasadniające nadzór przez przyjmujące państwo członkowskie oraz przewidzieć konkretne, proporcjonalne mechanizmy współpracy.
- (98) Grupy transgraniczne muszą posiadać kompleksowe strategie i procedury obejmujące całą grupę. Aby zapewnić odpowiedni nadzór nad operacjami transgranicznymi, konieczne jest ustanowienie szczegółowych przepisów nadzorczych umożliwiających podmiotom sprawującym nadzór państwa członkowskiego pochodzenia i przyjmującego państwa członkowskiego współpracę w jak najszerszym zakresie między sobą, niezależnie od ich charakteru lub statusu, a także z AMLA w celu oceny ryzyk i monitorowania zmian, które mogłyby mieć wpływ na poszczególne podmioty wchodzące w skład grupy, koordynowania działań nadzorczych oraz rozstrzygania sporów. Zważywszy na rolę koordynatora, jaką pełni AMLA, należy powierzyć mu obowiązek opracowania projektu regulacyjnych standardów technicznych określających szczegółowe odnośne obowiązki podmiotów sprawujących nadzór nad grupami w państwach pochodzenia i państwach przyjmujących oraz ustalenia dotyczące współpracy między tymi organami. Nadzór nad skuteczną realizacją strategii grupy w zakresie przeciwdziałania praniu pieniędzy i finansowaniu terroryzmu powinien odbywać się zgodnie z zasadami i metodami skonsolidowanego nadzoru określonymi w odpowiednich unijnych sektorowych aktach prawnych.
- (99) Wymiana informacji i współpraca między podmiotami sprawującymi nadzór ma zasadnicze znaczenie w kontekście coraz bardziej zintegrowanych globalnych systemów finansowych. Z jednej strony unijne podmioty sprawujące nadzór, w tym AMLA, powinny informować się nawzajem o przypadkach, w których prawo państwa trzeciego nie pozwala na wdrożenie strategii i procedur wymaganych na podstawie rozporządzenia (UE) 2024/1624. Z drugiej strony państwa członkowskie powinny mieć możliwość upoważniania podmiotów sprawujących nadzór do

zawierania umów o współpracy przewidujących współpracę i wymianę informacji poufnych z ich odpowiednikami w państwach trzecich, zgodnie z mającymi zastosowanie przepisami dotyczącymi przekazywania danych osobowych. Ze względu na swoją rolę nadzorczą AMLA powinien udzielać wsparcia niezbędnego do oceny równowagi wymogów dotyczących tajemnicy zawodowej mających zastosowanie do odpowiednika z państwa trzeciego.

- (100) Dyrektywa (UE) 2015/849 umożliwiła państwom członkowskim powierzenie nadzoru nad niektórymi podmiotami zobowiązanymi organom samorządu zawodowego. Jakość i intensywność nadzoru sprawowanego przez takie organy samorządu zawodowego były jednak niewystarczające i nie podlegały żadnej lub prawie żadnej kontroli publicznej. W przypadku gdy państwo członkowskie podejmuje decyzję o powierzeniu nadzoru organowi samorządu zawodowego, powinno również wyznaczyć organ publiczny do dozorowania działalności organu samorządu zawodowego, aby zapewnić, by działalność tę prowadzono zgodnie z niniejszą dyrektywą. Ten organ publiczny powinien być podmiotem administracji publicznej i powinien wykonywać swoje funkcje w sposób wolny od nadmiernego wpływu. Funkcje, które ma wykonywać organ publiczny dozorujący organy samorządu zawodowego, nie oznaczają, że organ ten powinien sprawować funkcje nadzorcze wobec podmiotów zobowiązanych ani że powinien podejmować decyzje w indywidualnych przypadkach, którymi zajmuje się organ samorządu zawodowego. Nie uniemożliwia to jednak państwom członkowskim przydzielania temu organowi dodatkowych zadań, jeżeli uznają to za konieczne do osiągnięcia celów niniejszej dyrektywy. W takich przypadkach państwa członkowskie powinny zapewnić, aby dodatkowe zadania były zgodne z prawami podstawowymi, a w szczególności aby nie ingerowały w wykonywanie prawa do obrony i w poufność komunikacji między prawnikiem a klientem.
- (101) Z uwagi na znaczenie walki z praniem pieniędzy i finansowaniem terroryzmu państwa członkowskie powinny ustanowić w prawie krajowym skuteczne, proporcjonalne i odstrasżające kary pieniężne i środki administracyjne za nieprzestrzeganie rozporządzenia (UE) 2024/1624. Krajowe podmioty sprawujące nadzór powinny być uprawnione przez państwa członkowskie do stosowania takich środków administracyjnych na podmioty zobowiązane w przypadku naruszeń w celu zaradzenia zaistniałej sytuacji oraz – o ile jest to uzasadnione naruszeniem – do nakładania kar pieniężnych. W zależności od systemów organizacyjnych obowiązujących w państwach członkowskich takie środki i kary mogłyby być również stosowane we współpracy między podmiotami sprawującymi nadzór a innymi organami, w drodze przekazania uprawnień przez podmioty sprawujące nadzór innym organom lub w drodze zwracania się przez podmioty sprawujące nadzór do organów sądowych. Zakres kar pieniężnych i środków administracyjnych powinien być wystarczająco szeroki, aby umożliwić państwom członkowskim i podmiotom sprawującym nadzór uwzględnianie różnic między podmiotami zobowiązanymi, w szczególności między instytucjami kredytowymi i instytucjami finansowymi a innymi podmiotami zobowiązanymi, pod względem ich wielkości, cech i charakteru działalności.
- (102) Państwa członkowskie dysponują obecnie zróżnicowanym wachlarzem kar pieniężnych i środków administracyjnych za naruszenia kluczowych obowiązujących przepisów zapobiegawczych oraz stosują niespójne podejścia do prowadzenia postępowań przygotowawczych i stosowania kar w przypadku naruszeń w zakresie przeciwdziałania praniu pieniędzy. Ponadto podmioty sprawujące nadzór nie mają wspólnego rozumienia tego, co należy uznać za „poważne” naruszenie, przez co nie mogą łatwo stwierdzić, kiedy należy nałożyć karę pieniężną. To zróżnicowanie ma negatywny wpływ na działania podejmowane w celu walki z praniem pieniędzy i finansowaniem terroryzmu, a reakcja Unii jest rozdrobniona. W związku z tym należy ustanowić wspólne kryteria ustalania najwłaściwszej reakcji podmiotów sprawujących nadzór w przypadku naruszeń oraz przewidzieć gamę środków administracyjnych, które organy nadzoru mogłyby stosować w celu zaradzenia naruszeniom, czy to w połączeniu z karami pieniężnymi, czy też – gdy naruszenia nie są na tyle poważne, by podlegały karze pieniężnej – samodzielnie. Aby zachęcić podmioty zobowiązane do przestrzegania przepisów rozporządzenia (UE) 2024/1624, konieczne jest wzmocnienie odstrasżającego charakteru kar pieniężnych. W związku z tym należy podnieść minimalną kwotę maksymalnej kary, którą można nałożyć w przypadku poważnych naruszeń przepisów rozporządzenia (UE) 2024/1624. Transponując niniejszą dyrektywę, państwa członkowskie powinny zapewnić, by nakładanie kar pieniężnych i stosowanie środków administracyjnych oraz nakładanie sankcji karnych zgodnie z prawem krajowym nie stanowiło naruszenia zasady *ne bis in idem*.
- (103) W przypadku podmiotów zobowiązanych będących osobami prawnymi naruszenia wymogów w zakresie przeciwdziałania praniu pieniędzy i finansowaniu terroryzmu mają miejsce w następstwie działań osób fizycznych, które są uprawnione do kierowania ich działalnością, lub na odpowiedzialność tych osób, w tym za pośrednictwem przedstawicieli, dystrybutorów lub innych osób działających w imieniu podmiotu zobowiązanego. Aby zapewnić skuteczność działań nadzorczych podejmowanych w odpowiedzi na takie naruszenia, podmiot zobowiązany powinien również ponosić odpowiedzialność za działania podjęte przez te osoby fizyczne, niezależnie od tego, czy są one podejmowane umyślnie czy w wyniku zaniedbania. Bez uszczerbku dla odpowiedzialności osób prawnych w postępowaniu karnym, wszelkie zamiary czerpania korzyści dla podmiotu zobowiązanego z naruszeń wskazują na szersze uchybienia w wewnętrznych strategiach, procedurach i środkach kontroli podmiotu zobowiązanego w zakresie zapobiegania praniu pieniędzy, jego przestępstwom źródłowym i finansowaniu terroryzmu. Takie uchybienia podważają rolę podmiotu zobowiązanego jako strażnika dostępu w systemie finansowym Unii. Wszelkie zamiary czerpania korzyści z naruszenia wymogu w zakresie przeciwdziałania praniu pieniędzy i finansowaniu terroryzmu należy zatem traktować jako okoliczności obciążające.

- (104) W państwach członkowskich funkcjonują różne systemy nakładania kar pieniężnych, stosowania środków administracyjnych i nakładania okresowych kar pieniężnych. Ponadto niektóre środki administracyjne, do których stosowania uprawnione są podmioty sprawujące nadzór, takie jak cofnięcie lub zawieszenie licencji, są uzależnione od wykonania tych środków przez inne organy. Aby uwzględnić taki różnorodny zakres sytuacji, należy zapewnić elastyczność w odniesieniu do środków, jakimi dysponują podmioty sprawujące nadzór w celu nakładania kar pieniężnych, stosowania środków administracyjnych i nakładania okresowych kar pieniężnych. Niezależnie od wybranych środków do państw członkowskich i zaangażowanych organów należy zapewnić, aby wdrożone mechanizmy osiągnęły zamierzony rezultat, jakim jest przywrócenie zgodności z prawem, oraz nakładanie skutecznych, odstraszających i proporcjonalnych kar pieniężnych.
- (105) W celu zapewnienia, aby podmioty zobowiązane przestrzegały wymogów w zakresie przeciwdziałania praniu pieniędzy i finansowaniu terroryzmu oraz skutecznie ograniczały ryzyka prania pieniędzy, jego przestępstw źródłowych i finansowania terroryzmu, na które są narażone, podmioty sprawujące nadzór powinny mieć możliwość stosowania środków administracyjnych nie tylko w celu zaradzenia stwierdzonym naruszeniom, ale również w przypadku stwierdzenia, że niedociągnięcia w wewnętrznych strategiach, procedurach i środkach kontroli mogą prowadzić do naruszeń wymogów w zakresie przeciwdziałania praniu pieniędzy i finansowaniu terroryzmu lub gdy te strategie, procedury i środki kontroli są nieodpowiednie do ograniczania ryzyk. Zakres zastosowanych środków administracyjnych oraz terminy przyznane podmiotom zobowiązanym na wdrożenie wymaganych działań zależą od konkretnych stwierdzonych naruszeń lub niedociągnięć. W przypadku stwierdzenia wielu naruszeń lub niedociągnięć zastosowanie mogą mieć różne terminy wdrożenia poszczególnych środków administracyjnych. Zgodnie z represyjnym i edukacyjnym celem publikacji należy publikować wyłącznie decyzje o zastosowaniu środków administracyjnych w związku z naruszeniami wymogów w zakresie przeciwdziałania praniu pieniędzy i finansowaniu terroryzmu, a nie decyzje o środkach administracyjnych zastosowanych w celu zapobieżenia takiemu naruszeniu.
- (106) Terminowe przestrzeganie przez podmioty zobowiązane zastosowanych wobec nich środków administracyjnych ma zasadnicze znaczenie dla zapewnienia odpowiedniego i spójnego poziomu ochrony przed praniem pieniędzy, jego przestępstwami źródłowymi i finansowaniem terroryzmu na całym rynku wewnętrznym. W przypadku gdy podmioty zobowiązane nie stosują się do środków administracyjnych w wyznaczonym terminie, konieczne jest umożliwienie podmiotom sprawującym nadzór wywierania zwiększonego nacisku na podmiot zobowiązany, aby niezwłocznie przywrócił zgodność z prawem. W tym celu podmioty sprawujące nadzór powinny mieć możliwość nakładania okresowych kar pieniężnych począwszy od terminu wyznaczonego na przywrócenie zgodności z prawem, w tym z mocą wsteczną, gdy decyzja o nałożeniu okresowej kary pieniężnej zostanie podjęta na późniejszym etapie. Przy obliczaniu kwot okresowych kar pieniężnych podmioty sprawujące nadzór powinny brać pod uwagę całkowity obrót podmiotu zobowiązanego oraz rodzaj i wagę naruszenia lub niedociągnięcia, których dotyczy środek nadzorczy, aby zapewnić jego skuteczność i proporcjonalność. Biorąc pod uwagę cel, jakim jest wywarcie nacisku na podmiot zobowiązany, aby zastosował się on do środka administracyjnego, okresowe kary pieniężne powinny być ograniczone w czasie i mieć zastosowanie przez okres nie dłuższy niż sześć miesięcy. Chociaż podmioty sprawujące nadzór powinny mieć możliwość przedłużenia okresowych kar pieniężnych na maksymalny okres kolejnych sześciu miesięcy, należy rozważyć alternatywne środki mające na celu zaradzenie przedłużającemu się w czasie nieprzestrzeganiu przepisów, zgodnie z szerokim zakresem środków administracyjnych, które podmioty sprawujące nadzór mogą stosować.
- (107) W przypadku gdy system prawny państwa członkowskiego nie zezwala na nakładanie kar pieniężnych przewidzianych w niniejszej dyrektywie w drodze administracyjnej, przepisy dotyczące kar pieniężnych mogą być stosowane w taki sposób, aby kara była inicjowana przez podmiot sprawujący nadzór, a nakładana przez organy sądowe. Te państwa członkowskie powinny zatem zapewnić, by stosowanie przepisów i kar pieniężnych miało skutek równoważny karom pieniężnym nakładanym przez podmioty sprawujące nadzór. Nakładając takie kary pieniężne, organy sądowe powinny brać pod uwagę zalecenie podmiotów sprawujących nadzór inicjującego karę. Nakładane kary pieniężne powinny być skuteczne, proporcjonalne i odstraszające.
- (108) Podmioty zobowiązane mogą korzystać ze swobody świadczenia usług i prowadzić działalność na całym rynku wewnętrznym w celu oferowania swoich produktów i usług w całej Unii. Skuteczny system nadzoru wymaga, aby podmioty sprawujące nadzór były świadome niedociągnięć w przestrzeganiu przez podmioty zobowiązane przepisów w zakresie przeciwdziałania praniu pieniędzy i finansowaniu terroryzmu. Istotne jest zatem, aby podmioty sprawujące nadzór były w stanie informować się nawzajem o nałożonych karach pieniężnych i zastosowanych środkach administracyjnych nałożonych na podmioty zobowiązane, gdy takie informacje byłyby istotne również dla innych podmiotów sprawujących nadzór.
- (109) Opublikowanie kary pieniężnej lub środka administracyjnego za naruszenie przepisów rozporządzenia (UE) 2024/1624 może mieć silny skutek odstraszający od ponownego popełnienia naruszenia. Jest również źródłem informacji dla innych podmiotów o ryzykach prania pieniędzy i finansowania terroryzmu wiążących się z podmiotem zobowiązanym, na który nałożono kary, zanim nawiążą one z nim stosunki gospodarcze, i jest pomocne dla podmiotów sprawujących nadzór w innych państwach członkowskich w odniesieniu do ryzyk wiążących się z podmiotem zobowiązanym, gdy prowadzi on działalność transgraniczną w ich państwie członkowskim. Z tych powodów wymóg publikowania decyzji o karach pieniężnych, od których nie przysługuje odwołanie, należy utrzymać w mocy oraz objąć nim także niektóre środki administracyjne, które stosowane są w celu zaradzenia naruszeniom wymogów w zakresie przeciwdziałania praniu pieniędzy i finansowaniu terroryzmu, oraz okresowe kary pieniężne. Każda taka publikacja powinna być jednak proporcjonalna, a podejmując decyzję o publikacji kary pieniężnej lub środka administracyjnego podmioty sprawujące nadzór powinny brać pod uwagę

wagę naruszenia oraz skutek odstrasżający, jaki prawdopodobnie będzie miała ta publikacja. W tym celu państwa członkowskie mogą podjąć decyzję o opóźnieniu publikacji środków administracyjnych, od których wniesiono odwołanie, w przypadku gdy środki te są stosowane w celu zaradzenia naruszeniu, które nie jest poważne, powtarzające się ani systematyczne.

- (110) Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2019/1937⁽²²⁾ ma zastosowanie do zgłaszania naruszeń dyrektywy (UE) 2015/849 w odniesieniu do prania pieniędzy i finansowania terroryzmu oraz do ochrony osób zgłaszających takie naruszenia, o czym mowa w części II załącznika do dyrektywy (UE) 2019/1937. Ponieważ niniejsza dyrektywa uchyla dyrektywę (UE) 2015/849, odesłanie do dyrektywy (UE) 2015/849 w załączniku II do dyrektywy (UE) 2019/1937 należy rozumieć jako odniesienie do niniejszej dyrektywy. Jednocześnie konieczne jest utrzymanie dostosowanych przepisów dotyczących zgłaszania naruszeń wymogów w zakresie przeciwdziałania praniu pieniędzy i finansowaniu terroryzmu, które uzupełniają dyrektywę (UE) 2019/1937, w szczególności w odniesieniu do wymogów dotyczących ustanowienia przez podmioty zobowiązane wewnątrznych kanałów dokonywania zgłoszeń oraz wskazywania organów właściwych do przyjmowania zgłoszeń dotyczących naruszeń przepisów w zakresie zapobiegania praniu pieniędzy i finansowaniu terroryzmu oraz do podejmowania działań następczych w związku z tymi zgłoszeniami.
- (111) Niezbędne jest posiadanie nowej, w pełni zintegrowanej i spójnej polityki przeciwdziałania praniu pieniędzy i finansowaniu terroryzmu na poziomie Unii, w której wyznaczono role zarówno unijnym, jak i krajowym właściwym organom, jest zapewnienie sprawnej i stałej współpracy między nimi. W tym względzie współpraca między wszystkimi krajowymi i unijnymi organami ds. przeciwdziałania praniu pieniędzy i finansowaniu terroryzmu ma ogromne znaczenie i powinna zostać doprecyzowana i wzmocniona. Obowiązkiem państw członkowskich pozostaje ustanowienie przepisów niezbędnych do zapewnienia, by na poziomie krajowym decydenci polityczni, FIU, podmioty sprawujące nadzór, w tym AMLA, i inne właściwe organy biorące udział w przeciwdziałaniu praniu pieniędzy i finansowaniu terroryzmu, a także organy podatkowe i organy ścigania działające w ramach zakresu stosowania niniejszej dyrektywy, posiadali skuteczne mechanizmy umożliwiające im współpracę i koordynację, w tym poprzez restrykcyjne podejście do możliwości odmowy przez właściwe organy współpracy i wymiany informacji na wniosek innego właściwego organu. Niezależnie od wprowadzonych mechanizmów taka współpraca krajowa powinna zapewniać skuteczny system zapobiegania praniu pieniędzy, jego przestępstwom źródłowym i finansowaniu terroryzmu oraz ich zwalczania, a także zapobiegania niewykonywaniu ukierunkowanych sankcji finansowych i uchyłaniu się od nich.
- (112) W celu ułatwienia i promowania skutecznej współpracy, a w szczególności wymiany informacji, państwa członkowskie powinny być zobowiązane do przekazywania Komisji i AMLA wykazu swoich właściwych organów oraz odpowiednich danych kontaktowych.
- (113) Ryzyko prania pieniędzy i finansowania terroryzmu może zostać wykryte przez wszystkie podmioty sprawujące nadzór odpowiedzialne za instytucje kredytowe. Informacje o charakterze ostrożnościowym dotyczące instytucji kredytowych i instytucji finansowych, takie jak informacje odnoszące się do kompetencji i reputacji członków kadry kierowniczej i akcjonariuszy lub udziałowców, mechanizmów kontroli wewnętrznej, ładu korporacyjnego lub zarządzania zgodnością z przepisami i ryzykiem, są często niezbędne do odpowiedniego nadzoru nad takimi instytucjami w zakresie przeciwdziałania praniu pieniędzy i finansowaniu terroryzmu. Podobnie, informacje dotyczące przeciwdziałania praniu pieniędzy i finansowaniu terroryzmu są również istotne w kontekście nadzoru ostrożnościowego nad takimi instytucjami. W związku z tym współpracę i wymianę informacji z podmiotami sprawującymi nadzór w zakresie przeciwdziałania praniu pieniędzy i finansowaniu terroryzmu oraz FIU należy rozszerzyć na wszystkie właściwe organy odpowiedzialne za nadzór nad tymi podmiotami zobowiązanymi zgodnie z innymi unijnymi instrumentami prawnymi, takimi jak dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2013/36/UE⁽²³⁾, 2014/49/UE⁽²⁴⁾, 2014/59/UE⁽²⁵⁾, 2014/92/UE⁽²⁶⁾ i (UE) 2015/2366. Aby zapewnić skuteczną realizację tej współpracy, państwa członkowskie powinny corocznie informować AMLA o przeprowadzonych wymianach informacji.

⁽²²⁾ Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2019/1937 z dnia 23 października 2019 r. w sprawie ochrony osób zgłaszających naruszenia prawa Unii (Dz.U. L 305 z 26.11.2019, s. 17).

⁽²³⁾ Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2013/36/UE z dnia 26 czerwca 2013 r. w sprawie warunków dopuszczenia instytucji kredytowych do działalności oraz nadzoru ostrożnościowego nad instytucjami kredytowymi i firmami inwestycyjnymi, zmieniająca dyrektywę 2002/87/WE i uchylająca dyrektywy 2006/48/WE oraz 2006/49/WE (Dz.U. L 176 z 27.6.2013, s. 338).

⁽²⁴⁾ Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2014/49/UE z dnia 16 kwietnia 2014 r. w sprawie systemów gwarancji depozytów (Dz.U. L 173 z 12.6.2014, s. 149).

⁽²⁵⁾ Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2014/59/UE z dnia 15 maja 2014 r. ustanawiająca ramy na potrzeby prowadzenia działań naprawczych oraz restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji w odniesieniu do instytucji kredytowych i firm inwestycyjnych oraz zmieniająca dyrektywę Rady 82/891/EWG i dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2001/24/WE, 2002/47/WE, 2004/25/WE, 2005/56/WE, 2007/36/WE, 2011/35/UE, 2012/30/UE i 2013/36/UE oraz rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1093/2010 i (UE) nr 648/2012 (Dz.U. L 173 z 12.6.2014, s. 190).

⁽²⁶⁾ Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2014/92/UE z dnia 23 lipca 2014 r. w sprawie porównywalności opłat związanych z rachunkami płatniczymi, przenoszenia rachunku płatniczego oraz dostępu do podstawowego rachunku płatniczego (Dz.U. L 257 z 28.8.2014, s. 214).

- (114) Współpraca z innymi organami właściwymi w zakresie nadzoru nad instytucjami kredytowymi na podstawie dyrektyw 2014/92/UE i (UE) 2015/2366 może przyczynić się do ograniczenia niezamierzonych skutków wymogów w zakresie przeciwdziałania praniu pieniędzy i finansowaniu terroryzmu. Instytucje kredytowe mogą decydować się na zerwanie lub ograniczenie stosunków gospodarczych z klientami lub kategoriami klientów, aby uniknąć ryzyka, zamiast nim zarządzać. Takie praktyki korygowania o ryzyko mogłyby osłabiać ramy w zakresie przeciwdziałania praniu pieniędzy i finansowaniu terroryzmu oraz wykrywanie podejrzanych transakcji, ponieważ zmuszają klientów, których praktyki te dotyczą, do korzystania z mniej bezpiecznych lub nieuregulowanych kanałów płatności w celu zaspokojenia swoich potrzeb finansowych. Jednocześnie powszechne praktyki korygowania o ryzyko w sektorze bankowym mogłyby prowadzić do wykluczenia finansowego niektórych kategorii podmiotów płatniczych lub konsumentów. Podmioty sprawujące nadzór finansowy są najlepiej przygotowane do zidentyfikowania sytuacji, w których instytucja kredytowa odmówiła nawiązania stosunków gospodarczych, mimo że może być do tego zobowiązana na podstawie przepisów krajowych wdrażających dyrektywę 2014/92/UE lub dyrektywę (UE) 2015/2366, oraz bez uzasadnienia opartego na udokumentowanej należytej staranności wobec klienta. W takich przypadkach lub w przypadku zerwania stosunków gospodarczych w wyniku praktyk korygowania o ryzyko podmioty sprawujące nadzór finansowy powinny powiadomić organy odpowiedzialne za zapewnienie przestrzegania przez instytucje finansowe przepisów dyrektywy 2014/92/UE lub dyrektywy (UE) 2015/2366.
- (115) Współpraca między podmiotami sprawującymi nadzór finansowy a organami odpowiedzialnymi za zarządzanie kryzysowe w instytucjach kredytowych i firmach inwestycyjnych – w szczególności wyznaczone organy ds. systemów gwarancji depozytów oraz organy ds. restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji – jest konieczna do pogodzenia celów, jakimi są zapobieganie praniu pieniędzy na mocy niniejszej dyrektywy oraz ochrona stabilności finansowej i ochrona deponentów na podstawie dyrektyw 2014/49/UE i 2014/59/UE. Podmioty sprawujące nadzór finansowy powinny informować wyznaczone organy i organy ds. restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji na mocy tych dyrektyw o wszelkich przypadkach, w których stwierdzają zwiększone prawdopodobieństwo upadłości lub niedostępności depozytów ze względu na przeciwdziałanie praniu pieniędzy i finansowaniu terroryzmu. Podmioty sprawujące nadzór finansowy powinny również informować te organy o wszelkich transakcjach, rachunkach lub stosunkach gospodarczych, które zostały zawieszane przez FIU, aby umożliwić wykonywanie zadań wyznaczonych organów i organów ds. restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji w przypadku podwyższonego ryzyka upadłości lub niedostępności depozytów, niezależnie od przyczyny tego podwyższonego ryzyka.
- (116) Aby ułatwić taką współpracę w odniesieniu do instytucji kredytowych i instytucji finansowych, AMLA, w porozumieniu z Europejskim Urzędem Nadzoru Bankowego, powinien wydać wytyczne określające główne elementy takiej współpracy, w tym sposób wymiany informacji.
- (117) Mechanizmy współpracy powinny również obejmować organy odpowiedzialne za nadzór i dozór nad biegłymi rewidentami, ponieważ taka współpraca może zwiększyć skuteczność unijnych ram w zakresie przeciwdziałania praniu pieniędzy.
- (118) Wymiana informacji i wzajemna pomoc pomiędzy właściwymi organami państw członkowskich ma zasadnicze znaczenie dla realizacji celów niniejszej dyrektywy. W związku z tym państwa członkowskie nie powinny zakazywać takiej wymiany informacji lub udzielania pomocy ani nakładać na nie nieuzasadnionych lub nadmiernie restrykcyjnych warunków.
- (119) Podmioty sprawujące nadzór, niezależnie od ich charakteru lub statusu, powinny mieć możliwość współpracy i wymiany informacji poufnych. W tym celu powinny mieć odpowiednią podstawę prawną do celów wymiany informacji poufnych i do celów współpracy. Wymiana informacji i współpraca z innymi właściwymi organami sprawującymi nadzór lub dozór nad podmiotami zobowiązanymi na mocy innych aktów prawnych Unii nie powinna być w sposób niezamierzony utrudniana z powodu braku pewności prawa, jaki może wynikać z braku wyraźnych przepisów w tym obszarze. Doprecyzowanie ram prawnych ma tym większe znaczenie, że nadzór ostrożnościowy w szeregu przypadków powierzono podmiotom sprawującym nadzór spoza obszaru przeciwdziałania praniu pieniędzy i finansowaniu terroryzmu, takim jak Europejski Bank Centralny (EBC).
- (120) Informacje posiadane przez podmioty sprawujące nadzór mogą mieć kluczowe znaczenie dla prowadzenia działalności przez inne właściwe organy. Aby zapewnić skuteczność unijnych ram w zakresie przeciwdziałania praniu pieniędzy i finansowaniu terroryzmu, państwa członkowskie powinny zezwolić na wymianę informacji między podmiotami sprawującymi nadzór a innymi właściwymi organami. W odniesieniu do wykorzystywania wymienianych informacji poufnych należy stosować rygorystyczne zasady.
- (121) Skuteczność unijnych ram w zakresie przeciwdziałania praniu pieniędzy i finansowaniu terroryzmu zależy od współpracy między wieloma różnymi właściwymi organami. Aby ułatwić taką współpracę, należy powierzyć AMLA opracowanie – w koordynacji z EBC, europejskimi urzędami nadzoru, Europolem, Eurojustem i Prokuraturą Europejską – wytycznych dotyczących współpracy między wszystkimi właściwymi organami. Takie wytyczne powinny również opisywać, w jaki sposób organy właściwe w zakresie nadzoru lub dozoru nad podmiotami zobowiązanymi na mocy innych aktów prawnych Unii powinny uwzględniać kwestie związane z praniem pieniędzy i finansowaniem terroryzmu przy wykonywaniu swoich obowiązków.

- (122) Do przetwarzania danych osobowych do celów niniejszej dyrektywy zastosowanie ma rozporządzenie (UE) 2016/679. Do przetwarzania danych osobowych przez instytucje, agencje i organy Unii do celów niniejszej dyrektywy zastosowanie ma rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2018/1725⁽²⁷⁾. Państwa członkowskie uznają zwalczanie prania pieniędzy i finansowania terroryzmu za działania podejmowane ze względu na ważny interes publiczny. Właściwe organy odpowiedzialne za prowadzenie postępowań przygotowawczych w sprawie prania pieniędzy, jego przestępstw źródłowych lub finansowania terroryzmu bądź odpowiedzialne za wnoszenie i popieranie oskarżeń w sprawie takich czynów, lub organy, które pełnią funkcję śledzenia, zajmowania lub zamrażania i konfiskaty mienia pochodzącego z przestępstwa, powinny jednak przestrzegać przepisów dotyczących ochrony danych osobowych przetwarzanych w ramach współpracy policyjnej i sądowej w sprawach karnych, w tym dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/680⁽²⁸⁾.
- (123) Dostosowanie niniejszej dyrektywy do zmienionych rekomendacji FATF musi odbywać się z pełnym poszanowaniem prawa Unii, zwłaszcza w zakresie unijnych przepisów o ochronie danych, w tym przepisów dotyczących przekazywania danych i z poszanowaniem praw podstawowych zapisanych w Karcie. Niektóre aspekty wdrożenia niniejszej dyrektywy wymagają gromadzenia, analizy, przechowywania i wymiany danych w obrębie Unii i z państwami trzecimi. Takie przetwarzanie danych osobowych powinno być dozwolone, przy pełnym poszanowaniu praw podstawowych, wyłącznie do celów określonych w niniejszej dyrektywie oraz na potrzeby działań wymaganych na mocy niniejszej dyrektywy, takich jak wymiana informacji między właściwymi organami.
- (124) Prawo dostępu do danych przysługujące osobom, których dane te dotyczą, ma zastosowanie do danych osobowych przetwarzanych do celów niniejszej dyrektywy. Dostęp osób, których dane dotyczą, do wszelkich informacji związanych ze zgłoszeniem podejrzonej transakcji poważnie podważałby jednak skuteczność walki z praniem pieniędzy i finansowaniem terroryzmu. Wyjątki od tego prawa i jego ograniczenia zgodnie z art. 23 rozporządzenia (UE) 2016/679 oraz, w stosownych przypadkach, z art. 25 rozporządzenia (UE) 2018/1725 mogą być zatem uzasadnione. Osoba, której dane dotyczą, ma prawo zażądać, by organ nadzorczy, o którym mowa w art. 51 rozporządzenia (UE) 2016/679 lub, w stosownych przypadkach, Europejski Inspektor Ochrony Danych sprawdził zgodność przetwarzania danych z prawem, a także ma prawo do korzystania ze środków ochrony prawnej, o których mowa w art. 79 tego rozporządzenia. Organ nadzorczy, o którym mowa w art. 51 rozporządzenia (UE) 2016/679, może również działać z urzędu. Bez uszczerbku dla ograniczeń w zakresie praw dostępu organ nadzorczy powinien być w stanie poinformować osobę, której dane dotyczą, o tym, że przeprowadził wszystkie niezbędne działania weryfikacyjne, i o tym, czy dane przetwarzanie było zgodne z prawem.
- (125) Aby zapewnić stałą wymianę informacji między FIU w okresie tworzenia AMLA, Komisja powinna nadal tymczasowo zapewniać hosting FIU.net. Aby zapewnić pełne zaangażowanie FIU w funkcjonowanie systemu, Komisja powinna prowadzić regularny dialog z platformą współpracy unijnych jednostek analityki finansowej (zwany dalej „unijną platformą FIU”), nieformalną grupą działającą od 2006 r., w skład której wchodzi przedstawiciele FIU, wykorzystywaną do ułatwiania współpracy między FIU i wymiany poglądów na temat kwestii dotyczących współpracy.
- (126) Regulacyjne standardy techniczne powinny zapewniać spójną harmonizację w całej Unii. Zważywszy, że AMLA jest organem dysponującym wysoko specjalistyczną wiedzą w dziedzinie przeciwdziałania praniu pieniędzy i finansowaniu terroryzmu, należy powierzyć mu zadanie opracowania projektów regulacyjnych standardów technicznych, które nie wymagają podejmowania decyzji politycznych, w celu przedłożenia tych projektów Komisji.
- (127) W celu zapewnienia spójnego podejścia wśród FIU i wśród podmiotów sprawujących nadzór należy przekazać Komisji uprawnienia do przyjmowania aktów zgodnie z art. 290 TFUE w odniesieniu do określenia wskaźników służących klasyfikowaniu poziomu wagi niezgłaszania adekwatnych, dokładnych i aktualnych informacji do centralnych rejestrów. Szczególnie ważne jest, aby w czasie prac przygotowawczych Komisja prowadziła stosowne konsultacje, w tym na poziomie ekspertów, oraz aby konsultacje te prowadzone były zgodnie z zasadami określonymi w Porozumieniu międzyinstytucjonalnym z dnia 13 kwietnia 2016 r. w sprawie lepszego stanowienia prawa⁽²⁹⁾. W szczególności, aby zapewnić Parlamentowi Europejskiemu i Radzie udział na równych zasadach w przygotowaniu aktów delegowanych, instytucje te otrzymują wszelkie dokumenty w tym samym czasie co eksperci państw członkowskich, a eksperci tych instytucji mogą systematycznie brać udział w posiedzeniach grup eksperckich Komisji zajmujących się przygotowaniem aktów delegowanych.

(27) Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2018/1725 z dnia 23 października 2018 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych przez instytucje, organy i jednostki organizacyjne Unii i swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia rozporządzenia (WE) nr 45/2001 i decyzji nr 1247/2002/WE (Dz.U. L 295 z 21.11.2018, s. 39).

(28) Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/680 z dnia 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych przez właściwe organy do celów zapobiegania przestępczości, prowadzenia postępowań przygotowawczych, wykrywania i ścigania czynów zabronionych i wykonywania kar, w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchyłająca decyzję ramową Rady 2008/977/WSiSW (Dz.U. L 119 z 4.5.2016, s. 89).

(29) Dz.U. L 123 z 12.5.2016, s. 1.

- (128) Komisja powinna być uprawniona do przyjmowania regulacyjnych standardów technicznych opracowanych przez AMLA określających kryteria istotności i wyboru przy ustalaniu, czy zgłoszenie podejrzaną transakcji dotyczy innego państwa członkowskiego; określających poziomy odniesienia i metodykę oceny i klasyfikacji profilu ryzyka nieodłącznego i szcztkowego podmiotów zobowiązanych i częstotliwość przeglądów profilu ryzyka; określających kryteria ustalania okoliczności wyznaczania centralnego punktu kontaktowego niektórych dostawców usług i funkcji centralnego punktu kontaktowego; określających szczegóły obowiązków podmiotów sprawujących nadzór państwa pochodzenia i państwa przyjmującego oraz zasad współpracy między nimi; określających ogólne warunki funkcjonowania kolegiów podmiotów sprawujących nadzór ds. przeciwdziałania praniu pieniędzy i finansowania terroryzmu w sektorze finansowym, wzór pisemnej umowy, która ma zostać podpisana przez podmioty sprawujące nadzór finansowy, wszelkie dodatkowe środki, które mają zostać wdrożone przez kolegia, w przypadku gdy w skład grup wchodzi podmioty zobowiązane w sektorze niefinansowym oraz warunki uczestnictwa podmiotów sprawujących nadzór finansowy z państw trzecich; określających ogólne warunki funkcjonowania kolegiów podmiotów sprawujących nadzór ds. przeciwdziałania praniu pieniędzy i finansowaniu terroryzmu w sektorze niefinansowym, wzór pisemnej umowy, która ma zostać podpisana przez podmioty sprawujące nadzór niefinansowy, warunki uczestnictwa podmiotów sprawujących nadzór niefinansowy z państw trzecich oraz wszelkie dodatkowe środki, które mają zostać wdrożone przez kolegia, w przypadku gdy w skład grupy wchodzi instytucje kredytowe lub instytucje finansowe, określających wskaźniki służące do klasyfikacji wagi naruszeń niniejszej dyrektywy oraz kryteria, które należy uwzględnić przy ustalaniu wysokości kar pieniężnych lub stosowaniu środków administracyjnych oraz metodykę na potrzeby stosowania okresowych kar pieniężnych. Komisja powinna przyjąć te regulacyjne standardy techniczne w drodze aktów delegowanych zgodnie z art. 290 TFUE oraz zgodnie z art. 49 rozporządzenia (UE) 2024/1620.
- (129) Aby zapewnić jednolite warunki wykonywania niniejszej dyrektywy, należy powierzyć Komisji uprawnienia wykonawcze w celu określenia metodyki na potrzeby gromadzenia statystyk; ustanowienia formatu na potrzeby przekazywania informacji o beneficjentach rzeczywistych do centralnych rejestrów; określenia specyfikacji technicznych i procedur niezbędnych do wdrożenia dostępu o beneficjentach rzeczywistych na podstawie uzasadnionego interesu przez centralne rejestry; ustanowienia formatu na potrzeby przekazywania informacji do scentralizowanych automatycznych mechanizmów; określenia specyfikacji technicznych i procedur dotyczących połączenia scentralizowanych automatycznych mechanizmów państw członkowskich z BARIS; określenia specyfikacji technicznych i procedur niezbędnych do zapewnienia integracji centralnych rejestrów państw członkowskich; oraz określenia specyfikacji technicznych i procedur niezbędnych do zapewnienia integracji scentralizowanych zautomatyzowanych mechanizmów państw członkowskich. Uprawnienia te powinny być wykonywane zgodnie z rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 182/2011⁽³⁰⁾.
- (130) Komisja powinna być uprawniona do przyjmowania wykonawczych standardów technicznych opracowanych przez AMLA określających format, który należy stosować do celów wymiany informacji między FIU państw członkowskich, a także określających wzór, który ma być stosowany do celów zawierania porozumień o współpracy między unijnymi podmiotami sprawującymi nadzór a ich odpowiednikami z państw trzecich. Komisja powinna przyjąć te wykonawcze standardy techniczne w drodze aktów delegowanych zgodnie z art. 291 TFUE oraz zgodnie z art. 53 rozporządzenia (UE) 2024/1620.
- (131) Niniejsza dyrektywa nie narusza praw podstawowych i jest zgodna z zasadami uznanymi w Karcie, w szczególności z prawem do poszanowania życia prywatnego i rodzinnego, prawem do ochrony danych osobowych oraz wolnością prowadzenia działalności gospodarczej.
- (132) Równość kobiet i mężczyzn oraz różnorodność to podstawowe wartości Unii, które Unia postanowiła propagować w ramach całego zakresu swoich działań. Chociaż poczyniono postępy w tych obszarach, konieczne są dalsze działania, aby osiągnąć równowagę płci w procesach decyzyjnych, zarówno na poziomie Unii, jak i krajowym. Bez uszczerbku dla stosowania w pierwszej kolejności kryteriów merytorycznych przy powoływaniu szefów krajowych organów nadzorczych i FIU, państwa członkowskie powinny dążyć do zapewnienia równowagi płci, różnorodności i inkluzywności oraz w miarę możliwości brać pod uwagę punkty styczności między nimi. Państwa członkowskie powinny dążyć do zapewnienia równowagi płci i inkluzywności również przy wyborze swoich przedstawicieli do Rady Generalnej AMLA.
- (133) Sporządzając sprawozdanie oceniające wdrożenie niniejszej dyrektywy, Komisja powinna zwrócić należytą uwagę na przestrzeganie praw podstawowych i zasad uznanych w Karcie.

⁽³⁰⁾ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 182/2011 z dnia 16 lutego 2011 r. ustanawiające przepisy i zasady ogólne dotyczące trybu kontroli przez państwa członkowskie wykonywania uprawnień wykonawczych przez Komisję (Dz.U. L 55 z 28.2.2011, s. 13).

- (134) Wyrokiem Trybunał Sprawiedliwości w sprawach połączonych C-37/20 i C-601/20 WM and Sovim SA Luxembourg Business Registers⁽³¹⁾ stwierdził nieważność zmiany wprowadzonej dyrektywą (UE) 2018/843 do art. 30 ust. 5 dyrektywy (UE) 2015/849 w zakresie, w jakim wymagała ona od państw członkowskich zapewnienia, aby informacje o beneficjentach rzeczywistych spółek i innych podmiotów prawnych zarejestrowanych na ich terytorium były dostępne we wszystkich przypadkach dla każdego obywatela. Aby zapewnić jasność prawną, ważne jest dostosowanie tego przepisu poprzez wyjaśnienie, że tylko osoby lub organizacje mające uzasadniony interes powinny mieć dostęp do tych informacji. Ten sam warunek powinien mieć zastosowanie do dostępu do informacji o beneficjentach rzeczywistych trustów lub podobnych porozumień prawnych. Dyrektywa (UE) 2015/849 powinna zatem zostać zmieniona. Skutki tego wyroku rozciągają się poza art. 30 ust. 5 dyrektywy (UE) 2015/849 i są podobne dla przepisów regulujących dostęp do informacji o beneficjentach rzeczywistych porozumień prawnych. Aby zapewnić, że unijne ramy zachowują równowagę pomiędzy ochroną praw podstawowych i dążeniem do uzasadnionego celu o interesie ogólnym, takiego jak ochrona systemu finansowego Unii przed praniem pieniędzy i finansowaniem terroryzmu, należy wprowadzić zmiany w art. 31 ust. 4 dyrektywy (UE) 2015/849. Państwa członkowskie powinny mieć rok od dnia wejścia w życie niniejszej dyrektywy na wprowadzenie odpowiednich przepisów i środków o charakterze administracyjnym w celu transpozycji tych zmian. Zważywszy na znaczenie zapewnienia proporcjonalnych unijnych ram przeciwdziałania praniu pieniędzy i finansowaniu terroryzmu, państwa członkowskie powinny podjąć wszelkie wysiłki w celu transpozycji tych zmian możliwie jak najprędzej przed tym terminem.
- (135) Biorąc pod uwagę potrzebę pilnego wdrożenia zharmonizowanego podejścia do dostępu do centralnych rejestrów na podstawie wykazania uzasadnionego interesu, odpowiednie przepisy powinny zostać transponowane przez państwa członkowskie do dnia 10 lipca 2026 r. Ponieważ jednak w początkowym okresie obowiązywania nowego systemu dostępu na podstawie wykazania uzasadnionego interesu prawdopodobnie nastąpi skumulowanie wniosków oczekujących na rozpatrzenie przez podmioty odpowiedzialne za centralne rejestry, terminy udzielenia dostępu nie powinny mieć zastosowania przez pierwsze cztery miesiące stosowania nowego systemu. Do dnia 10 lipca 2029 r. państwa członkowskie powinny ustanowić pojedyncze punkty dostępu na potrzeby informacji o rejestrach nieruchomości. Do tego dnia należy również zintegrować scentralizowane automatyczne mechanizmy umożliwiające identyfikację posiadaczy rachunków bankowych lub rachunków płatniczych, rachunków papierów wartościowych, rachunków kryptoaktywów i skrytek depozytowych.
- (136) Ponieważ cele niniejszej dyrektywy, a mianowicie ustanowienie skoordynowanego i spójnego mechanizmu zapobiegania praniu pieniędzy i finansowaniu terroryzmu, nie mogą zostać osiągnięte w sposób wystarczający przez państwa członkowskie, natomiast ze względu na rozmiary i skutki działania możliwe jest ich lepsze osiągnięcie na poziomie Unii, może ona podjąć działania zgodnie z zasadą pomocniczości określoną w art. 5 Traktatu o Unii Europejskiej. Zgodnie z zasadą proporcjonalności określoną w tym artykule niniejsza dyrektywa nie wykracza poza to, co jest konieczne do osiągnięcia tych celów.
- (137) Zgodnie ze wspólną deklaracją polityczną państw członkowskich i Komisji z dnia 28 września 2011 r. dotyczącą dokumentów wyjaśniających⁽³²⁾ państwa członkowskie zobowiązały się do złożenia, w uzasadnionych przypadkach, wraz z powiadomieniem o transpozycji, jednego lub większej liczby dokumentów wyjaśniających związki między elementami dyrektywy a odpowiadającymi im częściami krajowych instrumentów transpozycyjnych. W odniesieniu do niniejszej dyrektywy prawodawca uznaje, że przekazanie takich dokumentów jest uzasadnione.
- (138) Zgodnie z art. 42 ust. 1 rozporządzenia (UE) 2018/1725 skonsultowano się z Europejskim Inspektorem Ochrony Danych, który wydał opinię w dniu 22 września 2021 r.⁽³³⁾
- (139) Należy zatem uchylić dyrektywę (UE) 2015/849,

PRZYJMUJĄ NINIEJSZĄ DYREKTYWĘ:

⁽³¹⁾ Wyrok Trybunału z dnia 22 listopada 2022 r., WM and Sovim SA v Luxembourg Business Registers, Joined Cases C-37/20 and C-601/20, ECLI:EU:C:2022:912.

⁽³²⁾ Dz.U. C 369 z 17.12.2011, s. 14.

⁽³³⁾ Dz.U. C 524 z 29.12.2021, s. 10.

ROZDZIAŁ I
PRZEPISY OGÓLNE

SEKCJA 1
Przedmiot, zakres i definicje

Artykuł 1
Przedmiot

Niniejsza dyrektywa ustanawia przepisy dotyczące:

- a) środków mających zastosowanie do sektorów narażonych na pranie pieniędzy i finansowanie terroryzmu na poziomie krajowym;
- b) wymogów w zakresie rejestracji, identyfikacji i kontroli kadry kierowniczej wyższego szczebla i beneficjentów rzeczywistych podmiotów zobowiązanych;
- c) identyfikacji ryzyk prania pieniędzy i finansowania terroryzmu na poziomie Unii i państw członkowskich;
- d) utworzenia rejestrów beneficjentów rzeczywistych i rachunków bankowych oraz dostępu do nich, a także dostępu do informacji o nieruchomościach;
- e) obowiązków i zadań jednostek analityki finansowej (FIU);
- f) obowiązków i zadań organów zaangażowanych w nadzór nad podmiotami zobowiązanymi;
- g) współpracy między właściwymi organami i współpracy z organami objętymi innymi aktami prawnymi Unii.

Artykuł 2
Definicje

Do celów niniejszej dyrektywy stosuje się definicje określone w art. 2 ust. 1 rozporządzenia (UE) 2024/1624.

Stosuje się również następujące definicje:

- 1) „podmiot sprawujący nadzór finansowy” oznacza podmiot sprawujący nadzór odpowiedzialny za instytucje kredytowe i instytucje finansowe;
- 2) „podmiot sprawujący nadzór niefinansowy” oznacza podmiot sprawujący nadzór odpowiedzialny za sektor niefinansowy;
- 3) „sektor niefinansowy” oznacza podmioty zobowiązane wymienione w art. 3 pkt 3 rozporządzenia (UE) 2024/1624;
- 4) „podmiot zobowiązany” oznacza osobę fizyczną lub prawną wymienioną w art. 3 rozporządzenia (UE) 2024/1624, która nie jest wyłączona zgodnie z art. 4, 5, 6 lub 7 tego rozporządzenia;
- 5) „państwo członkowskie pochodzenia” oznacza państwo członkowskie, w którym znajduje się siedziba statutowa podmiotu zobowiązanego, lub – jeżeli podmiot zobowiązany nie ma siedziby statutowej – państwo członkowskie, w którym znajduje się siedziba jego zarządu;
- 6) „przyjmujące państwo członkowskie” oznacza państwo członkowskie inne niż państwo członkowskie pochodzenia, w którym podmiot zobowiązany prowadzi zakład, taki jak jednostka zależna lub oddział, lub w którym podmiot zobowiązany prowadzi działalność w ramach swobody świadczenia usług za pośrednictwem infrastruktury;

- 7) „organy celne” oznaczają organy celne zgodnie z definicją w art. 5 pkt 1 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 952/2013 ⁽³⁴⁾ oraz właściwe organy zgodnie z definicją w art. 2 ust. 1 lit. g) rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2018/1672 ⁽³⁵⁾;
- 8) „kolegium podmiotów sprawujących nadzór ds. przeciwdziałania praniu pieniędzy i finansowaniu terroryzmu” oznacza stałą strukturę na potrzeby współpracy i wymiany informacji do celów nadzoru nad grupą lub podmiotem, które prowadzi działalność w przyjmującym państwie członkowskim lub państwie trzecim;
- 9) „projekt środka krajowego” oznacza tekst aktu, bez względu na jego formę, który po jego przyjęciu będzie miał skutek prawny, a tekst znajduje się na etapie przygotowań, na którym nadal mogą zostać wprowadzone istotne zmiany;
- 10) „rachunek papierów wartościowych” oznacza rachunek papierów wartościowych zgodnie z definicją w art. 2 ust. 1 pkt 28 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 909/2014 ⁽³⁶⁾;
- 11) „papiery wartościowe” oznaczają instrumenty finansowe zgodnie z definicją w art. 4 ust. 1 pkt 15 dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2014/65/UE ⁽³⁷⁾.

SEKCJA 2

Krajowe środki w sektorach narażonych na pranie pieniędzy i finansowanie terroryzmu

Artykuł 3

Identyfikacja narażonych sektorów na poziomie krajowym

1. W przypadku gdy państwo członkowskie stwierdzi, że – oprócz podmiotów zobowiązanych – na ryzyka prania pieniędzy i finansowania terroryzmu narażone są podmioty w innych sektorach, może ono podjąć decyzję o stosowaniu całości lub części rozporządzenia (UE) 2024/1624 do tych dodatkowych podmiotów.
2. Do celów ust. 1 państwa członkowskie powiadamiają Komisję o zamiarze stosowania całości lub części rozporządzenia (UE) 2024/1624 do podmiotów w innych sektorach. Do tego powiadomienia dołącza się:
 - a) uzasadnienie ryzyk prania pieniędzy i finansowania terroryzmu leżących u podstaw takiego zamiaru;
 - b) ocenę wpływu, jaki takie stosowanie będzie miało na świadczenie usług na rynku wewnętrznym;
 - c) wymogi rozporządzenia (UE) 2024/1624, które państwo członkowskie zamierza stosować do tych podmiotów;
 - d) tekst projektu środków krajowych, a także jakkolwiek jego aktualizację, w przypadku gdy państwo członkowskie wprowadziło znaczące zmiany dotyczące zakresu, treści lub wdrażania tych środków będących przedmiotem powiadomienia.
3. Państwa członkowskie odraczają przyjęcie środków krajowych na okres sześciu miesięcy od daty powiadomienia, o którym mowa w ust. 2.

Odroczenie, o którym mowa w akapicie pierwszym niniejszego ustępu, nie ma zastosowania w przypadkach, gdy środek krajowy ma na celu zajęcie się poważnym i obecnym zagrożeniem praniem pieniędzy lub finansowaniem terroryzmu. W takim przypadku powiadomieniu, o którym mowa w ust. 2, towarzyszy również uzasadnienie, dlaczego państwo członkowskie nie odroczy jego przyjęcia.
4. Przed upływem okresu, o którym mowa w ust. 3, Komisja, po konsultacji z Urzędem ds. Przeciwdziałania Praniu Pieniądzy i Finansowaniu Terroryzmu ustanowionym rozporządzeniem (UE) 2024/1620 (AMLA), wydaje szczegółową opinię dotyczącą tego, czy planowany środek:

⁽³⁴⁾ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 952/2013 z dnia 9 października 2013 r. ustanawiające unijny kodeks celny (Dz.U. L 269 z 10.10.2013, s. 1).

⁽³⁵⁾ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2018/1672 z dnia 23 października 2018 r. w sprawie kontroli środków pieniężnych wwożonych do Unii lub wywożonych z Unii oraz uchylające rozporządzenie (WE) nr 1889/2005 (Dz.U. L 284 z 12.11.2018, s. 6).

⁽³⁶⁾ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 909/2014 z dnia 23 lipca 2014 r. w sprawie usprawnienia rozrachunku papierów wartościowych w Unii Europejskiej i w sprawie centralnych depozytów papierów wartościowych, zmieniające dyrektywę 98/26/WE i 2014/65/UE oraz rozporządzenie (UE) nr 236/2012 (Dz.U. L 257 z 28.8.2014, s. 1).

⁽³⁷⁾ Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2014/65/UE z dnia 15 maja 2014 r. w sprawie rynków instrumentów finansowych oraz zmieniająca dyrektywę 2002/92/WE i dyrektywę 2011/61/UE (Dz.U. L 173 z 12.6.2014, s. 349).

- a) jest odpowiedni do zajęcia się zidentyfikowanymi ryzykami, w szczególności w odniesieniu do tego, czy ryzyka zidentyfikowane przez państwo członkowskie dotyczą rynku wewnętrznego;
- b) może stwarzać przeszkody dla swobodnego przepływu usług lub kapitału lub dla swobody przedsiębiorczości dostawców usług na rynku wewnętrznym, które to przeszkody nie są proporcjonalne do ryzyka prania pieniędzy i finansowania terroryzmu, które środek ten ma ograniczać.

W szczególowej opinii, o której mowa w akapicie pierwszym, wskazuje się również, czy Komisja zamierza zaproponować działanie na poziomie Unii.

5. W przypadku gdy Komisja nie uzna za stosowne proponowania działań na poziomie Unii, zainteresowane państwo członkowskie w terminie 2 miesięcy od otrzymania szczególowej opinii, o której mowa w ust. 4, składa Komisji sprawozdanie na temat działań, jakie zamierza podjąć w odniesieniu do niej. Komisja przedstawia uwagi na temat działań zaproponowanych przez państwo członkowskie.

6. W przypadku gdy Komisja wyrazi zamiar zaproponowania działań na poziomie Unii zgodnie z ust. 4 akapit drugi, zainteresowane państwo członkowskie powstrzymuje się od przyjmowania środków krajowych, o których mowa w ust. 2 lit. d), chyba że te środki krajowe mają na celu zajęcie się poważnym i obecnym zagrożeniem praniem pieniędzy lub finansowaniem terroryzmu.

7. Jeżeli w dniu 9 lipca 2024 r. państwa członkowskie stosowały już przepisy krajowe transponujące dyrektywę (UE) 2015/849 do innych sektorów niż podmioty zobowiązane, państwa te mogą stosować całość lub część rozporządzenia (UE) 2024/1624 do tych sektorów.

Do dnia 10 stycznia 2028 r. państwa członkowskie powiadamiają Komisję o sektorach określonych na poziomie krajowym zgodnie z akapitem pierwszym niniejszego ustępu, do których mają zastosowanie wymogi rozporządzenia (UE) 2024/1624, przekazując wraz z powiadomieniem uzasadnienie dotyczące narażenia tych sektorów na ryzyka prania pieniędzy i finansowania terroryzmu. W terminie 6 miesięcy od takiego powiadomienia Komisja, po konsultacji z AMLA, wydaje szczegółową opinię zgodnie z ust. 4. W przypadku gdy Komisja nie uzna za stosowne proponowania działań na poziomie Unii, stosuje się ust. 5.

8. Do dnia 10 lipca 2028 r., a następnie co roku Komisja publikuje w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej* skonsolidowany wykaz sektorów, w odniesieniu do których państwa członkowskie postanowiły stosować całość lub część rozporządzenia (UE) 2024/1624.

Artykuł 4

Wymogi dotyczące niektórych usługodawców

1. Państwa członkowskie zapewniają, aby kantory wymiany walut i biura realizujące czeki oraz podmioty świadczące usługi na rzecz trustów lub spółek były licencjonowane albo zarejestrowane.
2. Państwa członkowskie zapewniają, aby wszystkie podmioty świadczące usługi hazardowe były regulowane.
3. Państwa członkowskie zapewniają, aby podmioty zobowiązane inne niż w ust. 1 i 2 podlegały minimalnym wymogom rejestracji, które umożliwiają podmiotom sprawującym nadzór ich identyfikację.

Akapit pierwszy nie ma zastosowania w przypadku, gdy podmioty zobowiązane inne niż te, o których mowa w ust. 1 i 2, podlegają już wymogom w zakresie licencjonowania lub rejestracji na mocy innych aktów prawnych Unii lub przepisom krajowym regulującym dostęp do zawodu lub poddającym je wymogom w zakresie licencjonowania lub rejestracji, które umożliwiają podmiotom sprawującym nadzór ich identyfikację.

Artykuł 5

Wymogi dotyczące przyznawania prawa pobytu w zamian za inwestycje

1. Państwa członkowskie, których przepisy krajowe umożliwiają przyznanie prawa pobytu w zamian za wszelkiego rodzaju inwestycje, takie jak transfery kapitałowe, zakup lub wynajem mienia, inwestycje w obligacje skarbowe, inwestycje w podmioty o charakterze korporacyjnym, darowiznę lub przekazanie środków na rzecz dobra publicznego oraz wkłady do budżetu państwa, wprowadzają co najmniej następujące środki w celu ograniczenia powiązanych ryzyk prania pieniędzy, jęgo przestępstw źródłowych lub finansowania terroryzmu:

- a) proces zarządzania ryzykiem, w tym identyfikację, klasyfikację i ograniczanie ryzyk, koordynowany przez wyznaczony organ;

- b) środki mające na celu ograniczenie ryzyk prania pieniędzy, jego przestępstw źródłowych lub finansowania terroryzmu, które wiążą się z osobami ubiegającymi się o przyznanie prawa pobytu w zamian za inwestycje, w tym:
- (i) kontrole profilu wnioskodawcy przez wyznaczony organ, w tym uzyskanie informacji na temat źródła środków finansowych i źródła majątku wnioskodawcy;
 - (ii) weryfikację informacji na temat wnioskodawców z informacjami będącymi w posiadaniu właściwych organów, o których mowa w art. 2 ust. 1 pkt 44 lit. a) i c) rozporządzenia (UE) 2024/1624, z zastrzeżeniem przestrzegania mającego zastosowanie krajowego prawa karnego procesowego, oraz z wykazami osób i podmiotów objętych unijnymi środkami ograniczającymi;
 - (iii) okresowe przeglądy wnioskodawców średniego i wysokiego ryzyka.
2. Państwa członkowskie zapewniają monitorowanie wdrażania procesu zarządzania ryzykiem, o którym mowa w ust. 1 lit. a), w tym poprzez jego coroczną ocenę.
3. Państwa członkowskie przyjmują i wdrażają środki, o których mowa w ust. 1 niniejszego artykułu, w sposób spójny z ryzykami zidentyfikowanymi w ramach oceny ryzyka przeprowadzonej zgodnie z art. 8.
4. Państwa członkowskie publikują coroczne sprawozdanie dotyczące ryzyk prania pieniędzy, jego przestępstw źródłowych lub finansowania terroryzmu, które wiążą się z przyznawaniem prawa pobytu w zamian za inwestycje. Sprawozdania te są upubliczniane i zawierają co najmniej informacje o:
- a) liczbie otrzymanych wniosków oraz o krajach pochodzenia wnioskodawców;
 - b) liczbie wydanych lub odrzuconych dokumentów pobytowych oraz o jakichkolwiek powodach takiego odrzucenia;
 - c) wszelkich zmianach wykrytych w odniesieniu do ryzyk prania pieniędzy, jego przestępstw źródłowych i finansowania terroryzmu, które wiążą się z przyznawaniem prawa pobytu w zamian za inwestycje.
5. Do dnia 10 lipca 2028 r. państwa członkowskie powiadamiają Komisję o środkach przyjętych na mocy ust. 1 niniejszego artykułu. Powiadomienie zawiera wyjaśnienie tych środków oparte na odpowiedniej ocenie ryzyka przeprowadzonej przez państwa członkowskie na podstawie art. 8.
6. Komisja publikuje w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej* środki, o których powiadomiły państwa członkowskie na mocy ust. 5.
7. Do dnia 10 lipca 2030 r. Komisja opublikuje sprawozdanie oceniające środki, o których została powiadomiona na podstawie ust. 1, pod kątem ograniczania ryzyk prania pieniędzy, jego przestępstw źródłowych i finansowania terroryzmu oraz, w razie potrzeby, wyda zalecenia.

Artykuł 6

Kontrole kadry kierowniczej wyższego szczebla i beneficjentów rzeczywistych niektórych podmiotów zobowiązanych

1. Państwa członkowskie wymagają, aby podmioty sprawujące nadzór sprawdzały, czy członkowie kadry kierowniczej wyższego szczebla podmiotów zobowiązanych, o których mowa w art. 4 ust. 1 i 2, a także finansowe spółki holdingowe o działalności mieszanej, oraz beneficjenci rzeczywisci takich podmiotów cieszą się dobrą opinią i działają w sposób uczciwy i etyczny. Kadra kierownicza wyższego szczebla takich podmiotów posiada również wiedzę i wiedzę specjalistyczną niezbędne do wykonywania swoich funkcji.
2. W odniesieniu do podmiotów zobowiązanych, o których mowa w art. 3 pkt 3 lit. a), b), d), e), f) oraz h)–o) rozporządzenia (UE) 2024/1624, państwa członkowskie zapewniają, aby podmioty sprawujące nadzór podejmowały niezbędne środki w celu uniemożliwienia osobom skazanym za pranie pieniędzy, za jego odnośne przestępstwa źródłowe lub za finansowanie terroryzmu bądź ich współnikom uzyskania profesjonalnej akredytacji, pełnienia funkcji w ramach kadry kierowniczej wyższego szczebla w tych podmiotach zobowiązanych lub bycia ich beneficjentami rzeczywistymi.
3. Państwa członkowskie zapewniają, aby podmioty sprawujące nadzór sprawdzały z uwzględnieniem ryzyka, czy wymogi określone w ust. 1 i 2 są nadal spełniane. W szczególności sprawdzają, czy członkowie kadry kierowniczej wyższego szczebla podmiotów zobowiązanych, o których mowa w ust. 1, cieszą się dobrą opinią i działają w sposób uczciwy i etyczny oraz czy posiadają wiedzę i wiedzę specjalistyczną niezbędne do wykonywania swoich funkcji, w przypadkach gdy istnieją uzasadnione podstawy, by podejrzewać, że dokonuje się lub dokonano bądź usiłuje się lub usiłowano dokonać prania pieniędzy lub finansowania terroryzmu, lub gdy istnieje zwiększone ryzyko prania pieniędzy lub finansowania terroryzmu w podmiocie zobowiązanym.

4. Państwa członkowskie zapewniają, by podmioty sprawujące nadzór były uprawnione do żądania odwołania wszelkich osób skazanych za pranie pieniędzy, za jego odnośne przestępstwa źródłowe lub za finansowanie terroryzmu z funkcji w ramach kadry kierowniczej wyższego szczebla w podmiotach zobowiązanych, o których mowa w ust. 1 i 2. Państwa członkowskie zapewniają, by podmioty sprawujące nadzór były uprawnione do odwołania członków kadry kierowniczej wyższego szczebla w podmiotach zobowiązanych, o których mowa w ust. 1, co do których to członków uznano, że nie cieszą się dobrą opinią, nie działają w sposób uczciwy i etyczny ani nie posiadają wiedzy i wiedzy specjalistycznej niezbędnych do wykonywania ich funkcji, lub też do nałożenia tymczasowego zakazu na takich członków.

5. Państwa członkowskie zapewniają, by podmioty sprawujące nadzór były uprawnione do odsunięcia osób skazanych za pranie pieniędzy, za jego odnośne przestępstwa źródłowe lub za finansowanie terroryzmu, które są beneficjentami rzeczywistymi podmiotów zobowiązanych, o którym mowa w ust. 1 i 2, od podmiotów zobowiązanych, w tym poprzez przyznanie podmiotom sprawującym nadzór uprawnienia do żądania zbycia udziałów przez tych beneficjentów rzeczywistych w podmiocie zobowiązanym.

6. Do celów niniejszego artykułu państwa członkowskie zapewniają, aby zgodnie z prawem krajowym podmioty sprawujące nadzór lub wszelkie inne organy właściwe na poziomie krajowym do przeprowadzenia oceny wymogów mających zastosowanie do osób, o których mowa w ust. 1 i 2 niniejszego artykułu, sprawdzały centralną bazę danych dotyczących przeciwdziałania praniu pieniędzy i finansowania terroryzmu zgodnie z art. 11 rozporządzenia (UE) 2024/1620 oraz czy w rejestrze karnym istnieje informacja o odnośnym wyroku skazującym dotyczącym danej osoby. Wszelka wymiana informacji do tych celów jest prowadzona zgodnie z decyzją ramową 2009/315/WSiSW i decyzją 2009/316/WSiSW wdrożonymi do prawa krajowego.

7. Państwa członkowskie zapewniają, aby decyzje podejmowane przez podmioty sprawujące nadzór na podstawie niniejszego artykułu podlegały skutecznym procedurom odwoławczym, w tym środkom ochrony prawnej.

8. Do dnia 10 lipca 2029 r. AMLA wyda wytyczne dotyczące:

- a) kryteriów oceny dobrej opinii, uczciwości i etyczności, o których mowa w ust. 1;
- b) kryteriów oceny wiedzy i wiedzy specjalistycznej, o których mowa w ust. 1;
- c) spójnego stosowania przez podmioty sprawujące nadzór uprawnień powierzonych im na mocy niniejszego artykułu.

Sporządzając wytyczne, o których mowa w akapicie pierwszym, AMLA uwzględni specyfikę każdego sektora, w którym działają podmioty zobowiązane.

9. Państwa członkowskie stosują niniejszy artykuł w odniesieniu do zobowiązanych podmiotów, o których mowa w art. 3 pkt 3 lit. n) i o) rozporządzenia (UE) 2024/1624.

SEKCJA 2

Oceny ryzyka

Artykuł 7

Ocena ryzyka na poziomie Unii

1. Komisja przeprowadza ocenę ryzyk prania pieniędzy i finansowania terroryzmu, a także niewykonania ukierunkowanych sankcji finansowych i uchylania się od nich, które to ryzyka mają wpływ na rynek wewnętrzny i są związane z działalnością transgraniczną.

2. Do dnia 10 lipca 2028 r. Komisja sporządzi sprawozdanie identyfikujące, analizujące i oceniające te ryzyka na poziomie Unii. Następnie Komisja uaktualnia to sprawozdanie co 4 lata. W stosownych przypadkach Komisja może częściowo aktualizować części sprawozdania.

Jeżeli podczas aktualizacji sprawozdania Komisja zidentyfikuje nowe ryzyka, może zalecić państwom członkowskim rozważenie aktualizacji ich krajowych ocen ryzyka lub przeprowadzenie sektorowych ocen ryzyka zgodnie z art. 8 w celu oceny tych ryzyk.

Sprawozdanie, o którym mowa w akapicie pierwszym, podaje się do wiadomości publicznej, z wyjątkiem tych części, które zawierają informacje niejawne.

3. Sprawozdanie, o którym mowa w ust. 1, obejmuje co najmniej:

- a) obszary i sektory rynku wewnętrznego narażone na ryzyka prania pieniędzy i finansowania terroryzmu;

- b) charakter i poziom ryzyk związanych z każdym obszarem i sektorem;
 - c) najpowszechniejsze metody wykorzystywane do prania nielegalnych dochodów, w tym – gdy informacje na ten temat są dostępne – metody wykorzystywane zwłaszcza w przypadku transakcji realizowanych między państwami członkowskimi a państwami trzecimi, niezależnie od identyfikacji państwa trzeciego zgodnie z rozporządzeniem (UE) 2024/1624;
 - d) ocenę ryzyk prania pieniędzy i finansowania terroryzmu związanych z osobami prawnymi i porozumieniami prawnymi, w tym narażenia na ryzyka, których źródłem są zagraniczne osoby prawne i zagraniczne porozumienia prawne;
 - e) ryzyka niewykonania ukierunkowanych sankcji finansowych i uchylania się od nich.
4. Komisja kieruje do państw członkowskich zalecenia w sprawie środków odpowiednich do celów zajęcia się zidentyfikowanymi ryzykami. W przypadku gdy państwa członkowskie zdecydują o niestosowaniu któregokolwiek z zaleceń w swoich krajowych systemach przeciwdziałania praniu pieniędzy i finansowaniu terroryzmu, powiadamiają o tym Komisję i przedstawiają szczegółowe uzasadnienie swojej decyzji.
5. Do dnia 10 lipca 2030 r., a następnie co 2 lata AMLA – zgodnie z art. 55 rozporządzenia 2024/1620 – wyda skierowaną do Komisji opinię w sprawie mających wpływ na Unię ryzyk prania pieniędzy i finansowania terroryzmu. AMLA może częściej wydawać opinie lub aktualizacje swoich wcześniejszych opinii, jeżeli uzna to za stosowne. Opinie wydane przez AMLA podaje się do wiadomości publicznej, z wyjątkiem tych części, które zawierają informacje niejawne.
6. Przy przeprowadzaniu oceny, o której mowa w ust. 1, Komisja organizuje prace na poziomie Unii i uwzględni opinie, o których mowa w ust. 5, oraz włącza w prace ekspertów państw członkowskich w dziedzinie przeciwdziałania praniu pieniędzy i finansowaniu terroryzmu, przedstawicieli krajowych organów nadzorczym i FIU, AMLA, a także innych organów na poziomie Unii oraz, w stosownych przypadkach, innych odpowiednich zainteresowanych stron.
7. W ciągu 2 lat od przyjęcia sprawozdania, o którym mowa w ust. 2, a następnie co cztery lata Komisja przedkłada Parlamentowi Europejskiemu i Radzie sprawozdanie na temat działań podjętych na podstawie ustaleń zawartych w tym sprawozdaniu.

Artykuł 8

Krajowa ocena ryzyka

1. Każde państwo członkowskie przeprowadza krajową ocenę ryzyka w celu zidentyfikowania, ocenienia, zrozumienia i ograniczenia ryzyk prania pieniędzy i finansowania terroryzmu oraz ryzyk niewykonania ukierunkowanych sankcji finansowych i uchylania się od nich, które to ryzyka mają wpływ na to państwo członkowskie. Państwo członkowskie aktualizuje tę ocenę ryzyka i dokonuje jej przeglądu co najmniej raz na 4 lata.
- Jeżeli państwa członkowskie uznają, że wymaga tego sytuacja w zakresie ryzyka, mogą częściej dokonywać przeglądu krajowej oceny ryzyka lub przeprowadzać sektorowe oceny ryzyka *ad hoc*.
2. Każde państwo członkowskie wyznacza organ lub ustanawia mechanizm w celu koordynowania działań podejmowanych na poziomie krajowym w odpowiedzi na ryzyka, o których mowa w ust. 1. Nazwę tego organu lub opis mechanizmu przekazuje się Komisji. Komisja publikuje wykaz wyznaczonych organów lub ustanowionych mechanizmów w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej*.
3. Przeprowadzając krajowe oceny ryzyka, o których mowa w ust. 1 niniejszego artykułu, państwa członkowskie biorą pod uwagę sprawozdanie, o którym mowa w art. 7 ust. 2, w tym sektory i produkty nim objęte oraz ustalenia tego sprawozdania.
4. Państwa członkowskie wykorzystują krajową ocenę ryzyka do:
- a) poprawy swoich systemów przeciwdziałania praniu pieniędzy oraz finansowaniu terroryzmu, w szczególności poprzez identyfikowanie wszelkich obszarów, w których podmioty zobowiązane mają obowiązek zastosowania wzmocnionych środków zgodnie z podejściem opartym na analizie ryzyka oraz, w stosownych przypadkach, poprzez precyzowanie, jakie środki należy zastosować;
 - b) identyfikacji, w stosownych przypadkach, sektorów lub obszarów, dla których ryzyko prania pieniędzy i finansowania terroryzmu jest niższe lub wyższe;
 - c) oceny ryzyk prania pieniędzy i finansowania terroryzmu związanych z każdym rodzajem osób prawnych mających siedzibę na ich terytorium oraz z każdym rodzajem porozumień prawnych, które są regulowane na mocy prawa krajowego lub które są zarządzane na ich terytorium lub których powiernicy lub osoby zajmujące równoważne

stanowiska w podobnych porozumieniach prawnych mają miejsce zamieszkania na ich terytorium; oraz do zrozumienia narażenia na ryzyka, których źródłem są zagraniczne osoby prawne i zagraniczne porozumienia prawne;

- d) podejmowania decyzji w sprawie przydziału zasobów i ustalania priorytetów w odniesieniu do zasobów przeznaczonych na zwalczanie prania pieniędzy i finansowania terroryzmu oraz przypadków niewykonania ukierunkowanych sankcji finansowych i uchylania się od nich;
- e) zapewnienia sporządzenia stosownych zasad dla każdego sektora lub obszaru, odpowiednio do ryzyka prania pieniędzy i finansowania terroryzmu;
- f) niezwłocznego udostępnienia właściwym organom i podmiotom zobowiązanym odpowiednich informacji, aby ułatwić im przeprowadzanie własnych ocen ryzyka prania pieniędzy i finansowania terroryzmu, a także oceny ryzyka niewdrożenia i uchylania się od ukierunkowanych sankcji finansowych, o której to ocenie mowa w art. 10 rozporządzenia (UE) 2024/1624.

W krajowej ocenie ryzyka państwa członkowskie opisują strukturę instytucjonalną i szeroko zakrojone procedury w ramach swojego systemu przeciwdziałania praniu pieniędzy i finansowaniu terroryzmu, co obejmuje FIU, organy podatkowe i prokuratury, mechanizmy współpracy z odpowiednikami w ramach Unii lub w państwach trzecich, a także przeznaczone na ten cel zasoby ludzkie i finansowe w zakresie, w jakim informacje te są dostępne.

5. Państwa członkowskie zapewniają odpowiedni udział właściwych organów i odpowiednich zainteresowanych stron w przeprowadzaniu swojej krajowej oceny ryzyka.

6. Państwa członkowskie udostępniają wyniki swoich krajowych ocen ryzyka, łącznie z ich aktualizacjami i przeglądami, Komisji, AMLA oraz pozostałym państwom członkowskim. Każde państwo członkowskie może w stosownych przypadkach przekazywać państwu członkowskiemu przeprowadzającemu krajową ocenę ryzyka odpowiednie dodatkowe informacje. Streszczenie ustaleń oceny podaje się do publicznej wiadomości. Streszczenie to nie może zawierać informacji niejawnych. Jakikolwiek dokument rozpowszechniany lub podany do wiadomości publicznej zgodnie z niniejszym ustępem nie może zawierać żadnej informacji, która umożliwia identyfikację jakiegokolwiek osoby fizycznej ani nazwy jakiegokolwiek osoby prawnej.

Artykuł 9

Statystyki

- 1. Państwa członkowskie prowadzą kompleksowe statystyki dotyczące kwestii istotnych dla skuteczności swoich ram w zakresie przeciwdziałania praniu pieniędzy i finansowaniu terroryzmu na potrzeby przeglądu skuteczności tych ram.
- 2. Statystyki, o których mowa w ust. 1 niniejszego artykułu, obejmują:
 - a) dane określające wielkość i znaczenie poszczególnych sektorów objętych zakresem niniejszej dyrektywy, w tym liczbę osób fizycznych i prawnych, a także znaczenie gospodarcze każdego sektora;
 - b) dane liczbowe dotyczące zgłaszania, dochodzeń i postępowań sądowych w ramach krajowego systemu przeciwdziałania praniu pieniędzy i finansowaniu terroryzmu, w tym liczbę zgłoszeń podejrzanych transakcji skierowanych do FIU, działania następcze podjęte w związku z tymi zgłoszeniami, informacje na temat transgranicznych fizycznych transferów środków pieniężnych przekazane FIU zgodnie z art. 9 rozporządzenia (UE) 2018/1672 wraz z informacjami na temat działań następczych podjętych w związku z przekazanymi informacjami oraz, w ujęciu rocznym, liczbę spraw, które były przedmiotem postępowania przygotowawczego, liczbę osób ściganych i osób skazanych za przestępstwa polegające na praniu pieniędzy lub finansowaniu terroryzmu, rodzaje przestępstw źródłowych zidentyfikowanych zgodnie z art. 2 dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2018/1673⁽³⁸⁾, o ile takie informacje są dostępne, oraz wartość w euro zamrożonego, zajętego lub skonfiskowanego mienia;
 - c) liczbę i odsetek zgłoszeń o podejrzanych transakcjach skutkujących przekazaniem informacji innym właściwym organom oraz, o ile są dostępne, liczbę i odsetek zgłoszeń skutkujących dalszym postępowaniem przygotowawczym, wraz ze sprawozdaniem rocznym sporządzonym przez FIU na podstawie art. 27;

⁽³⁸⁾ Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2018/1673 z dnia 23 października 2018 r. w sprawie zwalczania prania pieniędzy za pomocą środków prawno Karnych (Dz.U. L 284 z 12.11.2018, s. 22).

- d) dane dotyczące liczby transgranicznych wniosków o udzielenie informacji, jakie zostały złożone, otrzymane, odrzucone oraz częściowo lub w całości rozpatrzone przez FIU, w podziale na państwa, z których wpłynęły wnioski;
- e) liczbę wniosków o udzielenie wzajemnej pomocy prawnej lub innych międzynarodowych wniosków o udzielenie informacji dotyczących beneficjentów rzeczywistych i informacji o rachunkach bankowych, o których mowa w rozdziale IV rozporządzenia (UE) 2024/1624 oraz w rozdziale II sekcje 1 i 2 niniejszej dyrektywy, otrzymanych od odpowiedników spoza Unii lub im przekazanych, w podziale na właściwe organy i państwa, z których wpłynęły wnioski;
- f) zasoby ludzkie przydzielone podmiotom sprawującym nadzór, a także zasoby ludzkie przydzielone FIU w celu wypełniania zadań określonych w art. 19;
- g) liczbę działań nadzorczych przeprowadzonych na miejscu i zdalnie, liczbę naruszeń stwierdzonych w wyniku działań nadzorczych oraz nakładanych kar pieniężnych i okresowych płatności karnych lub środków administracyjnych zastosowanych przez organy nadzorcze i organy samorządu zawodowego zgodnie z rozdziałem IV sekcja 4;
- h) liczbę i rodzaj naruszeń stwierdzonych w związku z obowiązkami określonymi w rozdziale IV rozporządzenia (UE) 2024/1624 oraz nakładanych kar pieniężnych i lub środków administracyjnych zastosowanych w związku z tymi naruszeniami, liczbę rozbieżności zgłoszonych do centralnego rejestru, o którym mowa w art. 10 niniejszej dyrektywy, a także liczbę kontroli przeprowadzonych przez podmiot odpowiedzialny za centralny rejestr lub w jego imieniu na podstawie art. 10 ust. 11 niniejszej dyrektywy;
- i) następujące informacje dotyczące wykonania art. 12:
- (i) liczbę wniosków o dostęp do informacji o beneficjentach rzeczywistych w centralnych rejestrach na podstawie kategorii określonych w art. 12 ust. 2;
 - (ii) odsetek wniosków o udzielenie dostępu do informacji, które to wnioski zostały odrzucone w ramach każdej kategorii określonej w art. 12 ust. 2;
 - (iii) zestawienie kategorii osób, którym udzielono dostępu do informacji o beneficjentach rzeczywistych na podstawie art. 12 ust. 2 akapit drugi;
- j) liczbę wyszukiwań w ramach rejestrów rachunków bankowych lub mechanizmów wyszukiwania danych przeprowadzonych przez właściwe organy, w podziale na kategorie właściwych organów, oraz liczbę wyszukiwań w ramach integracji rejestrów rachunków bankowych przeprowadzonych przez FIU i organy nadzorcze;
- k) następujące dane dotyczące wykonania ukierunkowanych sankcji finansowych:
- (i) wartość zamrożonych środków finansowych lub innych aktywów, w podziale na rodzaje;
 - (ii) zasoby ludzkie przydzielone organom właściwym do wykonania i egzekwowania ukierunkowanych sankcji finansowych.
3. Państwa członkowskie zapewniają coroczne gromadzenie i przekazywanie Komisji statystyk, o których mowa w ust. 2. Statystyki, o których mowa w ust. 2 lit. a), c), d) i f), przekazuje się również AMLA.

AMLA przechowuje te statystyki w swojej bazie danych zgodnie z art. 11 rozporządzenia (UE) 2024/1620.

4. Do dnia 10 lipca 2029 r. AMLA przyjmie skierowaną do Komisji opinię w sprawie metodyki gromadzenia statystyk, o których mowa w ust. 2 lit. a), c), d), f) i g).

5. Komisja może ustanowić, w drodze aktów wykonawczych, metodykę gromadzenia statystyk, o których mowa w ust. 2 niniejszego artykułu, oraz zasady przekazywania tych danych Komisji i AMLA. Te akty wykonawcze przyjmuje się zgodnie z procedurą sprawdzającą, o której mowa w art. 72 ust. 2.

6. Do dnia 10 lipca 2030 r., a następnie co 2 lata Komisja publikuje sprawozdanie podsumowujące i wyjaśniające statystyki, o których mowa w ust. 2, i udostępnia je na swojej stronie internetowej.

ROZDZIAŁ II

REJESTRY

SEKCJA 1

Centralne rejestry beneficjentów rzeczywistych

Artykuł 10

Centralne rejestry beneficjentów rzeczywistych

1. Państwa członkowskie zapewniają, aby informacje o beneficjentach rzeczywistych, o których mowa w art. 62 rozporządzenia (UE) 2024/1624, oświadczenie na mocy art. 63 ust. 4 tego rozporządzenia oraz informacje o umowach powierniczych, o których mowa w art. 66 tego rozporządzenia, były przechowywane w centralnym rejestrze w państwie członkowskim, w którym podmiot prawny jest utworzony lub w którym powiernik trustu, który powstał w drodze czynności prawnej, lub osoba zajmująca równoważne stanowisko w podobnym porozumieniu prawnym mają siedzibę lub miejsce zamieszkania lub z którego zarządza się porozumieniem prawnym. Wymóg taki nie ma zastosowania do podmiotów prawnych ani porozumień prawnych, o których mowa w art. 65 rozporządzenia (UE) 2024/1624.

Informacje zawarte w centralnych rejestrach beneficjentów rzeczywistych (zwanymi dalej „centralnymi rejestrami”) są dostępne w formacie nadającym się do odczytu maszynowego i gromadzone zgodnie z aktami wykonawczymi, o których mowa w ust. 4.

2. Na zasadzie odstępstwa od ust. 1 państwa członkowskie zapewniają, aby informacje o beneficjentach rzeczywistych, o których mowa w art. 62 rozporządzenia (UE) 2024/1624, zagranicznych podmiotów prawnych i zagranicznych porozumień prawnych, o których mowa w art. 67 tego rozporządzenia, były przechowywane w centralnym rejestrze w państwie członkowskim zgodnie z warunkami określonymi w art. 67 tego rozporządzenia. Państwa członkowskie zapewniają również, aby centralny rejestr zawierał wskazanie, która sytuacja wymieniona w art. 67 ust. 1 rozporządzenia (UE) 2024/1624 uruchamia rejestrację zagranicznego podmiotu prawnego lub zagranicznego porozumienia prawnego.

3. W przypadku gdy powiernicy trustu, który powstał w drodze czynności prawnej, lub osoby zajmujące równoważne stanowiska w podobnym porozumieniu prawnym mają siedzibę lub miejsce zamieszkania w różnych państwach członkowskich, uznaje się, że zaświadczenie potwierdzające rejestrację lub wyciąg z informacji o beneficjentach rzeczywistych przechowywanych w centralnym rejestrze przez jedno państwo członkowskie są wystarczające, by uznać obowiązek rejestracji za spełniony.

4. Państwa członkowskie zapewniają, aby podmioty odpowiedzialne za centralne rejestry były uprawnione do żądania od podmiotów prawnych, powierników wszelkich trustów, które powstały w drodze czynności prawnej, oraz osób zajmujących równoważne stanowisko w podobnym porozumieniu prawnym, a także ich prawnych właścicieli i beneficjentów rzeczywistych, wszelkich informacji niezbędnych do identyfikacji i weryfikacji ich beneficjentów rzeczywistych, w tym uchwał zarządu i protokołów ich posiedzeń, umów partnerskich, umów powierniczych, pełnomocnictw lub innych porozumień umownych i dokumentacji.

5. Jeżeli żadnej osoby nie zidentyfikowano jako beneficjenta rzeczywistego zgodnie z art. 63 ust. 3 i art. 64 ust. 6 rozporządzenia (UE) 2024/1624, w centralnym rejestrze umieszcza się:

- a) oświadczenie, że nie istnieje beneficjent rzeczywisty lub że nie można było określić beneficjentów rzeczywistych lub powiązanych beneficjentów rzeczywistych, wraz z uzasadnieniem na mocy art. 63 ust. 4 lit. a) i art. 64 ust. 7 lit. a) rozporządzenia (UE) 2024/1624;
- b) dane wszystkich osób fizycznych, które zajmują stanowisko kierownicze wyższego szczebla w podmiocie prawnym, równoważne informacjom wymaganym na podstawie art. 62 ust. 1 akapit drugi lit. a) rozporządzenia (UE) 2024/1624.

Państwa członkowskie zapewniają, aby informacje, o których mowa w akapicie pierwszym lit. a), były dostępne dla właściwych organów, a także AMLA do celów wspólnych analiz zgodnie z art. 32 niniejszej dyrektywy i art. 40 rozporządzenia (UE) 2024/1620, organów samorządu zawodowego i podmiotów zobowiązanych. Podmioty zobowiązane mają jednak dostęp wyłącznie do oświadczenia złożonego przez podmiot prawny lub porozumienie prawne, jeżeli zgłoszą rozbieżność zgodnie z art. 24 rozporządzenia (UE) 2024/1624 lub przedstawią dowód podjęcia kroków w celu ustalenia beneficjenta rzeczywistego lub beneficjentów rzeczywistych podmiotu prawnego lub porozumienia prawnego, w którym to przypadku mają również możliwość dostępu do uzasadnienia.

6. Do dnia 10 lipca 2025 r. Komisja ustanowi, w drodze aktów wykonawczych, format przekazywania informacji o beneficjentach rzeczywistych, jak określono w art. 62 rozporządzenia (UE) 2024/1624, do centralnego rejestru, w tym listę kontrolną minimalnych wymogów dotyczących informacji, które ma sprawdzić podmiot odpowiedzialny za centralny rejestr. Te akty wykonawcze przyjmuje się zgodnie z procedurą sprawdzającą, o której mowa w art. 72 ust. 2 niniejszej dyrektywy.

7. Państwa członkowskie zapewniają, aby informacje o beneficjentach rzeczywistych przechowywane w centralnych rejestrach były adekwatne, dokładne i aktualne oraz wprowadzają służące temu mechanizmy. W tym celu państwa członkowskie stosują co najmniej następujące wymogi:

- a) podmioty odpowiedzialne za centralne rejestry weryfikują – w rozsądnym terminie po otrzymaniu informacji o beneficjentach rzeczywistych, a następnie regularnie – czy takie informacje są adekwatne, dokładne i aktualne;
- b) właściwe organy, w stosownych przypadkach i w zakresie, w jakim taki wymóg nie zakłóca niepotrzebnie realizacji ich funkcji, zgłaszają podmiotom odpowiedzialnym za centralne rejestry wszelkie stwierdzone rozbieżności między informacjami dostępnymi w centralnych rejestrach a dostępnymi im informacjami.

Zakres i częstotliwość weryfikacji, o której mowa w lit. a) pierwszego akapitu niniejszego ustępu, są współmierne do ryzyk związanych z kategoriami podmiotów prawnych i porozumień prawnych określonymi zgodnie z art. 7 ust. 3 lit. d) i art. 8 ust. 4 lit. c).

Do dnia 10 lipca 2028 r. Komisja wyda zalecenia dotyczące metod i procedur, które mają być stosowane przez podmioty odpowiedzialne za centralne rejestry w celu weryfikacji informacji o beneficjentach rzeczywistych oraz przez podmioty zobowiązane i właściwe organy w celu identyfikacji i zgłaszania rozbieżności dotyczących informacji o beneficjentach rzeczywistych.

8. Państwa członkowskie zapewniają, aby informacje zawarte w centralnych rejestrach obejmowały wszelkie zmiany w beneficjentach rzeczywistych osób podmiotów prawnych i porozumień prawnych oraz w umowach powierniczych, pojawiające się po ich pierwszym wpisie do centralnego rejestru.

9. Państwa członkowskie zapewniają, aby podmioty odpowiedzialne za centralne rejestry weryfikowały, czy informacje o beneficjentach rzeczywistych przechowywane w tych rejestrach dotyczą osób lub podmiotów wyznaczonych w związku z ukierunkowanymi sankcjami finansowymi. Taka weryfikacja odbywa się niezwłocznie po wyznaczeniu w związku z ukierunkowanymi sankcjami finansowymi i w regularnych odstępach czasu.

Państwa członkowskie zapewniają, aby informacje zawarte w centralnych rejestrach zawierały wskazanie, że podmiot prawny jest powiązany z osobami lub podmiotami podlegającymi ukierunkowanym sankcjom finansowym w dowolnej z następujących sytuacji:

- a) podmiot prawny lub porozumienie prawne podlegają ukierunkowanym sankcjom finansowym;
- b) podmiot prawny lub porozumienie prawne są kontrolowane przez osobę lub podmiot podlegające ukierunkowanym sankcjom finansowym;
- c) beneficjent rzeczywisty podmiotu prawnego lub porozumienia prawnego podlega ukierunkowanym sankcjom finansowym.

Wskazanie, o którym mowa w akapicie drugim niniejszego ustępu, jest widoczne dla każdej osoby lub podmiotu, którym udzielono dostępu do informacji zawartych w centralnych rejestrach na podstawie art. 11 i 12, i pozostaje widoczne do czasu zniesienia ukierunkowanych sankcji finansowych;

10. Państwa członkowskie zapewniają, aby podmioty odpowiedzialne za centralne rejestry podejmowały – w terminie 30 dni roboczych od zgłoszenia rozbieżności przez właściwy organ lub przez podmiot zobowiązany – odpowiednie działania w celu usunięcia zgłoszonych rozbieżności na mocy art. 24 rozporządzenia (UE) 2024/1624, w tym poprzez zmianę informacji zawartych w centralnych rejestrach, w przypadku gdy podmiot jest w stanie zweryfikować informacje o beneficjentach rzeczywistych. Konkretną wzmiankę o zgłoszonych rozbieżnościach umieszcza się w centralnych rejestrach do czasu wyjaśnienia rozbieżności i jest ona widoczna dla każdej osoby lub podmiotu, którym udzielono dostępu zgodnie z art. 11 i 12 niniejszej dyrektywy.

W przypadku gdy rozbieżność ma złożony charakter, a podmioty odpowiedzialne za centralne rejestry nie mogą jej rozwiązać w terminie 30 dni roboczych, rejestrują one zarówno przypadek, jak i podjęte kroki oraz podejmują wszelkie niezbędne środki w celu jak najszybszego rozwiązania rozbieżności.

11. Państwa członkowskie zapewniają, aby podmiot odpowiedzialny za centralny rejestr był uprawniony – bezpośrednio lub poprzez zwrócenie się do innego organu, w tym władz sądowych – do przeprowadzania kontroli, w tym inspekcji na miejscu w siedzibie statutowej lub siedzibie statutowej podmiotów prawnych, w celu ustalenia aktualnych beneficjentów rzeczywistych podmiotu oraz zweryfikowania, czy informacje przekazane do centralnego rejestru są dokładne, adekwatne i aktualne. Przysługującego podmiotowi odpowiedzialnemu za centralny rejestr prawa do weryfikacji informacji o beneficjentach rzeczywistych nie można w żaden sposób ograniczać ani wyłączać, ani też utrudniać jego wykonywania.

W przypadku gdy powiernik lub osoba zajmująca równoważne stanowisko są podmiotem zobowiązanym, o którym mowa w art. 3 pkt 3 lit. a), b) lub c) rozporządzenia (UE) 2024/1624, państwa członkowskie zapewniają, aby podmiot odpowiedzialny za centralny rejestr był również uprawniony do przeprowadzania kontroli, w tym inspekcji na miejscu, w lokalach lub w siedzibie statutowej powiernika lub osoby zajmującej równoważne stanowisko. Kontrole te muszą być zgodne co najmniej z następującymi zabezpieczeniami:

- a) w odniesieniu do osób fizycznych, jeżeli lokal przedsiębiorstwa lub siedziba statutowa są tożsame z prywatnym miejscem zamieszkania osoby fizycznej – inspekcja na miejscu wymaga uprzedniego zezwolenia organu sądowego;
- b) wszelkie proceduralne zabezpieczenia obowiązujące w państwie członkowskim w celu ochrony poufności wymiany informacji między prawnikiem a klientem muszą być przestrzegane, a żadne informacje chronione taką poufnością nie mogą być udostępniane.

Państwa członkowskie zapewniają, aby podmioty odpowiedzialne za centralne rejestry były uprawnione do zwracania się o informacje do innych rejestrów, w tym w państwach trzecich, w zakresie, w jakim informacje takie są niezbędne do wykonywania funkcji takich podmiotów.

12. Państwa członkowskie zapewniają, aby podmioty odpowiedzialne za centralne rejestry dysponowały automatycznymi mechanizmami niezbędnymi do przeprowadzania weryfikacji, o których mowa w ust. 7 lit. a) i ust. 9, w tym poprzez porównywanie informacji znajdujących się w tych rejestrach z informacjami posiadanymi przez inne źródła.

13. Państwa członkowskie zapewniają, aby w przypadku gdy weryfikacja, o której mowa w ust. 7 lit. a), jest przeprowadzana w momencie przedkładania informacji o beneficjentach rzeczywistych i gdy taka weryfikacja prowadzi podmiot odpowiedzialny za centralny rejestr do stwierdzenia, że w informacjach o beneficjentach rzeczywistych występują niespójności lub błędy, ten podmiot odpowiedzialny za centralny rejestr miał możliwość wstrzymania lub odmowy wydania ważnego zaświadczenia potwierdzającego rejestrację.

14. Państwa członkowskie zapewniają, aby w przypadku gdy weryfikacja, o której mowa w ust. 7 lit. a), jest przeprowadzana po przedłożeniu informacji o beneficjentach rzeczywistych i prowadzi podmiot odpowiedzialny za centralny rejestr do stwierdzenia, że informacje te nie są już adekwatne, dokładne i aktualne, ten podmiot odpowiedzialny za centralny rejestr miał możliwość zawieszenia ważności zaświadczenia potwierdzającego rejestrację do czasu, gdy uzna, że przekazane informacje o beneficjentach rzeczywistych będą prawidłowe, z wyjątkiem przypadków, gdy nieścisłości ograniczają się do błędów typograficznych, odmiennych sposobów transliteracji lub drobnych nieścisłości, które nie mają wpływu na identyfikację beneficjentów rzeczywistych ani ich własności lub sprawowanej kontroli.

15. Państwa członkowskie zapewniają, aby podmiot odpowiedzialny za centralny rejestr był uprawniony do stosowania – bezpośrednio lub poprzez zwrócenie się do innego organu, w tym organów sądowych – skutecznych, proporcjonalnych i odstraszających środków lub nakładania takich kar pieniężnych za nieprzekazanie, również wielokrotnie, do centralnego rejestru dokładnych, adekwatnych i aktualnych informacji o swoich beneficjentach rzeczywistych.

16. Komisja jest uprawniona do przyjęcia aktów delegowanych zgodnie z art. 71 w celu uzupełnienia niniejszej dyrektywy poprzez określenie wskaźników służących klasyfikowaniu wagi niezgłaszania adekwatnych, dokładnych i aktualnych informacji do centralnych rejestrów, w tym w przypadku powtarzających się uchybień.

17. Państwa członkowskie zapewniają, aby w sytuacji gdy – w trakcie kontroli przeprowadzanych na podstawie niniejszego artykułu lub w jakikolwiek inny sposób – podmioty odpowiedzialne za centralne rejestry odkryją okoliczności mogące mieć związek z praniem pieniędzy lub finansowaniem terroryzmu, niezwłocznie informowały o tym FIU.

18. Państwa członkowskie zapewniają, aby w ramach wykonywania swoich zadań podmioty odpowiedzialne za centralne rejestry wykonywały swoje funkcje w sposób wolny od nadmiernego wpływu oraz aby te podmioty wdrażały w odniesieniu do swoich pracowników standardy dotyczące konfliktów interesów i ścisłej poufności.

19. Centralne rejestry podlegają integracji za pośrednictwem europejskiej centralnej platformy ustanowionej w art. 22 ust. 1 dyrektywy (UE) 2017/1132.

20. Informacje, o których mowa w ust. 1, są dostępne w centralnych rejestrach i systemie integracji centralnych rejestrów przez okres 5 lat od wykreślenia podmiotu prawnego z rejestru.

Bez uszczerbku dla krajowych przepisów prawa karnego dotyczących dowodów, mających zastosowanie do trwających postępowań przygotowawczych i postępowań sądowych, państwa członkowskie mogą – w konkretnych przypadkach – zezwolić na przechowywanie takich informacji lub dokumentów przez dalszy maksymalny okres 5 lat lub wymagać takiego przechowywania, jeżeli państwa członkowskie stwierdziły konieczność i proporcjonalność takiego dalszego przechowywania do celów zapobiegania podejrzanym przypadkom prania pieniędzy lub finansowania terroryzmu, wykrywania takich przypadków, prowadzenia postępowań przygotowawczych lub wnoszenia i popierania oskarżeń w ich sprawie zgodnie z mającymi zastosowanie przepisami.

Po upływie okresu przechowywania, o którym mowa w akapicie pierwszym, państwa członkowskie zapewniają, aby dane osobowe zostały usunięte z centralnych rejestrów.

21. Do dnia 10 lipca 2031 r. Komisja opublikuje sprawozdanie zawierające następujące elementy:

- a) ocenę skuteczności środków podjętych przez podmioty odpowiedzialne za centralne rejestry w celu zapewnienia im adekwatnych, aktualnych i dokładnych informacji;
- b) opis głównych rodzajów rozbieżności stwierdzonych przez podmioty zobowiązane i właściwe organy w odniesieniu do informacji o beneficjentach rzeczywistych przechowywanych w centralnych rejestrach;
- c) najlepsze praktyki i, w stosownych przypadkach, zalecenia dotyczące środków podejmowanych przez podmioty odpowiedzialne za centralne rejestry w celu zapewnienia, by rejestry te zawierały adekwatne, dokładne i aktualne informacje;
- d) przegląd cech każdego centralnego rejestru wprowadzonego przez państwa członkowskie, w tym informacje na temat mechanizmów zapewniających, by informacje o beneficjentach rzeczywistych przechowywane w tych rejestrach były dokładne, adekwatne i aktualne;
- e) ocenę proporcjonalności opłat nakładanych za dostęp do informacji przechowywanych w centralnych rejestrach.

Artykuł 11

Ogólne zasady dotyczące dostępu właściwych organów, organów samorządu zawodowego i podmiotów zobowiązanych do rejestrów beneficjentów rzeczywistych

1. Państwa członkowskie zapewniają właściwym organom niezwłoczny, niefiltrowany, bezpośredni i swobodny dostęp do informacji przechowywanych w zintegrowanych centralnych rejestrach, o których mowa w art. 10, bez powiadamiania danego podmiotu lub porozumienia.
2. Dostęp, o którym mowa w ust. 1, otrzymują:
 - a) właściwe organy;
 - b) organy samorządu zawodowego pełniące funkcje nadzorcze zgodnie z art. 37;
 - c) organy podatkowe;
 - d) organy krajowe posiadające wyznaczone obowiązki w zakresie wdrażania unijnych środków ograniczających określonych na mocy odpowiednich rozporządzeń Rady przyjętych na podstawie art. 215 TFUE;
 - e) AMLA do celów wspólnych analiz zgodnie z art. 32 niniejszej dyrektywy i art. 40 rozporządzenia (UE) 2024/1620;
 - f) Prokuratura Europejska (EPPO);
 - g) OLAF;
 - h) Europol i Eurojust przy udzielaniu wsparcia operacyjnego właściwym organom państw członkowskich.
3. Państwa członkowskie zapewniają, aby przy stosowaniu środków należytej staranności wobec klienta zgodnie z rozdziałem III rozporządzenia (UE) 2024/1624 podmioty zobowiązane miały terminowy dostęp do informacji przechowywanych w zintegrowanych centralnych rejestrach, o których mowa w art. 10 niniejszej dyrektywy.

4. Państwa członkowskie mogą podjąć decyzję o udostępnieniu podmiotom zobowiązanym informacji o beneficjentach rzeczywistych przechowywanych w ich centralnych rejestrach po uiszczeniu opłaty, która jest ograniczona do tego, co absolutnie niezbędne do pokrycia kosztów zapewnienia jakości informacji przechowywanych w centralnych rejestrach i udostępniania informacji. Opłaty te ustala się w taki sposób, aby nie podważać skutecznego dostępu do informacji przechowywanych w centralnych rejestrach.

5. Do dnia 10 października 2026 r. państwa członkowskie prześlą Komisji w formie powiadomienia wykaz właściwych organów i organów samorządu zawodowego oraz kategorii podmiotów zobowiązanych, którym przyznano dostęp do centralnych rejestrów, oraz informacje o rodzaju informacji dostępnych podmiotom zobowiązanym. Państwa członkowskie aktualizują takie powiadomienie w przypadku wystąpienia zmian w wykazie właściwych organów lub kategorii podmiotów zobowiązanych lub w zakresie dostępu przyznanego podmiotom zobowiązanym. Komisja udostępnia pozostałym państwom członkowskim informacje na temat dostępu właściwych organów i podmiotów zobowiązanych, w tym wszelkich zmian w tych informacjach.

Artykuł 12

Szczegółowe przepisy regulujące dostęp osób mających uzasadniony interes do rejestrów beneficjentów rzeczywistych

1. Państwa członkowskie zapewniają, aby każda osoba fizyczna lub prawna, która może wykazać uzasadniony interes w zapobieganiu praniu pieniędzy, jego przestępstwom źródłowym i finansowaniu terroryzmu, a także do zwalczania tych zjawisk miała dostęp do następujących informacji o beneficjentach rzeczywistych podmiotów prawnych i porozumień prawnych, przechowywanych w zintegrowanych centralnych rejestrach, o których mowa w art. 10, bez powiadamiania podmiotu prawnego lub porozumienia prawnego:

- a) nazwiska beneficjenta rzeczywistego;
- b) miesiąca i roku urodzenia beneficjenta rzeczywistego;
- c) kraju zamieszkania oraz obywatelstwa lub obywatelstw beneficjenta rzeczywistego;
- d) w przypadku beneficjentów rzeczywistych podmiotów prawnych – informacji o charakterze posiadanej własności lub sprawowanej kontroli;
- e) w przypadku beneficjentów rzeczywistych trustów, które powstały w drodze czynności prawnej, lub podobnych porozumień prawnych – informacji o charakterze ich własności lub sprawowanej kontroli.

Oprócz informacji, o których mowa w akapicie pierwszym niniejszego ustępu, państwa członkowskie zapewniają, aby każda osoba fizyczna lub prawna, o której mowa w ust. 2 lit. a), b) i e), miała również dostęp do danych historycznych dotyczących beneficjentów rzeczywistych podmiotu prawnego lub porozumienia prawnego, w tym podmiotów prawnych lub porozumień prawnych, które zostały rozwiązane lub przestały istnieć w ciągu ostatnich 5 lat; a także opisu struktury kontroli lub własności.

Dostępu na podstawie niniejszego ustępu udziela się drogą elektroniczną. Państwa członkowskie zapewniają jednak, aby osoby fizyczne i prawne, które mogą wykazać uzasadniony interes, miały również możliwość dostępu do informacji w innych formatach, jeżeli nie są w stanie korzystać ze środków elektronicznych.

2. Uznaje się, że następujące osoby fizyczne lub prawne mają uzasadniony interes w dostępie do informacji wymienionych w ust. 1:

- a) osoby działające w celach dziennikarskich, reporterskich lub wszelkiej innej formy wypowiedzi w środkach przekazu, związane z zapobieganiem praniu pieniędzy, jego przestępstwom źródłowym lub finansowaniu terroryzmu lub ze zwalczaniem tych zjawisk;
- b) organizacje społeczeństwa obywatelskiego, w tym organizacje pozarządowe i środowiska akademickie, które są związane z zapobieganiem praniu pieniędzy, jego przestępstwom źródłowym lub finansowaniu terroryzmu lub ze zwalczaniem tych zjawisk;
- c) osoby fizyczne lub prawne, które prawdopodobnie zawrą transakcję z podmiotem prawnym lub porozumieniem prawnym i które chcą zapobiec wszelkim powiązaniom między taką transakcją a praniem pieniędzy, jego przestępstwami źródłowymi lub finansowaniem terroryzmu;
- d) podmioty podlegające wymogom w zakresie przeciwdziałania praniu pieniędzy i finansowaniu terroryzmu w państwach trzecich, pod warunkiem że mogą wykazać potrzebę dostępu do informacji, o których mowa w ust. 1, w odniesieniu do podmiotu prawnego lub porozumienia prawnego w celu przeprowadzenia należytej staranności wobec klienta lub potencjalnego klienta zgodnie z wymogami w zakresie przeciwdziałania praniu pieniędzy i finansowaniu terroryzmu w tych państwach trzecich;

- e) odpowiedniki z państw trzecich unijnych właściwych organów w zakresie przeciwdziałania praniu pieniędzy i finansowaniu terroryzmu, pod warunkiem że mogą wykazać potrzebę dostępu do informacji, o których mowa w ust. 1, w odniesieniu do podmiotu prawnego lub porozumienia prawnego w celu wykonywania swoich zadań na podstawie ram w zakresie przeciwdziałania praniu pieniędzy i finansowaniu terroryzmu obowiązujących w tych państwach trzecich w kontekście konkretnej sprawy;
- f) organy państw członkowskich odpowiedzialne za wdrażanie tytułu I rozdziału II i III dyrektywy (UE) 2017/1132, w szczególności organy odpowiedzialne za rejestrację spółek w rejestrze, o którym mowa w art. 16 tej dyrektywy, oraz organy państwa członkowskiego odpowiedzialnego za kontrolę zgodności z prawem przekształceń, połączeń i podziałów spółek kapitałowych zgodnie z tytułem II tej dyrektywy;
- g) instytucje programu wskazane przez państwa członkowskie zgodnie z art. 71 rozporządzenia (UE) 2021/1060 w odniesieniu do beneficjentów unijnych środków finansowych;
- h) organy publiczne wdrażające Instrument na rzecz Odbudowy i Zwiększania Odporności na podstawie rozporządzenia (UE) 2021/241 w odniesieniu do beneficjentów Instrumentu;
- i) organy publiczne państw członkowskich w kontekście postępowań o udzielenie zamówienia publicznego, w odniesieniu do oferentów i wykonawców, którym udzielono zamówienia w ramach postępowania o udzielenie zamówienia publicznego;
- j) dostawcy produktów w zakresie przeciwdziałania praniu pieniędzy i finansowaniu terroryzmu, w ścisłym zakresie, w jakim produkty opracowane na podstawie informacji, o których mowa w ust. 1, lub zawierające te informacje są dostarczane wyłącznie klientom będącym podmiotami zobowiązanymi lub właściwymi organami, pod warunkiem że dostawcy ci mogą wykazać potrzebę dostępu do informacji, o których mowa w ust. 1, w kontekście umowy z podmiotem zobowiązanym lub właściwym organem.

Oprócz kategorii określonych w akapicie pierwszym, państwa członkowskie zapewniają również, aby inne osoby, które są w stanie wykazać uzasadniony interes w odniesieniu do celu zapobiegania praniu pieniędzy, jego przestępstwom źródłowym i finansowaniu terroryzmu oraz zwalczania tych zjawisk, uzyskały dostęp do informacji o beneficjentach w poszczególnych przypadkach.

3. Do dnia 10 lipca 2026 r. państwa członkowskie przekażą Komisji w formie powiadomienia:

- a) wykaz organów publicznych, które są uprawnione do przeglądania informacji o beneficjentach rzeczywistych zgodnie z ust. 2 lit. f), g) i h), oraz organów publicznych lub kategorii organów publicznych, które są uprawnione do przeglądania informacji o beneficjentach rzeczywistych zgodnie z ust. 2 lit. i);
- b) informacje na temat każdej dodatkowej kategorii osób, co do których stwierdzono, że mają uzasadniony interes w dostępie do informacji o beneficjentach rzeczywistych określony zgodnie z ust. 2 akapit drugi.

Państwa członkowskie powiadamiają Komisję o wszelkich zmianach wprowadzonych do kategorii, o których mowa w akapicie pierwszym, lub o elementach dodanych do tych kategorii, niezwłocznie, a w każdym razie w terminie 1 miesiąca od ich wystąpienia.

Komisja udostępnia informacje otrzymane zgodnie z niniejszym ustępem pozostałym państwom członkowskim.

4. Państwa członkowskie zapewniają, aby centralne rejestry prowadziły ewidencję osób mających dostęp do informacji na podstawie niniejszego artykułu i były w stanie ujawnić je beneficjentom rzeczywistym, gdy złożą oni wniosek zgodnie z art. 15 ust. 1 lit. c) rozporządzenia (UE) 2016/679.

Państwa członkowskie zapewniają jednak, aby informacje dostarczane przez centralne rejestry nie prowadziły do identyfikacji osoby przeglądającej rejestr, w przypadku gdy takie osoby są:

- a) osobami działającymi w celach dziennikarskich, reporterskich lub wszelkiej innej formy wypowiedzi w środkach przekazu, związane z zapobieganiem praniu pieniędzy, jego przestępstwom źródłowym lub finansowaniu terroryzmu lub ze zwalczaniem tych zjawisk;
- b) organizacjami społeczeństwa obywatelskiego, które są związane z zapobieganiem praniu pieniędzy, jego przestępstwom źródłowym lub finansowaniu terroryzmu lub ze zwalczaniem tych zjawisk.

Ponadto państwa członkowskie zapewniają, aby podmioty odpowiedzialne za centralne rejestry powstrzymywały się od ujawniania tożsamości jakiegokolwiek odpowiednika z państw trzecich unijnych właściwych organów w zakresie przeciwdziałania praniu pieniędzy i finansowaniu terroryzmu, o których mowa w art. 2 ust. 1 pkt 44 lit. a) i c) rozporządzenia (UE) 2024/1624, tak długo jak będzie to konieczne do ochrony analiz lub postępowań przygotowawczych prowadzonych przez ten organ.

W odniesieniu do osób, o których mowa w akapicie drugim lit. a) i b) niniejszego ustępu, państwa członkowskie zapewniają, aby w przypadku gdy beneficjenci rzeczywiści składają wniosek na podstawie art. 15 ust. 1 lit. c) rozporządzenia (UE) 2016/679, otrzymali oni informacje na temat funkcji lub zawodu osób, które przeglądały informacje określające ich jako beneficjentów rzeczywistych.

Do celów akapitu trzeciego, składając wniosek o dostęp do informacji o beneficjentach rzeczywistych na mocy niniejszego artykułu, organy wskazują okres, w którym zwracają się do centralnych rejestrów o powstrzymanie się od ujawniania informacji, który to okres nie przekracza 5 lat, oraz powody tego ograniczenia, w tym sposób, w jaki przekazanie informacji zagroziłoby celowi prowadzonych przez nie analiz i postępowań przygotowawczych. Państwa członkowskie zapewniają, aby w przypadku gdy centralne rejestry nie ujawniają tożsamości podmiotu, który przeglądał informacje o beneficjentach rzeczywistych, ewentualne przedłużenie tego okresu było przyznawane wyłącznie na podstawie uzasadnionego wniosku organu w państwie trzecim, na okres maksymalnie 1 roku, po czym organ ten musi złożyć nowy uzasadniony wniosek o przedłużenie.

Artykuł 13

Procedura weryfikacji i wzajemne uznawanie uzasadnionego interesu w dostępie do informacji o beneficjentach rzeczywistych

1. Państwa członkowskie zapewniają, aby podmioty odpowiedzialne za centralne rejestry, o których mowa w art. 10, podejmowały środki w celu sprawdzenia istnienia uzasadnionego interesu, o którym mowa w art. 12, na podstawie dokumentów, informacji i danych uzyskanych od osoby fizycznej lub prawnej wnosząc o dostęp do centralnego rejestru (zwanej dalej „wnioskodawcą”) oraz, w razie potrzeby, informacji dostępnych im zgodnie z art. 12 ust. 3.
2. Istnienie uzasadnionego interesu w dostępie do informacji o beneficjentach rzeczywistych ustala się, biorąc pod uwagę:
 - a) funkcję lub zawód wnioskodawcy; oraz
 - b) z wyjątkiem osób, o których mowa w art. 12 ust. 2 akapit pierwszy lit. a) i b) – związek z konkretnymi podmiotami prawnymi lub porozumieniami prawnymi, których informacje są przedmiotem wniosku.
3. Państwa członkowskie zapewniają, by w przypadku gdy o dostęp do informacji zwróciła się osoba, której uzasadniony interes w uzyskaniu dostępu do informacji o beneficjentach rzeczywistych należących do jednej z kategorii określonych w art. 12 ust. 2 akapit pierwszy został już zweryfikowany przez centralny rejestr innego państwa członkowskiego, weryfikacja warunku określonego w ust. 2 lit. a) niniejszego artykułu została spełniona poprzez pobranie dowodu uzasadnionego interesu wydane przez centralny rejestr tego innego państwa członkowskiego.

Państwa członkowskie mogą stosować procedurę określoną w akapicie pierwszym niniejszego ustępu do dodatkowych kategorii określonych przez inne państwa członkowskie zgodnie z art. 12 ust. 2 akapit drugi.

4. Państwa członkowskie zapewniają, aby podmioty odpowiedzialne za centralne rejestry weryfikowały tożsamość wnioskodawcy przy każdym dostępie do rejestrów. W tym celu państwa członkowskie zapewniają dostępność wystarczających procesów weryfikacji tożsamości wnioskodawcy, w tym poprzez umożliwienie korzystania ze środków identyfikacji elektronicznej i odpowiednich kwalifikowanych usług zaufania określonych w rozporządzeniu Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 910/2014⁽³⁹⁾.
5. Do celów ust. 2 lit. a) państwa członkowskie zapewniają, aby centralne rejestry dysponowały mechanizmami umożliwiającymi osobom mającym uzasadniony interes wielokrotny dostęp do informacji o beneficjentach rzeczywistych bez konieczności oceny funkcji lub zawodu tych osób przy każdym dostępie do informacji.
6. Od dnia 10 listopada 2026 r., państwa członkowskie zapewniają, aby podmioty odpowiedzialne za centralne rejestry przeprowadzały weryfikację, o której mowa w ust. 1, i udzielały wnioskodawcy odpowiedzi w ciągu 12 dni roboczych.

Na zasadzie odstępstwa od akapitu pierwszego w przypadku nagłej dużej liczby wniosków o dostęp do informacji o beneficjentach rzeczywistych zgodnie z niniejszym artykułem termin udzielenia odpowiedzi wnioskodawcy może zostać przedłużony o 12 dni roboczych. Jeżeli, po upływie przedłużenia, liczba napływających wniosków będzie nadal wysoka, termin ten może zostać przedłużony o dodatkowe 12 dni roboczych.

Państwa członkowskie terminowo powiadamiają Komisję o każdym przedłużeniu, o którym mowa w akapicie drugim.

⁽³⁹⁾ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 910/2014 z dnia 23 lipca 2014 r. w sprawie identyfikacji elektronicznej i usług zaufania w odniesieniu do transakcji elektronicznych na rynku wewnętrznym oraz uchylające dyrektywę 1999/93/WE (Dz. U. L 257 z 28.8.2014, s. 73).

W przypadku gdy podmioty odpowiedzialne za centralne rejestry podejmują decyzję o przyznaniu dostępu do informacji o beneficjentach rzeczywistych, wydają zaświadczenie przyznające dostęp na okres 3 lat. Podmioty odpowiedzialne za centralne rejestry odpowiadają na wszelki kolejny wniosek o dostęp do informacji o beneficjentach rzeczywistych złożony przez tę samą osobę w ciągu 7 dni roboczych.

7. Państwa członkowskie zapewniają, aby podmioty odpowiedzialne za centralne rejestry odmawiały dostępu do informacji o beneficjentach rzeczywistych wyłącznie z jednej z następujących przyczyn:

- a) wnioskodawca nie dostarczył niezbędnych informacji lub dokumentów zgodnie z ust. 1;
- b) nie wykazano uzasadnionego interesu w dostępie do informacji o beneficjentach rzeczywistych;
- c) jeżeli na podstawie informacji znajdujących się w jego posiadaniu podmiot odpowiedzialny za centralny rejestr ma uzasadnione obawy, że informacje te nie zostaną wykorzystane do celów, w których o nie wystąpiono, lub że informacje te zostaną wykorzystane do celów niezwiązanych z zapobieganiem praniu pieniędzy, jego przestępstw źródłowych lub finansowaniu terroryzmu;
- d) gdy ma zastosowanie co najmniej jedna z sytuacji, o których mowa w art. 15;
- e) w przypadkach, o których mowa w ust. 3, uzasadniony interes w dostępie do informacji o beneficjentach rzeczywistych przyznany przez centralny rejestr innego państwa członkowskiego nie obejmuje celów, dla których wystąpiono o informacje;
- f) w przypadku gdy wnioskodawca znajduje się w państwie trzecim i udzielenie odpowiedzi na wniosek o dostęp do informacji nie byłoby zgodne z przepisami rozdziału V rozporządzenia (UE) 2016/679.

Państwa członkowskie zapewniają, aby podmioty odpowiedzialne za centralne rejestry rozważyły zwrócenie się do wnioskodawcy o dodatkowe informacje lub dokumenty, zanim odrzucą wniosek o udzielenie dostępu z przyczyn wymienionych w akapicie pierwszym lit. a), b), c) oraz e). W przypadku gdy podmioty odpowiedzialne za centralne rejestry zwracają się o dodatkowe informacje, termin udzielenia odpowiedzi przedłuża się o 7 dni roboczych.

8. W przypadku gdy podmioty odpowiedzialne za centralne rejestry odmawiają udzielenia dostępu do informacji zgodnie z ust. 7, państwa członkowskie wymagają, aby poinformowały wnioskodawcę o przyczynach odmowy oraz o przysługujących mu środkach odwoławczych. Podmiot odpowiedzialny za centralny rejestr dokumentuje kroki podjęte w celu oceny wniosku i uzyskania dodatkowych informacji zgodnie z ust. 7 akapit drugi.

Państwa członkowskie zapewniają, aby podmioty odpowiedzialne za centralne rejestry miały możliwość cofnięcia dostępu w przypadku wystąpienia dowolnej z przyczyn wymienionych w ust. 7 lub gdy podmiot odpowiedzialny za centralny rejestr dowie się o takiej przyczynie już po udzieleniu dostępu, w tym w stosownych przypadkach na podstawie cofnięcia dostępu przez centralny rejestr w innym państwie członkowskim.

9. Państwa członkowskie zapewniają dostępność sądowych lub administracyjnych środków zaskarżenia odmowy lub cofnięcia dostępu zgodnie z ust. 7.

10. Państwa członkowskie zapewniają, aby podmioty odpowiedzialne za centralne rejestry były w stanie powtarzać weryfikację funkcji lub zawodu określonych w ust. 2 lit. a) od czasu do czasu, a w każdym razie nie wcześniej niż 12 miesięcy po udzieleniu dostępu, chyba że podmiot odpowiedzialny za centralny rejestr ma uzasadnione podstawy, by sądzić, że uzasadniony interes już nie istnieje.

11. Państwa członkowskie wymagają, aby osoby, którym przyznano dostęp na podstawie niniejszego artykułu, powiadamiały podmiot odpowiedzialny za centralny rejestr o zmianach, które mogą spowodować ustanie potwierdzonego uzasadnionego interesu, w tym o zmianach dotyczących ich funkcji lub zawodu.

12. Państwa członkowskie mogą podjąć decyzję o udostępnieniu wnioskodawcom informacji o beneficjentach rzeczywistych przechowywanych w ich centralnych rejestrach po uiszczeniu opłaty, która jest ograniczona do tego, co absolutnie niezbędne do pokrycia kosztów zapewnienia jakości informacji przechowywanych w tych rejestrach i udostępniania informacji. Opłaty te ustala się w taki sposób, aby nie podważać skutecznego dostępu do informacji przechowywanych w centralnych rejestrach.

Artykuł 14

Wzory i procedury

1. Komisja określa w drodze aktów wykonawczych specyfikacje techniczne i procedury niezbędne do wdrożenia dostępu na podstawie uzasadnionego interesu przez centralne rejestry, o których mowa w art. 10, w tym:

- a) znormalizowane wzory wniosków o dostęp do centralnego rejestru oraz wniosków o dostęp do informacji o beneficjentach rzeczywistych będących podmiotami prawnymi i porozumieniami prawnymi;
 - b) znormalizowane wzory, które mają być stosowane przez centralne rejestry w celu potwierdzenia lub odrzucenia wniosku o dostęp do rejestru lub o dostęp do informacji o beneficjentach rzeczywistych;
 - c) procedury ułatwiające wzajemne uznawanie uzasadnionego interesu w dostępie do informacji o beneficjentach rzeczywistych przez centralne rejestry w państwach członkowskich innych niż państwo, w którym wniosek o dostęp został po raz pierwszy złożony i przyjęty, w tym procedury zapewniające bezpieczne przekazywanie informacji o wnioskodawcy;
 - d) procedury przeznaczone dla centralnych rejestrów, aby mogły powiadamiać się wzajemnie o cofnięciu dostępu do informacji o beneficjentach rzeczywistych zgodnie z art. 13 ust. 8.
2. Akty wykonawcze, o których mowa w ust. 1 niniejszego artykułu, przyjmuje się zgodnie z procedurą sprawdzającą, o której mowa w art. 72 ust. 2.

Artykuł 15

Wyjątki od zasad dostępu do rejestrów beneficjentów rzeczywistych

W wyjątkowych okolicznościach określanych w prawie krajowym, jeżeli dostęp, o którym mowa w art. 11 ust. 3 i art. 12 ust. 1, narażałby beneficjenta rzeczywistego na niewspółmierne ryzyko nadużycia finansowego, uprowadzenia, szantażu, wymuszenia, nękania, przemocy lub zastraszenia lub jeżeli beneficjent rzeczywisty jest osobą małoletnią lub z innych względów nieposiadającą pełnej zdolności do czynności prawnych, państwa członkowskie przewidują wyłączenie takiego dostępu w odniesieniu do całości lub części danych osobowych beneficjenta rzeczywistego. Państwa członkowskie zapewniają, aby takie wyłączenia były przyznawane – indywidualnie w każdym przypadku – na podstawie szczegółowej oceny wyjątkowego charakteru okoliczności i potwierdzenia, że te niewspółmierne ryzyka istnieją. Zagwarantowane musi być prawo do kontroli administracyjnej decyzji o przyznaniu wyłączenia oraz do skutecznego środka zaskarżenia. Państwo członkowskie, które przyznało wyłączenia, publikuje roczne dane statystyczne dotyczące liczby udzielonych wyłączeń wraz z uzasadnieniem oraz przekazuje te dane Komisji.

Wyłączenia przyznane na podstawie niniejszego artykułu nie mają zastosowania do podmiotów zobowiązanych, o których mowa w art. 3 pkt 3 lit. b) rozporządzenia (UE) 2024/1624, będących urzędnikami publicznymi.

SEKCJA 2

Informacje dotyczące rachunku bankowego

Artykuł 16

Rejestry rachunków bankowych i elektroniczne systemy wyszukiwania danych

1. Państwa członkowskie wprowadzają scentralizowane automatyczne mechanizmy, takie jak centralne rejestry lub centralne elektroniczne systemy wyszukiwania danych, które umożliwiają terminową identyfikację dowolnej osoby fizycznej lub prawnej posiadającej lub kontrolującej rachunki płatnicze lub rachunki bankowe identyfikowane za pomocą numeru IBAN, w tym wirtualnego numeru IBAN, rachunki papierów wartościowych, rachunki kryptoaktywów, a także skrytki depozytowe w instytucji kredytowej lub instytucji finansowej na ich terytorium.

Państwa członkowskie powiadamiają Komisję o specyfice tych mechanizmów krajowych, jak również o kryteriach, na podstawie których informacje umieszcza się w tych mechanizmach krajowych.

2. Państwa członkowskie zapewniają, aby informacje przechowywane w scentralizowanych zautomatyzowanych mechanizmach były bezpośrednio dostępne w sposób natychmiastowy i niefiltrowany dla FIU, a także AMLA do celów wspólnych analiz zgodnie z art. 32 niniejszej dyrektywy i art. 40 rozporządzenia (UE) 2024/1620. Informacje te są również w sposób terminowy dostępne dla organów nadzorczych do celów wykonywania ich obowiązków na mocy niniejszej dyrektywy.

3. Następujące informacje muszą być dostępne oraz musi istnieć możliwość ich wyszukiwania za pomocą scentralizowanych zautomatyzowanych mechanizmów:

- a) w przypadku klienta będącego posiadaczem rachunku i dowolnej osoby, która twierdzi, że działa w imieniu klienta będącego posiadaczem rachunku – imię i nazwisko lub nazwa, uzupełnione albo o pozostałe dane identyfikacyjne wymagane na podstawie art. 22 ust. 1 rozporządzenia (UE) 2024/1624, albo o niepowtarzalny numer identyfikacyjny, a także, w stosownych przypadkach, datę, kiedy dana osoba twierdząca, że działa w imieniu klienta, rozpoczęła i przestała być uprawniona do działania w imieniu klienta;
- b) w przypadku beneficjenta rzeczywistego klienta będącego posiadaczem rachunku – imię i nazwisko lub nazwa, uzupełnione albo o pozostałe dane identyfikacyjne wymagane na podstawie art. 22 ust. 1 rozporządzenia (UE) 2024/1624, albo o niepowtarzalny numer identyfikacyjny, a także datę, kiedy dana osoba fizyczna została beneficjentem rzeczywistym posiadacza rachunku, oraz, w stosownych przypadkach, kiedy osoba ta przestała być beneficjentem rzeczywistym posiadacza rachunku;
- c) w przypadku rachunku bankowego lub rachunku płatniczego – numer IBAN lub – jeżeli dany rachunek płatniczy nie jest identyfikowany za pomocą numeru IBAN – niepowtarzalny identyfikator rachunku, oraz, w stosownych przypadkach, datę otwarcia i zamknięcia rachunku;
- d) w przypadku wirtualnych numerów IBAN wydanego przez instytucję kredytową lub instytucję finansową – wirtualny numer IBAN, niepowtarzalny identyfikator rachunku w odniesieniu do rachunku, na który płatności kierowane do wirtualnego numeru IBAN są automatycznie przekierowywane, oraz datę otwarcia i zamknięcia rachunku;
- e) w przypadku rachunku papierów wartościowych – niepowtarzalny identyfikator rachunku oraz datę otwarcia i zamknięcia rachunku;
- f) w przypadku rachunku kryptoaktywów – niepowtarzalny identyfikator rachunku oraz datę otwarcia i zamknięcia rachunku;
- g) w przypadku skrytek depozytowych – imię i nazwisko lub nazwa najemcy, uzupełnione albo o pozostałe dane identyfikacyjne wymagane na podstawie art. 22 ust. 1 rozporządzenia (UE) 2024/1624, albo o niepowtarzalny numer identyfikacyjny, oraz datę rozpoczęcia najmu oraz, w stosownych przypadkach, datę jego zakończenia.

W przypadku wirtualnego numeru IBAN posiadaczem rachunku klienta jest posiadacz rachunku, na który płatności kierowane do wirtualnego numeru IBAN są automatycznie przekierowywane.

Do celów akapitu pierwszego lit. a) i b) imię i nazwisko lub nazwa obejmują, w przypadku osób fizycznych, wszystkie imiona i nazwiska, a w przypadku osób prawnych, porozumień prawnych lub innych organizacji posiadających zdolność prawną – nazwę, pod którą są zarejestrowane.

4. Komisja może ustanowić, w drodze aktów wykonawczych, format przekazywania informacji do scentralizowanych automatycznych mechanizmów. Te akty wykonawcze przyjmuje się zgodnie z procedurą sprawdzającą, o której mowa w art. 72 ust. 2.

5. Państwa członkowskie mogą wymagać zapewnienia dostępności i możliwości wyszukiwania za pomocą scentralizowanych zautomatyzowanych mechanizmów innych informacji, które uznano za istotne dla FIU i AMLA do celów wspólnych analiz zgodnie z art. 32 niniejszej dyrektywy i art. 40 rozporządzenia (UE) 2024/1620 oraz dla organów nadzorczych do celów wykonywania ich obowiązków przewidzianych w niniejszej dyrektywie.

6. Scentralizowane automatyczne mechanizmy są zintegrowane za pośrednictwem systemu integracji rejestrów rachunków bankowych (zwanego dalej „BARIS”), który ma zostać opracowany i być obsługiwany przez Komisję. Komisja we współpracy z państwami członkowskimi zapewnia integrację do dnia 10 lipca 2029 r.

Komisja może określić, w drodze aktów wykonawczych, specyfikacje techniczne i procedury dotyczące połączenia scentralizowanych automatycznych mechanizmów państw członkowskich z BARIS. Te akty wykonawcze przyjmuje się zgodnie z procedurą sprawdzającą, o której mowa w art. 72 ust. 2.

7. Państwa członkowskie zapewniają, aby informacje, o których mowa w ust. 3, były dostępne za pośrednictwem BARIS. Państwa członkowskie podejmują odpowiednie środki w celu zapewnienia, aby za pośrednictwem krajowych scentralizowanych automatycznych mechanizmów oraz za pośrednictwem BARIS, o którym mowa w niniejszym ustępie, udostępniano jedynie informacje, o których mowa w ust. 3, które są aktualne i odpowiadają faktycznemu rachunkowi bankowemu i płatniczemu, w tym wirtualnemu numerowi IBAN, rachunkowi papierów wartościowych, rachunkowi kryptoaktywów i skrytce depozytowej. Dostępu do tych informacji udziela się zgodnie z przepisami o ochronie danych.

Innych informacji, które państwa członkowskie uznają za istotne dla FIU i innych właściwych organów na podstawie ust. 4, nie udostępnia się za pośrednictwem pojedynczego punktu dostępu integrującego scentralizowane automatyczne mechanizmy ani nie umożliwia się ich wyszukiwania za pośrednictwem BARIS.

8. Państwa członkowskie zapewniają, aby informacje o posiadaczach rachunków bankowych lub rachunków płatniczych, w tym wirtualnych numerów IBAN, rachunków papierów wartościowych, rachunków kryptoaktywów oraz skrytek depozytowych były udostępniane za pośrednictwem krajowych scentralizowanych automatycznych mechanizmów oraz za pośrednictwem BARIS przez okres 5 lat po zamknięciu rachunku.

Bez uszczerbku dla krajowych przepisów prawa karnego dotyczących dowodów, mających zastosowanie do trwających postępowań przygotowawczych i postępowań sądowych, państwa członkowskie mogą w szczególnych przypadkach zezwolić na przechowywanie takich informacji lub dokumentów przez dalszy okres nieprzekraczający 5 lat lub wymagać takiego przechowywania, w przypadku gdy państwa członkowskie stwierdziły, że takie dalsze przechowywanie jest konieczne i proporcjonalne do celów zapobiegania podejrzanym przypadkom prania pieniędzy lub finansowania terroryzmu, wykrywania takich przypadków, prowadzenia postępowań przygotowawczych lub wnoszenia i popierania oskarżeń w ich sprawie.

9. FIU i, do celów wspólnych analiz zgodnie z art. 32 niniejszej dyrektywy i art. 40 rozporządzenie (UE) 2024/1620, AMLA zapewnia się natychmiastowy i niefiltrowany dostęp do informacji o rachunkach płatniczych i rachunkach bankowych identyfikowanych za pomocą numeru IBAN, w tym wirtualnego numeru IBAN, rachunkach papierów wartościowych, rachunkach kryptoaktywów i skrytkach depozytowych w innych państwach członkowskich, które to informacje są dostępne za pośrednictwem BARIS. Organom nadzorczym zapewnia się terminowy dostęp do BARIS. Państwa członkowskie współpracują między sobą oraz z Komisją w celu wdrożenia przepisów niniejszego ustępu.

Państwa członkowskie zapewniają, aby pracownicy krajowych FIU i organów nadzorczych, którzy mają dostęp do BARIS, przestrzegali wysokich standardów zawodowych w zakresie poufności i ochrony danych, działali w sposób wysoce etyczny i posiadali odpowiednie kwalifikacje.

Wymogi określone w akapicie drugim mają zastosowanie również do AMLA w kontekście wspólnych analiz oraz działania jako podmiot sprawujący nadzór.

10. Państwa członkowskie zapewniają wprowadzenie środków technicznych i organizacyjnych w celu zapewnienia bezpieczeństwa danych zgodnie z wysokimi standardami technologicznymi do celów wykonywania przez FIU i organy nadzorcze uprawnień do uzyskania dostępu do informacji dostępnych za pośrednictwem BARIS zgodnie z ust. 5 i 6 oraz do wyszukiwania takich informacji za pośrednictwem takiego pojedynczego punktu dostępu.

Wymogi określone w akapicie pierwszym mają zastosowanie również do AMLA w kontekście wspólnych analiz oraz działania jako podmiot sprawujący nadzór.

Artykuł 17

Akty wykonawcze dotyczące integracji rejestrów

1. Komisja może określić, w drodze aktów wykonawczych, specyfikacje techniczne i procedury niezbędne do zapewnienia integracji centralnych rejestrów państw członkowskich zgodnie z art. 10 ust. 19 w odniesieniu do:

- a) specyfikacji technicznej określającej zestaw danych technicznych niezbędnych, by platforma realizowała swoje funkcje, jak również metodę przechowywania, wykorzystywania i ochrony takich danych;
- b) wspólnych kryteriów, zgodnie z którymi informacje o beneficjentach rzeczywistych są dostępne za pośrednictwem systemu integracji centralnych rejestrów, zależnie od poziomu dostępu przyznanego przez państwa członkowskie;
- c) szczegółów technicznych dotyczących sposobu, w jaki mają być udostępniane informacje o beneficjentach rzeczywistych;
- d) technicznych warunków dostępności usług świadczonych przez system integracji centralnych rejestrów;
- e) technicznych uzgodnień dotyczących wdrażania poszczególnych rodzajów dostępu do informacji o beneficjentach rzeczywistych zgodnie z art. 11 i 12 niniejszej dyrektywy, w tym uwierzytelniania użytkowników za pomocą środków identyfikacji elektronicznej i odpowiednich usług zaufania, jak określono w rozporządzeniu (UE) nr 910/2014;
- f) umów dotyczących płatności, w przypadku gdy dostęp do informacji o beneficjentach rzeczywistych wymaga uiszczenia opłaty zgodnie z art. 11 ust. 4 i art. 13 ust. 12, z uwzględnieniem dostępnych metod płatności, takich jak zdalne transakcje płatnicze.

Te akty wykonawcze przyjmuje się zgodnie z procedurą sprawdzającą, o której mowa w art. 72 ust. 2.

2. Komisja może określić, w drodze aktów wykonawczych, specyfikacje techniczne i procedury niezbędne do zapewnienia integracji scentralizowanych zautomatyzowanych mechanizmów państw członkowskich, o których mowa w art. 16 ust. 6, w odniesieniu do:

- a) specyfikacji technicznej określającej metody komunikacji drogą elektroniczną do celów BARIS;
- b) specyfikacji technicznej protokołów komunikacyjnych;
- c) specyfikacji technicznej określającej bezpieczeństwo danych, zabezpieczenia ochrony danych, wykorzystanie i ochronę informacji możliwych do przeszukiwania i dostępnych za pośrednictwem BARIS;
- d) wspólnych kryteriów, według których można wyszukiwać informacje o rachunkach bankowych za pośrednictwem BARIS;
- e) szczegółowych informacji technicznych dotyczących sposobu udostępniania informacji za pośrednictwem BARIS, w tym uwierzytelniania użytkowników za pomocą środków identyfikacji elektronicznej i odpowiednich usług zaufania, jak określono w rozporządzeniu (UE) nr 910/2014;
- f) technicznych warunków dostępności usług świadczonych przez BARIS.

Te akty wykonawcze przyjmuje się zgodnie z procedurą sprawdzającą, o której mowa w art. 72 ust. 2.

3. Przyjmując akty wykonawcze, o których mowa w ust. 1 i 2, Komisja uwzględnia sprawdzone technologie i istniejące praktyki. Komisja zapewnia, aby BARIS, który ma zostać opracowany i być obsługiwany, nie ponosił kosztów wykraczających poza to, co jest bezwzględnie konieczne do wykonania niniejszej dyrektywy.

SEKCJA 3

Pojedynczy punkt dostępu do informacji o nieruchomościach

Artykuł 18

Pojedynczy punkt dostępu do informacji o nieruchomościach

1. Państwa członkowskie zapewniają, by właściwe organy miały natychmiastowy, bezpośredni i bezpłatny dostęp do informacji, które umożliwiają terminową identyfikację wszelkich nieruchomości oraz osób fizycznych lub podmiotów prawnych lub porozumień prawnych będących właścicielami tych nieruchomości, jak również do informacji umożliwiających identyfikację i analizę transakcji dotyczących nieruchomości. Dostęp ten zapewnia się za pośrednictwem pojedynczego punktu dostępu, który ma zostać ustanowiony w każdym państwie członkowskim i który umożliwia właściwym organom dostęp – drogą elektroniczną – do informacji w formacie cyfrowym, które w miarę możliwości nadają się do odczytu maszynowego.

Dostęp do pojedynczych punktów dostępu, o których mowa w akapicie pierwszym, jest przyznawany również AMLA do celów wspólnych analiz z art. 32 niniejszej dyrektywy i art. 40 rozporządzenia (UE) 2024/1620.

2. Państwa członkowskie zapewniają, aby za pośrednictwem pojedynczego punktu dostępu, o którym mowa w ust. 1, udostępniano co najmniej następujące informacje:

a) informacje na temat nieruchomości:

- (i) numer działki katastralnej i katastru;
- (ii) położenie geograficzne, w tym adres nieruchomości;
- (iii) obszar/wielkość nieruchomości;
- (iv) rodzaj nieruchomości, w tym czy jest to nieruchomość zabudowana czy niezabudowana, oraz przeznaczenie użytkowania;

b) informacje na temat własności:

- (i) imię i nazwisko lub nazwa właściciela i każdej osoby, która twierdzi, że działa w imieniu właściciela;

- (ii) w przypadku gdy właściciel jest podmiotem prawnym – nazwa i forma prawna podmiotu prawnego, a także niepowtarzalny numer identyfikacyjny przedsiębiorstwa i numer identyfikacji podatkowej;
 - (iii) w przypadku gdy właściciel jest porozumieniem prawnym – nazwa porozumienia prawnego i numer identyfikacji podatkowej;
 - (iv) cena, po której nieruchomość została nabyta;
 - (v) w stosownych przypadkach – wszelkie uprawnienia lub ograniczenia;
- c) informacja o obciążeniach odnośnie:
- (i) kredytów hipotecznych;
 - (ii) ograniczeń sądowych;
 - (iii) prawa własności;
 - (iv) innych gwarancji, o ile takie istnieją;
- d) historia własności nieruchomości, ceny i powiązanych obciążeń
- e) istotne dokumenty.

Państwa członkowskie zapewniają, aby w przypadku gdy działka katastralna obejmuje wiele nieruchomości, informacje, o których mowa w akapicie pierwszym, były podawane w odniesieniu do każdej nieruchomości na tej działce katastralnej.

Państwa członkowskie zapewniają, aby informacje historyczne zgodnie z akapitem pierwszym lit. d) obejmowały co najmniej okres od dnia 8 lipca 2019 r.

3. Państwa członkowskie wprowadzają mechanizmy zapewniające aktualność i dokładność informacji przekazywanych za pośrednictwem pojedynczego punktu dostępu, o którym mowa w ust. 1.

4. Państwa członkowskie dysponują środkami zapewniającymi niezwłoczne przekazywanie informacji przechowywanych w formie elektronicznej właściwemu organowi składającemu wniosek. W przypadku gdy informacje te nie są przechowywane w formie elektronicznej, państwa członkowskie zapewniają, aby informacje te były przekazywane terminowo i w sposób, który nie utrudnia działań właściwego organu składającego wniosek.

5. Do dnia 10 października 2029 r. państwa członkowskie prześlą Komisji w formie powiadomienia:

- a) cechy charakterystyczne pojedynczego punktu dostępu, o którym mowa w ust. 1, ustanowionego na poziomie krajowym, w tym stronę internetową, gdzie można uzyskać do niego dostęp;
- b) wykaz właściwych organów, którym udzielono dostępu do pojedynczego punktu dostępu, o którym mowa w ust. 1;
- c) wszelkie dane udostępnione właściwym organom oprócz danych wymienionych w ust. 2.

Państwa członkowskie aktualizują takie powiadomienie w przypadku wystąpienia zmian w wykazie właściwych organów lub zmian w zakresie przyznanego dostępu do informacji. Komisja udostępnia te informacje, w tym wszelkie ich zmiany, pozostałym państwom członkowskim.

6. Do dnia 10 July 2032 r. Komisja przedłoży Parlamentowi Europejskiemu i Radzie sprawozdanie oceniające warunki oraz specyfikacje techniczne i procedury dotyczące zapewnienia bezpiecznej i efektywnej integracji pojedynczych punktów dostępu, o którym mowa w ust. 1. W stosownych przypadkach sprawozdaniu temu towarzyszyć będzie wniosek ustawodawczy.

ROZDZIAŁ III
JEDNOSTKI ANALITYKI FINANSOWEJ (FIU)

Artykuł 19

Ustanowienie FIU

1. Każde państwo członkowskie ustanawia FIU w celu zapobiegania przypadkom prania pieniędzy i finansowania terroryzmu, wykrywania takich przypadków oraz ich skutecznego zwalczania.
2. FIU jest jedyną centralną jednostką krajową odpowiedzialną za otrzymywanie i analizowanie zgłoszeń dokonywanych przez podmioty zobowiązane zgodnie z art. 69 rozporządzenia (UE) 2024/1624, zgłoszeń dokonywanych przez podmioty zobowiązane zgodnie z art. 74 i art. 80 ust. 4 akapit drugi tego rozporządzenia, a także wszelkich innych informacji istotnych z punktu widzenia prania pieniędzy, jego przestępstw źródłowych lub finansowania terroryzmu, w tym informacji przekazywanych przez organy celne zgodnie z art. 9 rozporządzenia (UE) 2018/1672 oraz informacji przekazywanych przez organy nadzorcze lub przez inne organy.
3. FIU jest odpowiedzialna za przekazywanie wyników swoich analiz oraz wszelkich dodatkowych informacji odpowiednim właściwym organom, jeżeli istnieją podstawy, by podejrzewać pranie pieniędzy, jego przestępstwa źródłowe lub finansowanie terroryzmu. FIU musi mieć możliwość uzyskiwania dodatkowych informacji od podmiotów zobowiązanych.

Analityczna funkcja FIU obejmuje następujące elementy:

- a) analizę operacyjną koncentrującą się na poszczególnych przypadkach i szczegółowych celach lub na odpowiednich wybranych informacjach, zhierarchizowanych w oparciu o ryzyko, rodzaj i ilość otrzymanych informacji oraz spodziewane wykorzystanie informacji po ich przekazaniu;
 - b) analizę strategiczną dotyczącą tendencji i schematów działania w dziedzinie prania pieniędzy i finansowania terroryzmu oraz zmian tych tendencji i schematów.
4. Każda FIU musi być niezależna i autonomiczna pod względem operacyjnym, co oznacza, że musi posiadać uprawnienia i zdolności, by swobodnie wykonywać swoje funkcje, w tym być w stanie podejmować autonomiczne decyzje w zakresie analizowania, żądania i – zgodnie z ust. 3 – przekazywania określonych informacji. Musi być ona wolna od wszelkich nadmiernych wpływów lub ingerencji politycznych, rządowych lub branżowych.

Jeżeli FIU jest zlokalizowana w ramach istniejącej struktury innego organu, podstawowe funkcje FIU muszą być niezależne i operacyjnie oddzielone od pozostałych funkcji organu przyjmującego.

5. Państwa członkowskie udostępniają swoim FIU odpowiednie zasoby finansowe, ludzkie i techniczne na potrzeby wykonywania ich zadań. FIU muszą być w stanie pozyskiwać i wykorzystywać zasoby niezbędne do wykonywania swoich funkcji.
6. Państwa członkowskie zapewniają, aby pracownicy ich FIU podlegali wymogom zachowania tajemnicy zawodowej równoważnym wymogom określonym w art. 67 oraz aby przestrzegali wysokich standardów zawodowych, w tym w zakresie ochrony danych, a także działali w sposób wysoce etyczny i posiadali odpowiednie kwalifikacje w odniesieniu do etycznego postępowania z dużymi zbiorami danych. Państwa członkowskie zapewniają, aby FIU posiadały procedury zapobiegania konfliktom interesów i zarządzania nimi.
7. Państwa członkowskie zapewniają, aby FIU posiadały przepisy regulujące bezpieczeństwo i poufność informacji.
8. Państwa członkowskie zapewniają, aby FIU dysponowały bezpiecznymi i chronionymi kanałami przekazywania i wymiany informacji drogą elektroniczną z właściwymi organami i podmiotami zobowiązanymi.
9. Państwa członkowskie zapewniają, aby jego FIU była w stanie dokonywać z innymi właściwymi organami krajowymi uzgodnień dotyczących wymiany informacji lub współpracować z tymi organami zgodnie z art. 46 w celu wymiany informacji.

10. Do dnia 10 lipca 2028 r. AMLA wyda wytyczne skierowane do FIU i dotyczące:

- a) środków, które należy wprowadzić w celu zachowania autonomii i niezależności operacyjnej FIU, w tym środków zapobiegających sytuacjom, w których konflikty interesów wpływają na autonomię i niezależność operacyjną FIU;

- b) charakteru, cech i celów analizy operacyjnej i strategicznej;
- c) narzędzi i metod na potrzeby wykorzystywania i kontroli krzyżowej informacji finansowych, administracyjnych i dotyczących egzekwowania prawa, do których FIU mają dostęp; oraz
- d) praktyk i procedur dotyczących stosowania zawieszenia lub wstrzymania zgody na transakcję oraz zawieszenia lub monitorowania rachunku lub stosunków gospodarczych zgodnie z art. 24 i 25.

Artykuł 20

Urzędnik ds. praw podstawowych

1. Państwa członkowskie zapewniają, aby FIU wyznaczyły urzędnika ds. praw podstawowych. Urzędnik ds. praw podstawowych może być członkiem obecnego personelu FIU.
2. Urzędnik ds. praw podstawowych wykonuje następujące zadania:
 - a) doradza pracownikom FIU w sprawie wszelkich działań prowadzonych przez FIU, jeżeli urzędnik ds. praw podstawowych uzna to za konieczne lub na wniosek pracowników, bez utrudniania lub opóźniania tych działań;
 - b) wspiera i monitoruje przestrzeganie przez FIU praw podstawowych;
 - c) przedstawia niewiążące opinie na temat zgodności działań FIU z prawami podstawowymi;
 - d) informuje szefa FIU o ewentualnych naruszeniach praw podstawowych w trakcie działań FIU.
3. FIU zapewnia, aby urzędnik ds. praw podstawowych nie otrzymywał żadnych instrukcji dotyczących wykonywania zadań urzędnika ds. praw podstawowych.

Artykuł 21

Dostęp do informacji

1. Państwa członkowskie zapewniają, aby niezależnie od swojego statusu organizacyjnego FIU miały dostęp do informacji, których potrzebują do wykonywania swoich zadań, w tym do informacji finansowych, administracyjnych i dotyczących egzekwowania prawa. Państwa członkowskie zapewniają, aby FIU miały co najmniej:
 - a) natychmiastowy i bezpośredni dostęp do następujących informacji finansowych:
 - (i) informacji zawartych w krajowych scentralizowanych automatycznych mechanizmach zgodnie z art. 16;
 - (ii) informacji od podmiotów zobowiązanych, w tym informacji na temat transferów środków pieniężnych zgodnie z definicją w art. 3 pkt 9 rozporządzenia (UE) 2023/1113 oraz transferów kryptoaktywów zgodnie z definicją w art. 3 pkt 10 tego rozporządzenia;
 - (iii) informacji na temat kredytów hipotecznych i pożyczek;
 - (iv) informacji zawartych w bazie danych dotyczącej waluty krajowej i bazie danych dotyczącej wymiany walut;
 - (v) informacji na temat papierów wartościowych;
 - b) natychmiastowy i bezpośredni dostęp do następujących informacji administracyjnych:
 - (i) danych fiskalnych, w tym danych będących w posiadaniu organów podatkowych i skarbowych, a także danych uzyskanych zgodnie z art. 8 ust. 3a dyrektywy Rady 2011/16/UE⁽⁴⁰⁾;
 - (ii) informacji na temat procedur zamówień publicznych na towary, usługi lub koncesje;

⁽⁴⁰⁾ Dyrektywa Rady 2011/16/UE z dnia 15 lutego 2011 r. w sprawie współpracy administracyjnej w dziedzinie opodatkowania i uchylająca dyrektywę 77/799/EWG (Dz.U. L 064 z 11.3.2011, s. 1).

- (iii) informacji z BARIS zgodnie z art. 16, a także z krajowych rejestrów nieruchomości lub elektronicznych systemów wyszukiwania danych oraz rejestrów gruntów i katastralnych;
 - (iv) informacji zawartych w krajowych rejestrach obywatelstwa i ewidencji ludności prowadzonych w odniesieniu do osób fizycznych;
 - (v) informacji zawartych w krajowych rejestrach paszportów i wiz;
 - (vi) informacji zawartych w bazach danych dotyczących podróży transgranicznych;
 - (vii) informacji zawartych w handlowych bazach danych, w tym rejestrach przedsiębiorstw i działalności gospodarczej oraz bazach danych osób zajmujących eksponowane stanowiska polityczne;
 - (viii) informacji zawartych w krajowych rejestrach pojazdów silnikowych, statków powietrznych i jednostek pływających;
 - (ix) informacji zawartych w krajowych rejestrach zabezpieczenia społecznego;
 - (x) informacji zawartych w danych celnych, w tym informacjach dotyczących transgranicznych fizycznych transferów środków pieniężnych;
 - (xi) informacji zawartych w krajowych rejestrach broni i uzbrojenia;
 - (xii) informacji zawartych w krajowych rejestrach beneficjentów rzeczywistych;
 - (xiii) informacji zawartych w danych dostępnych poprzez integrację centralnych rejestrów zgodnie z art. 10 ust. 17;
 - (xiv) informacji zawartych w rejestrach organizacji niekomercyjnych;
 - (xv) informacji będących w posiadaniu krajowych podmiotów sprawujących nadzór finansowy i organów regulacyjnych, zgodnie z art. 61 i art. 67 ust. 2;
 - (xvi) baz danych przechowujących dane dotyczące handlu uprawnieniami do emisji CO₂, ustanowionych na podstawie rozporządzenia Komisji (UE) nr 389/2013 ⁽⁴¹⁾.
 - (xvii) informacji na temat rocznych sprawozdań finansowych spółek;
 - (xviii) krajowych rejestrów migracji i imigracji;
 - (xix) informacji będących w posiadaniu sądów gospodarczych;
 - (xx) informacji przechowywanych w bazach danych dotyczących niewypłacalności oraz przez zarządców;
 - (xxi) informacji na temat środków finansowych i innych aktywów zamrożonych lub immobilizowanych na podstawie ukierunkowanych sankcji finansowych;
- c) bezpośredni lub pośredni dostęp do następujących informacji dotyczących egzekwowania prawa:
- (i) każdego rodzaju informacji lub danych, które są już w posiadaniu właściwych organów w kontekście zapobiegania przestępstwom, ich wykrywania, prowadzenia postępowań przygotowawczych oraz wnoszenia i popierania oskarżeń w ich sprawie;
 - (ii) każdego rodzaju informacji lub danych, które są w posiadaniu organów publicznych lub podmiotów prywatnych w kontekście zapobiegania przestępstwom, ich wykrywania, prowadzenia postępowań przygotowawczych oraz wnoszenia i popierania oskarżeń w ich sprawie i które są dostępne właściwym organom bez stosowania przewidzianych prawem krajowym środków przymusu.

Informacjami, o których mowa w lit. c) akapitu pierwszego, są między innymi rejestry karne, informacje o postępowaniach przygotowawczych, informacje o zamrożeniu lub zajęciu aktywów lub o innych środkach dochodzeniowych lub tymczasowych oraz informacje o wyrokach i konfiskatach.

Państwa członkowskie mogą zezwolić na ograniczenie dostępu do informacji dotyczących egzekwowania prawa, o których mowa w lit. c) akapitu pierwszego, w indywidualnych przypadkach, jeżeli udzielenie takich informacji mogłoby zagrozić trwającemu postępowaniu przygotowawczemu.

⁽⁴¹⁾ Rozporządzenie Komisji (UE) nr 389/2013 z dnia 2 maja 2013 r. ustanawiające rejestr Unii zgodnie z dyrektywą 2003/87/WE Parlamentu Europejskiego i Rady, decyzjami nr 280/2004/WE i nr 406/2009/WE Parlamentu Europejskiego i Rady oraz uchylające rozporządzenia Komisji (UE) nr 920/2010 i (UE) nr 1193/2011 (Dz.U. L 122 z 3.5.2013, s. 1).

2. Dostęp do informacji wymienionych w ust. 1 uznaje się za bezpośredni i natychmiastowy, jeżeli informacje te są zawarte w informatycznej bazie danych, rejestrze lub systemie wyszukiwania danych, z którego FIU może pobrać informacje bez żadnych etapów pośrednich, lub jeżeli spełnione są następujące warunki:

- a) podmioty lub organy posiadające informacje niezwłocznie przekazują je FIU; oraz
- b) żaden podmiot, organ ani osoba trzecia nie są w stanie ingerować w dane lub informacje, o których przekazanie wystąpiono.

3. Państwa członkowskie zapewniają, aby w miarę możliwości FIU miała bezpośredni dostęp do informacji wymienionych w ust. 1 akapit pierwszy lit. c). W przypadkach gdy FIU zapewniono pośredni dostęp do informacji, podmiot lub organ posiadający informacje, o które wnioskowano, przekazuje żądane informacje w sposób terminowy.

4. W kontekście swoich funkcji każda FIU może zwracać się do dowolnego podmiotu zobowiązanego o informacje, uzyskiwać je i je wykorzystywać do wykonywania swoich funkcji na podstawie art. 19 ust. 3 niniejszej dyrektywy, nawet jeżeli nie dokonano uprzedniego zgłoszenia na podstawie art. 69 ust. 1 akapit pierwszy lit. a) lub art. 70 ust. 1 rozporządzenia (UE) 2024/1624. Podmioty zobowiązane nie mają obowiązku przychylenia się do wniosków o udzielenie informacji wystosowanych na podstawie niniejszego ustępu, jeżeli dotyczą one informacji uzyskanych w sytuacjach, o których mowa w art. 70 ust. 2 tego rozporządzenia.

Artykuł 22

Odpowiedzi na wnioski o udzielenie informacji

1. Państwa członkowskie zapewniają, by ich FIU była w stanie odpowiadać w sposób terminowy na uzasadnione wnioski o informacje uzasadnione względami dotyczącymi prania pieniędzy, jego przestępstw źródłowych lub finansowania terroryzmu, przedłożone przez właściwe organy, o których mowa w art. 2 ust. 1 pkt 44 lit. c) i d) rozporządzenia (UE) 2024/1624 w ich odnośnym państwie członkowskim, jeżeli informacje te znajdują się już w posiadaniu FIU i są niezbędne w indywidualnych przypadkach. Decyzja o przekazaniu informacji pozostaje w gestii danej FIU.

Jeżeli istnieją obiektywne przesłanki, aby zakładać, że udzielenie takich informacji miałyby negatywny wpływ na trwające postępowanie przygotowawcze lub analizy, lub, w wyjątkowych okolicznościach, gdy ujawnienie takich informacji byłoby wyraźnie nieproporcjonalne do uzasadnionych interesów osoby fizycznej lub prawnej lub nieistotne z punktu widzenia celów, dla których złożono wniosek o ich udzielenie, dana FIU nie ma obowiązku przychylenia się do takiego wniosku o informacje.

W takim przypadku FIU przedstawia organowi składającemu wniosek pisemne uzasadnienie.

2. Właściwe organy przekazują FIU informacje zwrotne na temat wykorzystania i przydatności informacji przekazanych zgodnie z niniejszym artykułem i art. 19 ust. 3 oraz na temat wyników działań podjętych i postępowań przygotowawczych przeprowadzonych na podstawie tych informacji. Takie informacje zwrotne przekazuje się jak najszybciej, a w każdym razie w formie zagregowanej co najmniej raz w roku, w taki sposób, aby umożliwić FIU usprawnienie jej funkcji analizy operacyjnej.

Artykuł 23

Przekazywanie informacji podmiotom sprawującym nadzór

1. Państwa członkowskie zapewniają, aby FIU przekazywały podmiotom sprawującym nadzór – spontanicznie lub na wniosek – informacje, które mogą być istotne do celów nadzoru zgodnie z rozdziałem IV, w tym co najmniej informacje dotyczące:

- a) jakości i ilości zgłoszeń podejrzanych transakcji, dokonywanych przez podmioty zobowiązane;
- b) jakości i terminowości odpowiedzi udzielonych przez podmioty zobowiązane na wnioski FIU zgodnie z art. 69 ust. 1 akapit pierwszy lit. b) rozporządzenia (UE) 2024/1624;
- c) stosownych wyników analiz strategicznych przeprowadzonych zgodnie z art. 19 ust. 3 lit. b) niniejszej dyrektywy, a także wszelkich stosownych informacji na temat tendencji i metod prania pieniędzy, jego przestępstw źródłowych i finansowania terroryzmu, w tym ryzyk geograficznych, transgranicznych i nowo pojawiających się.

2. Państwa członkowskie zapewniają, aby FIU powiadamiały podmioty sprawujące nadzór w każdym przypadku, gdy informacje będące w ich posiadaniu wskazują na potencjalne naruszenia przez podmioty zobowiązane rozporządzeń (UE) 2024/1624 i (UE) 2023/1113.

3. Z wyjątkiem sytuacji, gdy jest to absolutnie niezbędne do celów ust. 2, państwa członkowskie zapewniają, aby informacje przekazywane przez FIU na podstawie niniejszego artykułu nie zawierały żadnych informacji na temat konkretnych osób fizycznych lub prawnych ani spraw obejmujących osoby fizyczne lub prawne będące przedmiotem trwającej analizy lub postępowania przygotowawczego, ani informacji mogących prowadzić do identyfikacji osób fizycznych lub prawnych.

Artykuł 24

Zawieszenie lub wstrzymanie zgody

1. Państwa członkowskie zapewniają, aby FIU były uprawnione do podjęcia niezwłocznych działań – bezpośrednio lub pośrednio – gdy istnieje podejrzenie, że dana transakcja ma związek z praniem pieniędzy lub finansowaniem terroryzmu, w celu zawieszenia transakcji lub wstrzymania na nią zgody.

Państwa członkowskie zapewniają, aby w przypadku stwierdzenia konieczności zawieszenia transakcji lub wstrzymania na nią zgody na podstawie podejrzenia zgłoszonego zgodnie z art. 71 rozporządzenia (UE) 2024/1624, zawieszenie lub wstrzymanie zgody nakłada się na podmiot zobowiązany na okres, o którym mowa w art. 52 tego rozporządzenia. W przypadku gdy konieczność zawieszenia transakcji wynika z prac analitycznych FIU, niezależnie od tego, czy podmiot zobowiązany złożył uprzednie zgłoszenie, FIU nakłada zawieszenie jak najszybciej.

FIU nakłada zawieszenie lub wstrzymanie zgody na transakcję w celu ochrony środków finansowych, przeprowadzenia własnych analiz, w tym analizy transakcji, sprawdzenia, czy podejrzenie się potwierdzi, a jeśli tak – w celu przekazania wyników analiz odpowiednim właściwym organom, aby umożliwić przyjęcie stosownych środków.

Państwa członkowskie określają okres zawieszenia lub wstrzymania zgody mający zastosowanie na potrzeby prac analitycznych FIU, który nie może przekraczać 10 dni roboczych. Państwa członkowskie mogą określić dłuższy okres, jeżeli – zgodnie z prawem krajowym – FIU wykonują zadania w zakresie śledzenia, zajmowania, zamrażania lub konfiskaty mienia pochodzącego z działalności przestępczej. W przypadku określenia dłuższego okresu zawieszenia lub wstrzymania zgody państwa członkowskie zapewniają, aby FIU wykonywały swoje funkcje z zastrzeżeniem stosownych krajowych zabezpieczeń, takich jak umożliwienie osobie, której transakcja została zawieszona, zaskarżenie tego zawieszenia przed sądem.

Państwa członkowskie zapewniają, aby FIU były uprawnione do zniesienia zawieszenia lub wstrzymania zgody w dowolnym momencie, jeżeli dana FIU stwierdzi, że zawieszenie lub wstrzymanie zgody nie jest już konieczne do spełnienia celów określonych w akapicie trzecim.

Państwa członkowskie zapewniają FIU uprawnienia do zawieszenia lub wstrzymania zgody, o których mowa w niniejszym ustępie, na wniosek FIU z innego państwa członkowskiego.

2. W przypadku gdy istnieje podejrzenie, że rachunek bankowy lub rachunek płatniczy, rachunek kryptoaktywów lub stosunki gospodarcze mają związek z praniem pieniędzy lub finansowaniem terroryzmu, państwa członkowskie zapewniają, aby FIU były uprawnione do podjęcia niezwłocznych działań – bezpośrednio lub pośrednio – by zawiesić korzystanie z tego rachunku lub zawiesić stosunki gospodarcze w celu ochrony środków finansowych, przeprowadzenia własnych analiz, sprawdzenia, czy podejrzenie się potwierdzi, a jeśli tak – w celu przekazania wyników analiz odpowiednim właściwym organom, aby umożliwić przyjęcie stosownych środków.

Państwa członkowskie określają okres zawieszenia mający zastosowanie na potrzeby prac analitycznych FIU, który nie może przekraczać 5 dni roboczych. Państwa członkowskie mogą określić dłuższy okres, jeżeli – zgodnie z prawem krajowym – FIU wykonują zadania w zakresie śledzenia, zajmowania, zamrażania lub konfiskaty mienia pochodzącego z działalności przestępczej. W przypadku określenia dłuższego okresu zawieszenia państwa członkowskie zapewniają, aby FIU wykonywały swoje funkcje z zastrzeżeniem stosownych krajowych zabezpieczeń, takich jak umożliwienie osobie, której rachunek bankowy lub rachunek płatniczy, rachunek kryptoaktywów lub stosunki gospodarcze zostały zawieszony, zaskarżenie tego zawieszenia przed sądem.

Państwa członkowskie zapewniają, aby FIU były uprawnione do zniesienia zawieszenia w dowolnym momencie, jeżeli stwierdzą one, że zawieszenie nie jest już konieczne do spełnienia celów określonych w akapicie pierwszym nie są już spełniane.

Państwa członkowskie zapewniają FIU uprawnienia do zawieszenia korzystania z rachunku lub zawieszenia stosunków gospodarczych, o których mowa w niniejszym ustępie, na wniosek FIU z innego państwa członkowskiego.

3. Stosowanie zawieszenia lub wstrzymania zgody na podstawie niniejszego artykułu nie pociąga za sobą żadnej odpowiedzialności FIU, ani członków jej kadry kierowniczej czy pracowników.

Artykuł 25

Instrukcje monitorowania transakcji lub działań

Państwa członkowskie zapewniają, aby FIU była uprawniona do nakazania podmiotom zobowiązanym, aby przez okres wskazany przez FIU monitorowały transakcje lub działania prowadzone za pośrednictwem co najmniej jednego rachunku bankowego lub rachunku płatniczego lub rachunku kryptoaktywów lub innych stosunków gospodarczych zarządzanych przez podmiot na rzecz osób, które stwarzają znaczące ryzyko prania pieniędzy, jego przestępstw źródłowych, lub finansowania terroryzmu. Państwa członkowskie zapewniają również, aby FIU była uprawniona do nakazania podmiotowi zobowiązanemu zgłaszania wyników monitorowania.

Państwa członkowskie zapewniają FIU uprawnienia do nałożenia takich środków dotyczących monitorowania, o których mowa w art. 4, na wniosek FIU z innego państwa członkowskiego.

Artykuł 26

Powiadamianie podmiotów zobowiązanych

1. Państwa członkowskie zapewniają, aby FIU były w stanie powiadamiać podmioty zobowiązane o informacjach istotnych dla dochowania należytej staranności wobec klienta zgodnie z rozdziałem III rozporządzenia (UE) 2024/1624. Informacje te obejmują:

- a) rodzaje transakcji lub działań, które stwarzają znaczące ryzyko prania pieniędzy, jego przestępstw źródłowych, lub finansowania terroryzmu;
- b) konkretne osoby, które stwarzają znaczące ryzyko prania pieniędzy, jego przestępstw źródłowych, lub finansowania terroryzmu;
- c) konkretne obszary geograficzne, które stwarzają znaczące ryzyko prania pieniędzy, jego przestępstw źródłowych, lub finansowania terroryzmu.

2. Wymóg, o którym mowa w ust. 1, stosuje się przez okres określony w prawie krajowym, który nie przekracza 6 miesięcy.

3. FIU co roku przekazują podmiotom zobowiązanym strategiczne informacje na temat typologii, wskaźników ryzyka i tendencji w zakresie prania pieniędzy i finansowania terroryzmu.

Artykuł 27

Sprawozdanie roczne FIU

Każde państwo członkowskie zapewnia, aby jego FIU publikowała roczne sprawozdanie ze swojej działalności. W sprawozdaniu tym zamieszcza się statystyki dotyczące:

- a) działań następczych podjętych przez FIU w związku z otrzymanymi zgłoszeniami podejrzanych transakcji i działalności;
- b) zgłoszeń podejrzanych transakcji, dokonywanych przez podmioty zobowiązane;
- c) ujawnień informacji przez podmioty sprawujące nadzór i centralne rejestry;
- d) przekazywania informacji do właściwych organów oraz podjętych w związku z tym działań następczych;
- e) wniosków przedłożonych innym FIU i otrzymanych od innych FIU;
- f) wniosków przedłożonych innym właściwym organom, o których mowa w art. 2 ust. 1 pkt 44 lit. c) rozporządzenia (UE) 2024/1624, i otrzymanych od tych organów;
- g) przydzielonych zasobów ludzkich;

h) danych na temat transgranicznych fizycznych transferów środków pieniężnych, które to dane zostały przekazane przez organy celne na podstawie art. 9 rozporządzenia (UE) 2018/1672.

W sprawozdaniu, o którym mowa w akapicie pierwszym, zamieszcza się również informacje na temat tendencji i typologii zidentyfikowanych w dokumentacji przekazywanej innym właściwym organom. Zawarte w sprawozdaniu informacje nie mogą umożliwiać identyfikacji jakiejkolwiek osoby fizycznej lub prawnej.

Artykuł 28

Informacje zwrotne od FIU

1. Państwa członkowskie zapewniają, aby FIU przekazywała podmiotom zobowiązanym informacje zwrotne na temat zgłaszania podejrzeń na podstawie art. 69 rozporządzenia (UE) 2024/1624. Takie informacje zwrotne obejmują co najmniej jakość przekazywanych informacji, terminowość zgłaszania, opis podejrzenia i dokumentację dostarczoną w momencie dokonywania zgłoszenia.

Informacji zwrotnych na podstawie niniejszego artykułu nie należy rozumieć jako obejmujących każde zgłoszenie dokonane przez podmioty zobowiązane.

FIU przekazuje informacje zwrotne co najmniej raz w roku, niezależnie od tego, czy przekazywane są one pojedynczemu podmiotowi zobowiązanemu, czy też grupom lub kategoriom podmiotów zobowiązanych, biorąc pod uwagę całkowitą liczbę podejrzanych transakcji zgłoszonych przez podmioty zobowiązane.

Informacje zwrotne udostępnia się również podmiotom sprawującym nadzór, aby umożliwić im sprawowanie nadzoru opartego na analizie ryzyka zgodnie z art. 40.

FIU co roku składają AMLA sprawozdanie na temat przekazywania podmiotom zobowiązanym informacji zwrotnych zgodnie z niniejszym artykułem oraz przekazują statystyki dotyczące liczby zgłoszeń podejrzanych transakcji, dokonanych przez kategorie podmiotów zobowiązanych.

Do dnia 10 lipca 2028 r. AMLA wyda skierowane do FIU zalecenia na temat najlepszych praktyk i podejść do przekazywania informacji zwrotnych, w tym na temat rodzaju i częstotliwości przekazywania informacji zwrotnych.

Obowiązek przekazywania informacji zwrotnych nie może zagrażać żadnym bieżącym pracom analitycznym prowadzonym przez FIU ani żadnemu postępowaniu przygotowawczemu lub działaniom administracyjnym po przekazaniu informacji przez FIU i nie wpływa na obowiązywanie wymogów w zakresie ochrony danych i poufności.

2. Państwa członkowskie zapewniają, aby FIU co najmniej raz w roku przekazywały organom celnym informacje zwrotne na temat skuteczności informacji przekazywanych zgodnie z art. 9 rozporządzenia (UE) 2018/1672 i działań następczych podejmowanych w związku z tymi informacjami.

Artykuł 29

Współpraca między FIU

Państwa członkowskie zapewniają jak najszerszą współpracę między FIU, bez względu na ich status organizacyjny.

Artykuł 30

Chronione kanały komunikacji

1. Ustanawia się system wymiany informacji między FIU państw członkowskich (FIU.net). FIU.net zapewnia bezpieczną komunikację i wymianę informacji oraz umożliwia sporządzenie pisemnego zapisu wszystkich działań związanych z przetwarzaniem. FIU.net może być również wykorzystywany do komunikacji z odpowiednikami FIU w państwach trzecich oraz z innymi organami, jak również z organami i jednostkami organizacyjnymi Unii. Systemem FIU.net zarządza AMLA.

FIU.net jest wykorzystywany do wymiany informacji między FIU i AMLA do celów wspólnych analiz zgodnie z art. 32 niniejszej dyrektywy i art. 40 rozporządzenia (UE) 2024/1620.

2. Państwa członkowskie zapewniają, aby FIU wymieniały informacje na podstawie art. 31 i 32 za pośrednictwem FIU.net. W przypadku awarii technicznej FIU.net informacje przekazuje się, za pomocą wszelkich innych odpowiednich środków zapewniających wysoki poziom bezpieczeństwa danych i ochrony danych.

Wymiana informacji między FIU a ich odpowiednikami w państwach trzecich, które nie są podłączone do FIU.net, odbywa się za pośrednictwem chronionych kanałów komunikacji.

3. Państwa członkowskie zapewniają, aby odnośne FIU – w celu realizacji swoich zadań określonych w niniejszej dyrektywie – współpracowały ze sobą w jak największym stopniu w zakresie stosowania najnowocześniejszych technologii, zgodnie z prawem krajowym.

Państwa członkowskie zapewniają również, aby FIU współpracowały w jak największym stopniu w zakresie stosowania rozwiązań opracowanych i zarządzanych przez AMLA zgodnie z art. 5 ust. 5 lit. i), art. 45 ust. 1 lit. d) i art. 47 rozporządzenia (UE) 2024/1620.

4. Państwa członkowskie zapewniają, aby FIU były w stanie korzystać z funkcji FIU.net w celu dokonywania – na zasadzie trafienie/brak trafienia – analizy krzyżowej danych, które FIU udostępniają w systemie FIU.net, i danych udostępnianych w tym systemie przez inne FIU oraz organy i jednostki organizacyjne Unii, o ile taka analiza krzyżowa wchodzi w zakres odpowiednich uprawnień tych organów i jednostek organizacyjnych Unii.

5. AMLA może zawiesić dostęp danej FIU lub jej odpowiednika w państwie trzecim lub organu lub jednostki organizacyjnej Unii do systemu FIU.net, jeżeli ma podstawy, by sądzić, że taki dostęp zagrażałby wdrożeniu niniejszego rozdziału oraz bezpieczeństwu i poufności informacji będących w posiadaniu FIU i wymienianych za pośrednictwem FIU.net, w tym w przypadku gdy istnieją obawy dotyczące niezależności i autonomii danej FIU.

Artykuł 31

Wymiana informacji między FIU

1. Państwa członkowskie zapewniają, aby FIU wymieniały między sobą – spontanicznie lub na wniosek – wszelkie informacje, które mogą mieć znaczenie w kontekście przetwarzania lub analizy informacji przez daną FIU, związane z praniem pieniędzy, jego przestępstwami źródłowymi lub finansowaniem terroryzmu oraz osobą fizyczną lub prawną zaangażowaną w te działania, bez względu na rodzaj przestępstw źródłowych, których te informacje mogą dotyczyć, a nawet jeżeli w momencie wymiany informacji nie ustalono rodzaju przestępstw źródłowych, których te informacje mogą dotyczyć.

We wniosku podaje się stosowne fakty, informacje ogólne, uzasadnienie wniosku, powiązania z krajem, w którym znajduje się FIU, do której składany jest wniosek, oraz sposób wykorzystania informacji będących przedmiotem wniosku.

W przypadku gdy dana FIU otrzyma zgłoszenie na podstawie art. 69 ust. 1 akapit pierwszy lit. a) rozporządzenia (UE) 2024/1624, które dotyczy innego państwa członkowskiego, niezwłocznie przekazuje zgłoszenie lub wszystkie uzyskane z niego istotne informacje FIU tego innego państwa członkowskiego.

2. Do dnia 10 lipca 2026 r. AMLA opracuje projekty wykonawczych standardów technicznych i przedłoży je Komisji do przyjęcia. Te projekty wykonawczych standardów technicznych określają format, który ma być stosowany do celów wymiany informacji, o których mowa w ust. 1.

Komisja jest uprawniona do przyjęcia wykonawczych standardów technicznych, o których mowa w akapicie pierwszym, zgodnie z art. 53 rozporządzenia (UE) 2024/1620.

3. Do dnia 10 lipca 2026 r. AMLA opracuje projekty regulacyjnych standardów technicznych i przedłoży je Komisji do przyjęcia. Te projekty regulacyjnych standardów technicznych określają kryteria istotności i wyboru przy ustalaniu, czy zgłoszenie dokonane na podstawie art. 69 ust. 1 akapit pierwszy lit. a) rozporządzenia (UE) 2024/1624 dotyczy innego państwa członkowskiego, zgodnie z ust. 1 akapit trzeci niniejszego artykułu.

Komisja jest uprawniona do uzupełniania niniejszej dyrektywy przez przyjęcie regulacyjnych standardów technicznych, o których mowa w akapicie pierwszym, zgodnie z art. 49–52 rozporządzenia (UE) 2024/1620.

4. Do dnia 10 lipca 2028 r. AMLA wyda wytyczne skierowane do FIU a temat procedur, które należy wdrożyć przy przekazywaniu i otrzymywaniu zgłoszenia na podstawie art. 69 ust. 1 akapit pierwszy lit. a) rozporządzenia (UE) 2024/1624, które to zgłoszenie dotyczy innego państwa członkowskiego, a także na temat działań następczych, jakie należy podjąć w związku z tym zgłoszeniem.

5. Państwa członkowskie zapewniają, by – w momencie odpowiadania na wniosek o udzielenie informacji, o którym mowa w ust. 1, złożony przez inną FIU – dana FIU, do której skierowano wniosek, była zobowiązana do wykorzystania pełnego zakresu dostępnych jej uprawnień, z jakiego skorzystałaby zwyczajowo na gruncie krajowym na potrzeby otrzymania i przeanalizowania informacji.

W przypadku gdy FIU pragnie uzyskać dodatkowe informacje od podmiotu zobowiązanego z siedzibą w innym państwie członkowskim, który prowadzi działalność na terytorium jej państwa członkowskiego, wniosek kieruje się do FIU państwa członkowskiego, na którego terytorium ten podmiot zobowiązany ma siedzibę. Ta FIU uzyskuje informacje zgodnie z art. 69 ust. 1 rozporządzenia (UE) 2024/1624 i niezwłocznie przekazuje odpowiedzi.

6. Państwa członkowskie zapewniają, aby w przypadku gdy do FIU skierowano wniosek o udzielenie informacji na podstawie ust. 1, odpowiadała ona na ten wniosek jak najszybciej, a w każdym razie nie później niż w terminie 5 dni roboczych od jego otrzymania, jeżeli FIU jest w posiadaniu informacji, których dotyczy wniosek, albo jeżeli informacje, które są przedmiotem wniosku, są przechowywane w bazie danych lub rejestrze, do których FIU, do której skierowano wniosek, ma bezpośredni dostęp. W wyjątkowych, należycie uzasadnionych przypadkach termin ten może zostać przedłużony maksymalnie do 10 dni roboczych. Jeżeli FIU, do której skierowano wniosek, nie jest w stanie uzyskać żądanych informacji, informuje o tym FIU występującą z wnioskiem.

7. Państwa członkowskie zapewniają, aby w wyjątkowych, uzasadnionych i pilnych przypadkach oraz – na zasadzie odstępstwa od ust. 6 – w przypadku gdy na podstawie ust. 1 do FIU skierowano wniosek o przekazanie informacji przechowywanych w bazie danych lub rejestrze, do których ta FIU ma bezpośredni dostęp, albo informacji będących już w jej posiadaniu, FIU, do której skierowano wniosek, przekazywała te informacje nie później niż w ciągu jednego dnia roboczego od otrzymania wniosku.

Jeżeli FIU, do której skierowano wniosek, nie jest w stanie udzielić odpowiedzi w ciągu jednego dnia roboczego lub nie ma bezpośredniego dostępu do informacji, przekazuje uzasadnienie takiego stanu rzeczy. Jeżeli przekazanie żądanych informacji w ciągu jednego dnia roboczego stanowiłoby nieproporcjonalne obciążenie dla FIU, do której skierowano wniosek, może ona odroczyć przekazanie informacji. W tym przypadku FIU, do której skierowano wniosek, niezwłocznie informuje FIU, która złożyła wniosek, o takim odroczeniu. FIU, do której skierowano wniosek, może przedłużyć termin na udzielenie odpowiedzi na wniosek o informacje do maksymalnie 3 dni roboczych.

8. FIU może odmówić wymiany informacji wyłącznie w wyjątkowych okolicznościach, gdy wymiana taka byłaby sprzeczna z podstawowymi zasadami jej prawa krajowego. Te wyjątkowe okoliczności precyzuje się w sposób zapobiegający niewłaściwemu wykorzystaniu i nadmiernym ograniczeniom swobodnej wymiany informacji do celów analitycznych.

Do dnia 10 lipca 2028 r. państwa członkowskie powiadamiają Komisję o wyjątkowych okolicznościach, o których mowa w akapicie pierwszym. Państwa członkowskie aktualizują takie powiadomienia, w przypadku gdy wyjątkowe okoliczności określone na poziomie krajowym ulegną zmianie.

Komisja publikuje skonsolidowany wykaz powiadomień, o których mowa w akapicie drugim.

9. Do dnia 10 lipca 2029 r. Komisja przedłoży Parlamentowi Europejskiemu i Radzie sprawozdanie oceniające, czy wyjątkowe okoliczności zgłoszone zgodnie z ust. 8 są uzasadnione.

Artykuł 32

Wspólne analizy

1. Państwa członkowskie zapewniają, aby ich FIU były w stanie przeprowadzać wspólne analizy podejrzanych transakcji i działań.

2. Do celów ust. 1 niniejszego artykułu odpowiednie FIU, wspomagane przez AMLA zgodnie z art. 40 rozporządzenia (UE) 2024/1620, powołują wspólny zespół ds. analiz w konkretnym celu i na czas określony, który może zostać przedłużony za obopólną zgodą, w celu prowadzenia – z udziałem co najmniej jednej FIU powołującej zespół – analiz operacyjnych podejrzanych transakcji lub działań.

3. Wspólny zespół ds. analiz może zostać powołany w przypadku, gdy:

- a) analizy operacyjne FIU wiążą się z koniecznością przeprowadzenia trudnych i wymagających analiz o powiązaniach z innymi państwami członkowskimi;
- b) kilka FIU prowadzi analizy operacyjne, w których okoliczności sprawy uzasadniają wspólne działania w odnośnych państwach członkowskich.

Wniosek o powołanie wspólnego zespołu ds. analiz może złożyć każda z zainteresowanych FIU lub AMLA na podstawie art. 44 rozporządzenia (UE) 2024/1620.

4. Państwa członkowskie zapewniają, aby członek personelu ich FIU oddelegowany do wspólnego zespołu ds. analiz był w stanie – zgodnie z mającym zastosowanie prawem krajowym i w granicach swoich kompetencji – przekazywać zespołowi informacje dostępne FIU, z której się wywodzi, do celów analizy prowadzonej przez zespół.

5. W przypadku gdy wspólny zespół ds. analiz potrzebuje pomocy ze strony FIU innej niż FIU wchodzące w skład zespołu, może zwrócić się do tej innej FIU o:

a) przystąpienie do wspólnego zespołu ds. analiz;

b) przekazywanie finansowych informacji analitycznych i informacji finansowych wspólnemu zespołowi ds. analiz.

6. Państwa członkowskie zapewniają, aby FIU były w stanie zapraszać osoby trzecie, w tym organy i jednostki organizacyjne Unii, do udziału we wspólnych analizach, jeżeli jest to istotne do celów wspólnych analiz i jeżeli taki udział wchodzi w zakres odpowiednich mandatów tych osób trzecich.

Państwa członkowskie zapewniają, aby FIU uczestniczące we wspólnych analizach określały warunki mające zastosowanie w odniesieniu do udziału osób trzecich i wprowadziły środki gwarantujące poufność i bezpieczeństwo wymienianych informacji. Państwa członkowskie zapewniają, aby wymieniane informacje były wykorzystywane wyłącznie do celów, do których ta wspólna analiza została sporządzona.

Artykuł 33

Wykorzystywanie przez FIU informacji, którymi wymieniają się między sobą

Informacje i dokumenty otrzymane zgodnie z art. 29, 31 i 32 wykorzystuje się do wykonywania zadań FIU określonych w niniejszej dyrektywie. W toku wymiany informacji i dokumentów zgodnie z art. 29 i 31, przekazująca FIU może nałożyć ograniczenia i warunki korzystania z tych informacji, z wyjątkiem sytuacji, gdy przekazywane jest zgłoszenie dokonywane przez podmiot zobowiązany zgodnie z art. 69 ust. 1 rozporządzenia (UE) 2024/1624, lub informacje pochodzące z tego zgłoszenia, które dotyczy innego państwa członkowskiego, w którym dany podmiot zobowiązany prowadzi działalność w ramach swobody świadczenia usług, i które nie ma żadnego związku z państwem członkowskim FIU przekazującej informacje. FIU otrzymująca informacje przestrzega wspomnianych ograniczeń i warunków.

Państwa członkowskie zapewniają, aby FIU wyznaczyły przynajmniej jedną osobę kontaktową lub punkt kontaktowy odpowiedzialne za przyjmowanie wniosków o udzielenie informacji od FIU z innych państw członkowskich.

Artykuł 34

Zgoda na dalsze przekazywanie informacji wymienianych między FIU

1. Państwa członkowskie zapewniają, by informacje wymieniane na podstawie art. 29, 31 i 32 były wykorzystywane wyłącznie do celów, dla których się o nie zwrócono lub dla których je przekazano, oraz by wszelkie przypadki, gdy FIU otrzymująca informacje przekazuje te informacje dowolnemu innemu organowi, agencji lub departamentowi, lub wszelkie przypadki wykorzystania tych informacji do celów innych niż cele pierwotnie zatwierdzone, podlegały uzyskaniu uprzedniej zgody FIU przekazującej dane informacje.

Wymogi akapitu pierwszego niniejszego ustępu nie mają zastosowania, jeżeli FIU przekazuje zgłoszenie dokonywane przez podmiot zobowiązany zgodnie z art. 69 ust. 1 rozporządzenia (UE) 2024/1624, które dotyczy innego państwa członkowskiego, w którym dany podmiot zobowiązany prowadzi działalność w ramach swobody świadczenia usług, i które nie ma żadnego związku z państwem członkowskim FIU przekazującej informacje.

2. Państwa członkowskie zapewniają, aby FIU, do której skierowano wniosek, jak najszybciej i w jak najszerszym możliwym zakresie udzieliła uprzedniej zgody na przekazanie informacji właściwym organom, niezależnie od rodzaju przestępstw źródłowych oraz bez względu na fakt, czy przestępstwo źródłowe zostało zidentyfikowane czy nie. FIU, do której skierowano wniosek, nie może odmówić zgody na takie przekazanie informacji, chyba że wykraczałoby to poza zakres zastosowania jej przepisów w zakresie przeciwdziałania praniu pieniędzy i finansowaniu terroryzmu lub mogło zaszkodzić postępowaniu przygotowawczemu, lub w inny sposób było niezgodne z podstawowymi zasadami prawa krajowego danego państwa członkowskiego. Wszelka odmowa udzielenia zgody musi być należycie wyjaśniona. Przypadki, w których FIU mogą odmówić udzielenia zgody, muszą być sprecyzowane w sposób zapobiegający niewłaściwemu wykorzystaniu i nadmiernym ograniczeniom w przekazywaniu informacji właściwym organom.

3. Do dnia 10 lipca 2028 r. państwa członkowskie powiadomią Komisję o wyjątkowych okolicznościach, w których przekazanie informacji byłoby niezgodne z podstawowymi zasadami prawa krajowego, o czym mowa w ust. 2. Państwa członkowskie aktualizują takie powiadomienia, w przypadku gdy wyjątkowe okoliczności określone na poziomie krajowym ulegną zmianie.

Komisja publikuje skonsolidowany wykaz powiadomień, o których mowa w akapicie pierwszym.

4. Do dnia 10 lipca 2029 r. Komisja przedłoży Parlamentowi Europejskiemu i Radzie sprawozdanie oceniające, czy wyjątkowe okoliczności zgłoszone zgodnie z ust. 3 są uzasadnione.

Artykuł 35

Skutek przepisów prawa karnego

Różnice między definicjami przestępstw źródłowych zawartymi w prawie krajowym poszczególnych państw nie mogą stać na przeszkodzie udzielaniu przez FIU pomocy innej FIU ani ograniczać wymiany, przekazywania i wykorzystania informacji na podstawie art. 31, 32, 33 i 34.

Artykuł 36

Poufność zgłoszeń

1. Państwa członkowskie zapewniają, aby FIU posiadały mechanizmy ochrony tożsamości podmiotów zobowiązanych i ich pracowników lub osób zajmujących równoważne stanowiska, w tym przedstawicieli i dystrybutorów, którzy zgłaszają podejrzenia zgodnie z art. 69 ust. 1 akapit pierwszy lit. a) rozporządzenia (UE) 2024/1624.

2. Państwa członkowskie zapewniają, aby FIU nie ujawniały źródła zgłoszenia, o którym mowa w ust. 1 niniejszego artykułu, odpowiadając na wnioski o udzielenie informacji wystosowane przez właściwe organy zgodnie z art. 22 lub przekazując wyniki swoich analiz zgodnie z art. 19. Niniejszy ustęp pozostaje bez uszczerbku dla mającego zastosowanie krajowego prawa karnego procesowego.

ROZDZIAŁ IV

NADZÓR NAD PRZECIWDZIAŁANIEM PRANIU PIENIĘDZY

SEKCJA 1

Przepisy ogólne

Artykuł 37

Uprawnienia i zasoby krajowych podmiotów sprawujących nadzór

1. Każde państwo członkowskie zapewnia, aby wszystkie podmioty zobowiązane mające siedzibę na jego terytorium, z wyjątkiem okoliczności objętych art. 38, podlegały adekwatnemu i skutecznemu nadzorowi. W tym celu każde państwo członkowskie wyznacza co najmniej jeden podmiot sprawujący nadzór do celów skutecznego monitorowania i stosowania środków niezbędnych do zapewnienia przestrzegania przez podmioty zobowiązane rozporządzeń (UE) 2024/1624 i (UE) 2023/1113.

W przypadku gdy z uwagi na nadrzędny interes ogólny państwa członkowskie wprowadziły szczególne wymogi dotyczące zezwoleń dla podmiotów zobowiązanych na prowadzenie działalności na ich terytorium w ramach swobody świadczenia usług, zapewniają one, aby działalność prowadzona przez podmioty zobowiązane na podstawie tych szczególnych zezwoleń podlegała nadzorowi ze strony krajowych podmiotów sprawujących nadzór, niezależnie od tego, czy dozwolona działalność jest prowadzona za pośrednictwem infrastruktury znajdującej się na ich terytorium czy zdalnie. Państwa członkowskie zapewniają również, aby nadzór na podstawie niniejszego akapitu był zgłaszany podmiotom sprawującym nadzór państwa członkowskiego, w którym znajduje się siedziba zarządu danego podmiotu zobowiązanego.

Niniejszy ustęp nie ma zastosowania w przypadku, gdy AMLA działa jako podmiot sprawujący nadzór.

2. Państwa członkowskie zapewniają, aby podmioty sprawujące nadzór dysponowały odpowiednimi zasobami finansowymi, ludzkimi i technicznymi do wykonywania swoich zadań wymienionych w ust. 5. Państwa członkowskie zapewniają, by pracownicy tych organów działali w sposób wysoce etyczny i posiadali odpowiednie kwalifikacje oraz aby przestrzegali wysokich standardów zawodowych, w tym standardów poufności, ochrony danych i standardów postępowania w przypadku konfliktów interesów.

3. W przypadku podmiotów zobowiązanych, o których mowa w art. 3 pkt 3 lit. a) i b) rozporządzenia (UE) 2024/1624, państwa członkowskie mogą dopuścić, by funkcję, o której mowa w ust. 1 niniejszego artykułu, wykonywały organy samorządu zawodowego, pod warunkiem że te organy samorządu zawodowego posiadają uprawnienia, o których mowa w ust. 6 niniejszego artykułu, oraz dysponują odpowiednimi zasobami finansowymi, ludzkimi i technicznymi do wykonywania swoich funkcji. Państwa członkowskie zapewniają, by pracownicy tych organów działali w sposób wysoce etyczny i posiadali odpowiednie kwalifikacje oraz aby przestrzegali wysokich standardów zawodowych, w tym standardów poufności, ochrony danych i standardów postępowania w przypadku konfliktów interesów.

4. W przypadku gdy państwo członkowskie powierzyło nadzór nad daną kategorią podmiotów zobowiązanych więcej niż jednemu podmiotowi sprawującemu nadzór, zapewnia, aby te podmioty sprawujące nadzór nadzorowały podmioty zobowiązane w sposób spójny i efektywny w całym sektorze. W tym celu państwo członkowskie wyznacza główny podmiot sprawujący nadzór lub ustanawia mechanizm koordynacji między tymi podmiotami sprawującymi nadzór.

W przypadku gdy państwa członkowskie powierzyły nadzór nad wszystkimi podmiotami zobowiązanymi więcej niż jednemu podmiotowi sprawującemu nadzór, ustanawiają one mechanizm koordynacji między tymi podmiotami sprawującymi nadzór w celu zapewnienia, aby podmioty zobowiązane były skutecznie nadzorowane zgodnie z najwyższymi standardami. Taki mechanizm koordynacji obejmuje wszystkie podmioty sprawujące nadzór, z wyjątkiem przypadków, w których:

- a) nadzór powierza się organowi samorządu zawodowego, w którym to przypadku w mechanizmie koordynacji uczestniczy organ publiczny, o którym mowa w art. 52;
- b) nadzór nad daną kategorią podmiotów zobowiązanych powierza się kilku podmiotom sprawującym nadzór, w którym to przypadku w mechanizmie koordynacji uczestniczy główny podmiot sprawujący nadzór. Jeżeli nie wyznaczono głównego podmiotu sprawującego nadzór, podmioty sprawujące nadzór wyznaczają spośród siebie przedstawiciela.

5. Do celów ust. 1 państwa członkowskie zapewniają, aby krajowe podmioty sprawujące nadzór wykonywały następujące zadania:

- a) przekazywanie istotnych informacji wśród podmiotów zobowiązanych zgodnie z art. 39;
- b) decydowanie o przypadkach, w których szczególne ryzyka nieodłącznie związane z danym sektorem są jasne i zrozumiałe, a indywidualne udokumentowane oceny ryzyka na podstawie art. 10 rozporządzenia (UE) 2024/1624 nie są wymagane;
- c) weryfikacja adekwatności i wdrażania wewnętrznych strategii, procedur i środków kontroli podmiotów zobowiązanych zgodnie z rozdziałem II rozporządzenia (UE) 2024/1624 oraz zasobów ludzkich przydzielonych na potrzeby wykonywania zadań wymaganych na podstawie tego rozporządzenia, a także, w przypadku podmiotu sprawującego nadzór przedsiębiorstw zbiorowego inwestowania – decydowanie o przypadkach, w których dane przedsiębiorstwo zbiorowego inwestowania może zlecać usługodawcy na zasadzie outsourcingu zadanie polegające na zgłaszaniu podejrzanej działalności zgodnie z art. 18 ust. 7 rozporządzenia (UE) 2024/1624;
- d) regularna ocena i regularne monitorowanie ryzyk prania pieniędzy i finansowania terroryzmu, jak również ryzyk niewykonania ukierunkowanych sankcji finansowych i uchylania się od nich, na które to ryzyka narażone są podmioty zobowiązane;
- e) monitorowanie przestrzegania przez podmioty zobowiązane ich obowiązków w odniesieniu do ukierunkowanych sankcji finansowych;
- f) prowadzenie wszelkich niezbędnych dochodzeń zdalnie, inspekcji na miejscu oraz kontroli tematycznych, a także wszelkich innych dochodzeń, ocen i analiz niezbędnych do weryfikacji, czy podmioty zobowiązane przestrzegają rozporządzenia (UE) 2024/1624 oraz przestrzegają wszelkich środków administracyjnych podjętych na podstawie art. 56;
- g) stosowanie odpowiednich środków nadzorczych w celu zajęcia się wszelkimi naruszeniami mających zastosowanie wymogów przez podmioty zobowiązane zidentyfikowanymi w procesie ocen nadzorczych oraz podejmowanie działań następczych w związku z wdrażaniem takich środków.

6. Państwa członkowskie zapewniają, aby podmioty sprawujące nadzór posiadały odpowiednie uprawnienia do wykonywania swoich zadań przewidzianych w ust. 5, w tym uprawnienia do:

- a) zobowiązywania podmiotów zobowiązanych, w tym usługodawców, którym podmiot zobowiązany zlecił część swoich zadań na zasadzie outsourcingu w celu spełnienia wymogów rozporządzenia (UE) 2024/1624 lub rozporządzenia (UE) 2023/1113, do przekazania wszelkich informacji, które są istotne dla monitorowania i weryfikacji zgodności z wymogami tych rozporządzeń;

b) stosowania odpowiednich i proporcjonalnych środków administracyjnych w celu zaradzenia zaistniałej sytuacji w przypadku naruszeń, w tym poprzez nakładanie kar pieniężnych zgodnie z sekcją 4 niniejszego rozdziału.

7. Państwa członkowskie zapewniają, aby podmioty sprawujące nadzór finansowy i podmioty sprawujące nadzór odpowiedzialne za dostawców usług gier hazardowych posiadały dodatkowe uprawnienia oprócz tych, o których mowa w ust. 6, w tym uprawnienia do przeprowadzenia bez uprzedzenia inspekcji w lokalu podmiotu zobowiązanego, jeżeli wymaga tego właściwy przebieg i skuteczność kontroli, oraz by dysponowały wszelkimi niezbędnymi środkami do przeprowadzenia takiej inspekcji.

Do celów akapitu pierwszego podmioty sprawujące nadzór muszą być w stanie co najmniej:

- a) badać księgi i rejestry podmiotu zobowiązanego i uzyskiwać kopie lub wyciągi z tych ksiąg i rejestrów;
- b) uzyskiwać dostęp do wszelkiego oprogramowania, baz danych, narzędzi informatycznych lub innych elektronicznych środków rejestrowania informacji wykorzystywanych przez podmiot zobowiązany;
- c) uzyskiwać pisemne lub ustne informacje od wszelkich osób odpowiedzialnych za wewnętrzne strategie, procedur i środki kontroli w zakresie przeciwdziałania praniu pieniędzy i finansowaniu terroryzmu lub od ich przedstawicieli bądź pracowników, a także od wszelkich przedstawicieli lub pracowników podmiotów, którym podmiot zobowiązany zlecił zadania na zasadzie outsourcingu na podstawie art. 18 rozporządzenia (UE) 2024/1624, a także przesłuchiwać wszelkie inne osoby, które wyrażą zgodę na przesłuchanie, w celu zgromadzenia informacji związanych z przedmiotem dochodzenia.

Artykuł 38

Nadzór nad formami infrastruktury niektórych pośredników prowadzących działalność w ramach swobody świadczenia usług

1. W przypadku gdy działalność następujących podmiotów zobowiązanych jest prowadzona na ich terytorium w ramach swobody świadczenia usług za pośrednictwem przedstawicieli lub dystrybutorów lub za pośrednictwem innych rodzajów infrastruktury, w tym w przypadku gdy działalność ta jest prowadzona na podstawie zezwolenia uzyskanego na mocy dyrektywy 2013/36/UE, państwa członkowskie zapewniają, aby taka działalność podlegała nadzorowi ze strony krajowych podmiotów sprawujących nadzór:

- a) emitenci pieniądza elektronicznego zgodnie z definicją w art. 2 pkt 3 dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/110/WE⁽⁴²⁾;
- b) dostawcy usług płatniczych zgodnie z definicją w art. 4 pkt 11 dyrektywy (UE) 2015/2366; oraz
- c) dostawcy usług w zakresie kryptoaktywów.

Do celów akapitu pierwszego podmioty sprawujące nadzór państwa członkowskiego, w którym prowadzona jest działalność, skutecznie monitorują i zapewniają przestrzeganie rozporządzeń (UE) 2024/1624 i (UE) 2023/1113.

2. Na zasadzie odstępstwa od ust. 1 nadzór nad przedstawicielami, dystrybutorami lub innymi rodzajami infrastruktury, o których mowa w tym ustępie, jest sprawowany przez podmiot sprawujący nadzór państwa członkowskiego, w którym znajduje się siedziba zarządu podmiotu zobowiązanego, pod warunkiem że:

- a) kryteria określone w regulacyjnym standardzie technicznym, o którym mowa w art. 41 ust. 2, nie są spełnione; oraz
- b) podmiot sprawujący nadzór państwa członkowskiego, w którym znajdują się ci przedstawiciele, dystrybutorzy lub inne rodzaje infrastruktury, powiadamia podmiot sprawujący nadzór państwa członkowskiego, w którym znajduje się siedziba zarządu podmiotu zobowiązanego, że biorąc pod uwagę ograniczoną infrastrukturę podmiotu na jego terytorium, nadzór nad działalnością, o której mowa w ust. 1, sprawuje podmiot sprawujący nadzór państwa członkowskiego, w którym ma swoją siedzibę zarząd podmiotu zobowiązanego.

3. Do celów niniejszego artykułu podmiot sprawujący nadzór państwa członkowskiego, w którym znajduje się siedziba zarządu podmiotu zobowiązanego, i podmiot sprawujący nadzór państwa członkowskiego, w którym podmiot zobowiązany prowadzi działalność w ramach swobody świadczenia usług za pośrednictwem przedstawicieli lub dystrybutorów lub za pośrednictwem innych rodzajów infrastruktury, przekazują sobie wzajemnie wszelkie informacje niezbędne do oceny, czy kryteria, o których mowa w ust. 2 lit. a) są spełnione, w tym informacje na temat wszelkich zmian okoliczności dotyczących podmiotu zobowiązanego, które mogą mieć wpływ na spełnienie tych kryteriów.

⁽⁴²⁾ Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/110/WE z dnia 16 września 2009 r. w sprawie podejmowania i prowadzenia działalności przez instytucje pieniądza elektronicznego oraz nadzoru ostrożnościowego nad ich działalnością, zmieniająca dyrektywy 2005/60/WE i 2006/48/WE oraz uchylająca dyrektywę 2000/46/WE (Dz.U. L 267 z 10.10.2009, s. 7).

4. Państwa członkowskie zapewniają, aby podmiot sprawujący nadzór państwa członkowskiego, w którym ma swoją siedzibę zarząd podmiotu zobowiązanego, poinformował podmiot zobowiązany w terminie dwóch tygodni od otrzymania powiadomienia na podstawie ust. 2 lit. b), że będzie nadzorował działalność przedstawicieli, dystrybutorów lub innych rodzajów infrastruktury, za pośrednictwem której dany podmiot zobowiązany prowadzi działalność w ramach swobody świadczenia usług w innym państwie członkowskim, oraz o wszelkich późniejszych zmianach w sprawowanym przez siebie nadzorze.
5. Niniejszy artykuł nie ma zastosowania w przypadku, gdy AMLA działa jako podmiot sprawujący nadzór.

Artykuł 39

Przekazywanie informacji podmiotom zobowiązanym

1. Państwa członkowskie zapewniają, aby podmioty sprawujące nadzór udostępniały podmiotom zobowiązanym podlegającym ich nadzorowi informacje na temat prania pieniędzy i finansowania terroryzmu.
2. Informacje, o których mowa w ust. 1, obejmują:
 - a) ocenę ryzyka na poziomie Unii przeprowadzoną przez Komisję zgodnie z art. 7 oraz wszelkie stosowne zalecenia Komisji wydane na podstawie tego artykułu;
 - b) krajowe lub sektorowe oceny ryzyka przeprowadzone zgodnie z art. 8;
 - c) odpowiednie wytyczne, zalecenia i opinie wydane przez AMLA zgodnie z art. 54 i 55 rozporządzenia (UE) 2024/1620;
 - d) informacje o państwach trzecich wskazanych zgodnie z rozdziałem III sekcja 2 rozporządzenia (UE) 2024/1624;
 - e) wszelkie wskazówki i sprawozdania sporządzane przez AMLA, inne podmioty sprawujące nadzór oraz, w stosownych przypadkach, organ publiczny nadzorujący organy samorządu zawodowego, przez FIU lub inny właściwy organ lub organizacje międzynarodowe oraz organy normalizacyjne na temat metod prania pieniędzy i finansowania terroryzmu, które mogą mieć zastosowanie do danego sektora, oraz przesłanek mogących ułatwić identyfikację transakcji lub działalności, w przypadku których istnieje ryzyko, że mogą być powiązane z praniem pieniędzy i finansowaniem terroryzmu w tym sektorze, a także na temat wskazówek dotyczących obowiązków podmiotów zobowiązanych w odniesieniu do ukierunkowanych sankcji finansowych.
3. Państwa członkowskie zapewniają, aby podmioty sprawujące nadzór prowadziły działania informacyjne, stosownie do sytuacji, w celu informowania podmiotów zobowiązanych podlegających ich nadzorowi o ich obowiązkach.
4. Państwa członkowskie zapewniają, aby podmioty sprawujące nadzór niezwłocznie udostępniały podmiotom zobowiązanim podlegającym ich nadzorowi informacje na temat osób lub podmiotów wskazanych w związku z ukierunkowanymi sankcjami finansowymi i sankcjami finansowymi ONZ.

Artykuł 40

Nadzór oparty na analizie ryzyka

1. Państwa członkowskie zapewniają, aby podmioty sprawujące nadzór stosowały do nadzoru podejście oparte na analizie ryzyka. W tym celu państwa członkowskie zapewniają, aby organy te:
 - a) wyraźnie rozumiały ryzyka prania pieniędzy i finansowania terroryzmu obecne w ich państwie członkowskim;
 - b) oceniały wszystkie istotne informacje dotyczące szczególnych form ryzyka na poziomie krajowym i międzynarodowym związanych z klientami, produktami i usługami podmiotów zobowiązanych;
 - c) uzależniały częstotliwość i intensywność nadzoru na miejscu, nadzoru zdalnego i nadzoru tematycznego od profilu ryzyka podmiotów zobowiązanych oraz od ryzyka prania pieniędzy i finansowania terroryzmu w tym państwie członkowskim.

Do celów lit. c) akapitu pierwszego niniejszego ustępu podmioty sprawujące nadzór opracowują roczne programy nadzoru, które uwzględniają również planowanie i zasoby niezbędne do szybkiego reagowania w przypadku wystąpienia obiektywnych i znaczących przesłanek wskazujących na przypadki naruszenia rozporządzeń (UE) 2024/1624 i (UE) 2023/1113.

2. Do dnia 10 lipca 2026 r. AMLA opracuje projekty regulacyjnych standardów technicznych i przedłoży je Komisji do przyjęcia. W tych projektach regulacyjnych standardów technicznych określa się poziomy odniesienia i metodykę oceny i klasyfikacji ryzyka nieodłącznego i szcztatkowego podmiotów zobowiązanych, a także częstotliwość, z jaką dokonuje się przeglądu takiego profilu ryzyka. Częstotliwość taka uwzględnia wszelkie istotne zdarzenia lub zmiany w zarządzaniu i działalności podmiotu zobowiązanego, a także charakter i wielkość działalności.

Komisja jest uprawniona do uzupełniania niniejszego rozporządzenia przez przyjęcie regulacyjnych standardów technicznych, o których mowa w akapicie pierwszym, zgodnie z art. 49–52 rozporządzenia (UE) 2024/1620.

3. Do dnia 10 lipca 2028 r. MLA wyda wytyczne skierowane do podmiotów sprawujących nadzór i dotyczące:

- a) cech charakterystycznych podejścia do nadzoru opartego na analizie ryzyka;
- b) środków, które należy wprowadzić w ramach podmiotów sprawujących nadzór w celu zapewnienia adekwatnego i skutecznego nadzoru, w tym w celu szkolenia ich personelu;
- c) kroków, które należy podjąć przy prowadzeniu nadzoru z uwzględnieniem ryzyka.

W stosownych przypadkach wytyczne, o których mowa w akapicie pierwszym, uwzględniają wyniki ocen przeprowadzonych zgodnie z art. 30 i 35 rozporządzenia (UE) 2024/1620.

4. Państwa członkowskie zapewniają, aby podmioty sprawujące nadzór uwzględniały stopień swobody decyzyjnej, jaki przyznano podmiotowi zobowiązanemu, oraz dokonywały stosownego przeglądu ocen ryzyka stanowiących podstawę przedmiotowej swobody decyzyjnej, a także adekwatności wewnętrznych strategii, procedur i środków kontroli tego podmiotu.

5. Państwa członkowskie zapewniają, aby podmioty sprawujące nadzór sporządzały szczegółowe roczne sprawozdanie z działalności, a streszczenie tego sprawozdania było upublicznione. Streszczenie to nie może zawierać informacji poufnych i obejmuje:

- a) kategorie podmiotów zobowiązanych objętych nadzorem oraz liczbę podmiotów zobowiązanych w podziale na kategorie;
- b) opis uprawnień powierzonych podmiotom sprawującym nadzór i przypisanych im zadań, oraz – w stosownych przypadkach – mechanizmów, o których mowa w art. 37 ust. 4, w których uczestniczą, a w przypadku głównego podmiotu sprawującego nadzór – streszczenie przeprowadzonych działań koordynacyjnych;
- c) przegląd przeprowadzonych działań nadzorczych.

Artykuł 41

Centralne punkty kontaktowe

1. Do celów art. 37 ust. 1 i art. 38 ust. 1 państwa członkowskie mogą wymagać od emitentów pieniądza elektronicznego, dostawców usług płatniczych i dostawców usług w zakresie kryptoaktywów, którzy prowadzą na ich terytorium zakłady inne niż jednostka zależna lub oddział lub które prowadzą na ich terytorium działalność za pośrednictwem przedstawicieli lub dystrybutorów lub za pośrednictwem innych rodzajów infrastruktury w ramach swobody świadczenia usług, wyznaczenia centralnego punktu kontaktowego na ich terytorium. Ten centralny punkt kontaktowy zapewnia, w imieniu podmiotu prowadzącego zobowiązanego, zgodność z przepisami dotyczącymi przeciwdziałania praniu pieniędzy i finansowaniu terroryzmu oraz ułatwia nadzór ze strony podmiotów sprawujących nadzór, w tym poprzez dostarczanie podmiotom sprawującym nadzór dokumentów i informacji na żądanie.

2. Do dnia 10 lipca 2026 r. AMLA opracuje projekty regulacyjnych standardów technicznych i przedłoży je Komisji do przyjęcia. Te projekty regulacyjnych standardów technicznych określają kryteria ustalania okoliczności, w których właściwe jest wyznaczenie centralnego punktu kontaktowego na podstawie ust. 1, oraz funkcje centralnych punktów kontaktowych.

Komisja jest uprawniona do uzupełniania niniejszej dyrektywy przez przyjęcie regulacyjnych standardów technicznych, o których mowa w akapicie pierwszym, zgodnie z art. 49–52 rozporządzenia (UE) 2024/1620.

*Artykuł 42***Ujawnianie informacji FIU**

1. Państwa członkowskie zapewniają, aby w sytuacji gdy podmioty sprawujące nadzór odkryją – w trakcie kontroli przeprowadzanych w odniesieniu do podmiotów zobowiązanych lub w jakikolwiek inny sposób – okoliczności faktyczne mogące mieć związek z praniem pieniędzy, jego przestępstwami źródłowymi lub finansowaniem terroryzmu, organy te niezwłocznie informowały o tym FIU.
2. Państwa członkowskie zapewniają, aby podmioty sprawujące nadzór uprawnione do nadzorowania rynku akcji, rynku walutowego oraz rynku finansowych instrumentów pochodnych informowały FIU, jeżeli odkryją informacje mogące mieć związek z praniem pieniędzy lub finansowaniem terroryzmu.
3. Państwa członkowskie zapewniają, aby zgodność z wymogami nie zastąpiła żadnego obowiązku zgłaszania przez organy nadzorcze odpowiednim właściwym organom wszelkiej działalności przestępczej, którą odkryją lub o której się dowiedzą w kontekście prowadzonych przez siebie działań nadzorczych.

*Artykuł 43***Przekazywanie informacji do FIU**

Państwa członkowskie zapewniają, aby podmioty sprawujące nadzór przekazywały FIU co najmniej następujące informacje:

- a) wykaz zakładów prowadzących działalność w odpowiednim państwie członkowskim oraz wykaz infrastruktury podlegającej ich nadzorowi zgodnie z art. 38 ust. 1, a także wszelkie zmiany w tych wykazach;
- b) wszelkie istotne ustalenia wskazujące na poważne niedociągnięcia w systemach zgłoszeniowych podmiotów zobowiązanych;
- c) wyniki ocen ryzyka przeprowadzonych zgodnie z art. 40 w formie zagregowanej.

*Artykuł 44***Ogólne zasady dotyczące współpracy nadzorczej**

Państwa członkowskie zapewniają jak najszerszą współpracę między podmiotami sprawującymi nadzór, niezależnie od ich charakteru lub statusu. Współpraca ta może obejmować prowadzenie – w granicach uprawnień podmiotu sprawującego nadzór, do którego skierowano wniosek – dochodzeń w imieniu podmiotów sprawujących nadzór, który wystąpił z wnioskiem, oraz późniejszą wymianę informacji uzyskanych w wyniku tych dochodzeń lub ułatwienie prowadzenia takich dochodzeń przez podmioty sprawujące nadzór, który wystąpił z wnioskiem.

*Artykuł 45***Przekazywanie informacji o działalności transgranicznej**

1. Państwa członkowskie zapewniają, aby podmioty sprawujące nadzór państwa członkowskiego pochodzenia informowały podmioty sprawujące nadzór przyjmującego państwa jak najszybciej, a w każdym razie w terminie 3 miesięcy od otrzymania powiadomienia zgodnie z art. 8 ust. 1 rozporządzenia (UE) 2024/1624, o działalności, którą podmiot zobowiązany zamierza prowadzić w przyjmującym państwie członkowskim.

O wszelkich późniejszych zmianach zgłoszonych podmiotom sprawującym nadzór państwa członkowskiego pochodzenia zgodnie z art. 8 ust. 2 rozporządzenia (UE) 2024/1624 powiadamia się podmioty sprawujące nadzór przyjmującego państwa członkowskiego jak najszybciej, a w każdym razie w terminie 1 miesiąca od ich otrzymania.

2. Państwa członkowskie zapewniają, aby podmioty sprawujące nadzór państwa członkowskiego pochodzenia udostępniały również podmiotom sprawującym nadzór przyjmującego państwa członkowskiego informacje na temat działalności faktycznie prowadzonej przez podmiot zobowiązany na terytorium przyjmującego państwa członkowskiego, które to informacje otrzymują w kontekście ich działań nadzorczych, w tym informacje przekazane przez podmioty zobowiązane w odpowiedzi na kwestionariusze nadzorcze oraz wszelkie istotne informacje z związane z działalnością przeprowadzoną przez przyjmujące państwo członkowskie.

Informacje, o których mowa w akapicie pierwszym, wymieniane są co najmniej raz w roku. W przypadku gdy informacje te są przekazywane w formie zagregowanej, państwa członkowskie zapewniają, aby podmioty sprawujące nadzór państwa członkowskiego pochodzenia niezwłocznie odpowiadały na wszelkie wnioski o dodatkowe informacje wystosowane przez podmioty sprawujące nadzór przyjmującego państwa członkowskiego.

Na zasadzie odstępstwa od akapitu drugiego niniejszego ustępu państwa członkowskie zapewniają, aby podmioty sprawujące nadzór państwa członkowskiego pochodzenia informowały podmioty sprawujące nadzór przyjmującego państwa członkowskiego niezwłocznie po otrzymaniu powiadomienia od podmiotów zobowiązanych zgodnie z art. 8 ust. 1 rozporządzenia (UE) 2024/1624 o rozpoczęciu działalności w przyjmującym państwie członkowskim.

Artykuł 46

Przepisy dotyczące współpracy w kontekście nadzoru nad grupą

1. W przypadku instytucji kredytowych i instytucjach finansowych będących częścią grupy państwa członkowskie zapewniają, aby do celów określonych w art. 37 ust. 1 podmioty sprawujące nadzór finansowy państwa członkowskiego pochodzenia i przyjmującego państwa członkowskiego współpracowały ze sobą w jak największym zakresie, niezależnie od ich charakteru lub statusu. Współpracują one również z AMLA, gdy działa jako podmiot sprawujący nadzór.

2. Z wyjątkiem przypadków, w których AMLA działa jako podmiot sprawujący nadzór, państwa członkowskie zapewniają, aby podmioty sprawujące nadzór finansowy państwa członkowskiego pochodzenia nadzorowały skuteczne wdrażanie obejmujących całą grupę strategii, procedur i środków kontroli, o których mowa w rozdziale II sekcja 2 rozporządzenia (UE) 2024/1624. Państwa członkowskie zapewniają również, aby podmioty sprawujące nadzór finansowy przyjmującego państwa członkowskiego sprawowały nadzór nad przestrzeganiem przez zakłady znajdujące się na terytorium ich państwa członkowskiego rozporządzeń (UE) 2024/1624 i (UE) 2023/1113.

3. Do celów niniejszego artykułu i z wyjątkiem przypadków, w których utworzono kolegia podmiotów sprawujących nadzór ds. przeciwdziałania praniu pieniędzy i finansowaniu terroryzmu zgodnie z art. 49, państwa członkowskie zapewniają, aby podmioty sprawujące nadzór finansowy przekazywały sobie nawzajem wszelkie informacje, które są im potrzebne do wykonywania ich zadań nadzorczych, zarówno na wniosek, jak i z własnej inicjatywy. W szczególności podmioty sprawujące nadzór finansowy wymieniają się wszelkimi informacjami, które mogłyby mieć istotny wpływ na ocenę narażenia instytucji kredytowej lub instytucji finansowej w innym państwie członkowskim na ryzyko nieodłączne lub szczątkowe, co obejmuje:

- a) określenie struktury prawnej, struktury zarządzania i struktury organizacyjnej grupy, obejmującej wszystkie jednostki zależne i oddziały;
- b) istotne informacje o beneficjentach rzeczywistych i kadrze kierowniczej wyższego szczebla, w tym wyniki kontroli kompetencji i reputacji, niezależnie od tego, czy zostały one przeprowadzone na podstawie niniejszej dyrektywy czy na podstawie innych aktów prawnych Unii;
- c) strategię, procedury i środki kontroli wprowadzone w ramach grupy;
- d) informacje dotyczące należytej staranności wobec klienta, w tym dokumentację dotyczącą klientów i rejestry transakcji;
- e) niekorzystne zmiany, jakie nastąpiły w stosunku do jednostki dominującej, jednostek zależnych lub oddziałów, które mogłyby mieć poważny wpływ na inne części grupy;
- f) kary pieniężne, które podmioty sprawujące nadzór finansowy zamierzają nałożyć, oraz środki administracyjne, które podmioty sprawujące nadzór finansowy zamierzają zastosować zgodnie z sekcją 4 niniejszego rozdziału.

Państwa członkowskie zapewniają również, aby podmioty sprawujące nadzór finansowy były w stanie – w granicach swoich uprawnień – prowadzić dochodzenia w imieniu podmioty sprawujące nadzór występującego z wnioskiem oraz dzielić się informacjami uzyskanymi w wyniku tych dochodzeń lub ułatwiać prowadzenie takich dochodzeń przez podmioty sprawujące nadzór występujący z wnioskiem.

4. Do dnia 10 lipca 2026 r. AMLA opracuje projekty regulacyjnych standardów technicznych i przedłoży je Komisji do przyjęcia. W tych projektach regulacyjnych standardów technicznych szczegółowo określa się odpowiednie obowiązki podmiotów sprawujące nadzór państwa członkowskiego pochodzenia i przyjmującego państwa członkowskiego oraz warunki współpracy między nimi.

Komisja jest uprawniona do uzupełniania niniejszego rozporządzenia przez przyjęcie regulacyjnych standardów technicznych, o których mowa w akapicie pierwszym, zgodnie z art. 49–52 rozporządzenia (UE) 2024/1620.

5. Podmioty sprawujące nadzór finansowy mogą skierować sprawę do AMLA w każdej z następujących sytuacji:

- a) jeżeli podmiot sprawujący nadzór finansowy nie przekazał informacji, o których mowa w ust. 3;
- b) jeżeli wniosek o współpracę został odrzucony lub nie został rozpatrzony w rozsądnym terminie;

- c) w przypadku braku porozumienia z przyczyn obiektywnych w sprawie stwierdzonych naruszeń i w sprawie nakładanych kar pieniężnych lub środków administracyjnych, które mają zostać stosowane na dany podmiot lub grupę w celu zaradzenia tym naruszeniom.

AMLA może podjąć działania na mocy uprawnień powierzonych mu na podstawie art. 33 rozporządzenia (UE) 2024/1620. W takim przypadku AMLA przedstawia swoją opinię na temat przedmiotu wniosku w terminie jednego miesiąca.

6. Państwa członkowskie zapewniają, aby niniejszy artykuł miał również zastosowanie do nadzoru nad:

- a) grupami podmiotów zobowiązanych w sektorze niefinansowym;
- b) podmiotami zobowiązanymi prowadzącymi działalność w ramach swobody świadczenia usług bez żadnej infrastruktury w państwach członkowskich innych niż państwo członkowskie, w którym mają siedzibę, w przypadku gdy nadzór nad działalnością w tym drugim państwie członkowskim jest sprawowany przez podmioty sprawujące nadzór tego drugiego państwa członkowskiego zgodnie z art. 37 ust. 1 akapit drugi.

W przypadku wystąpienia sytuacji, o których mowa w ust. 5, w odniesieniu do podmiotów sprawujących nadzór niefinansowy, AMLA może podjąć działania na mocy uprawnień powierzonych mu na mocy art. 38 rozporządzenia (UE) 2024/1620.

Państwa członkowskie zapewniają również, aby w przypadkach, w których podmioty zobowiązane w sektorze niefinansowym są częścią struktur, które mają wspólnego właściciela, wspólny zarząd lub wspólną kontrolę zgodności z przepisami, w tym sieci lub partnerstw, podmioty sprawujące nadzór niefinansowy współpracowały i wymieniały informacje.

Artykuł 47

Współpraca nadzorcza dotycząca podmiotów zobowiązanych prowadzących działalność transgraniczną

1. W przypadku gdy podmioty zobowiązane niebędące częścią grupy prowadzą działalność transgraniczną, o której mowa w art. 54 ust. 1, a podmioty sprawujące nadzór państwa członkowskiego pochodzenia i przyjmującego państwa członkowskiego dzielą nadzór zgodnie z art. 37 ust. 1 i art. 38 ust. 1, państwa członkowskie zapewniają, aby te podmioty sprawujące nadzór współpracowały ze sobą w jak najszerszym zakresie i pomagały sobie nawzajem w sprawowaniu nadzoru zgodnie z art. 37 ust. 1 i art. 38 ust. 1.

Do celów akapitu pierwszego i z wyjątkiem przypadków, w których kolegia podmiotów sprawujących nadzór ds. przeciwdziałania praniu pieniędzy i finansowaniu terroryzmu utworzono zgodnie z art. 49, państwa członkowskie zapewniają, aby podmioty sprawujące nadzór:

- a) przekazywały sobie wzajemnie wszelkie informacje, których potrzebują do wykonywania swoich zadań nadzorczych, na wniosek lub z własnej inicjatywy, w tym informacje, o których mowa w art. 46 ust. 3 akapit pierwszy lit. a), b) i d), jeżeli informacje te są niezbędne do wykonywania zadań nadzorczych;
- b) informowały się wzajemnie o wszelkich niekorzystnych zmianach w odniesieniu do podmiotu zobowiązanego, jego zakładów lub rodzajów infrastruktury, które to zmiany mogłyby poważnie wpłynąć na spełnianie przez podmiot mających zastosowanie wymogów, oraz o wszelkich karach pieniężnych, które mają zamiar nałożyć, lub środkach administracyjnych, które zamierzają zastosować zgodnie z sekcją 4 niniejszego rozdziału;
- c) były w stanie prowadzić – w granicach swoich uprawnień – dochodzenia w imieniu podmiotu sprawującego nadzór występującego z wnioskiem oraz dzielić się informacjami uzyskanymi w wyniku tych dochodzeń lub ułatwiać prowadzenie takich dochodzeń przez podmiot sprawujący nadzór występujący z wnioskiem.

Niniejszy ustęp ma również zastosowanie w przypadku podmiotów zobowiązanych mających siedzibę w jednym państwie członkowskim i prowadzących działalność w ramach swobody świadczenia usług w innym państwie członkowskim bez żadnej infrastruktury, jeżeli nadzór nad działalnością w tym innym państwie członkowskim jest sprawowany przez podmioty sprawujące nadzór tego państwa członkowskiego zgodnie z art. 37 ust. 1 akapit drugi.

2. W przypadku gdy nadzór nad podmiotem zobowiązanym i wszelkimi rodzajami jego infrastruktury w innych państwach członkowskich powierza się podmiotom sprawującym nadzór państwa członkowskiego pochodzenia zgodnie z art. 38 ust. 2, państwa członkowskie zapewniają, aby podmioty sprawujące nadzór państwa członkowskiego pochodzenia regularnie informowały podmioty sprawujące nadzór przyjmującego państwa członkowskiego o środkach stosowanych w ramach podmiotu zobowiązanego oraz o przestrzeganiu przez ten podmiot mających zastosowanie wymogów, w tym wymogów obowiązujących w przyjmującym państwie członkowskim. W przypadku stwierdzenia poważnych, powtarzających się lub systematycznych naruszeń podmioty sprawujące nadzór państwa członkowskiego pochodzenia niezwłocznie informują podmioty sprawujące nadzór przyjmującego państwa członkowskiego o tych naruszeniach oraz o wszelkich karach pieniężnych, które zamierzają nałożyć, oraz o środkach administracyjnych, które zamierzają zastosować w celu zaradzenia im.

Państwa członkowskie zapewniają, aby podmioty sprawujące nadzór przyjmującego państwa członkowskiego zapewniały pomoc podmiotom sprawującym nadzór państwa członkowskiego pochodzenia w celu zapewnienia weryfikacji przestrzegania przez podmiot zobowiązany wymogów prawnych. W szczególności państwa członkowskie zapewniają, aby podmioty sprawujące nadzór przyjmującego państwa członkowskiego informowały podmioty sprawujące nadzór państwa członkowskiego pochodzenia o wszelkich poważnych wątpliwościach co do przestrzegania przez podmiot zobowiązany mających zastosowanie wymogów oraz aby przekazywały wszelkie posiadane informacje w tym zakresie podmiotom sprawującym nadzór państwa członkowskiego pochodzenia.

Niniejszy ustęp ma również zastosowanie w przypadku podmiotów zobowiązanych mających siedzibę w jednym państwie członkowskim i prowadzących działalność w ramach swobody świadczenia usług w innym państwie członkowskim bez żadnej infrastruktury, z wyjątkiem przypadków, gdy nadzór nad działalnością w tym innym państwie członkowskim jest sprawowany przez podmioty sprawujące nadzór tego innego państwa członkowskiego zgodnie z art. 37 ust. 1 akapit drugi.

3. Podmioty sprawujące nadzór mają możliwość skierowania sprawy do AMLA w każdej z następujących sytuacji:
- jeżeli podmiot sprawujący nadzór nie przekazał informacji, o których mowa w ust. 1 akapit drugi lit. a) i b) lub ust. 2 akapity pierwszy i drugi;
 - jeżeli wniosek o współpracę został odrzucony lub nie został rozpatrzony w rozsądnym terminie;
 - w przypadku braku porozumienia z przyczyn obiektywnych w sprawie stwierdzonych naruszeń i w sprawie nakładanych kar pieniężnych lub środków administracyjnych, które mają zostać zastosowane wobec danego podmiotu w celu zaradzenia tym naruszeniom.

AMLA podejmuje działania na mocy uprawnień powierzonych mu na podstawie art. 33 i 38 rozporządzenia (UE) 2024/1620. AMLA przedstawia swoją opinię na temat przedmiotu wniosku w terminie jednego miesiąca.

Artykuł 48

Wymiana informacji dotyczących wdrażania strategii obejmujących całą grupę w państwach trzecich

Podmioty sprawujące nadzór, w tym AMLA, informują się wzajemnie o przypadkach, w których prawo państwa trzeciego nie zezwala na wdrożenie strategii, procedur i środków kontroli wymaganych na podstawie art. 16 rozporządzenia (UE) 2024/1624. W takich przypadkach podmioty sprawujące nadzór mogą podjąć skoordynowane działania w celu znalezienia rozwiązania. Przy ocenie tego, które państwa trzecie nie zezwalają na wdrożenie strategii, procedur i środków kontroli wymaganych na podstawie art. 16 rozporządzenia (UE) 2024/1624, podmioty sprawujące nadzór biorą pod uwagę wszelkie ograniczenia prawne mogące stać na przeszkodzie prawidłowemu wdrożeniu tych strategii, procedur i środków kontroli, w tym obowiązek zachowania tajemnicy zawodowej, niewystarczający poziom ochrony danych i inne ograniczenia wymiany informacji, które mogą mieć znaczenie w tym względzie.

SEKCJA 2

Współpraca w ramach kolegiów podmiotów sprawujących nadzór ds. przeciwdziałania praniu pieniędzy i finansowaniu terroryzmu oraz z odpowiednikami z państw trzecich

Artykuł 49

Kolegia podmiotów sprawujące nadzór ds. przeciwdziałania praniu pieniędzy i finansowaniu terroryzmu w sektorze finansowym

- Państwa członkowskie zapewniają, aby podmiot sprawujący nadzór finansowy odpowiedzialny za jednostkę dominującą grupy instytucji kredytowych lub instytucji finansowych lub za siedzibę zarządu instytucji kredytowej lub instytucji finansowej utworzył specjalne kolegia podmiotów sprawujących nadzór ds. przeciwdziałania praniu pieniędzy i finansowaniu terroryzmu w każdej z następujących sytuacji:
 - jeżeli instytucja kredytowa lub instytucja finansowa, w tym ich grupy, utworzyła zakłady w co najmniej dwóch różnych państwach członkowskich innych niż państwo członkowskie, w którym znajduje się siedziba jej zarządu;
 - jeżeli instytucja kredytowa lub instytucja finansowa z państwa trzeciego utworzyła zakłady w co najmniej trzech państwach członkowskich.
- Stałymi członkami kolegium są podmiot sprawujący nadzór finansowy odpowiedzialny za jednostkę dominującą lub siedzibę zarządu; podmioty sprawujące nadzór finansowy odpowiedzialne za zakłady w przyjmujących państwach członkowskich; i podmioty sprawujące nadzór finansowy odpowiedzialne za infrastrukturę w przyjmujących państwach członkowskich zgodnie z art. 38.
- Niniejszy artykuł nie ma zastosowania w przypadku, gdy AMLA działa jako podmiot sprawujący nadzór.

4. Działania kolegiów podmiotów sprawujących nadzór ds. przeciwdziałania praniu pieniędzy i finansowaniu terroryzmu są proporcjonalne do poziomu ryzyka prania pieniędzy i finansowania terroryzmu, na które narażona jest instytucja kredytowa lub instytucja finansowa lub grupa, oraz do skali jej działalności transgranicznej.

5. Do celów ust. 1 państwa członkowskie zapewniają, aby podmioty sprawujące nadzór finansowy identyfikowały:

- a) wszystkie instytucje kredytowe lub instytucje finansowe, które uzyskały zezwolenie w swoich państwach członkowskich i które mają zakłady w innych państwach członkowskich lub państwach trzecich;
- b) wszystkie zakłady utworzone przez instytucje kredytowe lub instytucje finansowe w innych państwach członkowskich lub państwach trzecich;
- c) zakłady utworzone na ich terytorium przez instytucje kredytowe lub instytucje finansowe z innych państw członkowskich lub państw trzecich.

6. W sytuacjach innych niż objęte art. 38, w przypadku gdy instytucje kredytowe lub instytucje finansowe prowadzą działalność w innych państwach członkowskich w ramach swobody świadczenia usług, podmiot sprawujący nadzór finansowy państwa członkowskiego pochodzenia może zaprosić podmioty sprawujące nadzór finansowy tych państw członkowskich do uczestnictwa w kolegium w charakterze obserwatorów.

7. W przypadku gdy w skład grupy instytucji kredytowych lub instytucji finansowych wchodzi jakikolwiek podmiot zobowiązany w sektorze niefinansowym, podmiot sprawujący nadzór finansowy ustanawiający kolegium zaprasza do uczestnictwa w kolegium podmioty sprawujące nadzór tych podmiotów zobowiązanych.

8. Państwa członkowskie mogą zezwolić na utworzenie kolegiów podmiotów sprawujących nadzór ds. przeciwdziałania praniu pieniędzy i finansowaniu terroryzmu, jeżeli instytucja kredytowa lub instytucja finansowa z siedzibą w Unii utworzyła zakłady w co najmniej dwóch państwach trzecich. Podmioty sprawujące nadzór finansowy mogą zwrócić się do swoich odpowiedników z tych państw trzecich o ustanowienie takiego kolegium. Podmioty sprawujące nadzór finansowy uczestniczące w kolegium zawierają pisemną umowę określającą warunki i procedury współpracy oraz wymiany informacji.

9. Państwa członkowskie zapewniają, aby kolegia były wykorzystywane m.in. do wymiany informacji, świadczenia wzajemnej pomocy lub koordynowania podejścia nadzorczego wobec grupy lub instytucji, w tym – w stosownych przypadkach – do wprowadzania odpowiednich i proporcjonalnych środków w celu zajęcia się poważnymi naruszeniami rozporządzeń (UE) 2024/1624 i (UE) 2023/1113 wykrytymi na szczeblu grupy lub instytucji kredytowej lub instytucji finansowej lub w zakładach utworzonych przez grupę lub instytucję w jurysdykcji podmiotu sprawującego nadzór uczestniczącego w kolegium.

10. AMLA może uczestniczyć w posiedzeniach kolegiów podmiotów sprawujących nadzór ds. przeciwdziałania praniu pieniędzy i finansowaniu terroryzmu i ułatwia ich pracę zgodnie z art. 31 rozporządzenia (UE) 2024/1620. W przypadku gdy AMLA postanowi uczestniczyć w posiedzeniach kolegium podmiotów sprawujących nadzór ds. przeciwdziałania praniu pieniędzy i finansowaniu terroryzmu, ma on status obserwatora.

11. Podmioty sprawujące nadzór finansowy mogą zezwolić swoim odpowiednikom z państw trzecich na uczestnictwo w charakterze obserwatorów w kolegiach podmiotów sprawujących nadzór ds. przeciwdziałania praniu pieniędzy i finansowaniu terroryzmu w przypadku, o którym mowa w ust. 1 lit. b), lub w przypadku gdy unijne grupy lub instytucje kredytowe lub instytucje finansowe prowadzą oddziały i jednostki zależne w tych państwach trzecich, pod warunkiem że:

- a) odpowiednicy z państw trzecich składają wniosek o uczestnictwo, a członkowie kolegium zgadzają się na ich uczestnictwo lub członkowie kolegium zgadzają się zaprosić tych odpowiedników z państw trzecich;
- b) przestrzegane są unijne przepisy o ochronie danych dotyczące przekazywania danych;
- c) odpowiednicy z państw trzecich podpisują pisemną umowę, o której mowa w ust. 8 zdanie trzecie, i przekazują kolegium odpowiednie informacje, którymi dysponują, do celów nadzoru nad instytucjami kredytowymi lub instytucjami finansowymi lub grupą;
- d) ujawniane informacje są chronione wymogami zachowania tajemnicy zawodowej w stopniu co najmniej równoważnym temu, o którym mowa w art. 67 ust. 1, i są wykorzystywane wyłącznie w celu wykonywania zadań nadzorczych uczestniczących podmiotów sprawujących nadzór finansowego lub odpowiedników z państw trzecich.

Państwa członkowskie zapewniają, aby podmioty sprawujące nadzór finansowy ustanawiające kolegia przeprowadzały ocenę spełnienia warunków określonych w akapicie pierwszym i przedkładały ją stałym członkom kolegium. Ocenę tę przeprowadza się przed zezwoleniem odpowiednikowi z państwa trzeciego na przystąpienie do kolegium, a następnie można ją w razie potrzeby powtórzyć. Podmioty sprawujące nadzór finansowy państwa członkowskiego pochodzenia mogą zwrócić się do wsparcia do AMLA w celu przeprowadzenia tej oceny.

12. W przypadku gdy stali członkowie kolegium uznają to za niezbędne, zaproszeni mogą zostać dodatkowo obserwatorzy, pod warunkiem że przestrzegane są wymogi poufności. Obserwatorami mogą być m.in. podmioty sprawujące nadzór ostrożnościowy, w tym EBC, działający zgodnie z rozporządzeniem Rady (UE) nr 1024/2013⁽⁴³⁾, oraz europejskie urzędy nadzoru i FIU.

13. W przypadku gdy członkowie kolegium nie są w stanie osiągnąć porozumienia w kwestii środków, które należy zastosować w odniesieniu do podmiotu zobowiązanego, mogą skierować sprawę do AMLA i zwrócić się do niego o pomoc zgodnie z art. 33 rozporządzenia (UE) 2024/1620.

14. Do dnia 10 lipca 2026 r. AMLA opracuje projekty regulacyjnych standardów technicznych i przedłoży je Komisji do przyjęcia. Te projekty regulacyjnych standardów technicznych określają:

- a) ogólne warunki funkcjonowania, z uwzględnieniem ryzyka, kolegiów podmiotów sprawujących nadzór ds. przeciwdziałania praniu pieniędzy i finansowaniu terroryzmu w sektorze finansowym, w tym warunki współpracy między stałymi członkami i z obserwatorami, oraz funkcjonowanie operacyjne takich kolegiów;
- b) wzór pisemnej umowy, która ma zostać podpisana przez podmioty sprawujące nadzór finansowy zgodnie z ust. 8;
- c) wszelkie dodatkowe środki, które mają zostać wdrożone przez kolegia, w przypadku gdy w skład grup wchodzi podmioty zobowiązane w sektorze niefinansowym;
- d) warunki uczestnictwa podmiotów sprawujących nadzór finansowy z państw trzecich.

Komisja jest uprawniona do uzupełnienia niniejszej dyrektywy poprzez przyjęcie regulacyjnych standardów technicznych, o których mowa w akapicie pierwszym, zgodnie z art. 49–52 rozporządzenia (UE) 2024/1620.

Artykuł 50

Kolegia podmiotów sprawujących nadzór ds. przeciwdziałania praniu pieniędzy i finansowaniu terroryzmu w sektorze niefinansowym

1. Państwa członkowskie zapewniają, aby podmioty sprawujące nadzór niefinansowy odpowiedzialne za jednostkę dominującą grupy podmiotów zobowiązanych z sektora niefinansowego lub za siedzibę zarządu podmiotu zobowiązanego z sektora niefinansowego mogły ustanowić specjalne kolegia podmiotów sprawujących nadzór ds. przeciwdziałania praniu pieniędzy i finansowaniu terroryzmu w każdej z następujących sytuacji:

- a) jeżeli podmiot zobowiązany z sektora niefinansowego lub jego grupa utworzyły zakłady w co najmniej dwóch różnych państwach członkowskich innych niż państwo członkowskie, w którym znajduje się siedziba jego zarządu;
- b) jeżeli podmiot z państwa trzeciego podlegający wymogom w zakresie przeciwdziałania praniu pieniędzy i finansowaniu terroryzmu inny niż instytucja kredytowa lub instytucja finansowa utworzył zakłady w co najmniej trzech państwach członkowskich.

Niniejszy ustęp ma również zastosowanie do struktur, które mają wspólnego właściciela, wspólny zarząd lub wspólną kontrolę zgodności z przepisami, w tym do sieci lub partnerstw, do których mają zastosowanie wymogi obejmujące całą grupę zgodnie z art. 16 rozporządzenia (UE) 2024/1624.

Stalymi członkami kolegium są podmiot sprawującego nadzór niefinansowy odpowiedzialny za jednostkę dominującą lub siedzibę zarządu oraz podmioty sprawujące nadzór niefinansowy odpowiedzialne za zakłady w przyjmujących państwach członkowskich lub za nadzór nad tym podmiotem zobowiązanym w innych państwach członkowskich w przypadkach objętych art. 37 ust. 1 akapit drugi.

2. Państwa członkowskie zapewniają, aby w przypadku gdy podmiot sprawujący nadzór niefinansowy odpowiedzialny za jednostkę dominującą grupy lub siedzibę zarządu podmiotu zobowiązanego nie ustanowi kolegium, podmioty sprawujące nadzór niefinansowy, o których mowa w ust. 1 akapit drugi lit. b), mogły przedstawić opinię, że biorąc pod uwagę ryzyka prania pieniędzy i finansowania terroryzmu, na które narażone są podmiot zobowiązany lub grupa, oraz skalę ich działalności transgranicznej, kolegium powinno zostać ustanowione. Opinia ta jest przedkładana przez co najmniej dwa podmioty sprawujące nadzór niefinansowy i zostaje skierowana do:

- a) podmiotu sprawującego nadzór niefinansowego odpowiedzialnego za jednostkę dominującą grupy lub siedzibę zarządu podmiotu zobowiązanego;

⁽⁴³⁾ Rozporządzenie Rady (UE) nr 1024/2013 z dnia 15 października 2013 r. powierzające Europejskiemu Bankowi Centralnemu szczególne zadania w odniesieniu do polityki związanej z nadzorem ostrożnościowym nad instytucjami kredytowymi (Dz.U. L 287 z 29.10.2013, s. 63).

- b) AMLA;
- c) wszystkich pozostałych podmiotów sprawujących nadzór niefinansowy.

W przypadku gdy podmiot sprawujący nadzór niefinansowy, o którym mowa w lit. a) akapitu pierwszego niniejszego ustępu, jest organem samorządu zawodowego, opinia ta jest również przedkładana do organu publicznego odpowiedzialnego za dozór nad tym organem samorządu zawodowego zgodnie z art. 52.

3. W przypadku gdy po przedstawieniu opinii zgodnie z ust. 2 podmiot sprawujący nadzór niefinansowy odpowiedzialny za jednostkę dominującą grupy lub siedzibę zarządu podmiotu zobowiązanego nadal uważa, że ustanowienie kolegium nie jest konieczne, państwa członkowskie zapewniają, aby kolegium mogły ustanowić pozostałe podmioty sprawujące nadzór niefinansowy, pod warunkiem że w jego skład wejdzie co najmniej dwóch członków. W takich przypadkach te podmioty sprawujące nadzór niefinansowy wybierają wspólnie, kto jest podmiotem sprawującym nadzór odpowiedzialnym za kolegium. Podmiot sprawujący nadzór niefinansowy odpowiedzialny za jednostkę dominującą grupy lub siedzibę zarządu podmiotu zobowiązanego jest informowany o działalności kolegium i może w każdej chwili dołączyć do kolegium.

4. Do celów ust. 1 państwa członkowskie zapewniają, aby podmioty sprawujące nadzór niefinansowy identyfikowały:

- a) wszystkie podmioty zobowiązane z sektora niefinansowego, które mają siedzibę zarządu w ich państwach członkowskich i które mają zakłady w innych państwach członkowskich lub państwach trzecich;
- b) wszystkie zakłady utworzone przez te podmioty zobowiązane w innych państwach członkowskich lub państwach trzecich;
- c) zakłady utworzone na ich terytorium przez podmioty zobowiązane z sektora niefinansowego z innych państw członkowskich lub państw trzecich.

5. W przypadku gdy podmioty zobowiązane z sektora niefinansowego prowadzą działalność w innych państwach członkowskich w ramach swobody świadczenia usług, podmiot sprawujący nadzór niefinansowy państwa członkowskiego pochodzenia może zaprosić podmioty sprawujące nadzór niefinansowy tych państw członkowskich do uczestnictwa w kolegium w charakterze obserwatorów.

6. W przypadku gdy grupa z sektora niefinansowego obejmuje jakąkolwiek instytucję kredytową lub instytucję finansową, ale ich obecność w grupie nie osiąga progu wymaganego do ustanowienia kolegium zgodnie z art. 49, podmiot sprawujący nadzór ustanawiający kolegium zaprasza podmioty sprawujące nadzór finansowy tych instytucji kredytowych lub instytucji finansowych do uczestnictwa w kolegium.

7. Państwa członkowskie mogą zezwolić na utworzenie kolegiów podmiotów sprawujących nadzór ds. przeciwdziałania praniu pieniędzy i finansowaniu terroryzmu, jeżeli podmiot zobowiązany z sektora niefinansowego z siedzibą w Unii utworzył zakłady w co najmniej dwóch państwach trzecich. Podmioty sprawujące nadzór niefinansowy mogą zwrócić się do swoich odpowiedników z tych państw trzecich o ustanowienie takiego kolegium. Podmioty sprawujące nadzór uczestniczące w kolegium zawierają pisemną umowę określającą warunki i procedury współpracy i wymiany informacji.

W przypadku gdy kolegium zostaje utworzone dla podmiotów zobowiązanych, o których mowa w art. 3 pkt 3 lit. a) i b) rozporządzenia (UE) 2024/1624, lub ich grup, pisemna umowa, o której mowa w akapicie pierwszym niniejszego ustępu, zawiera także procedury zapewniające, by żadna z informacji zgromadzonych na podstawie art. 21 ust. 1 rozporządzenia (UE) 2024/1624 nie została udostępniona, chyba że zastosowanie ma akapit drugi art. 21 ust. 2.

8. Państwa członkowskie zapewniają, aby kolegia były wykorzystywane m.in. do wymiany informacji, świadczenia wzajemnej pomocy lub koordynowania podejścia nadzorczego wobec grupy lub podmiotu zobowiązanego, w tym – w stosownych przypadkach – do wprowadzania odpowiednich i proporcjonalnych środków w celu zajęcia się poważnymi naruszeniami rozporządzeń (UE) 2024/1624 i (UE) 2023/1113 wykrytymi na poziomie grupy lub podmiotu zobowiązanego lub w zakładach utworzonych przez grupę lub podmiot zobowiązany w jurysdykcji organu nadzoru uczestniczącego w kolegium.

9. AMLA może uczestniczyć w posiedzeniach kolegiów podmiotów sprawujących nadzór ds. przeciwdziałania praniu pieniędzy i finansowaniu terroryzmu i ułatwia ich pracę zgodnie z art. 36 rozporządzenia (UE) 2024/1620. W przypadku gdy AMLA postanowi uczestniczyć w posiedzeniach kolegium podmioty sprawujące nadzór ds. przeciwdziałania praniu pieniędzy i finansowaniu terroryzmu, ma on status obserwatora.

10. Podmioty sprawujące nadzór niefinansowy mogą zezwolić swoim odpowiednikom z państw trzecich na uczestnictwo w charakterze obserwatorów w kolegiach podmiotów sprawujących nadzór ds. przeciwdziałania praniu pieniędzy i finansowaniu terroryzmu w przypadku, o którym mowa w ust. 1 lit. b), lub w przypadku gdy unijne podmioty zobowiązane w sektorze niefinansowym lub ich grupy prowadzą oddziały i jednostki zależne w tych państwach trzecich, pod warunkiem że:

- a) odpowiednicy z państw trzecich składają wniosek o uczestnictwo, a członkowie kolegium zgadzają się na ich uczestnictwo lub członkowie kolegium zgadzają się zaprosić tych odpowiedników z państw trzecich;
- b) przestrzegane są unijne przepisy o ochronie danych dotyczące przekazywania danych;
- c) odpowiednicy z państw trzecich podpisują pisemną umowę, o której mowa w ust. 7 zdanie trzecie, i przekazują kolegium odpowiednie informacje, którymi dysponują, do celów nadzoru nad podmiotem zobowiązanym lub grupą;
- d) ujawniane informacje są chronione wymogami zachowania tajemnicy zawodowej w stopniu co najmniej równoważnym temu, o którym mowa w art. 67 ust. 1, i są wykorzystywane wyłącznie w celu wykonywania zadań nadzorczych uczestniczących podmiotów sprawujących nadzór niefinansowy lub odpowiedników z państw trzecich.

Państwa członkowskie zapewniają, aby podmioty sprawujące nadzór niefinansowy odpowiedzialne za jednostkę dominującą grupy lub za siedzibę zarządu podmiotu zobowiązanego lub w przypadkach objętych ust. 3 za kolegium przeprowadzały ocenę spełnienia warunków określonych w akapicie pierwszym niniejszego ustępu i przedkładały ją stałym członkom kolegium. Ocenę tę przeprowadza się przed zezwoleniem odpowiednikowi z państwa trzeciego na przystąpienie do kolegium, a następnie można ją w razie potrzeby powtórzyć. Podmioty sprawujące nadzór niefinansowy odpowiedzialne za ocenę mogą zwrócić się o wsparcie do AMLA w celu przeprowadzenia tej oceny.

11. W przypadku gdy stali członkowie kolegium uznają to za niezbędne, zaproszeni mogą zostać dodatkowi obserwatorzy, pod warunkiem że przestrzegane są wymogi poufności. Obserwatorami mogą być m.in. FIU.

12. W przypadku gdy członkowie kolegium nie są w stanie osiągnąć porozumienia w kwestii środków, które należy zastosować w odniesieniu do podmiotu zobowiązanego, mogą skierować sprawę do AMLA i zwrócić się do niego o pomoc zgodnie z art. 38 rozporządzenia (UE) 2024/1620. W terminie 2 miesięcy AMLA wydaje opinię w sprawie, której dotyczy brak porozumienia.

13. Do dnia 10 lipca 2026 r. AMLA opracuje projekty regulacyjnych standardów technicznych i przedłoży je Komisji do przyjęcia. Te projekty regulacyjnych standardów technicznych określają:

- a) ogólne warunki funkcjonowania kolegiów podmiotów sprawujących nadzór ds. przeciwdziałania praniu pieniędzy i finansowaniu terroryzmu w sektorze niefinansowym, w tym warunki współpracy między stałymi członkami i z obserwatorami, oraz funkcjonowanie operacyjne takich kolegiów;
- b) wzór pisemnej umowy, która ma zostać podpisana przez podmioty sprawujące nadzór niefinansowy zgodnie z ust. 7;
- c) warunki uczestnictwa podmiotów sprawujących nadzór niefinansowego z państw trzecich;
- d) wszelkie dodatkowe środki, które mają zostać wdrożone przez kolegia, w przypadku gdy w skład grupy wchodzi instytucje kredytowe lub instytucje finansowe.

Komisja jest uprawniona do uzupełniania niniejszej dyrektywy przez przyjęcie regulacyjnych standardów technicznych, o których mowa w akapicie pierwszym, zgodnie z art. 49–52 rozporządzenia (UE) 2024/1620.

14. Do dnia 10 lipca 2029 r., a następnie co dwa lata AMLA wydaje opinię na temat funkcjonowania kolegiów podmiotów sprawujących nadzór ds. przeciwdziałania praniu pieniędzy i finansowaniu terroryzmu w sektorze niefinansowym. Opinia taka powinna zawierać:

- a) przegląd kolegiów ustanowionych przez podmioty sprawujące nadzór niefinansowy;
- b) ocenę działań podjętych przez te kolegia i osiągniętego poziomu współpracy, w tym trudności w funkcjonowaniu kolegiów.

Artykuł 51

Współpraca z podmiotami sprawującymi nadzór z państw trzecich

1. Państwa członkowskie zapewniają, aby podmioty sprawujące nadzór mogły zawierać porozumienia o współpracy przewidujące współpracę i wymianę informacji poufnych z ich odpowiednikami z państw trzecich. Takie porozumienia o współpracy są zgodne z mającymi zastosowanie przepisami o ochronie danych i są zawierane na zasadzie wzajemności

oraz chronione wymogami zachowania tajemnicy zawodowej w stopniu co najmniej równoważnym temu, o którym mowa w art. 67 ust. 1. Informacje poufne wymieniane zgodnie z tymi porozumieniami o współpracy są wykorzystywane do wykonywania zadań nadzorczych wyłącznie przez te organy.

W przypadku gdy wymieniane informacje pochodzą z innego państwa członkowskiego, są one ujawniane wyłącznie za wyraźną zgodą podmiotu sprawującego nadzór, który je przekazał, i – w stosownych przypadkach – jedynie do celów, na które ten podmiot sprawujący nadzór udzielił zgody.

2. Do celów ust. 1 AMLA udziela pomocy, która może być niezbędna do oceny równoważności wymogów zachowania tajemnicy zawodowej mających zastosowanie do odpowiednika z państwa trzeciego.

3. Państwa członkowskie zapewniają, aby podmioty sprawujące nadzór powiadamiały AMLA o każdym porozumieniu podpisanym zgodnie z niniejszym artykułem w terminie jednego miesiąca od jego podpisania.

4. Do dnia 10 lipca 2029 r. AMLA opracuje projekty wykonawczych standardów technicznych i przedłoży je Komisji do przyjęcia. Te projekty wykonawczych standardów technicznych określają wzór, który ma być stosowany do celów zawierania porozumień o współpracy, o których mowa w ust. 1.

Komisja jest uprawniona do przyjęcia wykonawczych standardów technicznych, o których mowa w akapicie pierwszym, zgodnie z art. 53 rozporządzenia (UE) 2024/1620.

SEKCJA 3

Przepisy szczególne dotyczące organów samorządu zawodowego

Artykuł 52

Dozór nad organami samorządu zawodowego

1. W przypadku gdy państwa członkowskie postanowią – zgodnie z art. 37 ust. 3 niniejszej dyrektywy – zezwolić organom samorządu zawodowego na sprawowanie nadzoru nad podmiotami zobowiązanymi, o których mowa w art. 3 pkt 3 lit. a) i b) rozporządzenia (UE) 2024/1624, zapewniają, aby działalność takich organów samorządu zawodowego, gdy wykonują takie funkcje, objęta była dozorem organu publicznego.

2. Organ publiczny dozoru organów samorządu zawodowego jest odpowiedzialny za zapewnienie adekwatnego i skutecznego systemu nadzoru nad podmiotami zobowiązanymi, o których mowa w art. 3 pkt 3 lit. a) i b) rozporządzenia (UE) 2024/1624 ust. 1, w tym poprzez:

- a) weryfikowanie, czy organ samorządu zawodowego wykonujący funkcje lub dążący do wykonywania funkcji, o których mowa w art. 37 ust. 1, spełnia wymogi ust. 3 tego artykułu;
- b) wydawanie wytycznych w sprawie wykonywania funkcji, o których mowa w art. 37 ust. 1;
- c) zapewnienie, aby organy samorządu zawodowego wykonywały swoje funkcje na podstawie sekcji 1 niniejszego rozdziału adekwatnie i skutecznie;
- d) przegląd przyznanych przez organy samorządu zawodowego wyłączeń od obowiązku sporządzenia indywidualnej udokumentowanej oceny ryzyka zgodnie z art. 37 ust. 5 lit. b);
- e) regularne informowanie organów samorządu zawodowego o wszelkich działaniach planowanych lub zadaniach wykonywanych przez AMLA, które są istotne dla wykonywania przez nie funkcji nadzorczej, a w szczególności o planowaniu wzajemnych ocen zgodnie z art. 35 rozporządzenia (UE) 2024/1620.

3. Państwa członkowskie zapewniają, aby organowi publicznemu dozoru organów samorządu zawodowego przyznano odpowiednie uprawnienia do wykonywania obowiązków wynikających z ust. 2. Państwa członkowskie zapewniają co najmniej, aby ten organ publiczny był uprawniony do:

- a) zobowiązywania do przedstawienia wszelkich informacji istotnych dla monitorowania zgodności i przeprowadzania kontroli, z wyjątkiem informacji zgromadzonych przez podmioty zobowiązane, o których mowa w art. 3 pkt 3 lit. a) i b) rozporządzenia (UE) 2024/1624, w trakcie ustalania sytuacji prawnej ich klienta, z zastrzeżeniem warunków określonych w art. 21 ust. 2 tego rozporządzenia, lub na potrzeby wykonywania zadania polegającego na obronie lub

reprezentowaniu tego klienta w postępowaniu sądowym lub w sprawie tego postępowania, w tym udzielania porad dotyczących wszczęcia lub uniknięcia takiego postępowania, niezależnie od tego, czy takie informacje zgromadzono przed takim postępowaniem, w jego trakcie czy po jego zakończeniu;

- b) wydawania organowi samorządu zawodowego poleceń w celu zaradzenia niewykonywaniu przez niego funkcji na podstawie art. 37 ust. 1 lub nieprzestrzeganiu przez niego wymogów ust. 6 tego artykułu bądź w celu zapobieżenia wszelkim takim uchybieniom.

Wydając polecenia organowi samorządu zawodowego zgodnie z lit. b) akapitu pierwszego, organ publiczny uwzględnia wszelkie odpowiednie wytyczne, które sam wydał lub które zostały wydane przez AMLA.

4. Państwa członkowskie zapewniają, aby organ publiczny dozorujący organy samorządu zawodowego wykonywał swoje funkcje w sposób wolny od nadmiernego wpływu.

Państwa członkowskie zapewniają również, aby pracownicy organu publicznego dozorującego organy samorządu zawodowego byli objęci wymogami zachowania tajemnicy zawodowej równoważnymi wymogom określonym w art. 67 oraz aby przestrzegali wysokich standardów zawodowych, w tym wysokich standardów zawodowych w zakresie poufności i ochrony danych, i działali w sposób wysoce etyczny. Państwa członkowskie zapewniają, aby organ publiczny dozorujący organy samorządu zawodowego posiadał procedury zapobiegania konfliktom interesów i zarządzania takimi konfliktami.

5. Państwa członkowskie mogą przewidzieć skuteczne, proporcjonalne i odstrasżające środki lub kary w przypadku niezastosowania się przez organy samorządu zawodowego do wszelkich wniosków, instrukcji lub innego środka podjętego przez organ na podstawie ust. 2 lub 3.

6. Państwa członkowskie zapewniają, aby organ publiczny dozorujący organy samorządu zawodowego terminowo informował organy właściwe do prowadzenia postępowań przygotowawczych w sprawie działalności przestępczej oraz wnoszenia i popierania oskarżeń w jej sprawie – bezpośrednio lub za pośrednictwem FIU – o wszelkich naruszeniach podlegających sankcjom karnym wykrytych przez organ dozorujący w trakcie wykonywania przez niego swoich zadań.

7. Organ publiczny dozorujący organy samorządu zawodowego publikuje roczne sprawozdanie zawierające informacje na temat:

- a) liczby i charakteru naruszeń wykrytych przez każdy z organów samorządu zawodowego oraz nałożonych kar pieniężnych lub zastosowanych środków administracyjnych nałożonych na podmioty zobowiązane;
- b) liczby podejrzanych transakcji, które podmioty zobowiązane podlegające dozorowi każdego z organów samorządu zawodowego zgłosiły FIU – czy to bezpośrednio zgłoszonych przez te podmioty na podstawie art. 69 ust. 1 rozporządzenia (UE) 2024/1624 czy też zgłoszonych organowi samorządu zawodowego i przekazanych przez ten organ do FIU zgodnie z art. 70 ust. 1 tego rozporządzenia;
- c) liczby i opisu nałożonych kar pieniężnych i okresowych płatności karnych oraz zastosowanych środków administracyjnych na podstawie sekcji 4 niniejszego rozdziału przez każdy z organów samorządu zawodowego w celu zapewnienia przestrzegania przez podmioty zobowiązane rozporządzenia (UE) 2024/1624, o których mowa w art. 55 ust. 1 niniejszej dyrektywy;
- d) liczby i opisu środków podjętych przez organ publiczny dozorujący organy samorządu zawodowego na podstawie niniejszego artykułu oraz liczby poleceń wydanych organom samorządu zawodowego.

Sprawozdanie, o którym mowa w akapicie pierwszym, udostępnia się na stronie internetowej organu publicznego dozorującego organy samorządu zawodowego i przedkłada się Komisji i AMLA.

SEKCJA 4

Kary pieniężne i środki administracyjne

Artykuł 53

Przepisy ogólne

1. Państwa członkowskie zapewniają – zgodnie z niniejszą sekcją – możliwość pociągnięcia podmiotów zobowiązanych do odpowiedzialności za naruszenia rozporządzeń (UE) 2024/1624 i (UE) 2023/1113.

2. Bez uszczerbku dla prawa państw członkowskich do ustanawiania i nakładania sankcji karnych państwa członkowskie ustanawiają przepisy dotyczące kar pieniężnych i środków administracyjnych i zapewniają, aby podmioty sprawujące nadzór mogły nakładać takie kary pieniężne i stosować środki administracyjne w związku z naruszeniami rozporządzenia (UE) 2024/1624 lub rozporządzenia (UE) 2023/1113, oraz zapewniają ich wykonanie. Wszelkie nakładane kary lub środki stosowane na podstawie niniejszej sekcji muszą być skuteczne, proporcjonalne i odstraszające.

3. Na zasadzie odstępstwa od ust. 2, jeżeli system prawny państwa członkowskiego nie przewiduje kar administracyjnych, niniejszy artykuł można stosować w ten sposób, że o zastosowanie kary pieniężnej wnosi podmiot sprawujący nadzór, a nakłada ją organ sądowy, zapewniając przy tym skuteczność tych środków prawnych i równoważność ich skutku względem kar pieniężnych nakładanych przez podmioty sprawujące nadzór. Nakładane kary pieniężne muszą być w każdym przypadku skuteczne, proporcjonalne i odstraszające.

Do dnia 10 lipca 2027 r. państwa członkowskie, o których mowa w akapicie pierwszym, powiadamiają Komisję o środkach prawa krajowego, które przyjęły zgodnie z niniejszym ustępem, a następnie niezwłocznie o wszelkich późniejszych ich zmianach.

4. W razie gdy dojdzie do naruszenia rozporządzenia (UE) 2024/1624 (UE) 2023/1113, państwa członkowskie zapewniają – w przypadku gdy obowiązki mają zastosowanie do osób prawnych – możliwość nakładania kar pieniężnych i stosowania środków administracyjnych nie tylko wobec osoby prawnej, lecz także wobec kadry kierowniczej wyższego szczebla i innych osób fizycznych, które na mocy prawa krajowego są odpowiedzialne za naruszenie.

Państwa członkowskie zapewniają, aby podmioty sprawujące nadzór, gdy stwierdzą naruszenia podlegające sankcjom karnym, odpowiednio szybko informowały organy właściwe do prowadzenia dochodzeń w sprawie działalności przestępczej i jej ścigania.

5. Zgodnie z niniejszą dyrektywą i prawem krajowym kary pieniężne są nakładane, a środki administracyjne są stosowane w dowolny z następujących sposobów:

- a) bezpośrednio przez podmioty sprawujące nadzór;
- b) we współpracy między podmiotami sprawującymi nadzór i innymi organami;
- c) na odpowiedzialność podmiotów sprawujących nadzór – w drodze przekazania uprawnień innym organom,
- d) poprzez zwracanie się przez podmioty sprawujące nadzór do właściwych organów sądowych.

Do dnia 10 października 2027 r. państwa członkowskie przekazują Komisji i AMLA informacje na temat rozwiązań dotyczących nakładania kar pieniężnych lub stosowania środków administracyjnych na podstawie niniejszego ustępu, w tym – w stosownych przypadkach – informacje, czy niektóre kary lub środki wymagają zastosowania szczególnej procedury.

6. Państwa członkowskie zapewniają, aby przy ustalaniu rodzaju i wysokości kar pieniężnych lub środków administracyjnych podmioty sprawujące nadzór uwzględniały wszelkie istotne okoliczności, w tym w stosownych przypadkach:

- a) wagę naruszenia i czas jego trwania;
- b) liczbę przypadków powtórzenia naruszenia;
- c) stopień odpowiedzialności danej osoby fizycznej lub prawnej uznanej za odpowiedzialną;
- d) sytuację finansową osoby fizycznej lub prawnej uznanej za odpowiedzialną, w tym w świetle jej całkowitego obrotu lub rocznego dochodu;
- e) korzyść z naruszenia uzyskaną przez osobę fizyczną lub prawną uznaną za odpowiedzialną, o ile można taką korzyść ustalić;
- f) straty poniesione przez osoby trzecie w związku z naruszeniem, o ile można takie straty ustalić;
- g) stopień współpracy osoby fizycznej lub prawnej uznanej za odpowiedzialną z właściwym organem;
- h) uprzednie naruszenia popełnione przez osobę fizyczną lub prawną uznaną za odpowiedzialną.

7. Państwa członkowskie zapewniają, aby osoby prawne mogły zostać pociągnięte do odpowiedzialności za naruszenia rozporządzenia (UE) 2024/1624 lub rozporządzenia (UE) 2023/1113 popełnione w ich imieniu lub na ich korzyść przez jakąkolwiek osobę działającą indywidualnie lub jako członek organu danej osoby prawnej i pełniącą funkcję kierowniczą w ramach tej osoby prawnej, na podstawie dowolnego z poniższych:

- a) uprawnienia do reprezentowania danej osoby prawnej;
- b) uprawnienia do podejmowania decyzji w imieniu danej osoby prawnej;
- c) upoważnienia do sprawowania kontroli w ramach danej osoby prawnej.

8. Państwa członkowskie zapewniają, aby osoby prawne mogły zostać pociągnięte do odpowiedzialności, w przypadku gdy brak nadzoru lub kontroli ze strony osób, o których mowa w ust. 7 niniejszego artykułu, umożliwił naruszenia rozporządzenia (UE) 2024/1624 lub rozporządzenia (UE) 2023/1113 popełnione przez osobę pozostającą pod ich zwierzchnictwem, w ich imieniu lub na ich korzyść.

9. Wykonując swoje uprawnienia do nakładania kar pieniężnych i stosowania środków administracyjnych, podmioty sprawujące nadzór ściśle ze sobą współpracują oraz – w stosownych przypadkach – koordynują swoje działania z innymi zainteresowanymi organami w celu zapewnienia, aby te kary pieniężne lub środki administracyjne przynosiły pożądane efekty, oraz koordynują swoje działania w przypadkach o charakterze transgranicznym.

10. Do dnia 10 lipca 2026 r. AMLA opracuje projekty regulacyjnych standardów technicznych i przedłoży je Komisji do przyjęcia. Te projekty regulacyjnych standardów technicznych określają:

- a) wskaźniki do klasyfikacji wagi naruszeń;
- b) kryteria, które należy uwzględnić przy ustalaniu poziomu kar pieniężnych lub stosowaniu środków administracyjnych na podstawie niniejszej sekcji;
- c) metodykę stosowania okresowych kar pieniężnych zgodnie z art. 57, w tym częstotliwość ich stosowania.

Komisja jest uprawniona do uzupełnienia niniejszej dyrektywy poprzez przyjęcie regulacyjnych standardów technicznych, o których mowa w akapicie pierwszym, zgodnie z art. 49–52 rozporządzenia (UE) 2024/1620.

11. Do dnia 10 lipca 2026 r. AMLA wydaje wytyczne w sprawie kwot bazowych na potrzeby nakładania kar pieniężnych w odniesieniu do obrotu, w podziale na rodzaj naruszenia i kategorię podmiotów zobowiązanych.

Artykuł 54

Środki nadzorcze wobec zakładów podmiotów zobowiązanych i niektórych rodzajów działalności prowadzonej w ramach swobody świadczenia usług

1. W przypadku zakładów podmiotów zobowiązanych, które same w sobie nie kwalifikują się jako instytucje kredytowe lub instytucje finansowe, lub rodzajów infrastruktury podmiotów zobowiązanych, nad którymi nadzór sprawuje podmiot sprawujący nadzór przyjmującego państwa członkowskiego na podstawie art. 38 ust. 1, zastosowanie mają ust. 2–5 niniejszego artykułu.

2. W przypadku gdy podmioty sprawujące nadzór przyjmującego państwa członkowskiego stwierdzą naruszenia mających zastosowanie wymogów, zwracają się do podmiotów zobowiązanych prowadzących działalność za pośrednictwem zakładów lub rodzajów infrastruktury, o których mowa w ust. 1, o wypełnienie mających zastosowanie wymogów oraz informują podmioty sprawujące nadzór państwa członkowskiego pochodzenia o naruszeniach stwierdzonych w ramach tych podmiotów zobowiązanych i o wniosku o wypełnienie wymogów.

3. W przypadku gdy podmioty zobowiązane nie podejmą niezbędnych działań, podmioty sprawujące nadzór przyjmującego państwa członkowskiego informują o tym podmioty sprawujące nadzór państwa członkowskiego pochodzenia.

Podmioty sprawujące nadzór państwa członkowskiego pochodzenia niezwłocznie podejmują działania i stosują wszelkie odpowiednie środki w celu zapewnienia, aby dany podmiot zobowiązany zaradził naruszeniom wykrytym w jego zakładach lub rodzajach infrastruktury w przyjmującym państwie członkowskim. Podmioty sprawujące nadzór państwa członkowskiego pochodzenia informują podmioty sprawujące nadzór przyjmującego państwa członkowskiego o wszelkich działaniach podjętych na podstawie niniejszego ustępu.

4. Na zasadzie odstępstwa od ust. 3 w sytuacjach poważnych, powtarzających się lub systematycznych naruszeń ze strony podmiotów zobowiązanych prowadzących działalność na ich terytorium za pośrednictwem zakładów lub innych rodzajów infrastruktury, o których mowa w ust. 1, które to naruszenia wymagają natychmiastowych środków zaradczych, podmioty sprawujące nadzór przyjmującego państwa członkowskiego są uprawnione do zastosowania z własnej inicjatywy odpowiednich i proporcjonalnych środków w celu zajęcia się tymi naruszeniami. Środki te mają charakter tymczasowy i zaprzestaje się ich stosowania, gdy zajęto się stwierdzonymi naruszeniami, w tym z pomocą podmiotów sprawujących nadzór państwa członkowskiego pochodzenia podmiotu zobowiązanego lub we współpracy z tymi organami.

Państwa członkowskie zapewniają, aby niezwłocznie po stwierdzeniu poważnych, powtarzających się lub systematycznych naruszeń oraz po podjęciu wszelkich środków na podstawie akapitu pierwszego podmioty sprawujące nadzór przyjmującego państwa członkowskiego przekazywały informacje podmiotowi sprawującemu nadzór państwa członkowskiego pochodzenia podmiotu zobowiązanego, chyba że środki zostają podjęte we współpracy z podmiotami sprawującymi nadzór państwa członkowskiego pochodzenia.

5. W przypadku gdy podmioty sprawujące nadzór państwa członkowskiego pochodzenia i przyjmującego państwa członkowskiego nie są w stanie osiągnąć porozumienia w kwestii środków, które należy zastosować w odniesieniu do podmiotu zobowiązanego, mogą skierować sprawę do AMLA i zwrócić się do niego o pomoc zgodnie z art. 33 i 38 rozporządzenia (UE) 2024/1620. AMLA w terminie jednego miesiąca wydaje opinię w sprawie, której dotyczy brak porozumienia.

Artykuł 55

Kary pieniężne

1. Państwa członkowskie zapewniają nakładanie kar pieniężnych na podmioty zobowiązane za poważne, powtarzające się lub systematyczne naruszenia wymogów określonych w poniższych przepisach rozporządzenia (UE) 2024/1624, niezależnie od tego, czy naruszenia zostały popełnione umyślnie czy w wyniku zaniedbania:

- a) rozdział II (wewnętrzne strategie, procedury i środki kontroli podmiotów zobowiązanych);
- b) rozdział III (należyta staranność wobec klienta);
- c) rozdział V (obowiązki zgłoszeniowe);
- d) art. 77 (przechowywanie dokumentacji).

Państwa członkowskie zapewniają również możliwość nakładania kar pieniężnych, w przypadku gdy podmioty zobowiązane nie wypełniły środków administracyjnych zastosowanych wobec nich na podstawie art. 56 niniejszej dyrektywy lub w związku z naruszeniami, które nie są poważne, powtarzające się ani systematyczne.

2. Państwa członkowskie zapewniają, aby w przypadkach, o których mowa w ust. 1 akapit pierwszy, maksymalne kary pieniężne, które można nałożyć, były co najmniej dwukrotnie wyższe od kwoty korzyści uzyskanej w wyniku naruszenia, o ile można ustalić kwotę takiej korzyści, lub wynosiły co najmniej 1 000 000 EUR – którakolwiek z tych kwot jest wyższa.

W przypadku państw członkowskich, których walutą nie jest euro, wartość, o której mowa w akapicie pierwszym, odpowiada równowartości tej kwoty w walucie krajowej na dzień 9 lipca 2024 r.

3. Państwa członkowskie zapewniają, na zasadzie odstępstwa od ust. 2, by w przypadku gdy dany podmiot zobowiązany jest instytucją kredytową lub instytucją finansową, możliwe było nałożenie również następujących kar finansowych:

- a) w przypadku osoby prawnej – maksymalnych kar pieniężnych w wysokości co najmniej 10 000 000 EUR lub – w państwach członkowskich, których walutą nie jest euro – równowartości tej kwoty w walucie krajowej na dzień 9 lipca 2024 r., lub 10 % całkowitego rocznego obrotu na podstawie ostatniego dostępnego sprawozdania finansowego zatwierdzonego przez organ zarządzający – którakolwiek z tych kwot jest wyższa; w przypadku gdy podmiot zobowiązany jest jednostką dominującą lub jednostką zależną jednostki dominującej, która ma obowiązek sporządzania skonsolidowanych sprawozdań finansowych zgodnie z art. 22 dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2013/34/UE⁽⁴⁴⁾, stosownym całkowitym rocznym obrotem jest całkowity roczny obrót lub analogiczny rodzaj dochodu ustalony zgodnie z odpowiednim systemem rachunkowości na podstawie ostatniego dostępnego skonsolidowanego sprawozdania finansowego zatwierdzonego przez organ zarządzający jednostki dominującej najwyższego szczebla;
- b) w przypadku osoby fizycznej – maksymalnych kar pieniężnych w wysokości co najmniej 5 000 000 EUR lub – w państwach członkowskich, których walutą nie jest euro – równowartości tej kwoty w walucie krajowej na dzień 9 lipca 2024 r.

4. Państwa członkowskie mogą upoważnić właściwe organy do nakładania kar pieniężnych w wysokości przekraczającej kwoty, o których mowa w ust. 2 i 3.

5. Państwa członkowskie zapewniają, aby przy ustalaniu kwoty kary pieniężnej brano pod uwagę zdolność podmiotu zobowiązanego do zapłaty kary oraz aby w przypadku gdy kara pieniężna może mieć wpływ na przestrzeganie regulacji ostrożnościowych, podmioty sprawujące nadzór konsultowały się z organami właściwymi do nadzorowania przestrzegania przez podmioty zobowiązane odpowiednich aktów prawnych Unii.

⁽⁴⁴⁾ Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2013/34/UE z dnia 26 czerwca 2013 r. w sprawie rocznych sprawozdań finansowych, skonsolidowanych sprawozdań finansowych i powiązanych sprawozdań niektórych rodzajów jednostek, zmieniająca dyrektywę Parlamentu Europejskiego i Rady 2006/43/WE oraz uchylająca dyrektywy Rady 78/660/EWG i 83/349/EWG (Dz.U. L 182 z 29.6.2013, s. 19).

Artykuł 56

Środki administracyjne

1. Państwa członkowskie zapewniają, aby podmioty sprawujące nadzór mogły stosować środki administracyjne na podmiot zobowiązany, w przypadku gdy stwierdzą:
 - a) naruszenia rozporządzenia (UE) 2024/1624 lub rozporządzenia (UE) 2023/1113, w połączeniu z karami pieniężnymi za poważne, powtarzające się i systematyczne naruszenia albo samodzielnie;
 - b) niedociągnięcia w wewnętrznych strategiach, procedurach i środkach kontroli podmiotu zobowiązanego, które mogą prowadzić do naruszeń wymogów, o których mowa w lit. a), a środki administracyjne mogą zapobiec wystąpieniu tych naruszeń lub zmniejszyć ryzyko ich wystąpienia;
 - c) że podmiot zobowiązany posiada wewnętrzne strategie, procedury i środki kontroli, które są niewspółmierne do ryzyka prania pieniędzy, jego przestępstw źródłowych lub finansowania terroryzmu, na które to ryzyka podmiot jest narażony.
2. Państwa członkowskie zapewniają, aby podmioty sprawujące nadzór mogły co najmniej:
 - a) wydawać zalecenia;
 - b) nakazywać podmiotom zobowiązanym zachowanie zgodności z prawem, w tym wdrożenie konkretnych środków naprawczych;
 - c) wydawać oświadczenia publiczne wskazujące daną osobę fizyczną lub prawną oraz charakter naruszenia;
 - d) wydawać decyzje nakazujące danej osobie fizycznej lub prawnej zaprzestanie danego zachowania i zaniechanie powtarzania tego zachowania;
 - e) ograniczać lub zawęźać działalność, operacje lub sieć instytucji, wśród których znajduje się podmiot zobowiązany, lub wymagać zbycia działalności;
 - f) w przypadku gdy podmiot zobowiązany podlega obowiązkowi uzyskania zezwolenia – cofać lub zawieszać zezwolenia;
 - g) wymagać zmian w strukturze zarządzania.
3. Państwa członkowskie zapewniają, aby podmioty sprawujące nadzór mogły, za pomocą środków administracyjnych, o których mowa w ust. 2, w szczególności
 - a) wymagać dostarczenia bez zbędnej zwłoki wszelkich danych lub informacji niezbędnych im do wypełnienia swoich zadań zgodnie z niniejszym rozdziałem, wymagać przedłożenia wszelkich dokumentów lub nakładać dodatkowe lub częstsze wymogi zgłoszeniowe;
 - b) wymagać usprawnienia wewnętrznych strategii, procedur i środków kontroli;
 - c) wymagać od podmiotu zobowiązanego stosowania szczególnej strategii lub szczególnych wymogów wobec kategorii lub indywidualnych klientów, transakcji, działań lub kanałów dostaw stwarzających wysokie ryzyka;
 - d) wymagać wdrożenia środków mających na celu ograniczenie ryzyka prania pieniędzy lub finansowania terroryzmu, nieodłącznie związanych z działalnością i produktami podmiotu zobowiązanego;
 - e) nałożyć tymczasowy zakaz pełnienia funkcji kierowniczych w podmiocie zobowiązanym na wszelkie osoby wykonujące obowiązki kierownicze w podmiocie zobowiązanym lub na wszelkie inne osoby fizyczne, odpowiedzialne za naruszenie.
4. Środkiem administracyjnym, o których mowa w ust. 2, towarzyszą w stosownym przypadku wiążące terminy ich wdrożenia. Państwa członkowskie zapewniają, aby podmioty sprawujące nadzór monitorowały i oceniały wdrażanie wymaganych działań przez podmiot zobowiązany.
5. Państwa członkowskie mogą upoważnić podmioty sprawujące nadzór do stosowania dodatkowych rodzajów środków administracyjnych oprócz tych, o których mowa w ust. 2.

*Artykuł 57***Okresowe kary pieniężne**

1. Państwa członkowskie zapewniają, aby w przypadku gdy podmioty zobowiązane nie przestrzegają w mających zastosowanie terminach środków administracyjnych zastosowanych przez podmiot sprawujący nadzór zgodnie z art. 56 ust. 2 lit. b), d), e) i g), podmioty sprawujące nadzór mogły nakładać okresowe kary pieniężne w celu wymuszenia wypełnienia tych środków administracyjnych.
2. Okresowe kary pieniężne są skuteczne i proporcjonalne. Okresowe kary pieniężne nakłada się do czasu wypełnienia przez dany podmiot zobowiązany lub daną osobę odpowiednich środków administracyjnych.
3. Niezależnie od przepisów ust. 2 – w przypadku osób prawnych – kwota okresowej kary pieniężnej nie przekracza 3 % średniego dziennego obrotu w poprzedzającym roku obrotowym lub – w przypadku osób fizycznych – tak kwota nie przekracza 2 % średniego dziennego dochodu w poprzedzającym roku kalendarzowym.
4. Okresowe kary pieniężne zostają nałożone wyłącznie na okres nie dłuższy niż sześć miesięcy od decyzji podmiotu sprawującego nadzór. W przypadku gdy w momencie upływu tego okresu podmiot zobowiązany nie wypełnił jeszcze środka administracyjnego, państwa członkowskie zapewniają, aby podmioty sprawujące nadzór mogły nałożyć okresowe kary pieniężne przez dodatkowy okres nie dłuższy niż 6 miesięcy.
5. Państwa członkowskie zapewniają, aby decyzja o nałożeniu okresowej kary pieniężnej mogła być podejmowana od dnia rozpoczęcia stosowania środka administracyjnego.

Okresowa kara pieniężna ma zastosowanie od dnia podjęcia tej decyzji.

*Artykuł 58***Publikowanie informacji o karach pieniężnych, środkach administracyjnych i okresowych karach pieniężnych**

1. Państwa członkowskie zapewniają, aby podmioty sprawujące nadzór publikowały na swojej stronie internetowej, w dostępnym formacie, decyzje o nałożeniu kar pieniężnych i zastosowaniu środków administracyjnych, o których mowa w art. 56 ust. 2 lit. c)–g), na podstawie art. 56 ust. 1 lit. a), lub nałożeniu okresowych kar pieniężnych.
2. Państwa członkowskie zapewniają, aby decyzje, o których mowa w ust. 1, były publikowane przez podmioty sprawujące nadzór niezwłocznie po poinformowaniu o nich osób odpowiedzialnych za naruszenie.

Na zasadzie odstępowania od akapitu pierwszego, w przypadku gdy publikacja dotyczy środków administracyjnych, od których przysługuje odwołanie i które nie mają na celu zaradzenia poważnym, powtarzającym się i systematycznym naruszeniom, państwa członkowskie mogą zezwolić na odroczenie publikacji tych środków administracyjnych do momentu upływu terminu na wniesienie odwołania.

W przypadku gdy publikacja dotyczy decyzji, od których przysługuje odwołanie, podmioty sprawujące nadzór niezwłocznie publikują na swojej stronie internetowej również taką informację i wszelkie późniejsze informacje na temat odwołania oraz wynik takiego odwołania. Publikuje się również wszelkie decyzje unieważniające poprzednią decyzję o nałożeniu kary pieniężnej, zastosowaniu środka administracyjnego lub nałożeniu okresowej kary pieniężnej.

3. Publikowane są co najmniej informacje na temat rodzaju i charakteru naruszenia oraz tożsamości osób odpowiedzialnych, a w przypadku kar pieniężnych i okresowych kar pieniężnych – także ich kwoty. Państwa członkowskie nie są zobowiązane do stosowania niniejszego akapitu do decyzji o zastosowaniu środków administracyjnych o charakterze dochodzeniowym lub decyzji podjętych na podstawie art. 56 ust. 2 lit. a) i c).

W przypadku gdy na podstawie indywidualnej oceny podmioty sprawujące nadzór uznają publikację tożsamości osób odpowiedzialnych, o której mowa w akapicie pierwszym, lub danych osobowych takich osób za nieproporcjonalną lub gdy publikacja zagraża stabilności rynków finansowych lub trwającemu dochodzeniu, podmioty sprawujące nadzór:

- a) odkładają publikację decyzji do momentu, w którym przyczyny jej niepublikowania przestaną istnieć;
- b) publikują decyzję w formie anonimowej w sposób zgodny z prawem krajowym, jeżeli taka anonimowa publikacja zapewnia skuteczną ochronę odnośnych danych osobowych; w takim przypadku publikacja odpowiednich danych może zostać odroczone o odpowiedni okres, jeżeli przewiduje się, że w tym okresie przyczyny anonimowej publikacji przestaną istnieć;

- c) w ogóle nie publikują decyzji, w razie gdy warianty określone w lit. a) i b) zostaną uznane za niewystarczające, aby zapewnić jedno z poniższych:
- (i) brak zagrożenia dla stabilności rynków finansowych;
 - (ii) proporcjonalność publikacji decyzji w odniesieniu do kar pieniężnych i środków administracyjnych za naruszenia, których charakter uznaje się za mało istotny.
4. Państwa członkowskie zapewniają, aby wszelkie informacje opublikowane zgodnie z niniejszym artykułem widniały na stronie internetowej podmiotów sprawujących nadzór przez 5 lat po ich opublikowaniu. Dane osobowe zawarte w publikacji widnieją jednak na stronie internetowej organów nadzoru jedynie przez okres, który jest niezbędny zgodnie z mającymi zastosowanie przepisami o ochronie danych, a w każdym razie nie dłużej niż pięć lat.

Artykuł 59

Wymiana informacji o karach pieniężnych i środkach administracyjnych

1. Państwa członkowskie zapewniają, aby ich podmioty sprawujące nadzór oraz, w stosownych przypadkach, organ publiczny dozorujący organy samorządu zawodowego w ramach wykonywania przez nie funkcji nadzorczych informowały AMLA o wszelkich nałożonych karach pieniężnych i zastosowanych środkach administracyjnych nałożonych zgodnie z niniejszą sekcją, w tym o wszelkich odwołaniach od tych kar i środków oraz o wynikach tych odwołań. Informacje takie udostępnia się również innym podmiotom sprawującym nadzór, jeżeli kara pieniężna lub środek administracyjny dotyczą podmiotu prowadzącego działalność w co najmniej dwóch państwach członkowskich.
2. AMLA utrzymuje na swojej stronie internetowej linki do publikowanych przez każdy podmiot sprawujący nadzór informacji o nałożonych karach pieniężnych i zastosowanych środkach administracyjnych nałożonych zgodnie z art. 58 i wskazuje okres, przez który każde państwo członkowskie upublicznia informacje o karach pieniężnych i środkach administracyjnych.

SEKCJA 5

Zgłaszanie naruszeń

Artykuł 60

Zgłaszanie naruszeń i ochrona osób dokonujących zgłoszeń

1. Do zgłaszania naruszeń rozporządzeń (UE) 2024/1624 i (UE) 2023/1113 i niniejszej dyrektywy oraz do ochrony osób zgłaszających takie naruszenia i osób, których dotyczą takie zgłoszenia, zastosowanie ma dyrektywa (UE) 2019/1937.
2. Organy nadzorcze są organami właściwymi do ustanawiania zewnętrznych kanałów dokonywania zgłoszeń i do podejmowania działań następczych w wyniku zgłoszeń, w zakresie w jakim dotyczy to wymogów mających zastosowanie do podmiotów zobowiązanych, zgodnie z dyrektywą (UE) 2019/1937.
3. Organy publiczne dozorujące organy samorządu zawodowego, o których mowa w art. 52, są organami właściwymi do ustanawiania zewnętrznych kanałów dokonywania zgłoszeń i do podejmowania działań następczych w wyniku zgłoszeń organów samorządu zawodowego i ich pracowników, w zakresie w jakim dotyczy to wymogów mających zastosowanie do organów samorządu zawodowego wykonujących funkcje nadzorcze.
4. Państwa członkowskie zapewniają, aby organy nadzorcze sektora niefinansowego co roku przekazywały AMLA następujące dane:
- a) liczbę zgłoszeń otrzymanych zgodnie z ust. 1 oraz informacje o odsetku zgłoszeń, w wyniku których wykonane zostały lub trwają działania następcze, w tym informacje o tym, czy zostały one zamknięte czy są nadal otwarte, oraz liczbę zgłoszeń, które zostały odrzucone;
 - b) rodzaje zgłoszonych nieprawidłowości;
 - c) w przypadku gdy w wyniku zgłoszeń wykonane zostały działania następcze – opis działań wykonanych przez podmiot sprawujący nadzór, a w przypadku zgłoszeń, które są nadal otwarte – działań planowanych przez podmiot sprawujący nadzór;
 - d) w przypadku gdy zgłoszenia zostały odrzucone – powody ich odrzucenia.

Coroczne zgłoszenia, o których mowa w akapicie pierwszym, nie zawierają informacji o tożsamości lub zawodzie osób dokonujących zgłoszeń ani żadnych innych informacji, które mogłyby prowadzić do ich zidentyfikowania.

ROZDZIAŁ V
WSPÓŁPRACA

SEKCJA 1

Współpraca w zakresie przeciwdziałania praniu pieniędzy i finansowaniu terroryzmu

Artykuł 61

Przepisy ogólne

1. Państwa członkowskie zapewniają, aby decydenci polityczni, FIU, podmioty sprawujące nadzór, w tym AMLA, i inne właściwe organy, a także organy podatkowe posiadali skuteczne mechanizmy umożliwiające im współpracę i koordynację działań na poziomie krajowym w zakresie opracowywania i wdrażania strategii i działań mających na celu zwalczanie prania pieniędzy i finansowania terroryzmu oraz zapobieganie niewykonaniu ukierunkowanych sankcji finansowych i uchylaniu się od nich, w tym również w celu wypełnienia obowiązków spoczywających na nich zgodnie z art. 8.
2. W odniesieniu do informacji o beneficjentach rzeczywistych uzyskanych przez właściwe organy na podstawie rozdziału IV rozporządzenia (UE) 2024/1624 i rozdziału II sekcja 1 niniejszej dyrektywy państwa członkowskie zapewniają, aby właściwe organy były w stanie terminowo i nieodpłatnie przekazywać takie informacje właściwym będącym ich odpowiednikami organom innych państw członkowskich lub państw trzecich.
3. Państwa członkowskie nie zakazują wymiany informacji ani pomocy pomiędzy właściwymi organami a ich odpowiednikami do celów niniejszej dyrektywy ani nie nakładają nieuzasadnionych lub nadmiernie restrykcyjnych warunków takiej wymiany informacji lub pomocy. Państwa członkowskie zapewniają, aby właściwe organy nie rozpatrywały odmownie wniosków o pomoc na podstawie następujących przesłanek:
 - a) uznano, że wniosek dotyczy także kwestii podatkowych;
 - b) prawo krajowe wymaga, by podmioty zobowiązane przestrzegały zasad zachowania tajemnicy lub poufności, z wyjątkiem przypadków, gdy żądane informacje są chronione zasadą poufności wymiany informacji między prawnikiem a klientem lub tajemnicą zawodową określoną prawem, zgodnie z art. 70 ust. 2 rozporządzenia (UE) 2024/1624;
 - c) w państwie członkowskim, do którego skierowano wniosek, prowadzone jest śledztwo, dochodzenie, postępowanie lub analiza FIU, chyba że udzielenie pomocy zaszkodziłoby takiemu śledztwu, dochodzeniu, postępowaniu lub analizie FIU;
 - d) charakter lub status właściwego organu występującego z wnioskiem różni się od charakteru lub statusu właściwego organu, będącego jego odpowiednikiem, do którego skierowano wniosek.

Artykuł 62

Przekazanie wykazu właściwych organów

1. W celu ułatwienia i promowania skutecznej współpracy, a w szczególności wymiany informacji, państwa członkowskie przekazują Komisji i AMLA:
 - a) wykaz podmiotów sprawujących nadzór odpowiedzialnych za nadzorowanie przestrzegania przez podmioty zobowiązane rozporządzenia (UE) 2024/1624 oraz, w stosownych przypadkach, nazwę organu publicznego dozoru organów samorządu zawodowego w ramach wykonywania przez nie funkcji nadzorczych na podstawie niniejszej dyrektywy i ich dane kontaktowe;
 - b) dane kontaktowe ich FIU;
 - c) wykaz innych właściwych organów krajowych.
2. Do celów ust. 1 podaje się następujące dane kontaktowe:
 - a) punkt kontaktowy lub w razie jego braku imię, nazwisko i rolę osoby wyznaczonej do kontaktów;
 - b) adres e-mail i numer telefonu osoby wyznaczonej do kontaktów lub w razie ich braku służbowy adres e-mail i numer telefonu osoby wyznaczonej do kontaktów.

3. Państwa członkowskie zapewniają, aby informacje przekazywane Komisji i AMLA na podstawie ust. 1 były aktualizowane, gdy tylko ulegną zmianie.

4. AMLA publikuje na swojej stronie internetowej rejestr organów, o których mowa w ust. 1, i ułatwia wymianę informacji, o których mowa w ust. 2, między właściwymi organami. Organy ujęte w rejestrze pełnią rolę, w granicach swych uprawnień, punktu kontaktowego dla właściwych organów będących ich odpowiednikami. FIU i organy nadzorcze pełnią również rolę punktu kontaktowego dla AMLA.

Artykuł 63

Współpraca z AMLA

FIU i organy nadzorcze współpracują z AMLA i przekazują mu wszelkie informacje, których urząd ten potrzebuje, aby móc wykonywać swoje obowiązki wynikające z niniejszej dyrektywy oraz z rozporządzeń (UE) 2024/1624 i (UE) 2024/1620.

SEKCJA 2

Współpraca z innymi organami i wymiana informacji poufnych

Artykuł 64

Współpraca w odniesieniu do instytucji kredytowych lub instytucji finansowych

1. Państwa członkowskie zapewniają, aby podmioty sprawujące nadzór finansowy, FIU i organy właściwe w zakresie nadzoru nad instytucjami kredytowymi lub instytucjami finansowymi na mocy innych aktów prawnych Unii ściśle współpracowały ze sobą w granicach swoich odnośnych kompetencji i przekazywały sobie nawzajem informacje istotne z punktu widzenia wykonywania przez nie odnośnych zadań. Taka współpraca i wymiana informacji nie mogą kolidować z toczącym się śledztwem, analizą FIU, dochodzeniem lub postępowaniem prowadzonym zgodnie z prawem karnym lub administracyjnym państwa członkowskiego, w którym znajduje się podmiot sprawujący nadzór finansowy lub organ, któremu na mocy innych aktów prawnych powierzono kompetencje w zakresie nadzoru nad instytucjami kredytowymi lub instytucjami finansowymi, ani nie mogą wpływać na wymogi zachowania tajemnicy zawodowej przewidziane w art. 67 ust. 1.

2. Państwa członkowskie zapewniają, aby w przypadku stwierdzenia przez podmioty sprawujące nadzór finansowy niedociągnięć w funkcjonującym w instytucji kredytowej systemie kontroli wewnętrznej w zakresie przeciwdziałania praniu pieniędzy i finansowaniu terroryzmu oraz w stosowaniu przez nią wymogów rozporządzenia (UE) 2024/1624, które to niedociągnięcia znacząco zwiększają ryzyka, na które instytucja jest lub może być narażona, podmiot sprawujący nadzór finansowy niezwłocznie powiadamiał Europejski Urząd Nadzoru Bankowego (EUNB) oraz organ lub inny podmiot sprawujący nadzór nad instytucją kredytową zgodnie z dyrektywą 2013/36/UE, w tym EBC działający zgodnie z rozporządzeniem (UE) nr 1024/2013.

W przypadku potencjalnego zwiększonego ryzyka podmioty sprawujące nadzór finansowy muszą być w stanie współpracować i dzielić się informacjami z organami sprawującymi nadzór nad instytucją zgodnie z dyrektywą 2013/36/UE i sporządzić wspólną ocenę, o której podmiot sprawujący nadzór, który pierwszy wysłał powiadomienie, powiadamia EUNB. AMLA jest informowany o wszelkich takich powiadomieniach.

3. Państwa członkowskie zapewniają, aby w przypadku gdy podmioty sprawujące nadzór finansowy stwierdzą, że instytucja kredytowa odmówiła ustanowienia stosunków gospodarczych lub postanowiła je zerwać, ale środki należytej staranności wobec klienta udokumentowane na podstawie art. 21 ust. 3 rozporządzenia (UE) 2024/1624 nie uzasadniały takiej odmowy, informowały o tym organ odpowiedzialny za zapewnienie przestrzegania przez tę instytucję kredytową dyrektyw 2014/92/UE lub (UE) 2015/2366.

4. Państwa członkowskie zapewniają, aby podmioty sprawujące nadzór finansowy współpracowały z organami ds. restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji zgodnie z definicją w art. 2 ust. 1 pkt 18 dyrektywy 2014/59/UE lub z wyznaczonymi organami zgodnie z definicją w art. 2 ust. 1 pkt 18 dyrektywy 2014/49/UE.

Podmioty sprawujące nadzór finansowy informują organy, o których mowa w akapicie pierwszym, w przypadku gdy podczas wykonywania swojej działalności nadzorczej stwierdzą – z powodów związanych z przeciwdziałaniem praniu pieniędzy i finansowaniu terroryzmu – którąkolwiek z następujących sytuacji:

- a) zwiększone prawdopodobieństwo niedostępności depozytów;
- b) ryzyko uznania instytucji kredytowej lub instytucji finansowej za będącą na progu upadłości lub zagrożoną upadłością zgodnie z art. 32 ust. 4 dyrektywy 2014/59/UE.

Na wniosek organów, o których mowa w akapicie pierwszym niniejszego ustępu, w przypadku gdy istnieje zwiększone prawdopodobieństwo niedostępności depozytów lub ryzyko uznania instytucji kredytowej lub instytucji finansowej za będącą na progu upadłości lub zagrożoną upadłością zgodnie z art. 32 ust. 4 dyrektywy 2014/59/UE, podmioty sprawujące nadzór finansowy informują te organy o wszelkich transakcjach, rachunkach lub stosunkach gospodarczych zarządzanych przez tę instytucję kredytową lub instytucję finansową zawieszonych przez FIU na podstawie art. 24.

5. Podmioty sprawujące nadzór finansowy co roku przedkładają AMLA sprawozdania ze współpracy z innymi organami na podstawie niniejszego artykułu, w tym na temat zaangażowania FIU w tę współpracę.

6. Do dnia 10 lipca 2029 r. AMLA w porozumieniu z EUNB wyda wytyczne w sprawie współpracy między podmiotami sprawującymi nadzór finansowy a organami, o których mowa w ust. 2, 3 i 4, w tym w sprawie stopnia zaangażowania FIU w taką współpracę.

Artykuł 65

Współpraca w odniesieniu do biegłych rewidentów

1. Państwa członkowskie zapewniają, aby podmioty sprawujące nadzór odpowiedzialne za nadzór nad biegłymi rewidentami oraz, w stosownych przypadkach, organy publiczne dozorujące organy samorządu zawodowego na podstawie rozdziału IV niniejszej dyrektywy, ich FIU oraz organy publiczne właściwe w zakresie nadzoru nad biegłymi rewidentami i firmami audytorskimi na podstawie art. 32 dyrektywy 2006/43/WE Parlamentu Europejskiego i Rady⁽⁴⁵⁾ oraz art. 20 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 537/2014⁽⁴⁶⁾ ściśle współpracowały ze sobą w ramach swoich odnośnych kompetencji i przekazywały sobie nawzajem informacje istotne dla wykonywania swoich odnośnych zadań.

Informacje poufne wymieniane na podstawie niniejszego artykułu są wykorzystywane przez organy, o których mowa w akapicie pierwszym, wyłącznie do wykonywania przez nie funkcji objętych zakresem niniejszej dyrektywy lub innych aktów prawnych Unii, o których mowa w akapicie pierwszym, oraz w kontekście postępowań administracyjnych lub sądowych konkretnie związanych z wykonywaniem tych funkcji.

2. Państwa członkowskie mogą zakazać współpracy organom, o których mowa w ust. 1, w przypadku gdyby taka współpraca, w tym wymiana informacji, wywierała wpływ na toczące się śledztwo, analizę FIU, dochodzenie lub postępowanie prowadzone zgodnie z prawem karnym lub administracyjnym państwa członkowskiego, w którym organy te się znajdują.

Artykuł 66

Współpraca z organami odpowiedzialnymi za wykonanie ukierunkowanych sankcji finansowych

1. Państwa członkowskie zapewniają, aby podmioty sprawujące nadzór, ich FIU oraz organy odpowiedzialne za wykonanie ukierunkowanych sankcji finansowych ściśle współpracowały ze sobą w ramach swoich odnośnych kompetencji i przekazywały sobie nawzajem informacje istotne dla wykonywania swoich odnośnych zadań.

Informacje poufne wymieniane na podstawie niniejszego artykułu są wykorzystywane przez organy, o których mowa w akapicie pierwszym, wyłącznie do wykonywania przez nie funkcji objętych zakresem niniejszej dyrektywy lub innych aktów prawnych Unii oraz w kontekście postępowań administracyjnych lub sądowych konkretnie związanych z wykonywaniem tych funkcji.

2. Państwa członkowskie mogą zakazać współpracy organom, o których mowa w ust. 1, w przypadku gdyby taka współpraca, w tym wymiana informacji, wywierała wpływ na toczące się śledztwo, dochodzenie lub postępowanie prowadzone zgodnie z prawem karnym lub administracyjnym państwa członkowskiego, w którym organy te się znajdują.

⁽⁴⁵⁾ Dyrektywa 2006/43/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 17 maja 2006 r. w sprawie ustawowych badań rocznych sprawozdań finansowych i skonsolidowanych sprawozdań finansowych, zmieniająca dyrektywę Rady 78/660/EWG i 83/349/EWG oraz uchylająca dyrektywę Rady 84/253/EWG (Dz.U. L 157 z 9.6.2006, s. 87).

⁽⁴⁶⁾ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 537/2014 z dnia 16 kwietnia 2014 r. w sprawie szczegółowych wymogów dotyczących ustawowych badań sprawozdań finansowych jednostek interesu publicznego, uchylające decyzję Komisji 2005/909/WE (Dz.U. L 158 z 27.5.2014, s. 77).

Artykuł 67

Wymogi zachowania tajemnicy zawodowej

1. Państwa członkowskie wymagają, aby wszystkie osoby, które pracują lub pracowały dla podmiotów sprawujących nadzór i organów publicznych, o których mowa w art. 52, oraz biegli rewidenci lub eksperci działający w imieniu tych podmiotów sprawujących nadzór lub organów publicznych byli zobowiązani do zachowania tajemnicy zawodowej.

Bez uszczerbku dla przypadków objętych postępowaniami przygotowawczymi oraz wnoszeniem i popieraniem oskarżeń na mocy prawa Unii i prawa krajowego oraz informacji przekazanych do FIU na podstawie art. 42 i 43 poufne informacje uzyskiwane przez osoby, o których mowa w akapicie pierwszym, w trakcie pełnienia przez nie obowiązków na podstawie niniejszej dyrektywy mogą być ujawniane tylko w postaci skróconej lub zbiorczej, w taki sposób, aby nie było można zidentyfikować poszczególnych podmiotów zobowiązanych.

2. Ust. 1 niniejszego artykułu nie uniemożliwia wymiany informacji między:

- a) podmiotami sprawującymi nadzór, zarówno w danym państwie członkowskim, jak i w różnych państwach członkowskich, w tym AMLA, gdy działa jako podmiot sprawujący nadzór lub organami publicznymi, o których mowa w art. 52 niniejszej dyrektywy;
- b) podmiotami sprawującymi nadzór oraz organami publicznymi, o których mowa w art. 52 niniejszej dyrektywy, i FIU;
- c) podmiotami sprawującymi nadzór oraz organami publicznymi, o których mowa w art. 52 niniejszej dyrektywy, i właściwymi organami, o których mowa w art. 2 ust. 1 pkt 44 lit. c) i d) rozporządzenia (UE) 2024/1624;
- d) podmiotami sprawującymi nadzór finansowy i organami odpowiedzialnymi za nadzór nad instytucjami kredytowymi i instytucjami finansowymi zgodnie z innymi aktami prawnymi Unii dotyczącymi nadzoru nad instytucjami kredytowymi i instytucjami finansowymi, w tym EBC działającym zgodnie z rozporządzeniem (UE) nr 1024/2013, zarówno w danym państwie członkowskim, jak i w różnych państwach członkowskich.

Do celów akapitu pierwszego lit. c) niniejszego ustępu wymiana informacji podlega wymogom zachowania tajemnicy zawodowej określonym w ust. 1.

3. Każdy organ lub organ samorządu zawodowego, które otrzymują informacje poufne na podstawie ust. 2, wykorzystują te informacje wyłącznie:

- a) do wykonywania obowiązków spoczywających na nich na mocy niniejszej dyrektywy lub innych aktów prawnych Unii w dziedzinie przeciwdziałania praniu pieniędzy i finansowaniu terroryzmu, w dziedzinie regulacji ostrożnościowej oraz nadzoru nad instytucjami kredytowymi i instytucjami finansowymi, w tym nakładania kar;
- b) w postępowaniu wszczętym w wyniku odwołania od decyzji organu lub organu samorządu zawodowego, w tym w postępowaniu sądowym;
- c) w postępowaniu sądowym wszczętym na podstawie przepisów szczególnych prawa Unii przyjętych w dziedzinie objętej zakresem stosowania niniejszej dyrektywy lub w dziedzinie regulacji ostrożnościowej i nadzoru nad instytucjami kredytowymi i instytucjami finansowymi.

Artykuł 68

Wymiana informacji między podmiotami sprawującymi nadzór i z innymi organami

1. Z wyjątkiem przypadków objętych art. 70 ust. 2 rozporządzenia (UE) 2024/1624 państwa członkowskie zezwalają na wymianę informacji między:

- a) podmiotami sprawującymi nadzór i organami publicznymi dozorującymi organy samorządu zawodowego na podstawie rozdziału IV niniejszej dyrektywy, zarówno w tym samym państwie członkowskim, jak i w różnych państwach członkowskich;
- b) podmiotami sprawującymi nadzór i organami odpowiedzialnymi z mocy prawa za nadzór nad rynkami finansowymi w ramach wykonywania ich odpowiednich funkcji nadzorczych;
- c) podmiotami sprawującymi nadzór odpowiedzialnymi za nadzór nad biegłymi rewidentami i, w stosownych przypadkach, organami publicznymi dozorującymi organy samorządu zawodowego na podstawie rozdziału IV niniejszej dyrektywy oraz organami publicznymi właściwymi w zakresie nadzoru nad biegłymi rewidentami i firmami audytorskimi zgodnie z art. 32 dyrektywy 2006/43/WE i art. 20 rozporządzenia (UE) nr 537/2014, w tym organami w różnych państwach członkowskich.

Wymogi zachowania tajemnicy zawodowej ustanowione w art. 67 ust. 1 i 3 nie stanowią przeszkody dla wymiany informacji, o której mowa w akapicie pierwszym niniejszego ustępu.

Informacje poufne wymieniane na podstawie niniejszego ustępu są wykorzystywane wyłącznie do wykonywania przez dane organy swoich obowiązków oraz w kontekście postępowań administracyjnych lub sądowych konkretnie związanych z wykonywaniem tych funkcji. Otrzymane informacje są w każdym przypadku objęte wymogami zachowania tajemnicy zawodowej co najmniej równoważnymi wymogom, o których mowa w art. 67 ust. 1.

2. Państwa członkowskie mogą zezwolić na ujawnianie niektórych informacji innym organom krajowym, które są odpowiedzialne z mocy prawa za nadzór nad rynkami finansowymi lub którym powierzono obowiązki w dziedzinie zwalczania prania pieniędzy, jego przestępstw źródłowych lub finansowania terroryzmu lub prowadzenia dochodzeń w tych sprawach. Wymogi zachowania tajemnicy zawodowej ustanowione w art. 67 ust. 1 i 3 nie stanowią przeszkody dla takiego ujawnienia.

Informacje poufne wymieniane na podstawie niniejszego ustępu mogą być jednak wykorzystywane wyłącznie do wykonywania przez zainteresowane organy zadań przewidzianych prawem. Osoby mające dostęp do takich informacji muszą być objęte wymogami zachowania tajemnicy zawodowej co najmniej równoważnymi wymogom, o których mowa w art. 67 ust. 1.

3. Państwa członkowskie mogą zezwolić na ujawnianie niektórych informacji dotyczących nadzoru nad podmiotami zobowiązanymi pod kątem zgodności z rozporządzeniem (UE) 2024/1624 parlamentarnym komisjom śledczym, trybunałom obrachunkowym oraz innym podmiotom odpowiedzialnym za prowadzenie dochodzeń w danym państwie członkowskim na następujących warunkach:

- a) podmioty te posiadają dokładnie określone uprawnienia na mocy prawa krajowego w zakresie prowadzenia dochodzeń lub kontroli dotyczących działań podmiotów sprawujących nadzór lub organów odpowiedzialnych za przepisy regulujące taki nadzór;
- b) informacje te są bezwzględnie konieczne do realizacji uprawnień, o których mowa w lit. a);
- c) osoby posiadające dostęp do informacji podlegają na mocy prawa krajowego wymogom zachowania tajemnicy zawodowej co najmniej równoważnym wymogom, o których mowa w ust. 1;
- d) w przypadku gdy informacje pochodzą z innego państwa członkowskiego, nie mogą być ujawniane bez wyraźnej zgody podmiotów sprawujących nadzór, który je ujawnił, a ujawnienie może nastąpić wyłącznie do celów, na które podmiot ten udzielił zgody.

Państwa członkowskie mogą również zezwolić na ujawnienie informacji zgodnie z akapitem pierwszym niniejszego ustępu tymczasowym komisjom śledczym ustanowionym przez Parlament Europejski zgodnie z art. 226 TFUE i art. 2 decyzji 95/167/WE, Euratom, EWWiS Parlamentu Europejskiego, Rady i Komisji⁽⁴⁷⁾, w przypadku gdy takie ujawnienie jest niezbędne do wykonania działań przez te komisje.

SEKCJA 3

Wytyczne w sprawie współpracy

Artykuł 69

Wytyczne w sprawie współpracy w zakresie przeciwdziałania praniu pieniędzy i finansowaniu terroryzmu

Do dnia 10 lipca 2029 r. AMLA we współpracy z EBC, Europejskimi Urzędami Nadzoru, Europolem, Eurojustem i Prokuraturą Europejską wyda wytyczne w sprawie:

- a) współpracy między właściwymi organami na podstawie sekcji 1 niniejszego rozdziału, a także z organami, o których mowa w sekcji 2 niniejszego rozdziału, oraz organami odpowiedzialnymi za centralne rejestry, w celu zapobiegania praniu pieniędzy i finansowaniu terroryzmu;
- b) procedur, które mają być stosowane przez organy właściwe w zakresie nadzoru lub dozoru nad podmiotami zobowiązanymi na mocy innych aktów prawnych Unii w celu uwzględnienia kwestii związanych z praniem pieniędzy i finansowaniem terroryzmu przy wykonywaniu ich obowiązków wynikających z tych aktów prawnych Unii.

⁽⁴⁷⁾ Decyzja 95/167/WE, Euratom, EWWiS Parlamentu Europejskiego, Rady i Komisji z dnia 19 kwietnia 1995 r. w sprawie szczegółowych zasad wykonywania przez Parlament Europejski uprawnień śledczych (Dz.U. L 113 z 19.5.1995, s. 1).

ROZDZIAŁ VI
OCHRONA DANYCH

Artykuł 70

Przetwarzanie niektórych kategorii danych osobowych

1. W zakresie, w jakim jest to niezbędne do celów niniejszej dyrektywy, właściwe organy mogą przetwarzać szczególne kategorie danych osobowych, o których mowa w art. 9 ust. 1 rozporządzenia (UE) 2016/679, oraz dane osobowe dotyczące wyroków skazujących i naruszeń prawa, o których mowa w art. 10 tego rozporządzenia, z zastrzeżeniem odpowiednich zabezpieczeń praw i wolności osoby, której dane dotyczą, w uzupełnieniu do następujących zabezpieczeń:

- a) takie dane przetwarzane są wyłącznie indywidualnie w każdym przypadku przez personel każdego właściwego organu, który został specjalnie wyznaczony i upoważniony do wykonywania tych zadań;
- b) personel właściwych organów przestrzega wysokich standardów zawodowych w zakresie poufności i ochrony danych, działa w sposób wysoce etyczny i posiada odpowiednie kwalifikacje, w tym w odniesieniu do etycznego posługiwania się dużymi zestawami danych;
- c) wprowadzono środki techniczne i organizacyjne w celu zapewnienia bezpieczeństwa danych zgodnie z wysokimi standardami technologicznymi.

2. Zabezpieczenia, o których mowa w ust. 1 niniejszego artykułu, mają również zastosowanie do przetwarzania do celów niniejszej dyrektywy szczególnych kategorii danych, o których mowa w art. 10 ust. 1 rozporządzenia (UE) 2018/1725, oraz danych osobowych dotyczących wyroków skazujących i czynów zabronionych, o których mowa w art. 11 tego rozporządzenia, przez instytucje, organy lub jednostki organizacyjne Unii.

ROZDZIAŁ VII
PRZEPISY KOŃCOWE

Artykuł 71

Wykonywanie przekazanych uprawnień

1. Powierzenie Komisji uprawnień do przyjmowania aktów delegowanych podlega warunkom określonym w niniejszym artykule.
2. Uprawnienia do przyjmowania aktów delegowanych, o których mowa w art. 10, powierza się Komisji na czas nieokreślony od dnia 9 lipca 2024 r.
3. Powierzenie uprawnień, o którym mowa w art. 10, może zostać w dowolnym momencie odwołane przez Parlament Europejski lub przez Radę. Decyzja o odwołaniu kończy przekazanie określonych w niej uprawnień. Decyzja o odwołaniu staje się skuteczna następnego dnia po jej opublikowaniu w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej* lub w późniejszym terminie określonym w tej decyzji. Nie wpływa ona na ważność już obowiązujących aktów delegowanych.
4. Przed przyjęciem aktu delegowanego Komisja konsultuje się z ekspertami wyznaczonymi przez każde państwo członkowskie zgodnie z zasadami określonymi w Porozumieniu międzyinstytucjonalnym z dnia 13 kwietnia 2016 r. w sprawie lepszego stanowienia prawa.
5. Niezwłocznie po przyjęciu aktu delegowanego Komisja przekazuje go równocześnie Parlamentowi Europejskiemu i Radzie.
6. Akt delegowany przyjęty na podstawie art. 10 wchodzi w życie tylko wówczas, gdy ani Parlament Europejski, ani Rada nie wyrażą sprzeciwu w terminie 3 miesięcy od przekazania tego aktu Parlamentowi Europejskiemu i Radzie lub gdy przed upływem tego terminu zarówno Parlament Europejski, jak i Rada poinformują Komisję, że nie wniosą sprzeciwu. Z inicjatywy Parlamentu Europejskiego lub Rady termin ten przedłuża się o 3 miesiące.

*Artykuł 72***Procedura komitetowa**

1. Komisję wspomaga Komitet ds. Zapobiegania Praniu Pieniędzy i Finansowaniu Terroryzmu, ustanowiony na podstawie art. 34 rozporządzenia (UE) 2023/1113. Komitet ten jest komitetem w rozumieniu rozporządzenia (UE) nr 182/2011.
2. W przypadku odesłania do niniejszego ustępu stosuje się art. 5 rozporządzenia (UE) nr 182/2011.

*Artykuł 73***Zarządzanie FIU.net w okresie przejściowym**

Do dnia 10 lipca 2027 r. Komisja przekaze AMLA zarządzanie FIU.net.

Do czasu zakończenia przekazania Komisja zapewnia niezbędną pomoc przy prowadzeniu FIU.net oraz wymianie informacji między FIU w obrębie Unii. W tym celu Komisja regularnie zwołuje posiedzenia unijnej platformy FIU składającej się z przedstawicieli FIU państw członkowskich w celu nadzorowania funkcjonowania FIU.net.

*Artykuł 74***Zmiany w dyrektywie (UE) 2015/849**

W dyrektywie (UE) 2015/849 wprowadza się następujące zmiany:

- 1) art. 30 ust. 5 akapit pierwszy i drugi otrzymują brzmienie:

„5. Państwa członkowskie zapewniają, by informacje o beneficjentach rzeczywistych były we wszystkich przypadkach udostępniane:

- a) właściwym organom i FIU, bez żadnych ograniczeń;
- b) podmiotom zobowiązanym, w ramach stosowania zasad należytej staranności wobec klienta zgodnie z rozdziałem II;
- c) wszelkim osobom lub organizacjom, które mogą wykazać uzasadniony interes.

Osoby lub organizacje, o których mowa w akapicie pierwszym lit. c), mają dostęp co najmniej do informacji obejmujących: imię i nazwisko, miesiąc i rok urodzenia, obywatelstwo, oraz państwo zamieszkania beneficjenta rzeczywistego, jak również informacji o posiadanej własności lub charakterze sprawowanej kontroli.”;

- 2) art. 31 ust. 4 akapit pierwszy i drugi otrzymują brzmienie:

„4. Państwa członkowskie zapewniają, by informacje o beneficjentach rzeczywistych trustu lub podobnego porozumienia prawnego były we wszystkich przypadkach udostępniane:

- a) właściwym organom i jednostkom analityki finansowej, bez żadnych ograniczeń;
- b) podmiotom zobowiązanym, w ramach stosowania należytej staranności wobec klienta zgodnie z rozdziałem II;
- c) każdej osobie fizycznej lub prawnej, która może wykazać uzasadniony interes w dostępie do informacji o beneficjentach rzeczywistych.

Informacje udostępnione osobom fizycznym lub prawnym, o których mowa w akapicie pierwszym lit. c), obejmują imię i nazwisko, miesiąc i rok urodzenia oraz państwo zamieszkania i obywatelstwo beneficjenta rzeczywistego, a także informacje o posiadanej własności lub charakterze sprawowanej kontroli.”.

*Artykuł 75***Zmiany w dyrektywie (UE) 2019/1937**

W części II sekcja A pkt 2 załącznika do dyrektywy (UE) 2019/1937 dodaje się podpunkt w brzmieniu:

„(iii) rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2024/1624 z dnia 31 maja 2024 r. w sprawie zapobiegania wykorzystywaniu systemu finansowego do prania pieniędzy lub finansowania terroryzmu (Dz.U. L, 2024/1624, 19.6.2024, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1624/oj>).”.

*Artykuł 76***Przegląd**

Do dnia 10 lipca 2032 r., a następnie co 3 lata Komisja przedstawia Parlamentowi Europejskiemu i Radzie sprawozdanie z wykonania niniejszej dyrektywy.

*Artykuł 77***Uchylenie**

Dyrektywa (UE) 2015/849 traci moc ze skutkiem od dnia 10 lipca 2027 r.

Odesłania do uchylonej dyrektywy traktuje się jak odesłania do niniejszej dyrektywy i do rozporządzenia (UE) 2024/1624 i odczytuje się je zgodnie z tabelą korelacji zamieszczoną w załączniku do niniejszej dyrektywy.

*Artykuł 78***Transpozycja**

1. Państwa członkowskie wprowadzają w życie przepisy ustawowe, wykonawcze i administracyjne niezbędne do wykonania niniejszej dyrektywy do dnia 10 lipca 2027 r. Niezwłocznie przekazują Komisji tekst tych przepisów.

Na zasadzie odstępstwa od akapitu pierwszego państwa członkowskie wprowadzają w życie przepisy ustawowe, wykonawcze i administracyjne niezbędne do wykonania art. 74 do dnia 10 lipca 2025 r., art. 11, 12, 13 i 15 do dnia 10 lipca 2026 r. i art. 18 do dnia 10 lipca 2029 r. Niezwłocznie przekazują Komisji tekst tych przepisów.

Przepisy, o których mowa w niniejszym ustępie, przyjęte przez państwa członkowskie zawierają odniesienie do niniejszej dyrektywy lub odniesienie takie towarzyszy ich urzędowej publikacji. Sposób dokonywania takiego odniesienia określany jest przez państwa członkowskie.

2. Państwa członkowskie przekazują Komisji teksty najważniejszych przepisów prawa krajowego w dziedzinie objętej zakresem niniejszej dyrektywy.

*Artykuł 79***Wejście w życie**

Niniejsza dyrektywa wchodzi w życie dwudziestego dnia po jej opublikowaniu w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej*.

*Artykuł 80***Adresaci**

Niniejsza dyrektywa skierowana jest do państw członkowskich.

Sporządzono w Brukseli dnia 31 maja 2024 r.

W imieniu Parlamentu Europejskiego

Przewodnicząca

R. METSOLA

W imieniu Rady

Przewodnicząca

H. LAHBIB

ZAŁĄCZNIK

Tabela korelacji

Dyrektywa (UE) 2015/849	Niniejsza dyrektywa	Rozporządzenie (UE) 2024/1624
art. 1 ust. 1	—	—
art. 1 ust. 2	—	—
art. 1 ust. 3	—	art. 2 ust. 1 pkt 1
art. 1 ust. 4	—	art. 2 ust. 1 pkt 1
art. 1 ust. 5	—	art. 2 ust. 1 pkt 2
art. 1 ust. 6	—	art. 2 ust. 1 pkt 1 i 2
art. 2 ust. 1	—	art. 3
art. 2 ust. 2	—	art. 4
art. 2 ust. 3	—	art. 6 ust. 1
art. 2 ust. 4	—	art. 6 ust. 2
art. 2 ust. 5	—	art. 6 ust. 3
art. 2 ust. 6	—	art. 6 ust. 4
art. 2 ust. 7	—	art. 6 ust. 5
art. 2 ust. 8	—	art. 7
art. 2 ust. 9	—	art. 4 ust. 3 i art. 6 ust. 6
art. 3 pkt 1	—	art. 2 ust. 1 pkt 5
art. 3 pkt 2	—	art. 2 ust. 1 pkt 6
art. 3 pkt 3	—	art. 2 ust. 1 pkt 4
art. 3 pkt 4	—	art. 2 ust. 1 pkt 3
art. 3 pkt 5	—	art. 2 ust. 1 pkt 47
art. 3 pkt 6	—	art. 2 ust. 1 pkt 28
art. 3 pkt 6 lit. a)	—	art. 51-55
art. 3 pkt 6 lit. b)	—	art. 58
art. 3 pkt 6 lit. c)	—	art. 57
art. 3 pkt 7	—	art. 2 ust. 1 pkt 11
art. 3 pkt 8	—	art. 2 ust. 1 pkt 22
art. 3 pkt 9	—	art. 2 ust. 1 pkt 34 i art. 2 ust. 2
art. 3 pkt 10	—	art. 2 ust. 1 pkt 35 i art. 2 ust. 5

Dyrektywa (UE) 2015/849	Niniejsza dyrektywa	Rozporządzenie (UE) 2024/1624
art. 3 pkt 11	—	art. 2 ust. 1 pkt 36
art. 3 pkt 12	—	art. 2 ust. 1 pkt 40
art. 3 pkt 13	—	art. 2 ust. 1 pkt 19
art. 3 pkt 14	—	art. 2 ust. 1 pkt 12
art. 3 pkt 15	—	art. 2 ust. 1 pkt 41
art. 3 pkt 16	—	art. 2 ust. 1 pkt 17
art. 3 pkt 17	—	art. 2 ust. 1 pkt 23
art. 3 pkt 18	—	art. 2 ust. 1 pkt 7
art. 3 pkt 19	—	—
art. 4	art. 3	—
art. 5	—	—
art. 6	art. 7	—
art. 7	art. 8	—
art. 8 ust. 1	—	art. 10 ust. 1
art. 8 ust. 2	—	art. 10 ust. 2 i 3
art. 8 ust. 3	—	art. 9 ust. 1
art. 8 ust. 4	—	art. 9 ust. 2
art. 8 ust. 5	—	art. 9 ust. 2 i 3
art. 9	—	art. 29
art. 10 ust. 1	—	art. 79 ust. 1
art. 10 ust. 2	—	art. 79 ust. 3
art. 11	—	art. 19 ust. 1, 2 i 5
art. 12	—	art. 19 ust. 7 i art. 79 ust. 2
art. 13 ust. 1	—	art. 20 ust. 1
art. 13 ust. 2	—	art. 20 ust. 2
art. 13 ust. 3	—	art. 20 ust. 2
art. 13 ust. 4	—	art. 20 ust. 4
art. 13 ust. 5	—	art. 47
art. 13 ust. 6	—	art. 22 ust. 4
art. 14 ust. 1	—	art. 23 ust. 1 i 4
art. 14 ust. 2	—	art. 23 ust. 2

Dyrektywa (UE) 2015/849	Niniejsza dyrektywa	Rozporządzenie (UE) 2024/1624
art. 14 ust. 3	—	art. 23 ust. 3
art. 14 ust. 4	—	art. 21 ust. 1 i 2
art. 14 ust. 5	—	art. 26 ust. 2 i 3
art. 15	—	art. 20 ust. 2 akapit drugi i art. 33
art. 16	—	art. 33 ust. 1 i 8
art. 17	—	—
art. 18 ust. 1	—	art. 34 ust. 1
art. 18 ust. 2	—	art. 34 ust. 2
art. 18 ust. 3	—	art. 34 ust. 3
art. 18 ust. 4	—	—
art. 18a ust. 1	—	art. 29 ust. 4
art. 18a ust. 2	—	art. 29 ust. 5 i 6 oraz art. 35 lit. a)
art. 18a ust. 3	—	art. 29 ust. 5 i 6 oraz art. 35 lit. b)
art. 18a ust. 4	—	—
art. 18a ust. 5	—	art. 29 ust. 6
art. 19	—	art. 36
art. 20	—	art. 9 ust. 2, art. 20 ust. 1 i art. 42 ust. 1
art. 20 lit. a)	—	art. 9 ust. 2 lit. a) ppkt iii) i art. 20 ust. 1 lit. g)
art. 20 lit. b)	—	art. 42 ust. 1
art. 20a	—	art. 43
art. 21	—	art. 44
art. 22	—	art. 45
art. 23	—	art. 46
art. 24	—	art. 39
art. 25	—	art. 48 ust. 1
art. 26	—	art. 48
art. 27	—	art. 49
art. 28	—	art. 48 ust. 3
art. 29	—	—

Dyrektywa (UE) 2015/849	Niniejsza dyrektywa	Rozporządzenie (UE) 2024/1624
art. 30 ust. 1	—	art. 63 ust. 1, 2 akapit drugi i 4 oraz art. 68
art. 30 ust. 2	—	art. 63 ust. 5
art. 30 ust. 3	art. 10 ust. 1	—
art. 30 ust. 4	art. 10 ust. 7 i 10	art. 24
art. 30 ust. 5 akapit pierwszy	art. 11 i art. 12 ust. 2	—
art. 30 ust. 5 akapit drugi	art. 12 ust. 1	—
art. 30 ust. 5 akapit trzeci	—	—
art. 30 ust. 5 lit. a)	art. 11 ust. 4 i art. 13 ust. 12	—
art. 30 ust. 6	art. 11 ust. 1, 2 i 3	—
art. 30 ust. 7	art. 61 ust. 2	—
art. 30 ust. 8	—	art. 22 ust. 7
art. 30 ust. 9	art. 15	—
art. 30 ust. 10	art. 10 ust. 19 i 20	—
art. 31 ust. 1	—	art. 58, art. 64 ust. 1 oraz art. 68
art. 31 ust. 2	—	art. 64 ust. 3
art. 31 ust. 3	—	art. 64 ust. 5
art. 31 ust. 3a	art. 10 ust. 1, 2 i 3	art. 67
art. 31 ust. 4 akapit pierwszy	art. 11 i art. 12 ust. 2	—
art. 31 ust. 4 akapit drugi	art. 12 ust. 1	—
art. 31 ust. 4 akapit trzeci	—	—
art. 31 ust. 4 akapit czwarty	art. 11 ust. 2	—
art. 31 ust. 4a	art. 11 ust. 3 i art. 13 ust. 12	—
art. 31 ust. 5	art. 10 ust. 7 i 10	art. 24
art. 31 ust. 6	—	art. 22 ust. 7
art. 31 ust. 7	art. 61 ust. 2	—
art. 31 ust. 7a	art. 15	—
art. 31 ust. 9	art. 10 ust. 19 i 20	—
art. 31 ust. 10	—	art. 58 ust. 4
art. 31a	art. 17 ust. 1	—
art. 32 ust. 1	art. 19 ust. 1	—

Dyrektywa (UE) 2015/849	Niniejsza dyrektywa	Rozporządzenie (UE) 2024/1624
art. 32 ust. 2	art. 62 ust. 1	—
art. 32 ust. 3	art. 19 ust. 2, 3 akapit pierwszy, 4 i 5	—
art. 32 ust. 4	art. 21 ust. 1 i art. 22 ust. 1 akapit pierwszy	—
art. 32 ust. 5	art. 22 ust. 1 akapit drugi	—
art. 32 ust. 6	art. 22 ust. 2	—
art. 32 ust. 7	art. 24 ust. 1	—
art. 32 ust. 8	art. 19 ust. 3 akapit drugi	—
art. 32 ust. 9	art. 21 ust. 4	—
art. 32a ust. 1	art. 16 ust. 1	—
art. 32a ust. 2	art. 16 ust. 2	—
art. 32a ust. 3	art. 16 ust. 3	—
art. 32a ust. 4	art. 16 ust. 5	—
art. 32b	art. 18	—
art. 33 ust. 1	—	art. 69 ust. 1
art. 33 ust. 2	—	art. 69 ust. 6
art. 34 ust. 1	—	art. 70 ust. 1
art. 34 ust. 2	—	art. 70 ust. 2
art. 34 ust. 3	art. 40 ust. 5	—
art. 35	—	art. 71
art. 36	art. 42	—
art. 37	—	art. 72
art. 38	art. 60	art. 11 ust. 2 akapit czwarty, art. 14 i art. 69 ust. 7
art. 39	—	art. 73
art. 40	—	art. 77
art. 41	art. 70	art. 76
art. 42	—	art. 78
art. 43	—	—
art. 44 ust. 1	art. 9 ust. 1	—
art. 44 ust. 2	art. 9 ust. 2	—

Dyrektywa (UE) 2015/849	Niniejsza dyrektywa	Rozporządzenie (UE) 2024/1624
art. 44 ust. 3	—	—
art. 44 ust. 4	art. 9 ust. 3 i 6	—
art. 45 ust. 1	—	art. 16 ust. 1
art. 45 ust. 2	—	art. 8 ust. 3, 4 i 5
art. 45 ust. 3	—	art. 17 ust. 1
art. 45 ust. 4	art. 48	—
art. 45 ust. 5	—	art. 17 ust. 2
art. 45 ust. 6	—	art. 17 ust. 3
art. 45 ust. 7	—	art. 17 ust. 4
art. 45 ust. 8	—	art. 16 ust. 3
art. 45 ust. 9	art. 41 ust. 1	—
art. 45 ust. 10	art. 41 ust. 2	—
art. 45 ust. 11	art. 41 ust. 3	—
art. 46 ust. 1	—	art. 12 i 15
art. 46 ust. 2	art. 39 ust. 2	—
art. 46 ust. 3	art. 28 ust. 1	—
art. 46 ust. 4	—	art. 11 ust. 1
art. 47 ust. 1	art. 4 ust. 1 i 2	—
art. 47 ust. 2	art. 6 ust. 1	—
art. 47 ust. 3	art. 6 ust. 2	—
art. 48 ust. 1	art. 37 ust. 1	—
art. 48 ust. 1a	art. 37 ust. 5 i art. 62 ust. 1	—
art. 48 ust. 2	art. 37 ust. 2 i 6	—
art. 48 ust. 3	art. 37 ust. 7	—
art. 48 ust. 4	art. 37 ust. 1 akapit pierwszy, art. 46 i art. 54 ust. 4	—
art. 48 ust. 5	art. 46 ust. 2 i 3 i art. 47	—
art. 48 ust. 6	art. 40 ust. 1	—
art. 48 ust. 7	art. 40 ust. 2	—
art. 48 ust. 8	art. 40 ust. 4	—
art. 48 ust. 9	art. 37 ust. 3	—

Dyrektywa (UE) 2015/849	Niniejsza dyrektywa	Rozporządzenie (UE) 2024/1624
art. 48 ust. 10	art. 40 ust. 3	—
art. 49	art. 61 ust. 1	—
art. 50	art. 63	—
art. 50a	art. 61 ust. 3	—
art. 51	—	—
art. 52	art. 29	—
art. 53	art. 31	—
art. 54	art. 33	—
art. 55	art. 34	—
art. 56	art. 30 ust. 2 i 3	—
art. 57	art. 35	—
art. 57a ust. 1	art. 67 ust. 1	—
art. 57a ust. 2	art. 67 ust. 2	—
art. 57a ust. 3	art. 67 ust. 3	—
art. 57a ust. 4	art. 44, art. 46 ust. 1 i art. 47 ust. 1	—
art. 57a ust. 5	art. 51	—
art. 57b	art. 68	—
art. 58 ust. 1	art. 53 ust. 1	—
art. 58 ust. 2	art. 53 ust. 2 i 3	—
art. 58 ust. 3	art. 53 ust. 4	—
art. 58 ust. 4	—	—
art. 58 ust. 5	art. 53 ust. 5	—
art. 59 ust. 1	art. 55 ust. 1	—
art. 59 ust. 2	art. 55 ust. 2 i art. 56 ust. 2 i 3	—
art. 59 ust. 3	art. 55 ust. 3	—
art. 59 ust. 4	art. 55 ust. 4	—
art. 60 ust. 1	art. 58 ust. 1, 2 akapit pierwszy i 3	—
art. 60 ust. 2	art. 58 ust. 2 akapit trzeci	—
art. 60 ust. 3	art. 58 ust. 4	—
art. 60 ust. 4	art. 53 ust. 6	—

Dyrektywa (UE) 2015/849	Niniejsza dyrektywa	Rozporządzenie (UE) 2024/1624
art. 60 ust. 5	art. 53 ust. 7	—
art. 60 ust. 6	art. 53 ust. 8	—
art. 61	art. 60	—
art. 62 ust. 1	art. 59 ust. 1	—
art. 62 ust. 2	art. 6 ust. 6	—
art. 62 ust. 3	art. 59 ust. 2	—
art. 63	—	—
art. 64	—	art. 85
art. 64a	art. 72	art. 86
art. 65	—	—
art. 66	—	—
art. 67	—	—
art. 68	—	—
art. 69	—	—
załącznik I	—	załącznik I
załącznik II	—	załącznik II
załącznik III	—	załącznik III
załącznik IV	—	—